ธนาคารแห่งประเทศไทย

รายงานประจำปี '55

สารบัญ

สารจากประธานกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย 02

สารจากผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย 03

บทบาท ธปท. ในการร่วมขับเคลื่อนอนาคตประเทศไทย 06

คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงธนาคารแห่งประเทศไทย 16

1 สรุปภาวะเศรษฐกิจการเงิน ปี 2555 21

2 การดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทย ปี 2555 37

3 รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ 91

4 รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน 95

5 การบริหารและการพนักงาน 121

ผังโครงสร้างองค์กร ธนาคารแห่งประเทศไทย 141

เพื่อความเป็นอยู่ ที่ดี
อย่างยั่งยืนของไทย

สารจากประธานกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

ในรอบปีที่ผ่านมา เป็นที่รับรู้กันว่าสภาพเศรษฐกิจโลกมีปัญหาและธนาคารกลางหลายประเทศในโลกเริ่มดำเนินนโยบายการเงินที่ผ่อนคลายมากขึ้น ส่งผลให้ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ทำงานยากขึ้นตามไปด้วย แต่เป็นที่น่ายินดีที่ ธปท. มีการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากภายนอกองค์กร ซึ่งได้รับเกียรติจากผู้รู้หลายท่านจากต่างประเทศ ที่มาแบ่งปันความรู้ ประสบการณ์ในการทำนโยบายการเงิน เช่น กรรมการผู้จัดการกองทุนการเงินระหว่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี และผู้ว่าการธนาคารกลางจากประเทศออสเตรเลีย ซึ่งผลจากการแบ่งปันประสบการณ์การแก้ไขปัญหาจากต่างประเทศนี้ น่าจะช่วยเสริมให้การทำนโยบายต่างๆ ของ ธปท. มีมุมมองที่กว้างมากขึ้น อันจะทำให้นโยบายการเงินของ ธปท. สามารถรองรับพลวัตของเศรษฐกิจโลกในยามนี้ได้เป็นอย่างดี

สำหรับเรื่องฐานะการเงินของ ธปท. ที่ผมได้แสดงความเป็นห่วงมาตลอดนั้น แม้ว่าการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินที่ปรากฏในงบดุลของ ธปท. จะเป็นผลของการทำหน้าที่ของกรรมการนโยบายการเงิน ซึ่งอยู่นอกเหนืออำนาจของคณะกรรมการ ธปท. แต่หลังจากที่มีการหารือกันในคณะกรรมการ ธปท. แล้ว มีความเห็นตรงกันว่าควรมีคณะทำงานเพื่อศึกษาปัญหา แนวทางแก้ไข ระยะเวลาดำเนินการ และเป้าหมายเพื่อให้มีแผนงานประกอบการดำเนินการที่ชัดเจน คณะกรรมการ ธปท. จึงมีมติแต่งตั้ง "คณะทำงานจัดทำแผนปรับปรุงฐานะการเงินของ ธปท." (ทผง.) ขึ้นมาเพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหานี้ ซึ่งคณะกรรมการ ธปท. มีเจตนาให้ผลการศึกษาของ ทผง. นี้เป็นแนวทางที่ ธปท. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อดูแลฐานะการเงินในอนาคต คณะกรรมการ ธปท. ได้อนุมัติในหลายเรื่อง เพื่อให้ ธปท. มีความยืดหยุ่นมากขึ้นในการหาประโยชน์จากทรัพย์สินของ ธปท. เพื่อลดผลของการขาดทุนลงเท่าที่อยู่ในกรอบอำนาจของคณะกรรมการ ธปท.

ในขณะเดียวกัน การบริหารจัดการภายใน ธปท. ถือว่ามีพัฒนาการในเรื่องการปรับโครงสร้างองค์กรอย่างต่อเนื่อง มีทั้งการปรับบทบาทหน้าที่ มีการนำส่วนงานที่ลักษณะงานใกล้เคียงกันมารวมเข้าด้วยกัน ลดความซ้ำซ้อนของงาน รวมถึงมีการปรับปรุงบทบาทหน้าที่ของส่วนงานต่างๆ ให้สะท้อนกับภาวการณ์ปัจจุบันได้ดี เพราะการเป็นองค์กรที่ "พร้อมรับ ปรับปรุง" อย่างต่อเนื่องนี้ จะช่วยให้ ธปท. เป็นองค์กรที่เป็นเสาหลักทางการเงินของประเทศชาติได้อย่างต่อเนื่อง

สุดท้าย ขอขอบคุณพนักงาน ธปท. ทุกท่านสำหรับการทำงานหนักมาตลอดในปี 2555 และหวังว่าทุกฝ่ายจะเห็นภาพการทำงานที่ทุ่มเทอย่างต่อเนื่องของ ธปท. เพื่อสะท้อนจิตวิญญาณแห่งความเป็นคน ธปท. ที่มุ่งทำงานเพื่อส่วนรวมต่อไป

นายวีรพงษ์ รามางกูร
ประธานกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

สารจากผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

ปี 2555 เศรษฐกิจไทยมีเสถียรภาพและการเติบโตในระดับที่น่าพอใจ ท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจการเงินในกลุ่มประเทศตะวันตกที่ยังไม่ฟื้นตัวและความผันผวนในตลาดเงินตลาดทุนโลก ระบบเศรษฐกิจไทยยังคงแข็งแรงและมีความยืดหยุ่นโดยสามารถปรับตัวรองรับความท้าทายสำคัญ ได้แก่ ความผันผวนของกระแสเงินทุนเคลื่อนย้ายและการชะลอตัวลงของการส่งออก

การปรับตัวของภาคเอกชน และนโยบายของภาครัฐที่เอื้อต่อการเติบโตเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญ ในด้านการปรับตัวรองรับผลกระทบจากต่างประเทศ ภาครัฐ รวมถึง ธปท. มีนโยบายส่งเสริมการลงทุนต่างประเทศเพื่อช่วยลดแรงกดดันจากเงินทุนขาเข้าและช่วยเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในระยะยาวของภาคธุรกิจ ทั้งนี้ ภาคธุรกิจตอบรับนโยบายนี้เป็นอย่างดี โดยสัดส่วนการลงทุนในต่างประเทศปี 2555 สูงขึ้นอย่างชัดเจน ในด้านการพัฒนาประเทศ ภาครัฐมีแผนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเพิ่มศักยภาพประเทศ และขยายความเจริญไปยังภูมิภาค ขณะเดียวกันธุรกิจก็เริ่มปรับตัวอย่างรวดเร็วโดยขยายการลงทุนในหัวเมืองสำคัญมากขึ้น ซึ่งในระยะยาวจะช่วยสร้างงานและสร้างอุปสงค์ที่ยั่งยืน **การขับเคลื่อนควบคู่กันไปอย่างสอดประสานนี้ จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง (Structural Adjustments) ที่สำคัญของเศรษฐกิจไทยในอนาคต**

นโยบายเศรษฐกิจมหภาคเป็นส่วนหนึ่งที่เอื้อต่อการเติบโต ในปี 2555 ภาครัฐมีนโยบายกระตุ้นอุปสงค์ภายในประเทศ เพื่อทดแทนการผลิตเพื่อการส่งออกในช่วงเวลาที่ประเทศคู่ค้ายังไม่ฟื้นตัว สำหรับนโยบายการเงินในช่วงที่ผ่านมา อัตราดอกเบี้ยนโยบายก็อยู่ในระดับผ่อนคลาย สนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

ความท้าทายของภาครัฐและเอกชนในปี 2556 อยู่ที่การรักษาสมดุลระหว่างพัฒนาการ และเสถียรภาพระบบเศรษฐกิจการเงิน เศรษฐกิจไทยยังมีแนวโน้มขยายตัวดีต่อเนื่อง และมีการปรับตัวเชิงโครงสร้างอย่างชัดเจนต่อเนื่องจากปีก่อน ซึ่งจะส่งผลต่อการยกระดับศักยภาพประเทศไทย โดยเป็นผลจากการลงทุนของภาคเอกชน และตามมาด้วยการลงทุนของภาครัฐในช่วงต่อไป อย่างไรก็ตาม ในช่วงที่ผ่านมา ภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ มีการกู้ยืมเพื่อการบริโภคและการลงทุนมากขึ้นตามไปด้วยเช่นกัน โดยอาศัยแหล่งเงินทุนที่มาจากทั้งระบบสถาบันการเงินและตลาดทุน ดังนั้น ในภาพรวมแม้ประเทศไทยจะยังคงได้รับแรงส่งจากการลงทุน แต่ก็มีความจำเป็นที่จะต้องติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อป้องกันมิให้เกิดความไม่สมดุลสะสมจนส่งผลต่อเสถียรภาพระบบเศรษฐกิจการเงิน สำหรับประเด็นที่ ธปท. ให้ความสำคัญในปี 2556 มีดังนี้

ประสาร ไตรรัตน์วรกุล

นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล
ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

ด้านการดูแลเสถียรภาพทางการเงิน เงินทุนเคลื่อนย้ายจะยังคงเป็นความท้าทายสำคัญ โดยมีผลจากทั้งนโยบาย Quantitative Easing ในต่างประเทศ และการที่นักลงทุนให้ความสนใจที่จะลงทุนในประเทศไทย ทั้งในรูปแบบการลงทุนทางตรงและการลงทุนผ่านตราสารทางการเงิน ถึงแม้เงินทุนที่เข้ามานี้จะเป็นประโยชน์ต่อพัฒนาการระบบเศรษฐกิจการเงิน แต่ก็อาจส่งผลให้เกิดความผันผวนระยะสั้น (Volatilities) และแนวโน้มค่าเงินบาทแข็งขึ้น (Trend) อย่างไรก็ดี ธปท. จะติดตามสถานการณ์และผลกระทบในระบบเศรษฐกิจการเงินอย่างใกล้ชิด และเตรียมความพร้อมทั้งเครื่องมือและแผนรองรับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

ในด้านนโยบายการเงิน ธปท. จะติดตามสถานการณ์ในระบบเศรษฐกิจจริงอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การดำเนินนโยบายการเงินเป็นไปโดยสร้างความสมดุลระหว่างการออม การใช้จ่าย การลงทุน และสมดุลระหว่างผลกระทบในด้านพัฒนาการและความเสี่ยงเชิงระบบ

ด้านการดูแลเสถียรภาพของสถาบันการเงิน ถึงแม้ว่าธนาคารพาณิชย์ในระบบจะมีความแข็งแกร่งและ ธปท. ก็ได้ดำเนินการให้ธนาคารพาณิชย์กันสำรองไว้ในระดับที่มั่นคง แต่ในช่วงต่อไป ระดับการลงทุนที่มีแนวโน้มสูงขึ้นก็จะส่งผลให้เกิดภาระหนี้ในภาพรวมที่สูงขึ้น และอาจนำไปสู่ความเสี่ยงของการกระจุกตัวลูกหนี้รายใหญ่ นอกจากนี้ ระดับการก่อหนี้ภาคครัวเรือนก็อาจมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยส่วนหนึ่งเป็นผลจากการที่ประชาชนมีความรู้สึกว่ามั่งคั่งขึ้น (Wealth Effect) และสภาวะแวดล้อมทางการเงินอื่น ๆ ยังคงเอื้ออำนวย ซึ่ง ธปท. จะเฝ้าติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดต่อไป

ด้านระบบการชำระเงิน ปัจจุบันผู้ให้บริการทางการเงินมีความตื่นตัวอย่างมากในการพัฒนาบริการด้านการชำระเงิน โดยเฉพาะ e-Payment ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนการทำธุรกิจ และต้นทุนของระบบเศรษฐกิจการเงินโดยรวม อย่างไรก็ดี ระบบการชำระเงินนั้นมีความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk) โดยเฉพาะที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีอยู่ด้วย ดังนั้น ธปท. จึงจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการชำระเงิน ควบคู่ไปกับการติดตามและกำกับดูแลความเสี่ยงในระบบการชำระเงิน ทั้งในรูปแบบของความเสี่ยงเชิงระบบที่เกิดจากระบบการชำระเงินที่สำคัญ (Payment Infrastructure) และความเสี่ยงต่อผู้ใช้บริการเป็นสำคัญ

นอกจากการเตรียมความพร้อมรับมือความท้าทายระยะสั้น ธปท. ยังมุ่งมั่นที่จะดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ระยะ 5 ปี ซึ่งเริ่มต้นในปี 2555 อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้องค์กรดำเนินการรองรับความท้าทายระยะยาวอย่างเป็นระบบ

ในปี 2555 นั้น ธปท. ให้ความสำคัญกับการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (Common Vision) เพื่อประสานความเข้าใจกับหน่วยงานภายนอก และสร้างความเป็นเอกภาพของแนวทางการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย โดยมีกรอบในการเชื่อมโยงกับเป้าหมายผ่านมิติ 4 ด้านคือ 1) ด้านการเชื่อมโยงเศรษฐกิจการเงินกับต่างประเทศ (Connectivity) 2) ด้านการยกระดับความสามารถการแข่งขัน (High Value-Added Economy) 3) ด้านการเข้าถึงบริการการเงินพื้นฐาน (Financial Inclusion) และ 4) ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงิน (Economic and Financial Stability) นอกจากนี้ ยังได้เริ่มวางรากฐานกระบวนการทำงานในยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ

ในปี 2556 ธปท. มุ่งมั่นที่จะร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ (Constructive Engagement) กับองค์กรภายนอกรวมถึงภาคเอกชน เพื่อร่วมเป็นพลังขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย อันเป็นปณิธานสูงสุดของ ธปท. นั่นเอง

ประเทศไทยกำลังก้าวไปข้างหน้า และทุกฝ่ายมีส่วนร่วม**ในการขับเคลื่อนอนาคตของประเทศ** ซึ่งพลังของการขับเคลื่อนจะยิ่งมีมากขึ้นหากทุกฝ่ายร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์ (Constructive Engagement) ซึ่งรวมถึง **ธปท. เองที่พร้อมที่จะดำเนินบทบาทหน้าที่กับทุกภาคส่วน** ในการผลักดันให้ประเทศไทยก้าวไปข้างหน้าได้อย่างยั่งยืนและมั่นคง

บทบาท ธปท.
ในการร่วมขับเคลื่อนอนาคตประเทศไทย

ความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนและโอกาสในการยกระดับความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น เป็นสิ่งที่ประชาชนชาวไทยทุกคนต้องการเห็นอย่างเป็นรูปธรรม การเดินหน้าไปสู่จุดดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือของทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในมิติต่างๆ เพื่อผลักดันการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง (Structural Change) ให้สัมฤทธิผล

ยุทธศาสตร์ประเทศไทย (Country Strategy) เป็นเสมือนแผนที่การเดินทางที่สำคัญสำหรับการขับเคลื่อนอย่างบูรณาการในระดับประเทศ ในช่วงปลายปี 2555 รัฐบาลได้เริ่มกระบวนการกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์ประเทศให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยสรุปรวมเป็นกระบวนการขับเคลื่อนหลัก 4 ด้าน คือ 1) การสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (Growth and Competitiveness) 2) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (Inclusive Growth) 3) การสร้างการเติบโตโดยคุณภาพชีวิตที่ดีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Growth) และ 4) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (Internal Process) การมียุทธศาสตร์ประเทศที่ชัดเจนนั้น ทำให้เกิดเป้าหมายร่วมกัน และทุกฝ่ายสามารถเดินไปในทิศทางเดียวกันได้อย่างสอดประสาน

ยุทธศาสตร์ 5 ปี ธปท. (2555-2559) นั้น มีจุดประสงค์เพื่อร่วมขับเคลื่อนประเทศไปสู่ความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย ในภาพรวมยุทธศาสตร์ 5 ปี ของ ธปท. มีแนวทางการขับเคลื่อนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศ โดยเฉพาะในด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

ธปท. ได้วางกรอบในการเชื่อมโยงกับ Country Strategy โดยการจัดกลุ่มการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ธปท. เป็น 4 ด้านหลัก เพื่อให้การขับเคลื่อนเป็นไปอย่างสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ประเทศ และสามารถร่วมขับเคลื่อนได้อย่างมีพลัง ดังนี้ 1) ด้านการเชื่อมโยงเศรษฐกิจการเงินกับต่างประเทศ (Connectivity) 2) ด้านการยกระดับศักยภาพการแข่งขัน (High Value-Added Economy) 3) ด้านการเข้าถึงบริการการเงินพื้นฐาน (Financial Inclusion) และ 4) ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงิน (Economic and Financial Stability)

> ปณิธานสูงสุดของ ธปท.
> คือการร่วมขับเคลื่อนประเทศ
> ไปสู่ความเป็นอยู่ที่ดี
> อย่างยั่งยืนของไทย

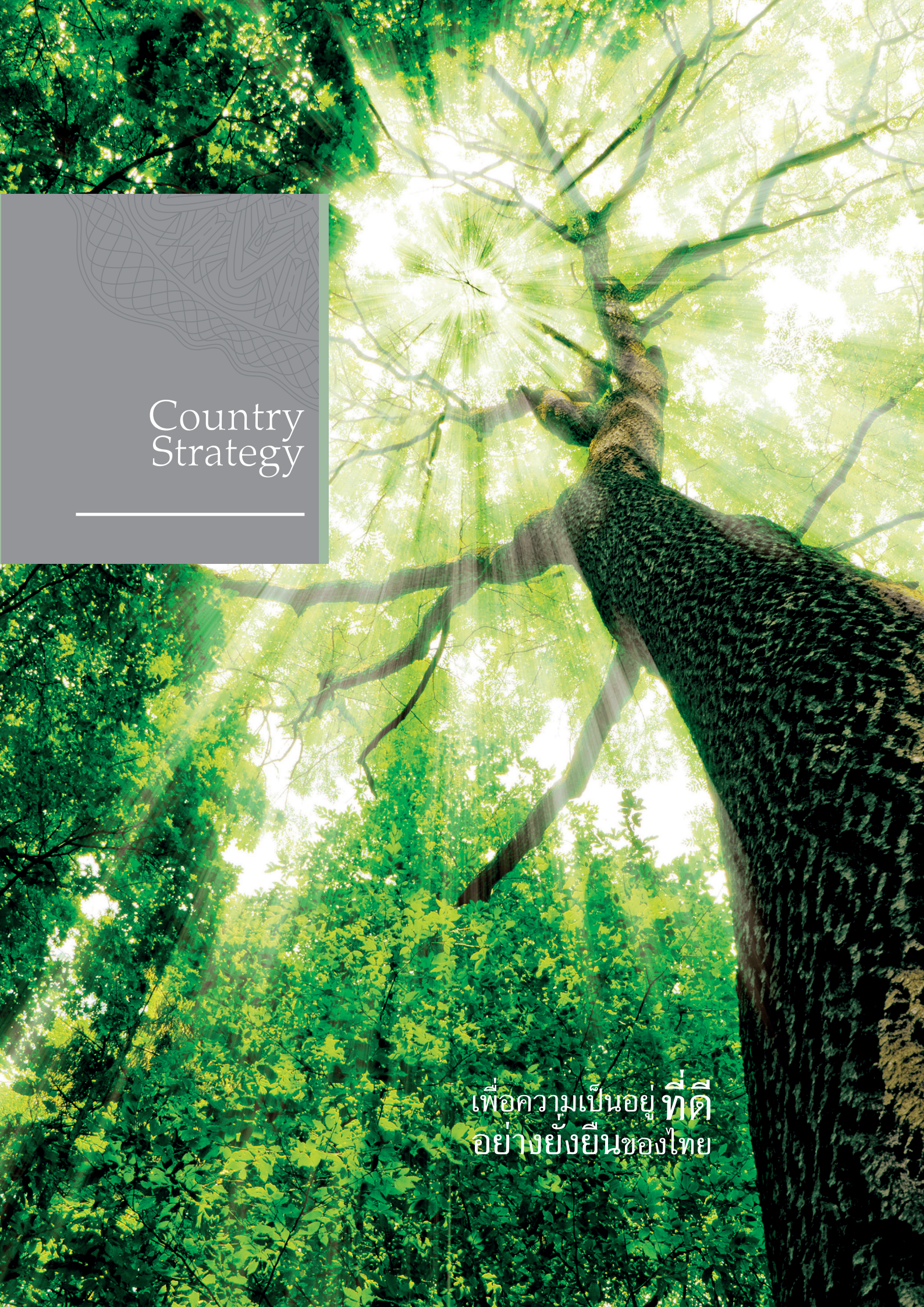
Country
Strategy
เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี
อย่างยั่งยืนของไทย

การเชื่อมโยงเศรษฐกิจการเงินกับต่างประเทศ

การเชื่อมโยงระบบเศรษฐกิจการเงินกับต่างประเทศ จะช่วยยกระดับศักยภาพการแข่งขัน และช่วยกระจายความเสี่ยงในระบบเศรษฐกิจการเงิน ประเทศไทยต้องเตรียมตัวให้พร้อมที่จะใช้ประโยชน์จากกิจกรรมระหว่างประเทศที่จะเพิ่มขึ้น และต้องมุ่งมั่นที่จะพัฒนาศักยภาพเพื่อให้สามารถรับบทบาทเชิงรุกในเวทีการค้าและการลงทุนโลก โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์จากความได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ ในการเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงต่อเนื่องไปถึงจีนและอินเดียด้วย

เอื้อให้ธุรกิจเชื่อมโยงกับต่างประเทศได้สะดวกและมีประสิทธิภาพขึ้น

ในปี 2555 ธปท. มีส่วนส่งเสริมให้ภาคธุรกิจสามารถเชื่อมโยงกับต่างประเทศได้สะดวก และมีประสิทธิภาพขึ้น โดยสามารถออกไปลงทุนต่างประเทศได้ง่ายขึ้น ทั้งในรูปของการลงทุนทางตรงและการลงทุนในหลักทรัพย์ จากการร่วมมือกับกระทรวงการคลังส่งเสริมการออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ (TDI) และการผ่อนคลายเกณฑ์การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ภายใต้แผนแม่บทเงินทุนเคลื่อนย้ายระยะที่ 1 นอกจากนี้ ธปท. ได้ดำเนินการลดความเสี่ยงของทั้งภาคธุรกิจและประชาชนเพื่อให้สามารถโอนเงินระหว่างประเทศได้ปลอดภัยมากขึ้น โดยได้เริ่มพัฒนาระบบPayment-versus-Payment สกุลดอลลาร์ สรอ. ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการค้าการลงทุนแพร่หลายที่สุด

นอกจากนี้ ธปท. ได้เริ่มวางรากฐานการเชื่อมความสัมพันธ์กับธนาคารกลางกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านให้แน่นแฟ้นขึ้น ผ่านการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการและการประชุมหารือร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาร่วมกันและลดอุปสรรคของการค้าการลงทุนระหว่างกันในอนาคต

สำหรับในปี 2556 นี้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการค้าการลงทุนต่างประเทศของธุรกิจไทยอย่างต่อเนื่อง ธปท. จะประสานกับกระทรวงการคลังและประเทศในภูมิภาค เพื่อผลักดันการพัฒนาร่วมกันระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศ CLMV ต่อเนื่องจากช่วงปีที่ผ่านมา และระหว่างไทยกับกลุ่ม ASEAN เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ AEC ในขณะเดียวกัน ธปท. จะพัฒนาระบบการชำระเงินเพื่อให้สามารถรองรับการทำธุรกรรมระหว่างประเทศได้อย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งสู่มาตรฐานสากลและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ ซึ่งระบบการชำระเงินนั้นถือเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะสนับสนุนการเชื่อมโยงระหว่างประเทศ

นอกจากนี้ ธปท. จะร่วมกับองค์กรการกำกับดูแลในการวางภูมิทัศน์ระบบสถาบันการเงินที่เปิดให้มีการแข่งขันจากสถาบันการเงินต่างประเทศมากขึ้น เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการทางการเงินที่ดีขึ้น โดยไม่ส่งผลต่อเสถียรภาพในระบบเศรษฐกิจการเงิน และเป็นไปตามแผน Financial Sector Master Plan II ซึ่งจะพิจารณาการเปิดให้มีการออกใบอนุญาตใหม่ และการเจรจาต่อรองให้ใบอนุญาตภายใต้กรอบ Qualified ASEAN Bank (QAB)

Economic & Financial Connectivity

ดูแลเศรษฐกิจการเงินไทย เชื่อมโยงสู่เศรษฐกิจโลก

การยกระดับศักยภาพการแข่งขัน

เพื่อสนับสนุนการเติบโตจากภายใน ควบคู่ไปกับการเติบโตภายนอก ประเทศไทยจำเป็นต้องมีความพร้อมที่จะแข่งขันภายใต้กลไกตลาดเสรี ซึ่งการยกระดับความสามารถในการแข่งขันนั้น เกิดขึ้นได้ทั้งในรูปของการขยายศักยภาพแนวราบ คือ การสร้างความเข้มแข็งของภาคธุรกิจไปทั่วประเทศ เพื่อกระจายความเจริญ และในรูปของการขยายศักยภาพแนวตั้ง คือ กระบวนการเพิ่มมูลค่าของผลผลิต ทั้งจากนวัตกรรมการสร้างแบรนด์ที่มีเอกลักษณ์ชัดเจน และการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต

ในปี 2555 ภาคการเงินมีความตื่นตัวในการให้สินเชื่อ และบริการทางการเงินกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มากขึ้น โดยภาครัฐบาล และ ธปท. ได้ร่วมมือกันส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินทำให้ SMEs สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินมากขึ้น นอกจากนี้ ธปท. ได้พัฒนาระบบการชำระเงินอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ภาคธุรกิจมีความสะดวกเพิ่มขึ้นและมีต้นทุนในการทำธุรกรรมลดลง โดยได้พัฒนาระบบชำระเงินในรูปของระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็คและระบบการจัดเก็บภาพเช็ค (Imaged Cheque Clearing and Archive System : ICAS) โดยเริ่มในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล และการส่งเสริมบริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment)

กระบวนการยกระดับความสามารถการแข่งขันของไทย เป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างต่อเนื่อง โดยจะยิ่งเป็นรูปธรรมมากขึ้นในปี 2556 ในรูปของการลดต้นทุนและเพิ่มความสะดวกในการทำธุรกรรมทางการเงินอย่างต่อเนื่อง ทั้งการขยายผลระบบ ICAS ไปสู่ภูมิภาคทั่วประเทศ การส่งเสริมการใช้ e-Payment ในผู้เล่นรายใหญ่และระบบขนส่งของภาครัฐ การจัดทำมาตรฐานบัตร และการส่งเสริมการลดต้นทุนการขนส่งธนบัตรในระบบ เป็นต้น

ในขณะเดียวกัน ธปท. จะร่วมผลักดันการเข้าถึงบริการทางการเงินของ SMEs มากขึ้น โดยการพัฒนาฐานข้อมูลสินเชื่อ เพื่อเป็นข้อมูลช่วยในการตัดสินใจวางแผนให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ และส่งเสริมการใช้ Currency Futures อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ SMEs เข้าถึงเครื่องมือในการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนได้ดีขึ้น

> ส่งเสริมให้ภาคการเงิน
> มีประสิทธิภาพ
> สอดคล้องกับความต้องการ
> ของธุรกิจไทย

Efficient Financial Services

เคียงคู่ธุรกิจไทย
พัฒนาไกลอย่างยั่งยืน

การเข้าถึงบริการทางการเงินพื้นฐาน

พร้อมๆ ไปกับการเติบโต ประเทศไทยต้องเพิ่มโอกาสในการยกระดับฐานะความเป็นอยู่ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ซึ่งบทบาทของ ธปท. ที่สามารถดำเนินการได้ในส่วนนี้ คือ การสร้างโอกาสให้ประชาชนโดยทั่วไปสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากบริการทางการเงินพื้นฐาน ทั้งในรูปของการลดอุปสรรคของการเข้าถึงบริการทางการเงินต่างๆ และการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน โดยการให้ความรู้ รับเรื่องร้องเรียน และดูแลโดยออกเกณฑ์กำกับดูแลสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิและให้ความเป็นธรรม

ในปี 2555 อุปสรรคในการเข้าถึงบริการทางการเงินของประชาชนได้รับการดูแลใกล้ชิดมากขึ้น โดยประชาชนสามารถแจ้งปัญหาและข้อร้องเรียนต่อศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ซึ่งเป็นศูนย์ One-Stop-Service ซึ่ง ธปท. ได้เริ่มจัดตั้งขึ้นเมื่อต้นปีที่แล้ว รวมทั้งได้รับความรู้เกี่ยวกับสิทธิต่างๆ และสร้างความเข้าใจให้เท่าทันผลิตภัณฑ์ทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ขณะเดียวกันก็ได้รับบริการทางการเงินอย่างเป็นธรรมมากขึ้น จากการยกระดับมาตรฐานการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้บริการทางการเงิน (Market Conduct) โดยเฉพาะธุรกรรมการขายผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เชื่อมโยงกันและข้ามสถาบัน (Cross Selling)

ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างแพร่หลายด้วยต้นทุนที่เหมาะสม

สำหรับในปีนี้ จะมุ่งเน้นการปิดช่องว่างของการให้บริการทางการเงินดังกล่าว ในรูปของการพัฒนาเทคโนโลยีการชำระเงินที่ช่วยในการเข้าถึง เช่น แนวทางในการสนับสนุน Microfinance และการใช้ Mobile Payments รวมไปถึงการพัฒนาระบบสถาบันการเงินเพื่อลดอุปสรรค โดยการหารือร่วมกับภาครัฐถึงความเป็นไปได้ในการพัฒนาธุรกิจ Microfinance และแนวทางการอนุมัติให้ธนาคารพาณิชย์สามารถใช้แนวทางการทำธุรกิจ (Business Model) ที่ลดต้นทุนในการให้บริการกลุ่มฐานรากได้ดีขึ้น เพื่อลดการพึ่งพิงภาคการเงินนอกระบบ (Informal Sector)

Financial Access

เข้าถึงบริการทางการเงิน ขั้นพื้นฐานได้ทั่วไทย

บูรณาการการสอดส่องดูแลเชิงระบบ

การเติบโตของประเทศ ทั้งจากการเชื่อมโยงกับต่างประเทศมากขึ้น และจากการลงทุนในโครงการต่างๆ ทั้งโดยภาครัฐ และเอกชน เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน พร้อมไปกับการเข้าถึงบริการการเงินที่สะดวกขึ้น จะนำไปสู่พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างเศรษฐกิจไทยอย่างมาก แต่ก็อาจมาพร้อมกับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน **ดังนั้น ประเทศไทยต้องสามารถรับมือได้อย่างทันการณ์กับความเสี่ยงที่อาจเพิ่มขึ้นและในรูปแบบที่เปลี่ยนไปจากเดิม**

ในปี 2555 ความเสี่ยงที่เชื่อมโยงกันในภาคส่วนต่างๆ ถูกประเมินร่วมกันอย่างเป็นระบบมากขึ้น ทั้งความเสี่ยงที่อาจก่อตัวในภาคธุรกิจ สถาบันการเงิน รัฐบาล และประชาชน โดย ธปท. ได้ปรับระบบการทำงานภายในเพื่อวางรากฐานการสอดส่องความเสี่ยงเชิงระบบ ที่ชัดเจนคือ การจัดประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) และคณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) ที่ช่วยให้เกิดการประสานนโยบายทั้งสองด้าน ในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจก่อตัวขึ้นในด้านต่างๆ

ในขณะเดียวกัน ธปท. ได้เตรียมความพร้อมในการรับมือกับความเสี่ยงต่อโครงสร้างพื้นฐานระบบการเงิน โดยเฉพาะด้านการชำระเงิน โดยได้ปรับปรุงและศึกษาแผนรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง (Business Continuity Plan - BCP) ของ ธปท. รวมไปถึงความเหมาะสมของสถานที่ปฏิบัติงานสำรอง (Back-up Site)

สำหรับ ในปี 2556 ธปท. จะเน้นการประสานงานกับองค์กรการกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับระบบการเงิน เพื่อร่วมกันวางแผนในการเข้าใจและเตรียมความพร้อมรับมือกับความเสี่ยงต่างๆ นอกจากนี้ จะเดินหน้าในการพัฒนาบทบาทในการดูแลความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง ทั้งการปรับระบบการติดตามการไหลเข้า-ออกของเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศ และการพัฒนาและเสริมสร้างความสมบูรณ์ของฐานข้อมูลที่สำคัญ รวมถึงพัฒนาการจัดการความเสี่ยงต่อโครงสร้างพื้นฐานระบบการเงิน ทั้งการขยายผลการศึกษา BCP ของ ธปท. ไปยังผู้เล่นในระบบ การพิจารณาการจัดตั้ง Back-up Site เพิ่ม และการศึกษา Regulatory Framework ของโครงสร้างพื้นฐานระบบการเงิน

พัฒนาระบบ
สอดส่องดูแลความเสี่ยง
ในระบบการเงิน
อย่างบูรณาการ

Systemic Risk Oversight

เพื่อเสถียรภาพ
ระบบเศรษฐกิจการเงินของไทย

คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย

นายวีรพงษ์ รามางกูร
ประธานกรรมการ

นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล
รองประธานกรรมการ

นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ
กรรมการ

นายสมชัย สัจจพงษ์
กรรมการ

นายนนทพล นิ่มสมบุญ
กรรมการ

นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ
กรรมการ

นายเกริก วณิกกุล
กรรมการ

นางทองอุไร ลิ้มปิติ
กรรมการ

นางผ่องเพ็ญ เรืองวีรยุทธ
กรรมการ

นายคณิศ แสงสุพรรณ
กรรมการ

นายศิริ การเจริญดี
กรรมการ

นายอำพน กิตติอำพน
กรรมการ

คณะกรรมการผู้บริหารระดับสูงธนาคารแห่งประเทศไทย

นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล
ผู้ว่าการ

นายเกริก วณิกกุล
รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน

นายไพบูลย์ กิตติศรีกังวาน
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน

นางสาลินี วังตาล
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายกำกับสถาบันการเงิน

นางอมรา ศรีพยัคฆ์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายวางแผนและงบประมาณ

นายณัฐวุฒิ พงศ์สิริ
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายทรัพยากรบุคคล
และพัฒนาองค์กร

นางจันทวรรณ สุจริตกุล
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน

นางทองอุไร ลิ้มปิติ
รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร

นางผ่องเพ็ญ เรืองวีรยุทธ
รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงิน

นายนพพร ประโมจนีย์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายออกบัตรธนาคาร

นางสาวสิบพร ถาวรฉันท์
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายระบบข้อสนเทศ

นายชาญชัย บุญฤทธิ์ไชยศรี
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายช่วยงานบริหาร

นางฤชุกร สิริโยธิน
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายสถาบันการเงิน

นางสาวนวพร มหารักขกะ
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตรวจสอบกิจการภายใน

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีศักยภาพสูงประเทศหนึ่งในภูมิภาคเอเชีย
มีทั้งความท้าทายที่ต้องเผชิญ และโอกาสที่ต้องเอื้อมคว้าไว้

ธนาคารแห่งประเทศไทย ในฐานะหนึ่งในหน่วยงานที่ดูแลระบบเศรษฐกิจการเงินไทย
มีความมุ่งมั่นที่จะดำเนินนโยบายด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างทันกาลและเหมาะสม
และพร้อมจับมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง
เพื่อเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ความร่วมมือและการประสานเชิงนโยบาย (Policy Coordination)
ของทุกฝ่ายอย่างใกล้ชิดมากขึ้น จะช่วยส่งเสริมการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Common Vision)
ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์ (Constructive Engagement)

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี อย่างยั่งยืนของไทย

รายงานประจำปี '55

สรุปภาวะเศรษฐกิจการเงิน ปี 2555

สรุปภาวะเศรษฐกิจการเงิน ปี 2555

เศรษฐกิจไทยปี 2555 ขยายตัวได้ดีจากอุปสงค์ในประเทศภาคเอกชน โดยการบริโภคเพิ่มขึ้นตามภาวะการจ้างงาน รายได้ และความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่อยู่ในเกณฑ์ดี ประกอบกับได้รับแรงกระตุ้นจากมาตรการภาครัฐ ขณะที่การลงทุนของภาคธุรกิจมีต่อเนื่อง ทั้งเพื่อซ่อมแซมความเสียหายจากอุทกภัย เพื่อขยายกำลังการผลิตรองรับความต้องการในประเทศ และเพื่อปรับกระบวนการผลิตให้ลดการพึ่งพาแรงงาน

ในภาวะที่การใช้จ่ายในประเทศขยายตัวดี การผลิตภาคอุตสาหกรรมเพื่อจำหน่ายในประเทศสามารถขยายตัวดีตามไปด้วย แต่การผลิตที่เน้นเพื่อการส่งออกได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยในช่วงครึ่งแรกของปีมีข้อจำกัดจากความเสียหายของกำลังการผลิตจากอุทกภัย แม้ต่อมาได้มีการซ่อมแซมจนกำลังการผลิตของอุตสาหกรรมส่งออกหลักกลับมาเป็นปกติเกือบทั้งหมด แต่ความอ่อนแอของเศรษฐกิจโลกทำให้อุปสงค์จากต่างประเทศอยู่ในระดับต่ำ จึงส่งผลให้ทั้งปีมูลค่าการส่งออกสินค้าขยายตัวต่ำ อย่างไรก็ดี ภาคการท่องเที่ยวขยายตัวสูงจากการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชีย

เศรษฐกิจโดยรวมมีเสถียรภาพ อัตราเงินเฟ้อชะลอลงจากปีก่อน ขณะที่การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำเป็น 300 บาทใน 7 จังหวัดนำร่อง และร้อยละ 40 ใน 70 จังหวัดที่เหลือ ไม่ได้ทำให้เกิดการเลิกจ้างงานในวงกว้าง และการส่งผ่านต้นทุนแรงงานไปยังราคาสินค้าไม่ได้สูงกว่าระดับปกติ ฐานะการเงินของภาคธุรกิจและภาคสถาบันการเงินเข้มแข็งขึ้นตามเศรษฐกิจในประเทศที่ขยายตัวและมีผลสนับสนุนให้สินเชื่อภาคธุรกิจเติบโตจากทั้งความต้องการที่มีต่อเนื่องและความสามารถในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน ขณะเดียวกัน สินเชื่อภาคครัวเรือนขยายตัวสูงตามความต้องการใช้จ่ายของประชาชน โดยส่วนหนึ่งเป็นผลจากนโยบายคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรกที่ทำให้การซื้อรถยนต์สูงกว่าปกติ ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำเอื้อต่อการกู้ยืม

เสถียรภาพด้านต่างประเทศอยู่ในเกณฑ์มั่นคงต่อเนื่อง ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลแม้การส่งออกมีข้อจำกัด ขณะที่มีเงินทุนไหลเข้าประเทศสุทธิ ซึ่งส่งผลให้เงินบาทโน้มแข็งค่าขึ้น แต่ไม่มากเพราะการออกไปลงทุนโดยตรงและการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศของคนไทย ค่อนข้างสมดุลกับเงินทุนไหลเข้าประเภทเดียวกันของนักลงทุนต่างชาติ

> ภาคธุรกิจเติบโตจากทั้งความต้องการที่มีต่อเนื่องและความสามารถในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน ขณะเดียวกัน สินเชื่อภาคครัวเรือนขยายตัวสูงตามความต้องการใช้จ่ายของประชาชน

แนวโน้มปี 2556 คาดว่าเศรษฐกิจจะขยายตัวได้ดีต่อเนื่องจากปี 2555 โดยในช่วงครึ่งแรกของปี ยังมีอุปสงค์ในประเทศเป็นแรงขับเคลื่อนหลัก ขณะที่ภาคการส่งออกคาดว่าจะฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป สอดคล้องกับเศรษฐกิจโลกที่ปรับดีขึ้นอย่างช้า ๆ ส่วน**แรงกดดันเงินเฟ้อมีแนวโน้มทรงตัวใกล้เคียงปัจจุบัน**

ประเด็นความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจการเงินที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ได้แก่ ความผันผวนของเงินทุนเคลื่อนย้ายจากนโยบายการเงินของประเทศอุตสาหกรรมหลัก และภาวะเศรษฐกิจโลกที่ยังมีความไม่แน่นอนอยู่ การขยายตัวของสินเชื่อภาคครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง และผลกระทบของการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำเป็น 300 บาท ทั่วประเทศ

เศรษฐกิจไทยขยายตัวได้ดีจากอุปสงค์ในประเทศภาคเอกชน

ในปี 2555 เศรษฐกิจไทยขยายตัวร้อยละ 6.4 จากการเติบโตที่ดีของอุปสงค์ในประเทศภาคเอกชน โดย**การบริโภค**เพิ่มขึ้นตามรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนที่สูงขึ้น ทั้งในและนอกภาคเกษตร เพราะผลผลิตพืชผลขยายตัว โดยเฉพาะข้าว ยางพารา และมันสำปะหลัง เนื่องจากมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกและสภาพอากาศเอื้ออำนวย ประกอบกับโครงการรับจำนำราคาข้าวของรัฐบาลช่วยเพิ่มรายได้ของเกษตรกรอีกทางหนึ่ง และเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2555 รัฐบาลได้ปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำเป็น 300 บาทต่อวันใน 7 จังหวัดนำร่อง รวมทั้งปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำร้อยละ 40 ใน 70 จังหวัดที่เหลือ ซึ่งมีผลต่อเนื่องถึงรายได้ของลูกจ้างทั่วไปที่ได้รับค่าจ้างเพิ่มขึ้นเช่นกันในภาวะที่ตลาดแรงงานตึงตัวมาก สะท้อนได้จากอัตราการว่างงานที่ต่ำและจำนวนชั่วโมงทำงานล่วงเวลาในภาคการผลิตที่เพิ่มขึ้น การที่รายได้เพิ่มขึ้นขณะที่อัตราเงินเฟ้อต่ำ และไม่ได้เร่งตัวผิดปกติแม้มีการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ ทำให้ผู้บริโภคมีกำลังซื้อและเสริมความเชื่อมั่นให้สูงขึ้น

การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน ณ ราคาคงที่

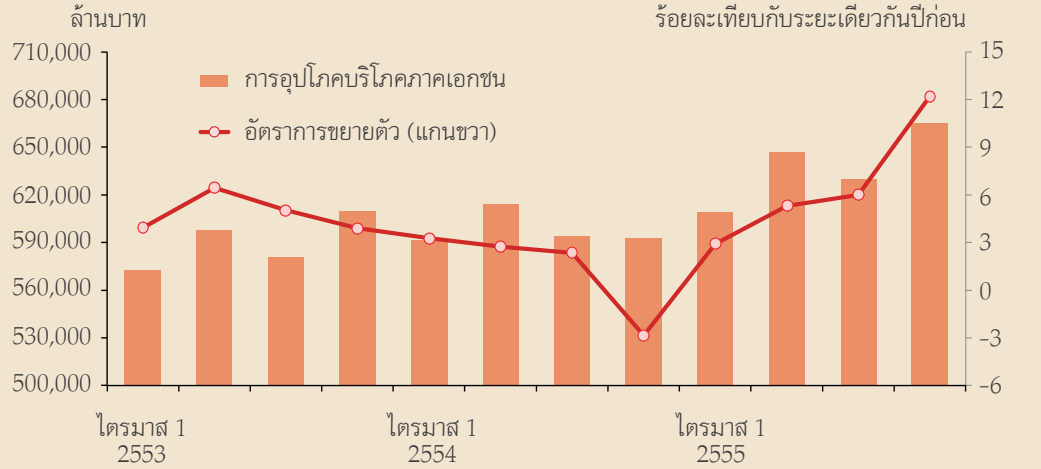

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

รายได้ของครัวเรือน

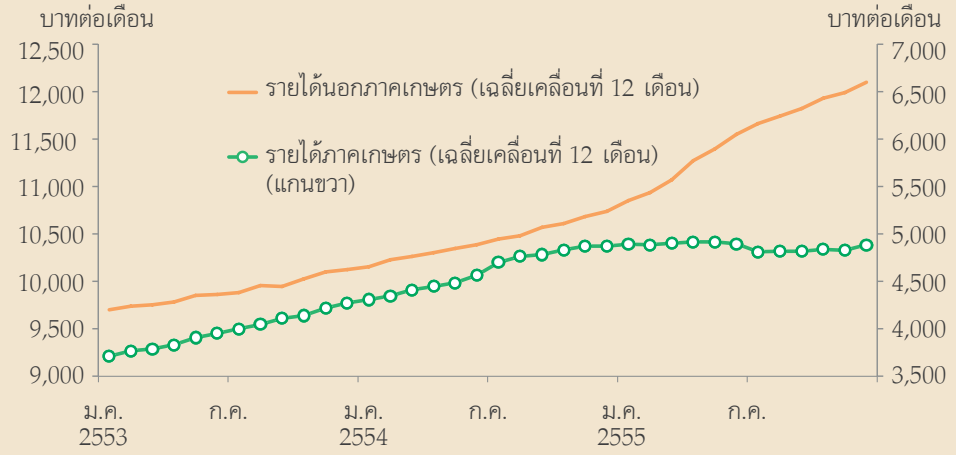

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จำนวนผู้ทำงานมากกว่า 50 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

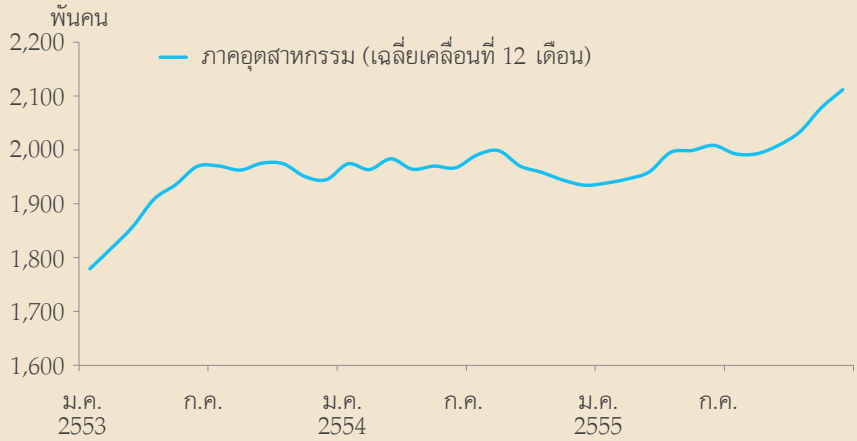

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคต่อรายได้ในอนาคต (ปรับฤดูกาล)

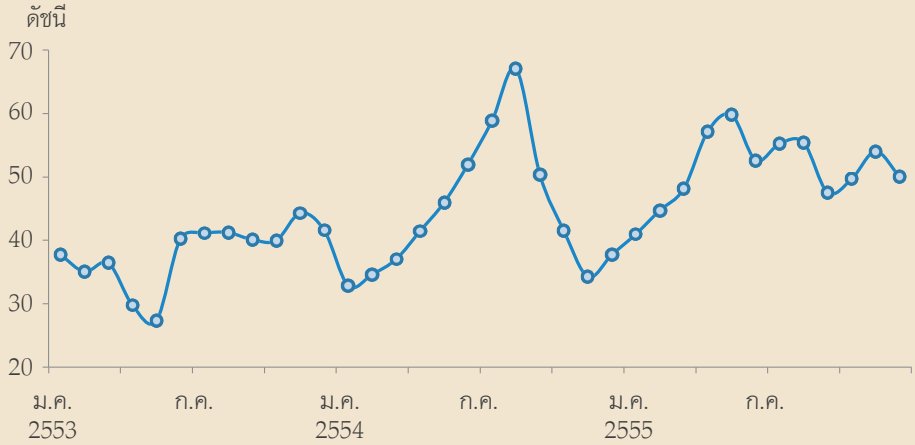

ที่มา : สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

นอกจากนี้ มาตรการของรัฐบาลมีผลกระตุ้นการใช้จ่าย โดยเฉพาะการซื้อรถยนต์ที่ได้รับสิทธิประโยชน์จากการคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรก ซึ่งคาดว่ามีจำนวนส่งมอบสูงถึงประมาณ 6.8 แสนคันในปี 2555 ทั้งนี้ ยังไม่มีสัญญาณว่าการซื้อรถยนต์ทำให้การจับจ่ายใช้สอยสินค้าอื่นลดลง โดยภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บจากฐานการบริโภคสูงขึ้น ทั้งในส่วนของสินค้าคงทนและสินค้าไม่คงทน

ในขณะเดียวกันการลงทุนภาคเอกชนเติบโตดี สอดคล้องกับการนำเข้าสินค้าทุนที่อยู่ในระดับสูง โดยในช่วงครึ่งแรกของปีมีการลงทุนเพื่อเร่งซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้าง และนำเข้าเครื่องจักรทดแทนส่วนที่เสียหายจากอุทกภัยในหลายอุตสาหกรรมหลัก เช่น ยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ และอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ ยังมีการทยอยลงทุนต่อเนื่องตลอดปี เพื่อขยายกำลังการผลิตรองรับความต้องการในประเทศ เพื่อปรับตัวไปสู่การใช้เครื่องจักรทดแทนแรงงานมากขึ้นในภาวะที่ตลาดแรงงานตึงตัว และค่าจ้างแรงงานแพงขึ้น รวมทั้งเพื่อรองรับความต้องการจากประเทศเพื่อนบ้านที่จะเพิ่มขึ้นจากการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และการเปิดตลาด โดยปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนการลงทุน ได้แก่ ความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการต่อแนวโน้มเศรษฐกิจ ต้นทุนกู้ยืมที่อยู่ในระดับต่ำ และการปล่อยสินเชื่อธุรกิจของสถาบันการเงินซึ่งขยายตัวในเกณฑ์สูงต่อเนื่อง

การลงทุนภาคเอกชน ณ ราคาคงที่

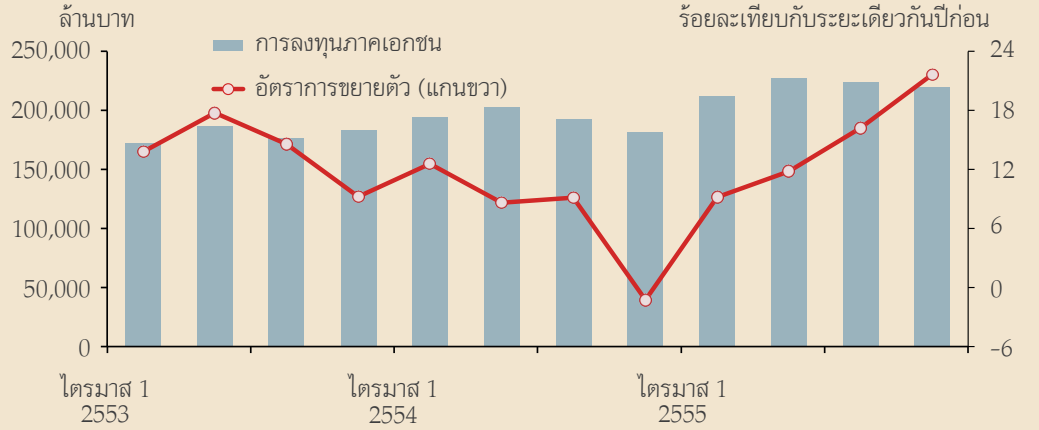

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ

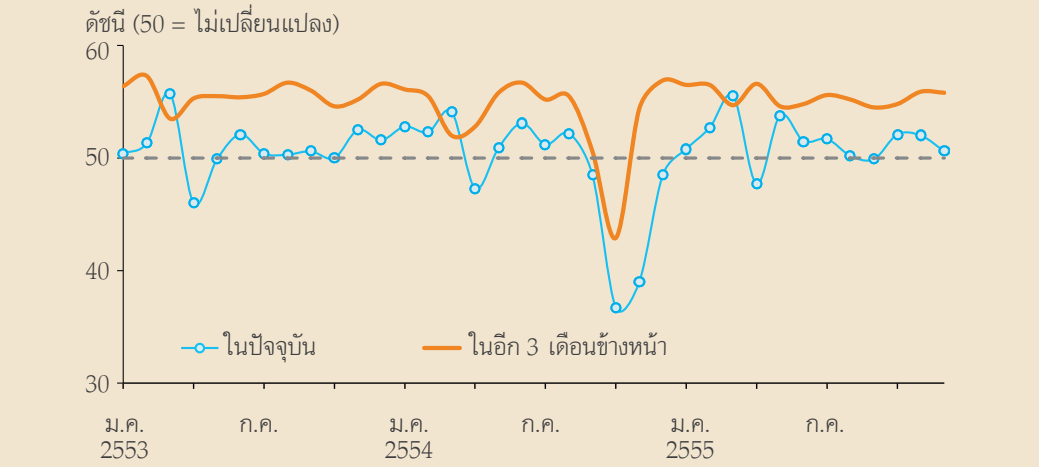

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ส่วนต่างอัตราผลตอบแทนระหว่างหุ้นกู้กับพันธบัตรรัฐบาลอายุ 5 ปีขึ้นไป

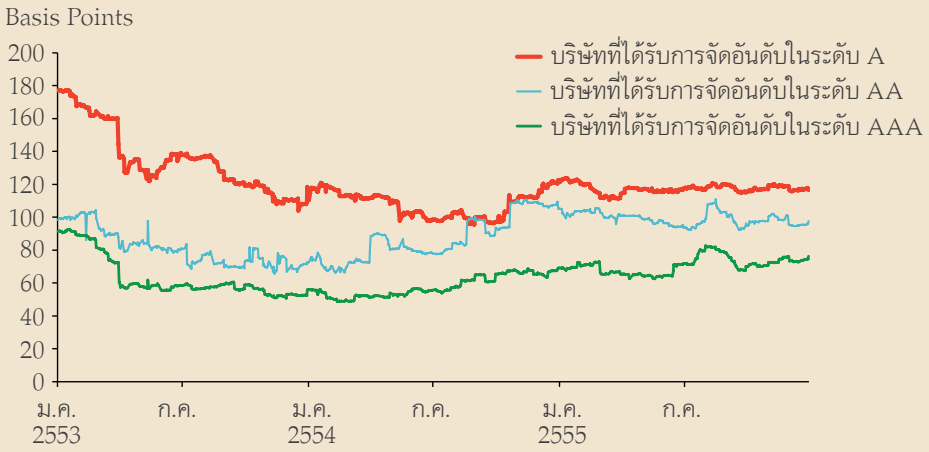

ที่มา : สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย

สินเชื่อภาคธุรกิจ

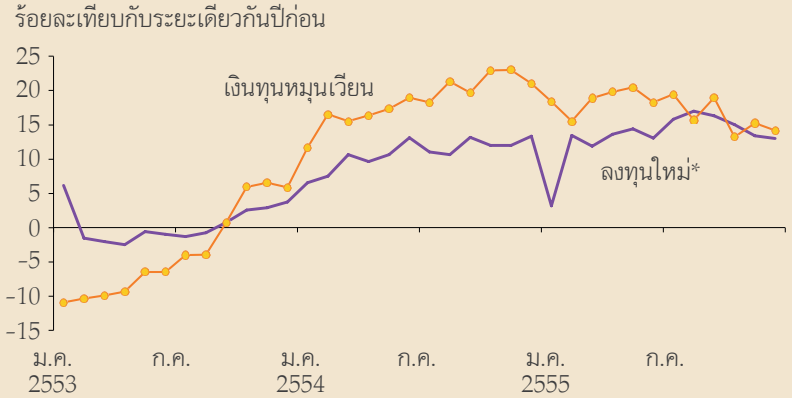

* การลงทุนใหม่ รวมถึงการซื้อที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และการซื้อเครื่องจักร
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาคอุตสาหกรรมฟื้นตัวจากอุทกภัยได้อย่างรวดเร็วจากการเร่งซ่อมสร้าง และการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ

การผลิตภาคอุตสาหกรรมได้รับผลกระทบรุนแรงจากอุทกภัยในช่วงปลายปี 2554 โดยเฉพาะยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกสำคัญ ทำให้การผลิตโดยรวมหดตัวมากในไตรมาสแรกของปี 2555 แต่สามารถฟื้นขึ้นอย่างรวดเร็วจากการเร่งซ่อมสร้าง จนกำลังการผลิตกลับมาอยู่ในระดับปกติเกือบทั้งหมดในไตรมาสที่ 2 และในช่วงที่เหลือของปีการผลิตยานยนต์เร่งตัวมาก โดยบริษัทผู้ผลิตรถยนต์หันมาเน้นการขายในประเทศมากกว่าการส่งออก เพื่อตอบสนองความต้องการรถยนต์ที่ขยายตัวสูงจากมาตรการกระตุ้นของรัฐ ในขณะเดียวกันอุตสาหกรรมอื่นที่เน้นการขายในประเทศขยายตัวได้ดี ทั้งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ปูนซีเมนต์และวัสดุก่อสร้าง อาหารและเครื่องดื่ม

ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI)

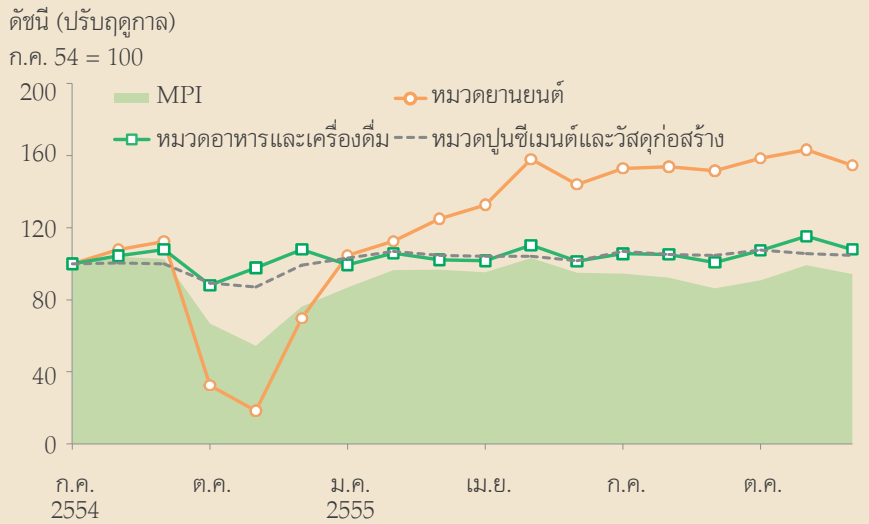

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI)

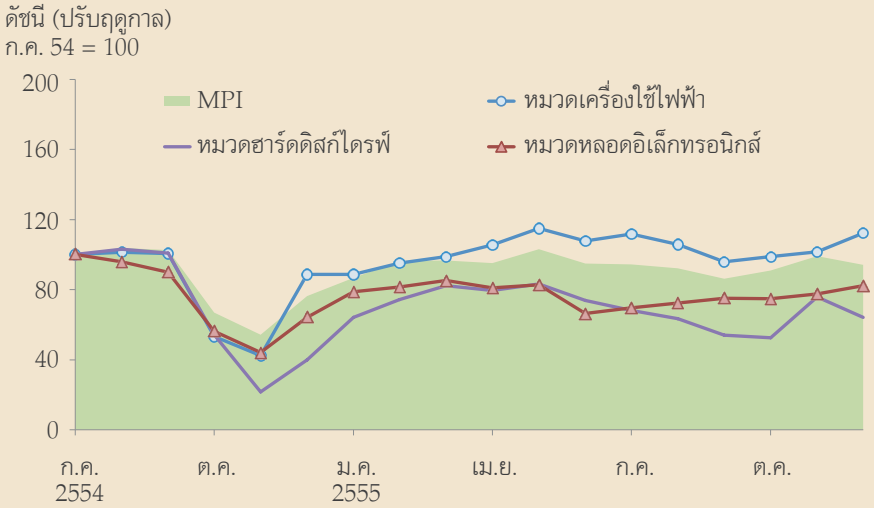

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

ยอดขายจำหน่ายรถยนต์ในประเทศ

	2554 ทั้งปี	2555 ทั้งปี	2555			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ยอดจำหน่ายรถยนต์ในประเทศ* (พันคัน)	795.3	1,435.9	279.3	327.2	393.8	435.6
เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน (ร้อยละ)	-0.6	80.6	17.1	69.2	64.8	250.5

หมายเหตุ : * รวมรถยนต์นั่งและรถยนต์เชิงพาณิชย์

ที่มา : สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

การส่งออกสินค้ายังซบเซา แต่ภาคบริการท่องเที่ยวขยายตัวดี

ผลกระทบจากปัญหาหนี้สาธารณะของกลุ่มประเทศยูโรที่ยืดเยื้อ และขยายวงกว้างจนก่อให้เกิดความไม่แน่นอนในตลาดการเงินโลก รวมทั้งความอ่อนแอต่อเนื่องของเศรษฐกิจสหรัฐฯ และญี่ปุ่น ทำให้ความต้องการจากต่างประเทศชะลอตัว โดยเห็นผลกระทบชัดเจนต่อ**การส่งออก**ของไทยตั้งแต่ในช่วงปลายไตรมาสที่ 2 และเป็นการชะลอตัวในเกือบทุกประเภทสินค้าและตลาดส่งออกสำคัญ ดังนั้น แม้ว่ากำลังการผลิตกลับเป็นปกติเกือบทุกอุตสาหกรรมแล้ว แต่ในช่วงครึ่งหลังของปีการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่เน้นเพื่อการส่งออกปรับลดลงจากครึ่งแรกของปี ก่อนที่จะเริ่มมีสัญญาณฟื้นตัวบ้างในช่วงท้ายของปีตามทิศทางเศรษฐกิจโลกที่เริ่มมีเสถียรภาพขึ้น

ปริมาณการส่งออกและการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่เน้นเพื่อส่งออก

ดัชนี (ปรับฤดูกาลและเฉลี่ย 3 เดือน)

ก.ค. 54 = 100

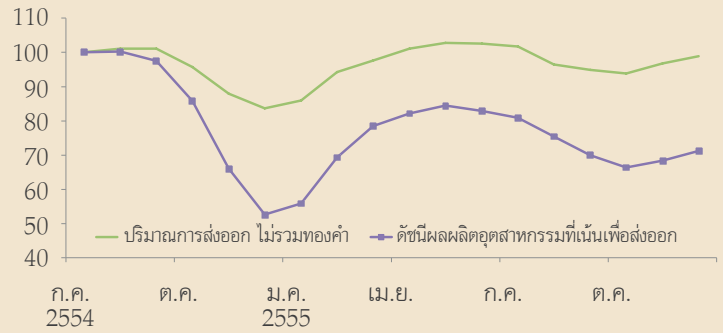

ที่มา : กรมศุลกากรและสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกปี 2554 และ 2555

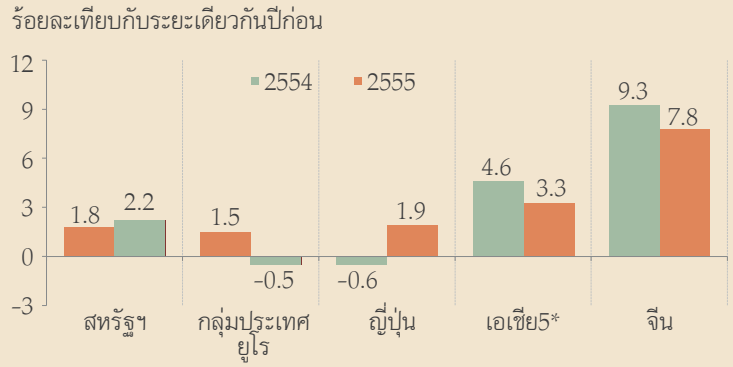

หมายเหตุ : * คำนวณโดยการถ่วงน้ำหนักตาม GDP-PPP ของประเทศในภูมิภาคเอเชีย 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เกาหลีใต้ ไต้หวัน และสิงคโปร์
ที่มา : Bureau of Economic Analysis (US Department of Commerce), Cabinet Office of Japan, CEIC, Eurostat และการคำนวณของธนาคารแห่งประเทศไทย

โดยรวมแล้วทั้งปี 2555 มูลค่าการส่งออกสินค้าขยายตัวบ้าง แต่ปริมาณหดตัวเล็กน้อยจากปีก่อน อย่างไรก็ดี **ภาคบริการท่องเที่ยว**ขยายตัวดีมาก จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติสูงสุดเป็นประวัติการณ์ถึง 22.3 ล้านคน เป็นนักท่องเที่ยวจากทุกภูมิภาค ที่สำคัญ คือ เอเชียตะวันออก และกลุ่มประเทศอาเซียน แม้กระทั่งนักท่องเที่ยวจากยุโรป ซึ่งกำลังประสบวิกฤติเศรษฐกิจ ก็ไม่ได้ลดจำนวนลง ทั้งนี้เพราะประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางที่เป็นที่นิยม และคุ้มค่าเงิน ประกอบกับมีปัจจัยสนับสนุนจากการเพิ่มจำนวนเที่ยวบิน และการเปิดให้บริการของสนามบินดอนเมืองอีกครั้งเมื่อเดือนตุลาคม 2555 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่สูงขึ้น สอดคล้องกับอัตราการเข้าพักโรงแรมที่สูงขึ้นในทุกภาคของประเทศ

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ

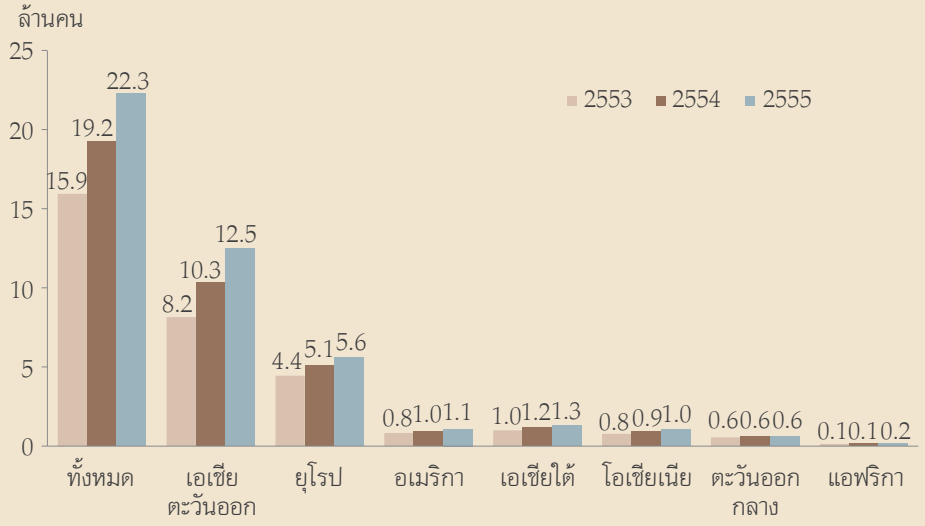

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

อัตราการเข้าพักโรงแรม

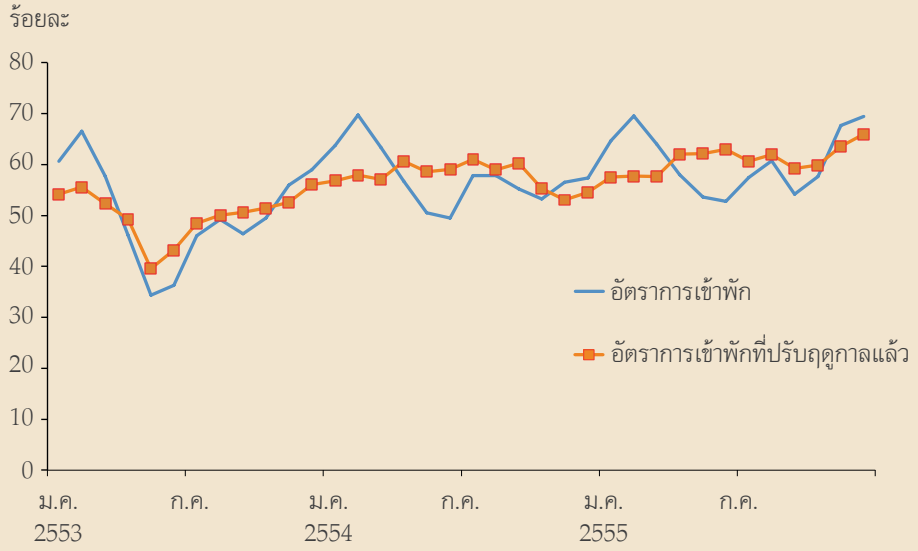

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

นโยบายเศรษฐกิจมหภาค ทั้งด้านการคลังและด้านการเงิน มีส่วนสนับสนุนให้เศรษฐกิจในประเทศเติบโตต่อเนื่อง

ในภาวะที่เศรษฐกิจไทยต้องเผชิญกับปัญหาอุทกภัยและความอ่อนแอของเศรษฐกิจโลก นโยบายการคลังและการเงินมีบทบาทสำคัญในการพยุงความเชื่อมั่นของประชาชนและภาคธุรกิจ รวมทั้งเอื้อให้กิจกรรมการซ่อมแซมความเสียหายดำเนินไปอย่างราบรื่น การใช้จ่ายในประเทศมีมากพอที่จะชดเชยผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกต่อการส่งออก ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2555 รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณขาดดุล 4 แสนล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.7 ต่อ GDP พร้อมทั้งออกมาตรการกระตุ้นการใช้จ่ายของภาคเอกชน เช่น การคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรก การรับจำนำสินค้าเกษตร การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำและเงินเดือนข้าราชการ และการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจากร้อยละ 30 เหลือร้อยละ 23

ในขณะเดียวกัน นโยบายการเงินอยู่ในเกณฑ์ที่เอื้อต่อการกู้ยืม อัตราดอกเบี้ยนโยบายปรับลดลง 2 ครั้ง รวมร้อยละ 0.50 มาอยู่ที่ระดับร้อยละ 2.75 ต่อปี ณ สิ้นปี 2555 อัตราดอกเบี้ยที่ต่ำลง มีส่วนสนับสนุนให้สินเชื่อภาคเอกชนของสถาบันการเงินขยายตัวสูงต่อเนื่อง ในภาพรวมสินเชื่อภาคธุรกิจเติบโตสอดคล้องกับความต้องการลงทุนในประเทศ ขณะที่สินเชื่อภาคครัวเรือนขยายตัวในระดับสูง โดยเฉพาะสินเชื่อส่วนบุคคลอื่น และสินเชื่อเพื่อเช่าซื้อรถยนต์ ด้านเงินฝากมีการระดมเงินผ่านการออกผลิตภัณฑ์เงินรับฝากพิเศษเกือบตลอดทั้งปี เพื่อรองรับแนวโน้มการขยายตัวของสินเชื่อ

เงินบาทแข็งค่าขึ้นสอดคล้องกับค่าเงินภูมิภาค

อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. โน้มแข็งขึ้นในปีนี้ ความคืบหน้าในการแก้ปัญหาหนี้สาธารณะของยุโรป ทำให้ความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติค่อย ๆ ปรับดีขึ้น และต้องการเพิ่มการถือครองสินทรัพย์เสี่ยงที่ให้ผลตอบแทนสูง ซึ่งรวมถึงสินทรัพย์ในรูปเงินบาท ความต้องการดังกล่าวประกอบกับสภาพคล่องในตลาดการเงินโลกที่มีมากจากการผ่อนคลายนโยบายการเงินเพิ่มเติมของประเทศอุตสาหกรรมหลัก ทำให้มีเงินทุนไหลเข้ามาในตลาดพันธบัตรและตลาดหลักทรัพย์ของภูมิภาค รวมทั้งไทยอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ ณ สิ้นปี 2555 อัตราแลกเปลี่ยนอยู่ที่ 30.61 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. แข็งค่าขึ้นร้อยละ 2.98 จากต้นปี ซึ่งน้อยกว่าสกุลเงินของคู่ค้าคู่แข่งสำคัญในภูมิภาค ทั้งนี้เพราะแม้มีเงินทุนไหลเข้าเป็นจำนวนมาก แต่ในขณะเดียวกัน คนไทยก็มีการออกไปลงทุนในต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในรูปของการลงทุนโดยตรงและการลงทุนในหลักทรัพย์ ซึ่งช่วยสร้างสมดุลระหว่างเงินทุนไหลเข้ากับเงินทุนไหลออกมากกว่าในอดีต

อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ.

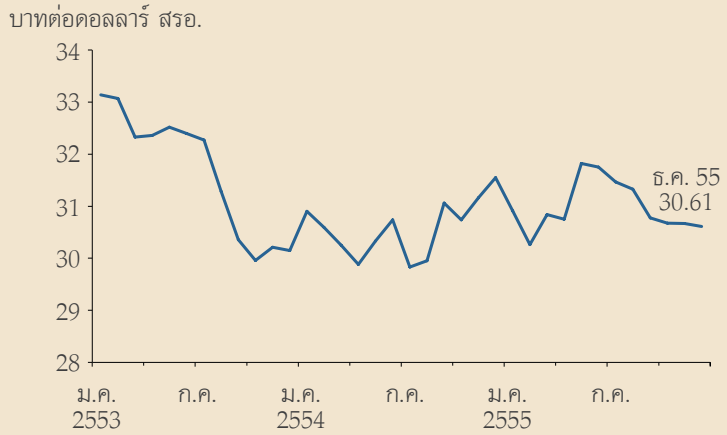

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

การเปลี่ยนแปลงของค่าเงินบาทในปี 2555 เมื่อเทียบกับสกุลเงินภูมิภาค

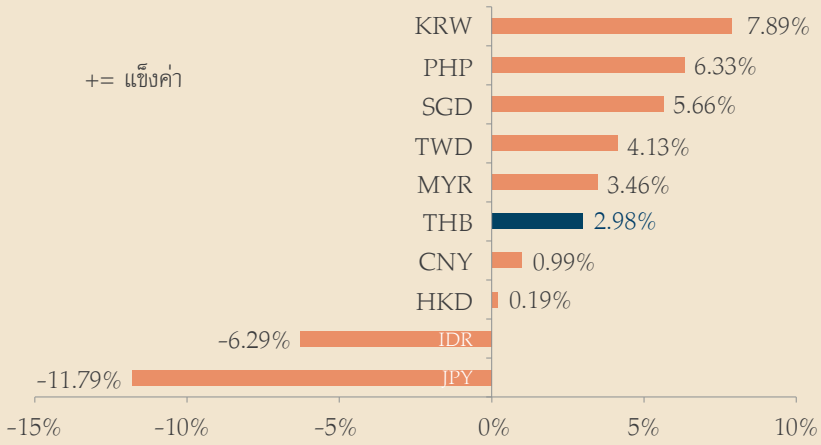

หมายเหตุ : คำนวณโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นปี 2555 เทียบกับ ณ สิ้นปี 2554
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทยและรอยเตอร์

เสถียรภาพเศรษฐกิจโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปและ**อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน**เฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ร้อยละ 3.02 และ 2.09 ตามลำดับ โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปชะลอลงจากปี 2554 ตามราคาอาหารสดที่ชะลอลง ส่วนหนึ่งจากภาวะอุปทานล้นตลาดของเนื้อสัตว์และไข่ไก่ สำหรับอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานชะลอลงเช่นกัน ตามการส่งผ่านต้นทุนที่โน้มกลับสู่ระดับปกติ หลังเร่งตัวขึ้นไปในช่วงอุทกภัยปลายปี 2554 ทั้งนี้ การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2555 ไม่ได้มีผลทำให้อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเร่งตัวสูงกว่าปกติ เพราะผู้ประกอบการจำนวนหนึ่งเกรงว่าการปรับขึ้นราคาภายใต้ภาวะการแข่งขันสูง จะทำให้สูญเสียส่วนแบ่งตลาด

แหล่งที่มาของอัตราเงินเฟ้อทั่วไป

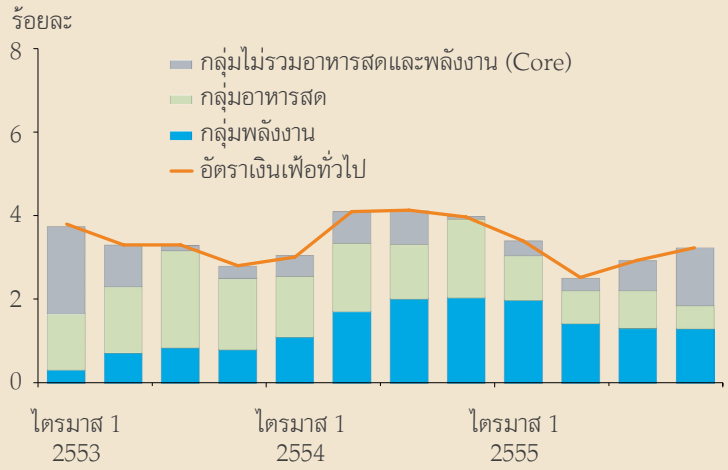

ที่มา : สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และคำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

แหล่งที่มาของอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน

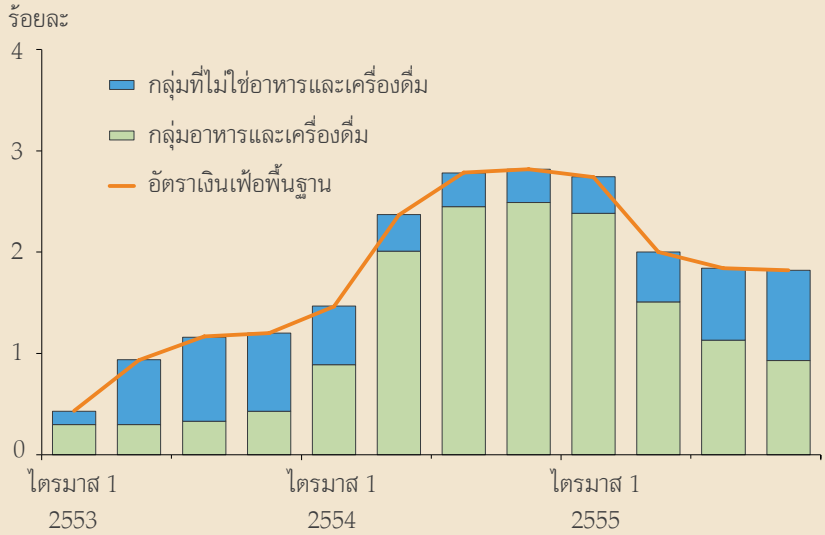

ที่มา : สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และคำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

สัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงของระบบธนาคารพาณิชย์

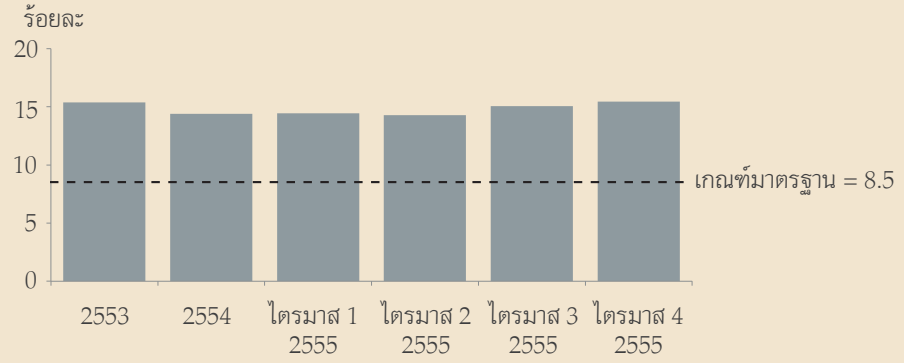

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

อัตรากำไรจากการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน*

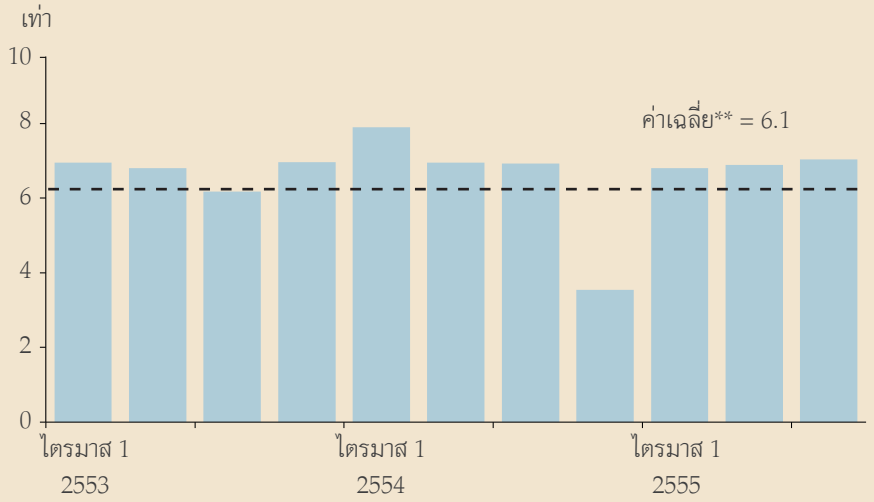

หมายเหตุ : * ค่ามัธยฐาน (Median) ** ค่าเฉลี่ยไตรมาสที่ 1 ปี 2543 ถึง ไตรมาสที่ 3 ปี 2555
ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาคสถาบันการเงินมีความเข้มแข็ง สัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงอยู่ในระดับสูงและผลประกอบการดีต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากฐานะการเงินของลูกหนี้ที่อยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งลูกหนี้ภาคธุรกิจและลูกหนี้ภาคครัวเรือน เห็นได้จากความสามารถในการทำกำไรและสภาพคล่องของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่อยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ขณะที่ฐานะการเงินของภาคครัวเรือนได้รับผลดีจากการจ้างงานและรายได้ที่ขยายตัว

เสถียรภาพด้านการคลังยังอยู่ในเกณฑ์ดีเช่นกัน แต่มองไปข้างหน้า หนี้สาธารณะที่อาจปรับสูงขึ้นจากแนวโน้มการใช้จ่ายภาครัฐเพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้น โดยเฉพาะภาระรายจ่ายจากการดำเนินนโยบายกึ่งการคลังผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจและมาตรการอุดหนุนสาธารณูปโภคพื้นฐานและราคาพลังงาน อาจเพิ่มแรงกดดันต่อความยั่งยืนทางการคลังในระยะยาว

เสถียรภาพด้านต่างประเทศอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ดุลการชำระเงินเกินดุลสุทธิ 5,265 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยเป็นผลจากการเกินดุลบัญชีเดินสะพัด และการเกินดุลบัญชีเงินทุนเคลื่อนย้าย เพราะมีเงินทุนไหลเข้าจาก (1) การลงทุนในตราสารหนี้ภาครัฐของนักลงทุนต่างชาติ (2) การกู้ยืมจากต่างประเทศของสถาบันการเงิน โดยเฉพาะเงินกู้ระยะสั้น เพื่อนำมาบริหารสภาพคล่องในธุรกรรมการเงินระหว่างประเทศ และ (3) การลงทุนโดยตรง ส่วนใหญ่จากประเทศญี่ปุ่นและกลุ่มประเทศยูโร ในขณะเดียวกัน เงินทุนไหลออก

เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วแต่ในขนาดที่น้อยกว่าเงินทุนไหลเข้า ส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของการลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากมาตรการเปิดเสรีเงินทุนเคลื่อนย้าย และการรวมตัวของประชาคมอาเซียน (AEC)

เมื่อรวมผลของการเกินดุลการชำระเงินกับผลของการเปลี่ยนแปลงของค่าเงิน (Valuation Change) ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2555 **เงินสำรองระหว่างประเทศ**อยู่ที่ 181.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. หรือเพิ่มขึ้น 6.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากสิ้นปี 2554 และหากรวมยอดคงค้างการซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าสุทธิของ ธปท. อีก 24.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. **เงินสำรองระหว่างประเทศสุทธิ**จะอยู่ที่ 205.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. สัดส่วนเงินสำรองระหว่างประเทศต่อมูลค่าการนำเข้าและสัดส่วนเงินสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ต่างประเทศระยะสั้น อยู่ในเกณฑ์มั่นคงต่อเนื่อง

เงินทุนเคลื่อนย้ายของไทยจำแนกตามประเภทของเงินทุน

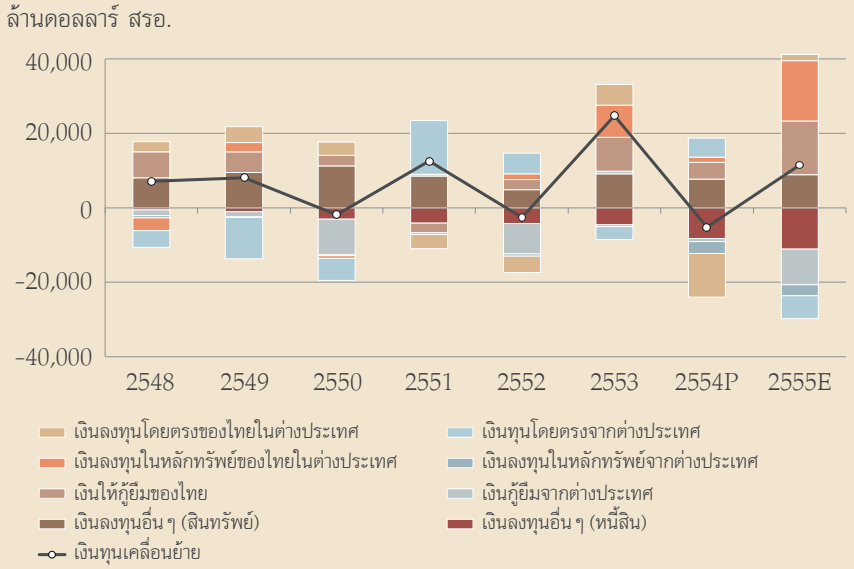

หมายเหตุ : P = ข้อมูลเบื้องต้น E = ข้อมูลประมาณการ
ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

เงินสำรองระหว่างประเทศ

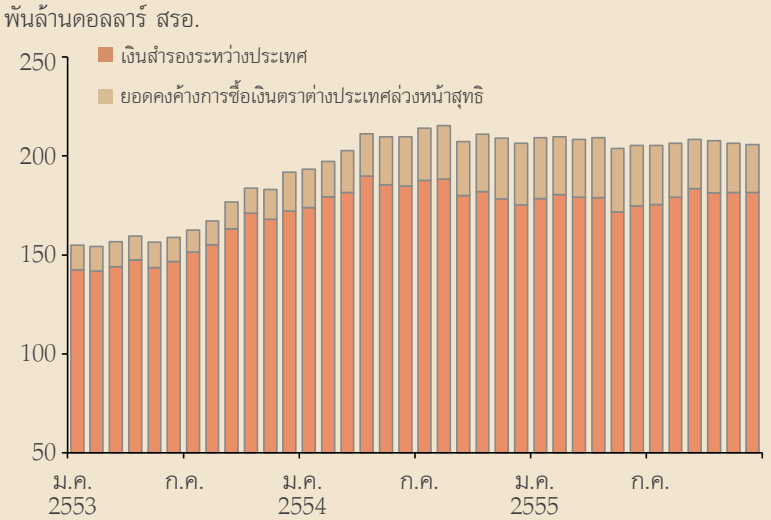

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

เครื่องชี้เสถียรภาพด้านต่างประเทศ

เครื่องชี้ด้านสภาพคล่อง	มาตรฐานสากล	2554	2555 ไตรมาส			
			1	2	3	4
- เงินสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ต่างประเทศระยะสั้น (เท่า)	> 1 เท่า	3.7	3.1	3.0	3.2	3.0
- เงินสำรองระหว่างประเทศต่อมูลค่าการนำเข้า (เดือน)	> 3-4 เดือน	10.4	10.4	9.9	10.5	10.0
- สัดส่วนหนี้ต่างประเทศระยะสั้นต่อหนี้ต่างประเทศรวม (ร้อยละ)	n.a.	45.2	49.2	49.2	45.3	45.5

สำหรับประเด็นที่อาจก่อให้เกิดความไม่สมดุลในระบบเศรษฐกิจ และต้องติดตามใกล้ชิด ได้แก่ (1) ความผันผวนของเงินทุนเคลื่อนย้าย ซึ่งเป็นผลจากสภาพคล่องในตลาดการเงินโลกที่อยู่ในระดับสูง และเศรษฐกิจโลกที่ยังมีความไม่แน่นอน ทำให้ความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติอาจเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว (2) การขยายตัวสูงต่อเนื่องของสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค โดยเฉพาะ สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์และสินเชื่อส่วนบุคคลอื่น ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาด้านความสามารถในการชำระหนี้ของภาคครัวเรือน และต่อเนื่องไปถึงคุณภาพสินเชื่อของภาคสถาบันการเงิน และ (3) ผลกระทบจากการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ 300 บาท ทั่วประเทศ ในวันที่ 1 มกราคม 2556 ซึ่งอาจมีมากกว่าในรอบแรก เนื่องจากการเพิ่มขึ้นสุทธิของค่าจ้างขั้นต่ำในจังหวัดรอบนอก (ที่ไม่ใช่ 7 จังหวัดนำร่อง) รุนแรงกว่า ประกอบกับจังหวัดรอบนอกมีธุรกิจขนาดเล็กมากกว่า ซึ่งธุรกิจเหล่านี้โดยเฉลี่ยมีความสามารถในการทำกำไรและรองรับการเพิ่มขึ้นของต้นทุนค่าแรงได้น้อยกว่าธุรกิจขนาดใหญ่

เศรษฐกิจไทยปี 2556 คาดว่าจะขยายตัวต่อเนื่อง ขณะที่อัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับที่ไม่น่ากังวล

เศรษฐกิจไทยในปี 2556 จะขยายตัวได้ในเกณฑ์ดี อุปสงค์ในประเทศยังเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญ โดยเฉพาะการลงทุนภาคเอกชนเพื่อรองรับการขยายตัวของความต้องการใช้จ่ายในประเทศ การขยายตลาดไปยังประเทศเพื่อนบ้าน และการปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อลดการพึ่งพาแรงงาน ส่วนการบริโภคภาคเอกชน มีแนวโน้มเติบโตดีต่อไปอีกระยะหนึ่ง จากผลต่อเนื่องของมาตรการคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรก และการลดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นอกจากนี้ การใช้จ่ายภาครัฐอยู่ในทิศทางกระตุ้นเศรษฐกิจต่อเนื่อง สำหรับภาคการส่งออก คาดว่าจะฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป และกลับมามีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยได้มากขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2556 ซึ่งจะช่วยรักษาแรงส่งของเศรษฐกิจไทยให้มีต่อเนื่องหลังจากที่มาตรการภาครัฐบางส่วนสิ้นสุดลง

แรงกดดันเงินเฟ้อในภาพรวมมีแนวโน้มทรงตัวใกล้เคียงปัจจุบัน โดยคาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไป และอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานในปี 2556 จะชะลอลงจากปีก่อนเล็กน้อยมาเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.8 และ 1.7 ตามลำดับ เพราะแม้แรงกดดันด้านอุปสงค์อาจจะเพิ่มขึ้นบ้าง ตามเศรษฐกิจในประเทศที่ขยายตัวดี แต่แรงกดดันจากด้านต้นทุนคาดว่าจะมีไม่มาก จากแนวโน้มราคาน้ำมันและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลกที่ค่อนข้างทรงตัว สอดคล้องกับการคาดการณ์เงินเฟ้อในระยะ 1 ปีข้างหน้าที่ทรงตัว

สรุปประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2556

ร้อยละเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน	2555*	2556
การขยายตัวทางเศรษฐกิจ	6.4	4.9
อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	3.0	2.8
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน	2.1	1.7

หมายเหตุ : * ข้อมูลจริง

ที่มา : รายงานนโยบายการเงิน ฉบับเดือนมกราคม 2556

ภาวะเศรษฐกิจปี 2555

	2553	2554			2555		
	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี
(% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน นอกจากระบุเป็นอย่างอื่น)							
อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย [1/]	7.8	3.0	-2.8	0.1	2.3	10.7	6.4
ด้านอุปสงค์ (การใช้จ่าย)							
การใช้จ่ายของครัวเรือน	4.8	3.0	-0.3	1.3	4.1	9.1	6.6
การใช้จ่ายของรัฐบาล	6.4	1.4	0.9	1.1	3.6	10.9	7.4
การลงทุนสินทรัพย์ถาวร	9.4	6.6	0.0	3.3	7.7	19.2	13.3
- ภาคเอกชน	13.8	10.5	3.8	7.2	10.5	18.9	14.6
- ภาครัฐ	-2.2	-5.9	-11.4	-8.7	-2.7	20.4	8.9
การส่งออกสินค้าและบริการ	14.7	14.0	5.2	9.5	-1.1	7.1	2.9
การนำเข้าสินค้าและบริการ	21.5	15.9	11.7	13.7	6.5	5.8	6.2
ด้านอุปทานในประเทศ (การผลิต)							
เกษตร	-2.3	7.1	1.2	4.1	2.7	3.6	3.1
อุตสาหกรรม	13.9	0.8	-9.5	-4.3	-0.8	15.9	7.0
ก่อสร้าง	6.8	-4.6	-5.6	-5.1	3.9	11.7	7.8
บริการและอื่น ๆ	5.0	4.4	2.1	3.3	4.8	8.2	6.5
เสถียรภาพในประเทศ							
ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป	3.3	3.56	4.05	3.81	2.95	3.08	3.02
ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน (ไม่รวมราคาอาหารสดและพลังงาน)	1.0	1.91	2.80	2.36	2.37	1.83	2.09
อัตราการว่างงาน *(ร้อยละ)*	1.0	0.7	0.6	0.7	0.8	0.5	0.7
หนี้สาธารณะ ณ สิ้นงวด *(พันล้านบาท)*	4,280	4,263	4,298	4,298	4,810	4,961	4,961
สัดส่วนต่อ GDP ณ สิ้นงวด *(ร้อยละ)*	42.5	41.1	40.8	40.8	43.7	44.0	44.0
เสถียรภาพต่างประเทศ *(พันล้านดอลลาร์ สรอ.)*							
ดุลการค้า	29.8	12.2	4.8	17.0	2.6	5.8	8.3
ดุลบัญชีเดินสะพัด	10.0	4.5	1.4	5.9	-0.9	3.7	2.7
บัญชีทุน	0.2	-0.1	0.0	0.0	0.1	0.1[E]	0.2[E]
เงินทุนเคลื่อนย้าย	24.8	1.7	-6.9	-5.2	3.0	8.4[E]	11.5[E]
ดุลการชำระเงิน	31.3	7.3	-6.1	1.2	-0.6	5.8[E]	5.3[E]
เงินสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นงวด	172.1	184.9	175.1	175.1	174.7	181.6	181.6
หนี้ต่างประเทศ ณ สิ้นงวด	100.6	109.3	104.6	104.6	120.1	133.8	133.8
สัดส่วนเงินสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ระยะสั้น *(เท่า)*	3.4	3.3	3.7	3.7	3.0	3.0	3.0
สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อ GDP *(ร้อยละ)*	35.2	36.8	33.8	33.8	36.6	39.0	39.0
สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อมูลค่าส่งออกสินค้าและบริการ *(ร้อยละ)*	49.0	51.2	47.0	47.0	50.0	52.7	52.7
สัดส่วนหนี้ระยะสั้นต่อหนี้ต่างประเทศ *(ร้อยละ)*	50.4	51.5	45.2	45.2	49.2	44.9	44.9
ภาคการเงิน (ณ สิ้นงวด) *(พันล้านบาท)*							
ฐานเงิน	1,243.3	1,223.4	1,365.5	1,365.5	1,330.3	1,497.8	1,497.8
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	12.7	14.1	9.8	9.8	8.7	9.7	9.7
ปริมาณเงินตามความหมายแคบ	1,302.4	1,336.6	1,414.3	1,414.3	1,452.8	1,598.3	1,598.3
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	10.9	13.3	8.6	8.6	8.7	13.0	13.0
ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง	11,778.8	12,603.9	13,559.9	13,559.9	14,013.0	14,960.2	14,960.2
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	10.9	16.2	15.1	15.1	11.2	10.3	10.3
เงินฝากรวมตั๋วแลกเงินของสถาบันการเงิน [2/]	11,564.3	12,362.1	13,195.4	13,195.4	13,783.7	14,649.7	14,649.7
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	10.8	15.1	14.1	14.1	11.5	11.0	11.0
สินเชื่อภาคเอกชนของสถาบันการเงิน [2/]	9,947.0	10,679.1	11,587.3	11,587.3	12,396.4	13,358.8	13,358.8
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	12.6	16.1	16.5	16.5	16.1	15.3	15.3
อัตราดอกเบี้ย (ณ สิ้นงวด) (ร้อยละต่อปี)							
- ตลาดซื้อคืนพันธบัตร 1 วัน	2.00	3.00	3.25	3.25	3.00	2.75	2.75
- ระหว่างธนาคาร (ฐานนิยม)	1.87	2.90	3.15	3.15	2.90	2.65	2.65
- เงินฝากประจำ 1 ปี [3/]	1.55	2.35	2.87	2.87	2.86	2.46	2.46
- ลูกค้าชั้นดี [3/]	6.12	6.87	7.25	7.25	7.13	7.00	7.00
อัตราแลกเปลี่ยน (ณ สิ้นงวด) *(บาท:ดอลลาร์ สรอ.)*	30.15	30.74	31.55	31.55	31.75	30.61	30.61

หมายเหตุ : 1/ ณ ราคาคงที่

2/ สถาบันการเงิน หมายถึง สถาบันรับฝากเงินทุกประเภท ยกเว้น ธนาคารแห่งประเทศไทย

3/ อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่ง

E = ข้อมูลประมาณการ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ และธนาคารแห่งประเทศไทย

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี อย่างยั่งยืนของไทย

2

รายงานประจำปี '55

การดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทย ปี 2555

หน้า

1. การออกและจัดการธนบัตร 39
2. การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารเงินสำรองทางการ 44
3. การดำเนินงานในตลาดการเงิน 45
4. การพัฒนาตลาดการเงิน 48
5. การเป็นนายธนาคารและนายทะเบียนหลักทรัพย์ของรัฐบาล 49
6. การเป็นนายธนาคารของสถาบันการเงิน 52
7. นโยบายในการกำกับ ตรวจสอบ และวิเคราะห์สถาบันการเงิน 52
8. การจัดการระบบการชำระเงิน 56
9. การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน 58
10. การปฏิบัติการตามที่กฎหมายอื่นกำหนด 63
11. การดำเนินการที่สำคัญอื่น ๆ 64
    11.1 ผลงานวิจัยและการจัดสัมมนาวิชาการ 64
    11.2 การเป็นตัวแทนของประเทศไทยในองค์กรและเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ 68
    11.3 การดำเนินการด้านระบบข้อสนเทศ 74
12. การดำเนินงานของสำนักงานภาค 81
    12.1 สำนักงานภาคเหนือ 81
    12.2 สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 85
    12.3 สำนักงานภาคใต้ 88

การดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทย ปี 2555

ในการดำเนินงานของ ธปท. นั้น กฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการ ธปท. มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการและการดำเนินงานของ ธปท. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา 7 โดยเฉพาะการให้ความเห็นชอบแผนงาน งบประมาณ ตลอดจนการประเมินผลการดำเนินกิจการและการดำเนินการของ ธปท. และผู้ว่าการ โดยคณะกรรมการ ธปท. ไม่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะรับผิดชอบในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของ กนง. กนส. และ กรช. แต่อย่างใด

กฎหมายกำหนดให้
คณะกรรมการ ธปท.
มีอำนาจหน้าที่ควบคุม
ดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการ
และการดำเนินงานของ ธปท.
เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
ตามมาตรา 7

1. การออกและจัดการธนบัตร

1.1 การจัดการเกี่ยวกับเงินสดและการนำธนบัตรออกใช้

ในปี 2555 ธปท. มียอดจ่ายเงินสดสุทธิออกสู่ระบบการเงิน 102,363.2 ล้านบาท โดยมีการรับเงินสดจากสถาบันการเงิน และหน่วยงานอื่น จำนวน 2,390,112.9 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 16.2 ในขณะที่การจ่ายเงินสดมีจำนวน 2,492,476.1 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 13.8

ส่วนการนำธนบัตรออกใช้ในปี 2555 มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 100,000 ล้านบาท ตามมูลค่าหลักทรัพย์ที่เข้าบัญชีทุนสำรองเงินตรา โดย ณ สิ้นปี 2555 หลักทรัพย์ที่เป็นทุนสำรองเงินตรามีมูลค่าทั้งสิ้น 1,399,484.7 ล้านบาท สูงขึ้นจากสิ้นปีก่อนร้อยละ 7.7

หน่วย : ล้านบาท

ทุนสำรองเงินตรา	ปี 2555	ปี 2554	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	ร้อยละ
ทุนสำรองเงินตรา ณ สิ้นปี	1,399,484.7	1,299,484.7	100,000.0	7.7
- เพิ่มหลักทรัพย์	100,000.0	195,000.0	(95,000.0)	(48.7)
- ถอนหลักทรัพย์	-	40,000.0	(40,000.0)	(100.0)
- เพิ่ม (ถอน) สุทธิ	100,000.0	155,000.0		

1.2 การดำเนินงานด้านโรงพิมพ์ธนบัตร

1.2.1 ธนบัตร

การผลิตธนบัตร รวมทุกชนิดราคา มีจำนวน 3,031.8 ล้านฉบับ เพิ่มขึ้นจากปี 2554 ร้อยละ 4.9 จำแนกเป็นธนบัตรชนิดราคาต่าง ๆ ดังนี้

การผลิตธนบัตร ปี 2555

ชนิดราคา (บาท)	1000	500	100	50	20	ที่ระลึกพระบรมราชินีนาถ 80 พรรษา	ที่ระลึกพระบรมโอรสาธิราช 60 พรรษา
จำนวน (ล้านฉบับ)	600.5	212.5	971.8	145.2	1,089.8	2.0	10.0

1.2.2 **สิ่งพิมพ์มีค่าอื่น**

การผลิตสิ่งพิมพ์มีค่าอื่น ได้แก่ อากรแสตมป์ สำหรับกรมสรรพากร ผลิตและส่งมอบได้จำนวน 131.6 ล้านดวง

1.2.3 **หมึกพิมพ์และเคมีภัณฑ์**

การผลิตหมึกพิมพ์มีปริมาณ 254.9 ตัน และการผลิตเคมีภัณฑ์มีปริมาณ 127.4 ตัน

1.2.4 **โครงการวิจัยและพัฒนา**

โครงการวิจัยฯ ครอบคลุมงานวิจัยด้านต่างๆ ได้แก่ การวิจัยพัฒนาลักษณะต่อต้านการปลอมแปลง พัฒนาปรับปรุงหมึกพิมพ์และวัสดุใช้พิมพ์ พัฒนาเครื่องจักรนับคัดธนบัตร พัฒนาเครื่องจักรผลิตธนบัตร รวมทั้งศึกษาปัจจัยสนับสนุนงานผลิตธนบัตรด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย และคำนึงถึงการประหยัดทรัพยากรและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยมีโครงการที่เสร็จสมบูรณ์ จำนวน 9 โครงการ และที่ดำเนินการต่อเนื่อง 13 โครงการ

1.3 การดำเนินงานด้านการบริหารจัดการธนบัตร

ณ สิ้นปี 2555 ธนบัตรออกใช้มีจำนวนทั้งสิ้น 4,813.2 ล้านฉบับ เพิ่มขึ้นจากปี 2554 ร้อยละ 7.5 ธนบัตรออกใช้มีมูลค่ารวม 1,399,484.7 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2554 ร้อยละ 7.7 โดยธนบัตรออกใช้ประกอบด้วยธนบัตรชนิดราคาต่างๆ ดังนี้

ธนบัตรออกใช้ ณ สิ้นปี 2555

หน่วย : ล้านฉบับ

ชนิดราคา (บาท)												
500000	1000	500	100	80	60	50	20	10	5	1	0.50	บัตรธนาคาร 60 บาท
0.000235	1,102.8	256.4	1,213.6	1.9	11.3	263.9	1,442.0	333.6	39.2	121.3	18.9	8.3

ธนบัตรปลอมที่ตรวจพบและจับกุมได้ในปี 2555 มีจำนวนทั้งสิ้น 9,419 ฉบับ หรือ ประมาณ 2.4 ฉบับต่อธนบัตรหมุนเวียนล้านฉบับ หรือ 2.4 ppm (Part Per Million) ลดลงจากปี 2554 ซึ่งอยู่ที่ 2.5 ppm

ทุนสำรองเงินตรา ณ สิ้นปี 2555 มีมูลค่าทั้งสิ้น 1,399,484.7 ล้านบาท เท่ากับมูลค่าธนบัตรออกใช้ ทุนสำรองเงินตราประกอบด้วยสินทรัพย์ประเภทต่างๆ ดังนี้

บัญชีทุนสำรองเงินตรา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)	สัดส่วน (ร้อยละ)
1. เงินตราต่างประเทศ	225,680.4	16.1
2. หลักทรัพย์ต่างประเทศ	1,173,804.3	83.9
รวม	**1,399,484.7**	**100.0**

1.4 การดำเนินงานด้านกลยุทธ์และแผนงาน

สรุปผลการดำเนินงานตามแผนงานที่สนับสนุนวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ ดังนี้

1.4.1 ธนบัตรหมุนเวียนมีคุณภาพ ความทนทาน และความปลอดภัยสูง

1) แผนธนบัตรสะอาด

ดำเนินมาตรการเพื่อผลักดันนโยบายธนบัตรสะอาดอย่างต่อเนื่อง โดยสรุปการดำเนินการในปี 2555 ดังนี้

1.1) การผ่อนผันการรับธนบัตรชนิดราคา 20 บาท จากธนาคารพาณิชย์โดยไม่ต้องนับคัด เป็นมาตรการต่อเนื่องจากปี 2554 โดยดำเนินมาตรการในช่วงที่มีปริมาณการทำธุรกรรมระหว่างธนาคารพาณิชย์กับประชาชน และปริมาณธนบัตรออกใช้หมุนเวียนอยู่ในระดับสูง เพื่อเร่งการดูดซับธนบัตรสภาพเก่า และอัดฉีดธนบัตรใหม่เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ โดยในช่วงดังกล่าวสามารถดูดซับธนบัตรเก่าออกจากระบบได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.5 ของธนบัตรออกใช้หมุนเวียน

1.2) การดูดซับธนบัตรสภาพเก่าร่วมกับร้านสะดวกซื้อที่ร่วมโครงการทดลองเพื่อหมุนเวียนธนบัตรสภาพดีเข้าสู่ระบบ โดยในปี 2555 ดำเนินการครบทุกภูมิภาคตามเป้าหมายที่กำหนด และจะดำเนินการอย่างต่อเนื่องในปี 2556

1.3) การสำรวจสภาพธนบัตร เพื่อนำผลสำรวจสภาพธนบัตรมาวิเคราะห์สภาพธนบัตรเป็นรายพื้นที่และใช้ในการกำหนดมาตรการได้อย่างตรงจุด

1.4) การกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ ร่วมกับแผนการประชาสัมพันธ์เชิงรุก เพื่อรณรงค์และปลูกจิตสำนึกการใช้ธนบัตรอย่างถูกวิธี

2) แผนยืดอายุธนบัตร

ดำเนินการศึกษาแนวทางการเคลือบผิวอย่างต่อเนื่อง เพื่อยืดอายุธนบัตร โดยสรุปการดำเนินการในปี 2555 ดังนี้

2.1) ศึกษาเครื่องเคลือบระบบ Flexography โดยใช้สารเคลือบแบบต่าง ๆ

2.2) ทดลองเคลือบผิวกระดาษเทียบเท่าธนบัตร และเคลือบผิวแผ่นพิมพ์ด้วยสาร UV ซึ่งเป็นสารเคลือบผิวที่ได้รับการยอมรับและใช้ในงานอุตสาหกรรมการผลิตธนบัตร

1.4.2 ความพร้อมในการดูแลระบบบริหารจัดการธนบัตรของประเทศ

แผนจัดตั้งระบบบริษัทกลางจัดการธนบัตร

มีการพัฒนาระบบการบริหารจัดการธนบัตรของประเทศมาอย่างต่อเนื่อง โดยได้ดำเนินโครงการจัดตั้งระบบบริษัทกลางจัดการธนบัตร ซึ่งมีกรอบเวลาในการดำเนินงานระหว่างปี 2551-2555 ตามแนวทางที่เห็นชอบร่วมกันระหว่าง ธปท. และธนาคารพาณิชย์ ซึ่งดำเนินการในรูปแบบคณะทำงานพัฒนาระบบงานจัดการธนบัตร (ทจธ.) ในปี 2555 สอบ. ได้เร่งดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามแผนแม่บทด้านการจัดการธนบัตรของ ธปท. โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

1) ประชุมร่วมระหว่างธนาคารกลาง เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และหารือแนวนโยบายในการบริหารจัดการธนบัตร และประยุกต์ใช้ในกรอบนโยบายการจัดตั้งระบบบริษัทกลาง

2) มีข้อสรุปการรวมกลุ่มการบริหารจัดการธนบัตร และแผนการปรับปรุงมาตรฐานศูนย์เงินสดกลางธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้ดำเนินการแล้วเสร็จตามกรอบที่กำหนด

3) กำหนดกรอบการกำกับดูแลมาตรฐานคุณภาพธนบัตร และคุณสมบัติของเครื่องจักรนับคัด

4) ติดตามความคืบหน้าผลการดำเนินงาน และการปรับปรุงศูนย์เงินสดกลางธนาคารพาณิชย์ เพื่อให้ได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง
5) สนับสนุนข้อมูลทางเทคนิคและข้อมูลอื่นที่จำเป็นสำหรับธนาคารพาณิชย์ และบริษัทที่ปฏิบัติงานด้านเงินสด เพื่อให้การรวมกลุ่มดำเนินการมีประสิทธิภาพ และลดภาระค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงศูนย์เงินสดที่ไม่จำเป็น
6) เตรียมการปรับปรุงระบบข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นสำหรับการบริหารจัดการธนบัตรในอนาคต

1.4.3 คุ้มครองผู้ใช้ธนบัตร

แผนสื่อสารเชิงรุก

ดำเนินการตามแผนประชาสัมพันธ์เชิงรุกอย่างต่อเนื่อง ในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสังเกตธนบัตร การใช้ธนบัตรให้ถูกวิธี และการแลกค่าธนบัตรชำรุด โดยมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายหลักและขยายผลไปยังกลุ่มเป้าหมายใหม่ รวมทั้งนำสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะต่าง ๆ โดยสรุปการดำเนินการในปี 2555 ดังนี้

1) เผยแพร่ความรู้ด้านธนบัตรให้นักเรียน นักศึกษา และอาจารย์ที่มาเยี่ยมชมนิทรรศการด้านธนบัตร เพื่อนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นแนวร่วมในการป้องกันธนบัตรปลอม
2) เผยแพร่ความรู้ด้านธนบัตรแก่กลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ เจ้าหน้าที่การเงินขององค์กรภาครัฐและเอกชน และเพิ่มการอบรมพิเศษให้ผู้ปฏิบัติงานด้านเงินสด เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด การทางพิเศษแห่งประเทศไทย บริษัท ขนส่ง จำกัด บริษัท รถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) และห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล เป็นต้น
3) ขยายการเผยแพร่ความรู้สู่กลุ่มเป้าหมายใหม่ ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการค้าในตลาดขายส่งแหล่งการค้าขนาดใหญ่ และกลุ่มผู้ใช้แรงงานในนิคมอุตสาหกรรม โดยจัดกิจกรรม "รักษ์ธนบัตรไทย" ในแหล่งเป้าหมาย เช่น องค์การเพื่อตลาดเกษตรกร ตลาดเสื้อผ้าโบ๊เบ๊ ตลาดบองมาร์เช่ และผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จ.ชลบุรี เป็นต้น
4) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบใหม่ ได้แก่ วีดิทัศน์ชุดรักษ์ธนบัตรไทยในรูปแบบ Infographic หนังสือการ์ตูนชุดรักษ์ธนบัตรไทย วีดิทัศน์ชุดแนะนำธนบัตรแบบ 16 เพื่อเผยแพร่ผ่านสื่อสาธารณะต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและเข้าถึงประชาชนในวงกว้างมากยิ่งขึ้น

1.4.4 พัฒนาศักยภาพในระยะยาว

1) **แผนมุ่งสู่รางวัลคุณภาพแห่งชาติ** (Thailand Quality Award : TQA)

มีวัตถุประสงค์ที่จะยกระดับกระบวนการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถที่ยั่งยืนเทียบเท่ากับมาตรฐานองค์กรชั้นนำ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ TQA โดยสรุปการดำเนินการในปี 2555 ดังนี้

1.1) เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร โดยมุ่งเน้นให้คณะผู้บริหารและคณะทำงานฯ ผ่านการฝึกอบรมและพัฒนา ตลอดจนการจัดประชุมชี้แจงโดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ และมีความเชี่ยวชาญด้านการพัฒนาองค์กรตามกรอบ TQA

1.2) วิเคราะห์องค์กร เพื่อหาโอกาสในการพัฒนา และดำเนินการปรับปรุงในด้านต่าง ๆ

1.3) จัดทำรายงานองค์กร (Application Report) ยื่นต่อสำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ เพื่อขอรับการตรวจประเมินเป็นปีแรก โดยผลที่ได้รับ (Feedback Report) จะนำมาใช้ในการพัฒนาเพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรชั้นนำของโลกต่อไป

1.4) จัดงาน "สอบ. มุ่งสู่ความเป็นเลิศ" เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการแก่พนักงาน สอบ. และกระตุ้นการมีส่วนร่วมของพนักงานทั้งองค์กร

2) แผนจัดหาและปรับปรุงเครื่องจักรนับคัดธนบัตร

ได้เตรียมความพร้อมการวางแผนกำลังการนับคัดธนบัตรในระยะปานกลางและระยะยาว โดยจัดหาเครื่องจักรนับคัดธนบัตรใหม่ และปรับปรุงเครื่องจักรที่มีอยู่เดิม ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เพื่อพัฒนาศักยภาพในระยะยาวสู่การบริหารจัดการธนบัตรที่เป็นเลิศ โดยสรุปการดำเนินการในปี 2555 ดังนี้

2.1) ทำสัญญาปรับปรุงเครื่องจักรนับคัด จำนวน 6 เครื่อง เพื่อยกระดับเทคโนโลยีการตรวจจับธนบัตรปลอมให้ทันสมัย รองรับธนบัตรรุ่นใหม่ แบบ 16

2.2) ทำสัญญาจัดซื้อเครื่องจักรขนาดใหญ่ นับคัดได้ 30 ฉบับต่อวินาที จำนวน 2 เครื่อง

2.3) ปรับปรุงระบบไฟฟ้าศูนย์จัดการธนบัตร (ศจธ.) ภูมิภาค 5 ศูนย์ เพื่อรองรับแผนการย้ายเครื่องจักรไปยัง ศจธ. ดังกล่าว

3) แผนจัดหาเครื่องจักรผลิตธนบัตร

ดำเนินการจัดหาเครื่องจักรผลิตใหม่ เพื่อทดแทนเครื่องจักรผลิตธนบัตรปัจจุบันที่มีอายุการใช้งานมากกว่า 36 ปี และรองรับอัตรากำลังที่ลดลง ตลอดจนเพิ่มกำลังการผลิต เพื่อรองรับความต้องการธนบัตรที่เพิ่มขึ้นในช่วง 5-10 ปีข้างหน้า โดยสรุปในปี 2555 สามารถดำเนินการจัดหาเครื่องจักรรวม 3 เครื่อง ได้แก่ เครื่องพิมพ์เส้นนูน เครื่องพิมพ์เลขหมาย และเครื่องตัดสำเร็จรูป ซึ่งเมื่อติดตั้งแล้วเสร็จ (ปี 2556-2557) จะสามารถเพิ่มกำลังการผลิตได้ถึงร้อยละ 15

1.4.5 มุ่งเน้นบุคลากร

แผน Employee Engagement

มีนโยบายในการส่งเสริมให้พนักงานมีความรู้สึกผูกพันต่อองค์กร เพื่อรักษาพนักงานให้อยู่กับองค์กร ให้มีความรักและทุ่มเทในงาน และสามารถส่งมอบผลงานในระดับที่ดียิ่งขึ้น โดยสรุปการดำเนินการในปี 2555 ดังนี้

1) สำรวจระดับ Work Engagement และความพึงพอใจของพนักงาน สอบ. ตลอดจนวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับความพึงพอใจ และความผูกพันต่อองค์กร

2) จัดทำแผนยกระดับความพึงพอใจและความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร

3) สื่อสารให้ผู้บริหารและพนักงานรับทราบแนวทางดำเนินการ เพื่อให้การสนับสนุนการดำเนินงานตามแผน

1.4.6 **จัดการองค์ความรู้องค์กรและสร้างนวัตกรรม**

แผนการบริหารจัดการความรู้ (KM)

มีวัตถุประสงค์ให้แต่ละฝ่ายใน สอบ. มีการบริหารจัดการสารสนเทศและองค์ความรู้ที่ส่งเสริมการบรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน รองรับการผลักดัน สอบ. เป็นองค์กรในระดับชั้นนำตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) โดยสรุปการดำเนินการในปี 2555 ดังนี้

1) ประเมินระบบการจัดการความรู้ของ สอบ.
2) กำหนดวิสัยทัศน์ (KM Vision) และแนวทางการดำเนินงาน (KM Roadmap) ปี 2556-2560
3) จัดอบรมและประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการความรู้ ตลอดจนรับทราบแนวทางและวิธีการประเมินระบบจัดการความรู้
4) แต่งตั้งคณะทำงานประเมินการจัดการความรู้ของ สอบ. (Knowledge Management Assessment : KMA)
5) แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ สอบ. และคณะอนุกรรมการจัดการความรู้ของแต่ละฝ่าย เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนงาน รวมทั้งผลักดันให้การจัดการความรู้ของฝ่ายต่าง ๆ ใน สอบ. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
6) กำหนดแผนการจัดการความรู้ของ สอบ. และของแต่ละฝ่าย

2. การดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารเงินสำรองทางการ

ธปท. บริหารเงินสำรองทางการโดยยึดหลักการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความมั่นคง ปลอดภัย และสภาพคล่องสูง โดยให้ได้รับผลตอบแทนที่ดีภายใต้กรอบความเสี่ยงและหลักเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้ แนวนโยบายการลงทุนหลักที่ได้ดำเนินการไปในปีนี้ ได้ผ่านการกลั่นกรองโดยคณะอนุกรรมการลงทุน และอนุมัติโดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

เพื่อให้การบริหารเงินสำรองได้รับผลประโยชน์สูงสุดภายใต้กรอบความเสี่ยง และเกณฑ์การลงทุนที่กำหนด ธปท. ได้ติดตามวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเงินของประเทศที่ ธปท. ลงทุน และคาดการณ์แนวโน้มอัตราแลกเปลี่ยน อัตราดอกเบี้ย ราคาสินทรัพย์ รวมทั้งประเมินความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ ในการลงทุน เพื่อช่วยสร้างโอกาสให้สามารถเพิ่มอัตราผลตอบแทน หรือลดความเสี่ยงทางการเงินโดยรวม ทั้งนี้ ธปท. มีแนวนโยบายในการกระจายความเสี่ยงในการลงทุน โดยพิจารณาเพิ่มเติมทั้งจำนวนประเทศที่ ธปท. ไปลงทุน รวมทั้งประเภทของสินทรัพย์ที่สามารถลงทุนได้ โดยยังคงยึดหลักความมั่นคง สภาพคล่อง และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้เป็นสำคัญ

ในระหว่างปี 2555 กองทุนเงินสำรองทางการที่สำคัญ ประกอบด้วย กองทุนสภาพคล่อง กองทุนเพื่อการลงทุน และกองทุนเพื่อการลงทุนระยะยาว นอกจากนี้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเงินสำรองทางการ ธปท. ได้ใช้การวิเคราะห์แบบจำลองเชิงปริมาณ และตราสารอนุพันธ์ เช่น สัญญาซื้อขายพันธบัตรรัฐบาลล่วงหน้า (Bond Futures) และสัญญาซื้อขายดอกเบี้ยระยะสั้นล่วงหน้า (Short-term Interest Rate Futures) เป็นเครื่องมือในการบริหารเงินสำรองด้วย ทั้งนี้ ธปท. อยู่ระหว่างการพัฒนาเครื่องมือการลงทุนเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มโอกาสในการเพิ่มผลตอบแทน รวมทั้งลดความเสี่ยงและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

3. การดำเนินงานในตลาดการเงิน

การดำเนินงานในตลาดการเงินของ ธปท. มีวัตถุประสงค์หลัก คือ ดูแลสภาพคล่องในตลาดการเงินให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยผ่านการใช้เครื่องมือบริหารสภาพคล่องต่างๆ เพื่อรักษาระดับอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) กำหนด รวมทั้งดูแลอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน ให้เคลื่อนไหวสอดคล้องกับทิศทางการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย เพื่อช่วยส่งเสริมให้กลไกการส่งผ่านนโยบายการเงินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การดำเนินการในตลาดการเงินของ ธปท. ยังให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการพัฒนาตลาดการเงิน รวมทั้งการเสริมสร้างเสถียรภาพในระบบการเงินด้วย

ในปี 2555 ภาวะตลาดการเงินโลกยังคงค่อนข้างผันผวน ตามพัฒนาการของวิกฤติหนี้ยุโรป และความไม่แน่นอนของการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้มีเงินทุนไหลเข้าสุทธิในภูมิภาคโดยรวมเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2554 ส่วนหนึ่งจากการประกาศใช้มาตรการผ่อนคลายทางการเงินของธนาคารกลางในหลายประเทศ ในขณะที่สภาพคล่องในระบบการเงินไทยปรับเพิ่มสูงขึ้น โดยหลักมาจากการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2554 (Soft Loans) ธปท. จึงต้องปรับเพิ่มปริมาณการดูดซับสภาพคล่องส่วนเกินดังกล่าว โดยดำเนินการในตลาดการเงินผ่านเครื่องมือหลัก 4 ประเภท ได้แก่ การออกพันธบัตร ธปท. ธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี ธุรกรรมสวอปเงินตราต่างประเทศ และการทำธุรกรรมซื้อขาด/ขายขาดหลักทรัพย์ โดยรายละเอียดการใช้เครื่องมือบริหารสภาพคล่องประเภทต่างๆ มีดังนี้

3.1 การออกพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย

การออกพันธบัตร ธปท. เป็นช่องทางหลักในการดูดซับสภาพคล่องส่วนเกินที่มีอยู่อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมส่งเสริมการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ไทยให้มีสภาพคล่องและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดย ธปท. จะพิจารณาออกพันธบัตรให้เหมาะสมกับภาวะตลาดในแต่ละช่วง และคำนึงถึงแผนการออกตราสารหนี้ภาครัฐประกอบด้วย ในปี 2555 ธปท. ได้ปรับเพิ่มวงเงินการออกพันธบัตรเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพคล่องส่วนเกินที่ปรับสูงขึ้น ส่งผลให้ยอดคงค้าง ณ สิ้นปี 2555 ของพันธบัตร ธปท. เพิ่มขึ้น 441 พันล้านบาท จาก ณ สิ้นปี 2554 เป็น 3,083 พันล้านบาท หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 64 ของยอดคงค้างการดูดซับสภาพคล่องรวม

นอกจากนี้ ธปท. ได้ปรับแผนการออกพันธบัตร ธปท. ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และเพิ่มสภาพคล่องในตลาดรองของพันธบัตรให้สูงขึ้น โดย 1) เปลี่ยนวันประมูลสำหรับพันธบัตรประเภทอัตราดอกเบี้ยคงที่ อายุ 2 ปี และ 3 ปี เพื่อเลี่ยงมิให้วันครบกำหนดไถ่ถอนตรงกับวันหยุดสุดสัปดาห์ 2) ลดจำนวนรุ่นของพันธบัตรแต่ละประเภทและเพิ่มขนาดของวงเงินรวมต่อรุ่น และในเดือนพฤศจิกายน 2555 ธปท. ได้จัดประชุมหารือ (Market Consultation) กับผู้ร่วมตลาดตราสารหนี้อย่างเป็นทางการเป็นครั้งที่ 2 และได้นำข้อสรุปมาปรับปรุงแผนการออกพันธบัตร ธปท. สำหรับปี 2556 เพื่อให้เหมาะสมกับภาวะตลาดและเอื้อต่อการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ยิ่งขึ้น โดย ธปท. จะยกเลิกการออกพันธบัตร ธปท. ประเภทอัตราดอกเบี้ยคงที่ อายุ 4 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มอุปทานของพันธบัตรรัฐบาลระยะยาวที่จะเพิ่มขึ้นจากความต้องการระดมทุนจำนวนมากของรัฐบาลในปี 2556

ในขณะเดียวกัน คาดว่าแนวโน้มสภาพคล่องส่วนเกินสุทธิในระบบจะเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก ทำให้การออกพันธบัตรระยะยาวขึ้น เพื่อขยายขีดความสามารถในการรองรับสภาพคล่องส่วนเกิน มีความจำเป็นลดลง นอกจากนี้ ธปท. มีแผนที่จะช่วยสร้างสภาพคล่องให้กับพันธบัตรประเภทอัตราดอกเบี้ยลอยตัว (FRB) จึงวางแผนออก FRB เพียงรุ่นเดียว คือ รุ่นอายุ 3 ปี อิงกับอัตราดอกเบี้ย BIBOR ระยะ 3 เดือน และจะยกเลิกการออก FRB ทั้ง 2 รุ่นที่ออกในปี 2555 คือ อายุ 2 ปี และ 3 ปี ที่อิงกับอัตราดอกเบี้ย BIBOR ระยะ 3 เดือน และ 6 เดือน ตามลำดับ ทั้งนี้เพื่อให้วงเงินรวมต่อรุ่นสูงขึ้น

อนึ่ง ธปท. ยังได้ปรับแก้ไขแนวทางการประมูลแบบไม่แข่งราคา (Noncompetitive Bidding : NCB) ได้แก่ ขยายวงเงินประมูลต่อราย ปรับเปลี่ยนผู้มีสิทธิประมูล วิธีการประมูล วิธีการชำระราคา วิธีการจัดสรรพันธบัตร และปรับเพิ่มประเภทอายุของพันธบัตร เพื่อช่วยส่งเสริมการเข้าถึงตลาดพันธบัตร และลดอุปสรรคในการลงทุนของกลุ่มผู้ลงทุนที่มีความเชี่ยวชาญในการลงทุนไม่สูงมาก เช่น มูลนิธิ สหกรณ์ และนิติบุคคลเพื่อการสาธารณกุศล เป็นต้น รวมทั้งสนับสนุนการทำหน้าที่เป็น Market Maker ของคู่ค้าหลัก สำหรับธุรกรรมประเภทซื้อขาดขายขาดของกระทรวงการคลัง (Ministry of Finance Outright PD) ให้มีประสิทธิภาพ

3.2 ธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี ระหว่าง ธปท. และคู่ค้าหลักทรัพย์ของ ธปท.

ธปท. ใช้ธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี (Bilateral Repo : BRP) เพื่อปรับให้สภาพคล่องแต่ละวันอยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยเฉพาะการปรับสภาพคล่องระยะสั้นจากผลกระทบของการรับจ่ายเงินของภาครัฐ หรือส่วนที่เป็นผลจากปัจจัยฤดูกาล โดย ธปท. ทำธุรกรรม BRP ระยะ 1 วัน ที่อัตราดอกเบี้ยนโยบาย เพื่อเสริมการส่งสัญญาณนโยบายการเงินให้สอดคล้องกับที่ กนง. กำหนด และทำธุรกรรม BRP ระยะ 7 วัน 14 วัน และ 1 เดือน เพื่อให้สถาบันการเงินมีทางเลือกในการบริหารสภาพคล่องที่ระยะยาวกว่า 1 วัน โดย ธปท. จะทำธุรกรรม BRP ในช่วงเช้าของทุกวันทำการ[1] ผ่านคู่ค้าหลักทรัพย์ของ ธปท. (BRP Primary Dealers : BRP PDs) และคู่ค้าดังกล่าวจะทำหน้าที่เป็นตัวกลางส่งผ่านสภาพคล่องระหว่าง ธปท. กับสถาบันการเงินอื่น หรือธุรกิจเอกชน ผ่านธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรภาคเอกชน (Private Repo) และ/หรือตลาดกู้ยืมระหว่างธนาคารโดยไม่มีหลักประกัน (Uncollateralized Interbank Market) ซึ่งกลไกดังกล่าวช่วยสนับสนุนพัฒนาการของตลาดการเงิน และการพัฒนาแนวปฏิบัติให้มีความรัดกุมสอดคล้องกับมาตรฐานสากลมากขึ้น

นอกจากนี้ ธปท. ได้ทำธุรกรรมยืมตราสารหนี้ (Securities Borrowing and Lending : SBL) โดยเฉพาะในช่วง 3 ไตรมาสแรก เพื่อรองรับปริมาณการทำธุรกรรม BRP ระยะ 14 วัน และ 1 เดือน ซึ่งจะช่วยให้สถาบันการเงินสามารถเพิ่มการทำธุรกรรม BRP ทั้งในด้านปริมาณและประเภทอายุที่ยาวขึ้น[2] ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการขยายอายุธุรกรรมการบริหารสภาพคล่องของสถาบันการเงิน

โดย ณ สิ้นปี 2555 ธปท. ดูดซับสภาพคล่องส่วนเกินผ่านธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคีรวมทั้งสิ้น 942 พันล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 20 ของยอดคงค้างการดูดซับสภาพคล่องรวม

---

[1] ยกเว้นในวันประชุม กนง. ซึ่ง ธปท. จะทำธุรกรรม BRP ในช่วงบ่าย หลังการแถลงผลการประชุม กนง.

[2] ธปท. ต้องมีพันธบัตรภาครัฐเพียงพอ เพื่อใช้เป็นหลักประกันในการทำธุรกรรม BRP ระยะ 14 วัน และ 1 เดือน เมื่อ ธปท. กู้ยืมเงิน (ดูดซับสภาพคล่อง) จากสถาบันการเงิน สำหรับธุรกรรม BRP ระยะ 1 วัน และ 7 วัน ธปท. ใช้ตราสารหนี้ ธปท. เป็นหลักประกัน

3.3 ธุรกรรมสวอปเงินตราต่างประเทศ

ธุรกรรมสวอปฯ เป็นอีกเครื่องมือหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการดูดซับสภาพคล่องส่วนเกิน ซึ่งจะใช้เสริมหรือทดแทนเครื่องมืออื่นตามความเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ตามภาวะตลาด ในช่วงหลังของปี 2555 ธปท. ได้ลดการทำธุรกรรมสวอปฯ ส่วนหนึ่งเป็นผลจากสภาพคล่องดอลลาร์ สรอ. ที่เพิ่มสูงขึ้น โดย ณ สิ้นปี 2555 ธปท. มียอดคงค้างธุรกรรมสวอปฯ เป็นการซื้อเงินดอลลาร์ สรอ. ล่วงหน้าจำนวน 24.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. หรือประมาณ 748 พันล้านบาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 16 ของยอดคงค้างการดูดซับสภาพคล่องรวม

3.4 การทำธุรกรรมซื้อขาด/ขายขาดหลักทรัพย์

ธปท. สามารถปรับสภาพคล่องในระบบเป็นการถาวร ผ่านการทำธุรกรรมซื้อขาดขายขาดหลักทรัพย์ในตลาดรองตราสารหนี้กับสถาบันการเงินที่ ธปท. แต่งตั้งเป็นคู่ค้าสำหรับธุรกรรม e-Outright โดยปกติแล้ว ธปท. จะปล่อยสภาพคล่องผ่านการซื้อขาดหลักทรัพย์ เพื่อรองรับความต้องการเงินสดหมุนเวียนในระบบที่เพิ่มขึ้นตามการเติบโตของเศรษฐกิจ ทั้งนี้ หลักทรัพย์ที่ ธปท. สามารถซื้อขาดขายขาดได้ จะรวมตราสารหนี้ภาครัฐ และตราสารหนี้ที่รัฐบาลค้ำประกันทุกประเภท แต่ปัจจุบัน ธปท. ได้ดำเนินการซื้อขายพันธบัตรรัฐบาล และพันธบัตร ธปท. เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากเป็นตลาดรองพันธบัตรที่มีสภาพคล่องสูง โดยในปี 2555 ธปท. ได้ซื้อขาดหลักทรัพย์วงเงินรวม 48 พันล้านบาท

นอกเหนือจากการดำเนินงานในตลาดการเงินข้างต้น ธปท. ยังมีหน้าต่างปรับสภาพคล่องสิ้นวัน (End-of-day Liquidity Adjustment Window) เป็นช่องทางในการปล่อย หรือดูดสภาพคล่อง โดยมีลักษณะเป็นหน้าต่างตั้งรับ (Standing Facility) ที่เปิดให้สถาบันการเงินที่ขาดสภาพคล่อง หรือมีสภาพคล่องส่วนเกิน ณ สิ้นวัน สามารถกู้ยืมหรือฝากเงินได้ในระยะข้ามคืน (Overnight) ที่ระดับอัตราดอกเบี้ยสูง หรือต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ 0.50 ตามลำดับ ซึ่งหน้าต่างดังกล่าว เป็นกลไกหลักที่ช่วยจำกัดความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในตลาดเงิน โดยในปี 2555 ธุรกรรมส่วนใหญ่เป็นธุรกรรมด้านฝากเงิน เฉลี่ยประมาณ 12 พันล้านบาทต่อวัน

นอกจากนี้ ในช่วงต้นปี 2555 ธปท. ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงในการใช้หลักทรัพย์ข้ามพรมแดนระหว่างกัน เป็นหลักประกันในการปล่อยสภาพคล่อง (Cross-Border Collateral Arrangement : CBCA) กับธนาคารกลางมาเลเซีย (Bank Negara Malaysia : BNM) และ ธนาคารกลางสิงคโปร์ (Monetary Authority of Singapore : MAS) เพื่อส่งเสริมช่องทางในการเข้าถึงสภาพคล่องของสถาบันการเงิน โดยสถาบันการเงินที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในประเทศมาเลเซียหรือสิงคโปร์ สามารถเข้าถึงสภาพคล่องในสกุลเงินท้องถิ่นจากธนาคารกลางของประเทศนั้น ๆ (สกุลริงกิต จาก BNM หรือสกุลดอลลาร์ สิงคโปร์ จาก MAS) โดยเสนอหลักประกันเป็นเงินบาท หรือตราสารหนี้ของรัฐบาลไทย หรือของ ธปท. ให้กับธนาคารกลาง

ในขณะที่สถาบันการเงินที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในประเทศไทยสามารถเข้าถึงสภาพคล่องในสกุลบาทจาก ธปท. โดยเสนอหลักประกันเป็นเงินสกุลริงกิต หรือสกุลดอลลาร์ สิงคโปร์ หรือตราสารหนี้ของรัฐบาล หรือธนาคารกลางของทั้งสองประเทศ ให้กับ ธปท. ในลักษณะเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้ ธปท. สามารถดำเนินนโยบายการเงินผ่านเครื่องมือทางการเงินต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน รวมทั้งดูแลสภาพคล่องและรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินได้อย่างต่อเนื่อง

4. การพัฒนาตลาดการเงิน

4.1 การพัฒนาอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงระยะสั้น (BIBOR)

ธปท. ยังคงผลักดันการพัฒนาอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงระยะสั้น หรืออัตราดอกเบี้ย BIBOR (Bangkok Interbank Offered Rate) อย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายให้เป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงในการทำธุรกรรม 5 ประเภทหลักภายในปี 2558 ได้แก่ 1) การกู้ยืมระหว่างธนาคาร 2) การให้สินเชื่อแก่ภาคเอกชน 3) การป้องกันความเสี่ยง 4) การลงทุนและการซื้อขายตราสารหนี้อัตราดอกเบี้ยลอยตัว และ 5) การออกตราสารหนี้อัตราดอกเบี้ยลอยตัว โดยในปี 2555 ที่ผ่านมามีความคืบหน้าที่สำคัญ ได้แก่

1) ธนาคารมีการกู้ยืมระหว่างกันแบบมีระยะเวลา (Term Interbank) ตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไป สูงขึ้นจากปี 2554 ถึงร้อยละ 101 โดยมีอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยอยู่ในระดับใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ย BIBOR Fixing ที่ได้จากอัตราเฉลี่ยที่ธนาคาร BIBOR Contributors นำเสนอมา และประกาศทางเว็บไซต์ของ ธปท.
2) ธปท. ร่วมกับธนาคาร BIBOR Contributors ขยายช่องทางการประชาสัมพันธ์มากขึ้น เช่น ทางเว็บไซต์ของสถาบันการเงิน บทความเผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์ต่างๆ และการไปพบผู้บริหารของสถาบันการเงิน บริษัทเอกชนที่เป็นลูกค้า และภาครัฐ เช่น กระทรวงการคลัง และรัฐวิสาหกิจ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายของ ธปท. ตลอดจนข้อดีและประโยชน์ของอัตราดอกเบี้ย BIBOR เพื่อเชิญชวนให้ใช้อัตราดอกเบี้ย BIBOR อ้างอิงในการกู้ยืมเงินจากธนาคาร รวมทั้งได้เริ่มให้ความรู้แก่นักเรียนมัธยมปลาย เพื่อให้เป็นพื้นฐานในการนำไปใช้ในอนาคตด้วย
3) กระทรวงการคลังและรัฐวิสาหกิจยอมรับให้อัตราดอกเบี้ย BIBOR เป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงทางเลือกในการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน ซึ่งถือเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ภาคเอกชนในการนำไปใช้ได้เป็นอย่างดี และจะนำไปสู่การพัฒนาในธุรกรรมอื่นๆ เช่น การป้องกันความเสี่ยงต่อไป
4) ธนาคาร BIBOR Contributors ได้ร่วมกันนำเสนอราคาสำหรับธุรกรรม Interest Rate Swap (IRS) ระยะ 3 เดือน และเผยแพร่ทางหน้าจอข่าว Reuters และ Bloomberg อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้ที่ต้องการทำธุรกรรมป้องกันความเสี่ยง มีราคาอ้างอิงที่โปร่งใส และเป็นการให้ข้อมูลว่ามีสถาบันการเงินใดบ้างที่ให้บริการผลิตภัณฑ์ดังกล่าว

นอกจากนั้น ธปท. ยังได้ร่วมกับธนาคาร BIBOR Contributors ทั้ง 17 ธนาคาร ติดตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงระยะสั้นในต่างประเทศ โดยเฉพาะอัตราดอกเบี้ย London Interbank Offered Rates (LIBOR) ตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาความน่าเชื่อถือของอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงดังกล่าว เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาแนวทางเพิ่มมาตรการสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่อัตราดอกเบี้ย BIBOR ทั้งนี้ ในกรณีของอัตราดอกเบี้ย BIBOR ไม่เกิดกรณีถูกบิดเบือนเหมือนกับอัตราดอกเบี้ย LIBOR เนื่องจาก ธปท. มีการติดตามการเสนอราคาและการทำธุรกรรมของธนาคาร BIBOR Contributors อย่างใกล้ชิด

4.2 การพัฒนาตลาดทุนไทย

จากเมื่อปี 2554 ที่ ธปท. ได้นำเสนอมาตรการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ภาคเอกชน เพื่อให้คณะกรรมการพัฒนาตลาดทุนไทยพิจารณาบรรจุเป็นมาตรการในแผนพัฒนาตลาดทุนไทย นั้น คณะกรรมการมีมติเห็นชอบให้บรรจุมาตรการดังกล่าวในแผน ซึ่งตลอดปีที่ผ่านมา ธปท. ได้ผลักดันมาตรการดังกล่าว โดยมีความคืบหน้าโดยสังเขป ดังนี้

1) การเพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ตราสารหนี้ : ธปท. ได้ประสานงานแก้ไขข้อจำกัดด้านเกณฑ์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้ร่วมตลาดสามารถออก และ/หรือลงทุนในตราสารหนี้สกุลเงินตราต่างประเทศในประเทศไทยได้อย่างคล่องตัวขึ้นแล้ว รวมทั้งได้ร่วมกับ ก.ล.ต. ศึกษารูปแบบและกฎหมายรองรับเกณฑ์การออก Covered Bond ในประเทศไทยแล้ว ขณะนี้ ก.ล.ต. อยู่ระหว่างพิจารณาความพร้อมด้านกฎหมายของไทย
2) การจัดให้มีกลไกการค้ำประกันการออกตราสารหนี้สำหรับผู้ประกอบการขนาดกลาง : ธปท. ได้ศึกษารูปแบบที่ประสบความสำเร็จในต่างประเทศ และนำเสนอให้กระทรวงการคลังตั้งคณะทำงานเพื่อผลักดันการตั้งกลไกดังกล่าวในประเทศไทย โดยมีผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงาน ก.ล.ต. เป็นหัวหน้าคณะทำงาน
3) การจัดให้มีราคาสำหรับการซื้อขายและสภาพคล่องในตลาดรอง : ธปท. ได้กำหนดให้สถาบันการเงินที่เป็น Primary Dealers ทั้ง 12 ราย เสนอราคาซื้อขายตราสารหนี้ภาคเอกชนที่มีอันดับความน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับของนักลงทุนสถาบัน ขนาดของรุ่นใหญ่ และอายุแรกออกไม่น้อยกว่า 3 ปี ผ่านระบบ FIRSTs (Fixed Income and Related Securities Trading System) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) เพื่อให้นักลงทุนมีราคาอ้างอิงที่โปร่งใสมากขึ้น และสามารถซื้อขายในตลาดรองได้ ซึ่งจะส่งผลให้ความต้องการลงทุนสูงขึ้น
4) การให้ความรู้เกี่ยวกับตราสารหนี้แบบรวมศูนย์ : หน่วยงานอื่นๆ เช่น สำนักงาน ก.ล.ต. และสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย ได้ดำเนินการในหลายรูปแบบ ทั้งเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ออกตราสารหนี้และผู้ลงทุน ในด้านนี้ ธปท. จึงมีบทบาทเป็นผู้สนับสนุนและนำเสนอความเห็นแก่หน่วยงานอื่น เพื่อดำเนินการเพิ่มเติมในด้านนี้เป็นหลัก

5. การเป็นนายธนาคารและนายทะเบียนหลักทรัพย์ของรัฐบาล

การรับฝากเงินและการเป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์รัฐบาล

ณ สิ้นปี 2555 บัญชีเงินคงคลังที่ ธปท. มียอดเงินคงเหลือ 245,051.7 ล้านบาท ลดลงจากสิ้นปีก่อนร้อยละ 2.6 และบัญชีองค์การสาธารณะ 18,732.1 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปีก่อนร้อยละ 4.5

ตราสารหนี้ภาครัฐ ณ สิ้นปี 2555 มีมูลค่าทั้งสิ้น 6.7 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีมูลค่า 5.6 ล้านล้านบาท โดยเป็นการเพิ่มขึ้นของพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยจำนวน 478.8 พันล้านบาท ซึ่งเป็นการออกพันธบัตรเพื่อดูดซับสภาพคล่องของระบบการเงินเป็นสำคัญ

รองลงมาเป็นการเพิ่มขึ้นของพันธบัตรรัฐบาลจำนวน 397.1 พันล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการออกเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ และปรับโครงสร้างหนี้ ส่วนพันธบัตรรัฐวิสาหกิจมียอดคงค้างเพิ่มขึ้น 140.0 พันล้านบาท ซึ่งเป็นการออกพันธบัตรธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อใช้ในโครงการรับจำนำข้าว 139.0 พันล้านบาท ในขณะที่พันธบัตรกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน มียอดคงค้างเท่าเดิม

ตั๋วเงินคลังไม่มียอดคงค้าง เนื่องจากมีการออกจำหน่ายพันธบัตร และครบกำหนดไถ่ถอนภายในสิ้นปี และตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อการปรับโครงสร้างหนี้ มียอดคงค้างเพิ่มขึ้น 57.8 พันล้านบาท สำหรับผู้ถือตราสารหนี้รายใหญ่ ยังคงเป็นสถาบันการเงินที่รับฝากเงิน และสถาบันการเงินอื่นๆ

ตราสารหนี้ภาครัฐ ณ สิ้นปี 2554-2555

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทตราสารหนี้	ยอดคงค้าง ณ 31 ธ.ค. 54		จำหน่าย	ไถ่ถอน	ยอดคงค้าง ณ 31 ธ.ค. 55	
	รุ่น	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	จำนวนเงิน	รุ่น	จำนวนเงิน
พันธบัตรรัฐบาล	72	2,626,628.1	687,095.3	290,023.2	71	3,023,700.2
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	303	322,700.4	191,544.3	51,577.5	345	462,667.2
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	83	2,641,721.9	7,799,269.0	7,320,495.9	77	3,120,495.0
พันธบัตรกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน	1	48,000.0	-	-	1	48,000.0
ตั๋วเงินคลัง	-	-	142,135.0	142,135.0	-	-
ตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อการปรับโครงสร้างหนี้	-	-	114,350.0	56,595.0	6	57,755.0
รวม	459	5,639,050.4	8,934,393.6	7,860,826.6	500	6,712,617.4

มูลค่าตราสารหนี้แยกตามกลุ่มผู้ถือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555

หน่วย : ล้านบาท

กลุ่มผู้ถือ	จำนวนเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย	639,025.9
สถาบันการเงินที่รับฝากเงิน	1,970,192.0
สถาบันการเงินอื่น	1,985,170.4
ธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน	160,068.0
รัฐบาลกลาง	805,227.2
รัฐบาลท้องถิ่น	69.3
รัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน	2,081.6
ครัวเรือนและสถาบันไม่แสวงหากำไร	441,937.0
ผู้มีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศ	708,846.0
รวม	6,712,617.4

สำหรับการจ่ายดอกเบี้ยตราสารหนี้ภาครัฐมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 196,124.6 ล้านบาท เพิ่มจากปีก่อนร้อยละ 10.8 โดยมีการนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายสำหรับค่าดอกเบี้ยให้กับกรมสรรพากรทั้งสิ้น 4,701.1 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 4.5

การจ่ายดอกเบี้ยตราสารหนี้ภาครัฐ ปี 2554-2555

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทตราสารหนี้	จ่ายดอกเบี้ย ปี 2555			จ่ายดอกเบี้ย ปี 2554		
	รุ่น	จำนวนราย	จำนวนเงิน	รุ่น	จำนวนราย	จำนวนเงิน
พันธบัตรรัฐบาล	147	729,352	134,786.3	157	839,536	125,449.0
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	598	3,822	14,602.7	626	5,054	15,597.1
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย	66	202,892	44,271.3	67	239,308	32,074.7
พันธบัตรกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน	2	2	2,464.3	4	22,038	3,873.3
รวม	**813**	**936,068**	**196,124.6**	**854**	**1,105,936**	**176,994.1**

การนำส่งภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายสำหรับค่าดอกเบี้ย ให้กรมสรรพากร ปี 2554-2555

หน่วย : ล้านบาท

ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	นำส่งภาษี ปี 2555		นำส่งภาษี ปี 2554	
	จำนวนราย	จำนวนเงิน	จำนวนราย	จำนวนเงิน
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	17,558	1,350.8	17,769	1,228.7
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	746,506	3,350.3	857,909	3,693.0
รวม	**764,064**	**4,701.1**	**875,678**	**4,921.7**

6. การเป็นนายธนาคารของสถาบันการเงิน

6.1 การรับฝากเงินของธนาคารต่างๆ และสถาบันการเงิน

ยอดเงินฝากคงเหลือที่ ธปท. ของบัญชีเงินฝากธนาคารต่างๆ ณ สิ้นปี 2555 มีจำนวน 92,323.2 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปีก่อนร้อยละ 36.2 ส่วนบัญชีของสถาบันการเงินมียอดคงเหลือ ณ สิ้นปี 2555 จำนวน 17.9 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 78.6

6.2 การเป็นนายธนาคารของสถาบันการเงิน

ในบทบาทการเป็นนายธนาคารของสถาบันการเงิน ธปท. สามารถให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงิน โดยมีกำหนดระยะเวลาไม่เกินหกเดือน และต้องมีสินทรัพย์หลักประกันชั้นหนึ่งที่ ธปท. กำหนดเป็นหลักประกัน ในการนี้ ธปท. ได้ขยายประเภทสินทรัพย์ที่สามารถใช้เป็นหลักประกันในการกู้ยืมจาก ธปท. ได้ โดยออกระเบียบและประกาศที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการกู้ยืม เมื่อเดือนมีนาคม 2555

7. นโยบายในการกำกับ ตรวจสอบ และวิเคราะห์สถาบันการเงิน

7.1 นโยบายในการกำกับ ตรวจสอบ และวิเคราะห์สถาบันการเงิน

ธปท. มีหน้าที่กำกับ ตรวจสอบ ติดตามฐานะผลการดำเนินงานของสถาบันการเงิน โดยในปี 2555 ธปท. ได้ตรวจสอบแบบเน้นธุรกรรมที่สำคัญ (Significant Activities : SA) ซึ่งมีผลกระทบต่อการดำเนินงานหรือกลยุทธ์ของสถาบันการเงิน โดยเน้นสายงานธุรกิจ โดยเฉพาะด้านสินเชื่อ ซึ่งเป็นสายงานหลักของสถาบันการเงินและกระบวนการบริหารงานที่สำคัญ เช่น กระบวนการบริหารเงิน และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำหรับการประเมินปัจจัยความเสี่ยง และการบริหารจัดการความเสี่ยงของแต่ละธุรกรรมที่สำคัญนั้น จะมีลักษณะครบวงจร (End to End Process) ซึ่งช่วยให้สามารถระบุประเด็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การจัดกลุ่มธุรกรรมที่สำคัญจะสอดคล้องกับกลยุทธ์และการบริหารงานของสถาบันการเงินแต่ละแห่ง โดยยังคงหลักการพื้นฐานของการตรวจสอบตามแนวความเสี่ยง (Risk-Based Supervision) อันเป็นแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานสากล

ในการกำกับและตรวจสอบ ธปท. จะออกตรวจสอบ ณ ที่ทำการสถาบันการเงิน (On-site Examination) และการวิเคราะห์ติดตามฐานะผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง (Off-site Examination) รวมทั้งพิจารณาอนุญาต ผ่อนผัน ให้ความเห็นชอบ ตอบข้อหารือ และติดตามการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอนุญาตเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น และสามารถกำหนดมาตรการแก้ไขได้ทันท่วงที ก่อนที่ปัญหาดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงรายสถาบันการเงินและระบบสถาบันการเงิน

ในปี 2555 การตรวจสอบสถาบันการเงิน ธปท. ให้ความสำคัญกับประเด็นต่างๆ เพิ่มเติม ได้แก่ ระบบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การกันเงินสำรองสำหรับเผื่อไว้สำหรับลูกหนี้ที่มีสัญญาณบ่งชี้ว่า อาจเสื่อมคุณภาพ (Possible Impaired Loans) การกระจุกตัวของลูกหนี้รายใหญ่ (Concentration Risk) การให้สินเชื่อแก่ธุรกิจขนาดใหญ่เพื่อลงทุนในต่างประเทศ การบริหารความเสี่ยงสภาพคล่องที่เชื่อมโยงไปถึงบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงิน และการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับ Basel III

7.2 การตรวจสอบสถาบันการเงิน

7.2.1 การตรวจสอบฐานะ การดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยง

1) การตรวจสอบธนาคารพาณิชย์และกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

1.1) การประเมินความเพียงพอของการกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ด้อยคุณภาพและลูกหนี้ที่มีสัญญาณบ่งชี้ว่าอาจเสื่อมคุณภาพ รวมทั้งความเพียงพอของเงินกองทุนตามเกณฑ์ Basel II ทั้งในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต โดยคำนึงปริมาณการขยายธุรกิจ ความสามารถในการหารายได้ และศักยภาพในการแข่งขัน การบริหารความเสี่ยง ธรรมาภิบาลของคณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูง การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของ ธปท. รวมทั้งประเมินความเพียงพอของเงินกองทุนภายในของสถาบันการเงิน (Internal Capital Adequacy Assessment Process : ICAAP) เพื่อรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นภายใต้ภาวะปกติและภาวะวิกฤติ

1.2) ตรวจสอบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology : IT) โดยมุ่งเน้นการตรวจสอบระบบ Core Banking ระบบรักษาความปลอดภัย และแผนฉุกเฉินรองรับการดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan) โดยศูนย์คอมพิวเตอร์หลักมีมาตรฐานในระดับที่ยอมรับได้ พร้อมรองรับการดำเนินธุรกิจ และสามารถรองรับเหตุการณ์วิกฤติที่อาจเกิดขึ้น ธนาคารพาณิชย์หลายแห่งอยู่ระหว่างดำเนินการ และ/หรือมีแผนปรับปรุงระบบคอมพิวเตอร์เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

1.3) ตรวจสอบเพื่อพิจารณาอนุญาตให้สถาบันการเงินใช้วิธี Internal Ratings-Based Approach (IRB) ในการคำนวณเงินกองทุนเพื่อรองรับความเสี่ยงด้านเครดิต และตรวจสอบระบบการจัดระดับความเสี่ยงด้านเครดิต (Internal Rating System) รวมทั้งตรวจสอบและทบทวนความน่าเชื่อถือของเครื่องมือบริหารความเสี่ยงด้านตลาด (VaR)

2) การตรวจสอบบริษัทเงินทุนและบริษัทเครดิตฟองซิเอร์

เน้นการตรวจสอบฐานะ ผลการดำเนินงาน การปฏิบัติงานให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ฐานะสภาพคล่อง และความเพียงพอของการกันเงินสำรอง เพื่อรองรับความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น

3) การตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ[3]

ตามที่กระทรวงการคลังมอบหมาย เน้นการตรวจสอบฐานะ การดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยงเช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ โดย ธปท. จะส่งผลการตรวจสอบ รวมทั้งข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาให้กระทรวงการคลังพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควร

4) การตรวจสอบบริษัทบริหารสินทรัพย์

เน้นการตรวจสอบฐานะ ผลการดำเนินงาน การรับซื้อหรือรับโอนสินทรัพย์เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ประสิทธิภาพในการบริหารสินเชื่อด้อยคุณภาพ และความถูกต้องในการจัดทำรายงานส่ง ธปท.

---

[3] มี 8 แห่ง ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย บรรษัทตลาดรองสินเชื่อที่อยู่อาศัย และบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม

5) **การตรวจสอบ Non-bank ที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล**
เน้นการตรวจสอบการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค และป้องกันมิให้ผู้ประกอบธุรกิจเอาเปรียบผู้ใช้บริการ

7.2.2 สรุปผลการตรวจสอบในปี 2555

ธปท. ได้ตรวจสอบฐานะ การดำเนินงาน และการบริหารความเสี่ยง โดยเน้นธุรกรรมที่สำคัญ (Significant Activities) ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของสถาบันการเงิน ซึ่งได้ตรวจสอบสถาบันการเงินรวม 42 แห่ง (ตารางที่ 1) สำหรับธุรกรรมที่สำคัญของธนาคารพาณิชย์ไทยส่วนใหญ่ ประกอบด้วย สินเชื่อรายใหญ่ สินเชื่อ SMEs และสินเชื่อรายย่อย ส่วนธุรกรรมที่สำคัญของสาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ ส่วนใหญ่เป็นธุรกรรมด้านเงินลงทุน และตราสารอนุพันธ์ สำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจจะเป็นสินเชื่อตามพันธกิจ รวมถึงกระบวนการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน (ALM) ด้วย

ในปี 2555 สถาบันการเงินไทยยังคงเติบโต และขยายตัวได้ตามภาวะเศรษฐกิจ ฐานะเงินกองทุนอยู่ในระดับดี ผลการดำเนินงานมีกำไร คุณภาพสินทรัพย์ดีขึ้น จำนวนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ลดลง ผลการตรวจสอบส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ถึงค่อนข้างดี การบริหารความเสี่ยงโดยเฉพาะด้านสินเชื่อมีการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สำหรับด้านการดำเนินงานและการดูแลผู้ใช้บริการทางการเงิน มีข้อสังเกตที่ควรปรับปรุงบ้าง ซึ่ง ธปท. ได้สั่งการให้แก้ไขแล้ว นอกจากนี้ เพื่อให้สถาบันการเงินแต่ละแห่งมีความมั่นคงมากขึ้น ได้มีการจูงใจให้มีการกันเงินสำรองเพิ่มเติมเผื่อไว้สำหรับลูกหนี้ที่มีสัญญาณบ่งชี้ว่าจะเสื่อมคุณภาพ (Possible Impaired Loans : PIL) และลูกหนี้ปกติ แนวทางการดำรงเงินกองทุนส่วนเพิ่มสำหรับการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้รายใหญ่ ที่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนด และการส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินโดยเฉพาะ SMEs ที่มีศักยภาพสูง รวมทั้งผลักดันสถาบันการเงินให้ช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี 2554 ตามโครงการ Soft Loan

ตารางที่ 1 จำนวนสถาบันการเงินที่ ธปท. ตรวจสอบในปี 2555

สถาบันการเงินที่ตรวจสอบ	จำนวน (แห่ง)
1. ธนาคารพาณิชย์ไทย / ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย	15
2. สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ / ธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ	9
3. บริษัทเงินทุน / บริษัทเครดิตฟองซิเอร์	3
4. สถาบันการเงินเฉพาะกิจ / บริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติ	8
5. บริษัทบริหารสินทรัพย์	2
6. บริษัทที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิต และ/หรือสินเชื่อส่วนบุคคลที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non-bank)	5
รวม	42

7.3 การวิเคราะห์ การติดตามฐานะและผลการดำเนินงานของสถาบันการเงิน

7.3.1 การวิเคราะห์ ติดตามฐานะและผลการดำเนินงานของสถาบันการเงิน

ธปท. จะประเมินความเสี่ยงต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรายสถาบันการเงินและระบบสถาบันการเงินโดยรวม ทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากบริษัทในกลุ่มธุรกิจทางการเงินด้วย โดยจัดทำรายงานวิเคราะห์สถาบันการเงินเป็นรายไตรมาส และรายครึ่งปีสำหรับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

7.3.2 การศึกษาและวิเคราะห์ประเด็นอื่นๆ

ได้แก่ ศึกษา และเป็นคณะทำงานเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราเงินนำส่งจากสถาบันการเงินเข้าบัญชีสะสม เพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ชดใช้ความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ศึกษาโอกาสและความท้าทายของสถาบันการเงินไทยในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการขยายสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีอัตราการขยายตัวสูงกว่าการเติบโตของภาคเศรษฐกิจ วิกฤติเศรษฐกิจยุโรปที่จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน สภาพคล่อง และคุณภาพสินเชื่อของสถาบันการเงิน การติดตามความคืบหน้าการให้ความช่วยเหลือที่สถาบันการเงินให้กับลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากเหตุอุทกภัย นอกจากนี้ได้มีการพัฒนาระบบงานวิเคราะห์และติดตามฐานะสถาบันการเงิน เพื่อรองรับการกำกับแบบรวมกลุ่มและ Basel III เพื่อให้การประเมินฐานะการดำเนินงาน และความเสี่ยงของสถาบันการเงิน มีประสิทธิภาพมากขึ้น

7.4 การกำกับสถาบันการเงิน

ธปท. ได้พิจารณาอนุญาต ผ่อนผัน ให้ความเห็นชอบ และตอบข้อหารือ รวมทั้งติดตาม และกำกับดูแลการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอนุญาตที่กำหนด ตามประกาศและหนังสือเวียนต่างๆ จำนวน 3,873 เรื่อง ในการพิจารณาคำขอ ธปท. ได้คำนึงถึงความเสี่ยงและความพร้อมของสถาบันการเงิน โดยเฉพาะการบริหารจัดการธรรมาภิบาล และฐานะการดำเนินงาน รวมทั้งพิจารณาให้สอดคล้องกับภาวะการแข่งขัน ตลอดจนประโยชน์ และผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ และระบบเศรษฐกิจโดยรวม

7.5 การดูแลผู้ใช้บริการทางการเงิน

ธปท. ได้ประสานงานกับธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ บริษัทบริหารสินทรัพย์ และ Non-bank ที่ประกอบธุรกิจบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล เพื่อคลี่คลายปัญหาการร้องเรียน ตอบข้อซักถาม และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้บริการทางการเงิน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องการให้บริการของสถาบันการเงิน การให้สินเชื่อ และการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ มีเรื่องร้องเรียนจำนวน 3,810 เรื่อง สามารถดำเนินการคลี่คลายปัญหาจนได้ข้อยุติแล้วร้อยละ 95.56

นอกจากนี้ ได้ร่วมจัดสัมมนากับหน่วยงานของทางการ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ประชาชนทั่วไปในเรื่อง "การให้ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจทางการเงินและเครดิตบูโร" และ "ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองเงินฝาก" การให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้บริการทางการเงิน และสินเชื่อนอกระบบแก่พนักงานในบริษัทเอกชน รวมทั้งได้ประชุมร่วมกับกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เพื่อขอความร่วมมือในการจับกุม Non-bank นอกระบบ

7.6 การพัฒนาผู้ตรวจสอบ

ในปี 2555 ธปท. ได้จัดอบรมผู้ตรวจสอบ เพื่อนำไปพัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นและทันต่อการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลตามมาตรฐานสากล โดยได้จัดอบรมทั้งสิ้น 29 หลักสูตร เป็นหลักสูตรมาตรฐาน 7 หลักสูตร และหลักสูตรพิเศษ 22 หลักสูตร โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กร ทั้งในและต่างประเทศ นอกจากนี้ ผู้ตรวจสอบและผู้บริหารได้เข้าร่วมสัมมนา อบรม และดูงานในองค์กร ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

7.7 การประชุมและชี้แจง

ธปท. จัดประชุมชี้แจงให้สถาบันการเงินและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เป็นประจำทุกปี โดยในปี 2555 มีการจัดประชุมที่สำคัญ ได้แก่ การประชุมชี้แจงภาพรวมการตรวจสอบธนาคารพาณิชย์ สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศและสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เพื่อให้ผู้บริหารสถาบันการเงินทราบผลการประเมินความเสี่ยง และประเด็นสำคัญจากการตรวจสอบในปี 2554 และประเด็นที่ ธปท. ให้ความสำคัญในการตรวจสอบปี 2555 รวมทั้งการจัดประชุมกับผู้สอบบัญชีภายนอก ผู้ตรวจสอบภายในของสถาบันการเงิน และการจัดงานเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง ธปท. กับหน่วยงานกำกับของธนาคารพาณิชย์ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประเด็นสำคัญจากการตรวจสอบเพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพ และการประสานงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

7.8 การอบรมสัมมนาให้แก่หน่วยงานภายนอก

ธปท. ได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปเป็นวิทยากรบรรยายให้แก่สถาบันการเงินและองค์กรอื่น ๆ เช่น Central Bank of Myanmar สมาคมธนาคารไทย สถาบันการศึกษา เป็นต้น ในหัวข้อเกี่ยวกับ การกำกับสถาบันการเงิน แนวทางการตรวจสอบแบบ SA การประเมินความเสี่ยงด้านเครดิตและธุรกรรมสินเชื่อตามแนวการตรวจสอบแบบ SA การดำเนินงานเกี่ยวกับพิธีการสินเชื่อ และการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสินเชื่อ การตรวจสอบด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเชิงปฏิบัติการ การประเมินความเพียงพอของเงินกองทุนตามกระบวนการ ICAAP เป็นต้น

8. การจัดการระบบการชำระเงิน

8.1 ระบบการหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคาร

ธปท. ได้พัฒนาระบบการหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคารด้วยภาพเช็ค (Imaged Cheque Clearing and Archive System : ICAS) ซึ่งเป็นระบบการเรียกเก็บเงินตามเช็คระหว่างธนาคาร โดยใช้ภาพเช็คในกระบวนการเรียกเก็บแทนการใช้ตัวเช็ค โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดระยะเวลาการเรียกเก็บเงินตามเช็ค เป็น 1 วันทำการ ทั่วประเทศ เพิ่มระยะเวลาฝากเช็คของลูกค้า ลดต้นทุนของระบบการหักบัญชีเช็ค ลดความเสี่ยงในการขนส่งตัวเช็ค และเพิ่มประสิทธิภาพระบบการเรียกเก็บเงินตามเช็คของไทย ให้มีมาตรฐานเทียบเท่าระดับสากล และเสริมศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

ระบบ ICAS ได้เริ่มใช้ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตั้งแต่วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2555 และอยู่ระหว่างขยายระบบ ICAS ไปสู่จังหวัดต่าง ๆ ในภูมิภาคให้ครบทั่วประเทศภายในปี 2556 โดยในภูมิภาคได้เริ่มใช้ในจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นจังหวัดนำร่อง เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2555 และลำดับถัดไปจะใช้งานกับจังหวัดระยองและขอนแก่น ในเดือนกุมภาพันธ์ และมีนาคม 2556 ตามลำดับ

ณ สิ้นปี 2555 ธนาคารสมาชิกระบบ ICAS มีจำนวนรวม 37 ธนาคาร ประกอบด้วยธนาคารไทย 15 ธนาคาร ธนาคารต่างประเทศ 16 ธนาคาร และธนาคารของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น 6 ธนาคาร และมีสาขาธนาคารจำนวนรวมทั้งสิ้น 9,974 สาขา (รวมสาขาย่อย) เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 1,592 สาขา สำหรับการควบรวมกิจการระหว่างธนาคารธนชาตกับธนาคารนครหลวงไทย ที่มีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2554 นั้น ต่อมาในปี 2555 ธนาคารธนชาตได้ขอยกเลิกรหัสธนาคาร และรหัสสาขาของธนาคารนครหลวงไทยทั้งหมดในระบบการเรียกเก็บเงินตามเช็คทุกระบบ มีผลตั้งแต่วันศุกร์ที่ 14 ธันวาคม 2555

การหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคาร
ปริมาณและมูลค่าเช็คเรียกเก็บ เช็คคืน และเช็คคืนไม่มีเงิน

ประจำปี 2555

รายการ	ปริมาณ (ฉบับ)			มูลค่า (พันล้านบาท)		
	2554	2555	% เปลี่ยนแปลง	2554	2555	% เปลี่ยนแปลง
เช็คเรียกเก็บ	73,927,540	74,730,343	1.09%	35,998.49	38,843.32	7.90%
เช็คคืน	1,176,491	1,067,638	-9.25%	182.23	209.40	14.91%
(คิดเป็นสัดส่วนต่อเช็คเรียกเก็บ)	(1.6%)	(1.4%)		(0.5%)	(0.5%)	
เช็คคืนไม่มีเงิน	782,148	710,548	-9.15%	96.35	97.36	1.05%
(คิดเป็นสัดส่วนต่อเช็คเรียกเก็บ)	(1.1%)	(1.0%)		(0.3%)	(0.3%)	

ในปี 2555 ปริมาณและมูลค่าการใช้เช็คระหว่างธนาคารของระบบการหักบัญชีเช็คที่ ธปท. ให้บริการ ได้แก่ ระบบการหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคารด้วยภาพเช็ค[4] (Imaged Cheque Clearing and Archive System : ICAS) ระบบเช็คเรียกเก็บในเขตสำนักหักบัญชีทั่วประเทศ และระบบเช็คเรียกเก็บข้ามเขตสำนักหักบัญชี (B/C-3D) มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 74.73 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่ารวม 38,843.3 พันล้านบาท โดยปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.09 และ 7.90 ตามลำดับ และสัดส่วนปริมาณเช็คเรียกเก็บผ่านระบบ ICAS คิดเป็นร้อยละ 71.1 ของปริมาณเช็คเรียกเก็บทั้งหมด สัดส่วนของเช็คเรียกเก็บผ่านสำนักหักบัญชีทั่วประเทศคิดเป็นร้อยละ 19.8 และสัดส่วนของเช็คเรียกเก็บผ่านระบบ B/C-3D คิดเป็นร้อยละ 9.1 ของปริมาณเช็คเรียกเก็บทั้งหมด

สำหรับปริมาณเช็คคืนทั่วประเทศในปี 2555 มีจำนวนทั้งสิ้น 1.1 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่ารวม 209.4 พันล้านบาท โดยปริมาณลดลงร้อยละ 9.25 เมื่อเทียบกับปีก่อน ขณะที่มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.91 และสัดส่วนของปริมาณเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บทั้งหมดลดลงเล็กน้อยจากปีก่อน โดยลดลงจากร้อยละ 1.6 ของปีก่อนเป็นร้อยละ 1.4 ขณะที่สัดส่วนของมูลค่าเช็คคืนต่อเช็คเรียกเก็บทั้งหมดคงเดิมเท่ากับร้อยละ 0.5

[4] ธปท. เริ่มให้บริการระบบการหักบัญชีเช็คด้วยภาพเช็ค (ICAS) เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2555 และธนาคารสมาชิกเริ่มทยอยโอนย้ายเช็คจากระบบการหักบัญชีเช็คด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ (ECS) เข้าสู่ระบบ ICAS ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-เมษายน 2555

ส่วนปริมาณเช็คคืนด้วยเหตุผลไม่มีเงินในปี 2555 มีปริมาณทั้งสิ้น 0.7 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่ารวม 97.36 พันล้านบาท โดยปริมาณลดลงจากปีก่อนร้อยละ 9.15 ขณะที่มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.05 และสัดส่วนของปริมาณเช็คคืนด้วยเหตุผลไม่มีเงินต่อเช็คเรียกเก็บลดลงเล็กน้อยจากปีก่อน โดยลดลงจากร้อยละ 1.1 ในปีก่อน เป็นร้อยละ 1.0 ในปี 2555 ขณะที่สัดส่วนของมูลค่าเช็คคืนด้วยเหตุผลไม่มีเงินต่อเช็คเรียกเก็บทั้งหมดคงเดิมเท่ากับร้อยละ 0.3

8.2 ระบบบาทเนต

ณ สิ้นปี 2555 ระบบบาทเนตมีสถาบันผู้ใช้บริการทั้งสิ้น 65 แห่ง จำแนกเป็นธนาคารพาณิชย์ไทย 16 แห่ง ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ 15 แห่ง บริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์ 11 แห่ง สถาบันการเงินเฉพาะกิจ ส่วนงานราชการและสถาบันอื่น ๆ 14 แห่ง และส่วนงานภายใน ธปท. 9 ส่วนงาน โดยเพิ่มขึ้นจากปีก่อน 1 ส่วนงาน เพื่อรองรับธุรกรรมตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย พ.ศ. 2555

ในปี 2555 ปริมาณการโอนเงินผ่านบาทเนต มีจำนวน 2,946,179 รายการ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 8 โดยคิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 649.1 ล้านล้านบาท ซึ่งมีมูลค่าลดลงจากปีก่อนร้อยละ 15 และส่วนใหญ่เป็นผลจากการลดลงในมูลค่าของธุรกรรมการซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคี (Bilateral Repurchase) (ลดลงร้อยละ 18) ธุรกรรมกู้ยืมเงินระหว่างสถาบัน (ลดลงร้อยละ 9) และธุรกรรมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (ลดลงร้อยละ 7) ในขณะที่มูลค่าการชำระดุลระหว่างธนาคาร และการโอนเงินเพื่อบุคคลที่สามมีมูลค่าเพิ่มขึ้นจากปีก่อน และในปี 2555 นี้มีการโอนเงินตามโครงการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยคิดเป็นมูลค่ากว่าสองแสนล้านบาท

เมื่อพิจารณารายการโอนเงินจำแนกตามกลุ่มสถาบัน พบว่าธนาคารพาณิชย์ไทยมีสัดส่วนการโอนเงินสูงสุดทั้งในด้านปริมาณและมูลค่า โดยอยู่ที่ร้อยละ 62 และ 48 ของยอดรวมตามลำดับ รองลงมาได้แก่ ส่วนงานภายใน ธปท. และกลุ่มธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ มีสัดส่วนร้อยละ 28 และ 16 ของมูลค่ารวม ตามลำดับ

9. การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

9.1 แผนแม่บทเงินทุนเคลื่อนย้าย

สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและการเงินโลกในปัจจุบัน มีความเชื่อมโยงผ่านช่องทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศสูงมาก และในอนาคตเงินทุนในภูมิภาคอาเซียนจะเคลื่อนย้ายระหว่างกันได้อย่างเสรีมากขึ้น จากการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC ซึ่งสร้างทั้งโอกาสและความจำเป็นในการขยายฐานการลงทุนของคนไทยในต่างประเทศ ดังนั้น ธปท. จึงได้ดำเนินการผ่อนคลายหลักเกณฑ์ด้านเงินทุนขาออก ตามแผนแม่บทเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศ (แผนแม่บทฯ) เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการและผู้ออมในประเทศสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการทำธุรกิจ และกระจายความเสี่ยงในการลงทุนได้มากขึ้น รวมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดความสมดุลของเงินทุนเคลื่อนย้าย และกระตุ้นการพัฒนาตลาดการเงินรองรับกระแสการรวมตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาค

สาระสำคัญของการผ่อนคลายตามแผนแม่บทฯ

ในช่วงปี 2555-2556 ธปท. จะดำเนินการผ่อนคลายระเบียบหลักเกณฑ์การควบคุมแลกเปลี่ยนเงิน เพื่อให้นักลงทุนสามารถลงทุนในต่างประเทศได้สะดวกมากขึ้น และเพิ่มความยืดหยุ่นในการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน ดังนี้

1) การลงทุนโดยตรง : ผ่อนคลายให้บุคคลธรรมดาลงทุนโดยตรงในต่างประเทศได้ไม่จำกัดวงเงิน ซึ่งเดิมกำหนดวงเงินลงทุนไว้ที่ 100 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพื่อสร้างโอกาสในการขยายตลาดและฐานการผลิต และช่วยสร้างความสามารถในการแข่งขันให้กับภาคเอกชนไทย
2) การลงทุนในหลักทรัพย์ในต่างประเทศ : เพิ่มประเภทผู้ลงทุนสถาบัน ขยายขอบเขตหลักทรัพย์ที่ลงทุนได้ ยกเลิกการกำหนดวงเงินต่อรายผู้ลงทุน รวมทั้งผ่อนผันให้โอนเงินตราต่างประเทศระหว่างบุคคลในประเทศเพื่อรองรับการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่าน ASEAN Linkage ที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงตลาดทุนภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
3) บัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศ : อนุญาตให้บุคคลในประเทศฝากเงินตราต่างประเทศกับสถาบันการเงินในประเทศ แบบมีภาระผูกพันได้ไม่จำกัดวงเงิน เพื่อเป็นทางเลือกให้ผู้นำเข้าหรือผู้มีภาระ สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนได้คล่องตัวมากขึ้น
4) การบริหารความเสี่ยงที่ยืดหยุ่นขึ้น : อนุญาตให้บุคคลในประเทศที่ได้ทำธุรกรรมป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน สำหรับเงินลงทุนในต่างประเทศ สามารถยกเลิกการป้องกันความเสี่ยง (Unwind Hedging) ได้เสรี
5) เรื่องอื่น ๆ :
   - ผ่อนคลายคุณสมบัติ และขยายวงเงินในการประกอบธุรกิจบุคคลรับอนุญาต (Money Changer)/ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ (Money Transfer Agent) ซึ่งจะช่วยเพิ่มความคล่องตัวในการให้บริการแลกเปลี่ยน และโอนเงินตราต่างประเทศ รวมถึงสนับสนุนการใช้เงินสกุลท้องถิ่นชำระค่าสินค้าระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน
   - ผ่อนคลายการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับเงินบาทของผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ (Non-Resident : NR) โดยจะพิจารณาตามความจำเป็นในการอนุญาตให้สถาบันการเงินในประเทศให้กู้เงินบาท (Direct Loan) แก่ NR เพื่อการค้าการลงทุนในประเทศได้เป็นรายกรณี

สำหรับการผ่อนคลายในระยะต่อไป ธปท. จะประเมินผลของการผ่อนคลายการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินที่ได้ดำเนินการในปี 2555-2556 และความพร้อมด้านระบบข้อมูลในการติดตามเงินทุนเคลื่อนย้าย ความสอดคล้องกับการเปิดเสรีภาคสถาบันการเงิน ความรู้ทางการเงินของนักลงทุนไทย ตลอดจนเสถียรภาพของตลาดการเงินในประเทศ เพื่อนำมาพิจารณาผ่อนคลายหลักเกณฑ์อื่น ๆ เพิ่มเติมตามความเหมาะสมในอนาคต

ทั้งนี้ ในปี 2555 ธปท. ได้ดำเนินการผ่อนคลายตามแผนแม่บทฯ โดยมีการปรับระเบียบหลักเกณฑ์การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ดังนี้

1) เสนอกระทรวงการคลังให้ใบอนุญาตประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศแก่ผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวกับการซื้อขาย Currency Futures[5] เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2555 ทั้งนี้ เพื่ออนุญาตให้มีการซื้อขาย Currency Futures ในตลาดอนุพันธ์แห่งประเทศไทย ซึ่งจะช่วยเพิ่มช่องทางในการป้องกันความเสี่ยงให้แก่ภาคธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่อาจมีข้อจำกัดในการเข้าถึงบริการทางการเงิน รวมทั้งเพื่อพัฒนาตลาดการเงินให้มีเครื่องมือทางการเงินที่หลากหลายมากขึ้น

[5] ได้แก่ บริษัท ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) บริษัท สำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นนายหน้าซื้อขาย Currency Futures

2) ออกประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการลงทุนในตราสารในต่างประเทศและอนุพันธ์ (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2555 เพื่อผ่อนคลายการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ โดยมีสาระสำคัญ คือ (1) เพิ่มบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นผู้ลงทุนสถาบัน โดยสามารถไปลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศได้โดยตรง (2) อนุญาตให้ผู้ลงทุนสถาบันลงทุนในตราสารสกุลเงินตราต่างประเทศที่ออกและจำหน่ายในประเทศ (FX Bond) และ (3) อนุญาตให้ผู้ลงทุนสถาบันตามที่กำหนด สามารถยกเลิกสัญญาป้องกันความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศได้เสรี

9.2 การลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ

การลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ (Thai Direct Investment : TDI) มีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะหลังจากที่ ธปท. ได้มีการผ่อนคลายให้นิติบุคคลไทยออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศได้เสรี ตั้งแต่เดือนตุลาคมปี 2553 เป็นต้นมา กอปรกับแรงสนับสนุนจากภาครัฐ ค่าเงินบาทที่แข็งค่าขึ้น รวมถึงภาคธุรกิจก็มีความจำเป็นที่ต้องออกไปลงทุนในต่างประเทศมากขึ้นเพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขัน ในขณะที่ประเทศไทยยังตกอยู่ใน Middle Income Trap เศรษฐกิจยังต้องพึ่งพาต่างชาติสูง และอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายนอก รวมถึงกระแสการพัฒนาทางเศรษฐกิจของโลกที่มุ่งไปสู่ประเทศกำลังพัฒนาที่มีศักยภาพ ส่งผลให้มูลค่าการลงทุนของไทยในต่างประเทศได้เพิ่มสูงขึ้นอย่างก้าวกระโดดนับตั้งแต่ปี 2554 โดยการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศใน 10 เดือนแรกของปี 2555 อยู่ที่ 10,336 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจาก 10 เดือนแรกของปี 2554 ที่อยู่ที่ 8,288 พันล้านดอลลาร์ สรอ. หรือคิดเป็นการขยายตัวร้อยละ 24.7 ต่อปี

การลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ

หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.

	2552	2553	2554	ม.ค. - ต.ค. 2554	ม.ค. - ต.ค. 2555
เงินลงทุนไทยในต่างประเทศสุทธิ (Net TDI)	4,153	4,616	8,221	8,288	10,336
(yoy % change)	(1.3%)	(11.2%)	(78.1%)	(113.1%)	(24.7%)

ที่มา : ดุลการชำระเงิน

อนึ่ง ปัญหาอุปสรรคสำหรับการลงทุนต่างประเทศของไทยที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาด้านภาษี การขาดหน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งเสริมการลงทุน และให้ข้อมูลจำเป็นสำหรับการไปลงทุนต่างประเทศอย่างครบวงจร การสนับสนุนด้านเงินทุน และกฎระเบียบเกี่ยวกับการลงทุนต่างประเทศ ซึ่งที่ผ่านมานั้น ธปท. ได้มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น และได้มีความคืบหน้าอย่างเป็นรูปธรรมในหลาย ๆ ด้าน

ทั้งนี้ กระทรวงการคลังโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) จะเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดูแลปัญหาด้านภาษี และประสานงานกับกรมสรรพากรในประเด็นต่าง ๆ ในขณะที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ได้เปิดตัวศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศ (Thailand Overseas Investment Center) อย่างเป็นทางการแล้ว

โดยศูนย์ฯ ดังกล่าวจะให้บริการด้านข้อมูล และคลินิกการลงทุน โดยผู้เชี่ยวชาญรายประเทศที่ผลัดเปลี่ยนมาประจำที่ศูนย์เพื่อให้บริการข้อมูลเชิงลึก และให้คำปรึกษาด้านการลงทุน นอกจากนี้ ในส่วนของการสนับสนุนด้านเงินทุนโดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ยังมีปัญหาในการเข้าถึงและใช้บริการทางการเงินจากสถาบันการเงินในระบบ กอปรกับ SMEs ยังไม่สามารถระดมทุนระยะยาวผ่านตลาดทุนไทยได้มากนัก จะต้องมีการส่งเสริมแบบบูรณาการโดยความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงการคลัง และ EXIM Bank เป็นต้น

9.3 การทำธุรกรรมเงินตราต่างประเทศของนิติบุคคลรับอนุญาต

9.3.1 มูลค่าสินค้านำเข้าและส่งออก และธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ

ในปี 2555 มีการส่งสินค้าออกมูลค่ารวม 230,637.2 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 3.6 ขณะเดียวกันมีการนำเข้าเงินค่าสินค้าออก โดยผู้ส่งออกขายเงินตราต่างประเทศเพื่อแลกเปลี่ยนเป็นเงินบาทนำเข้าฝากไว้ในบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศ ชำระคืนเงินกู้เงินตราต่างประเทศให้นิติบุคคลรับอนุญาต หรือชำระตามภาระผูกพันให้แก่บุคคลในต่างประเทศ และรับชำระเป็นเงินบาทจากบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ รวมเป็นจำนวน 226,117.6 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 3.0 และคิดเป็นร้อยละ 98.0 ของมูลค่าสินค้าออก ซึ่งส่วนต่างเป็นรายการหักกลบลบหนี้ และสินค้าออกที่ผ่อนผันไม่ต้องจัดให้ได้มาซึ่งเงินตราต่างประเทศ

สำหรับการนำเข้าสินค้ามีมูลค่ารวม 247,770.9 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 8.3 โดยมีการส่งเงินค่าสินค้านำเข้า โดยผู้นำเข้าซื้อเงินตราต่างประเทศ ถอนจากบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศ กู้เงินตราต่างประเทศจากนิติบุคคลรับอนุญาตเพื่อชำระค่าสินค้าให้แก่บุคคลในต่างประเทศ และชำระเป็นเงินบาทโดยฝากเข้าบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ รวมเป็นจำนวน 238,375.4 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 10.5 และคิดเป็นร้อยละ 96.2 ของมูลค่าสินค้าเข้า ซึ่งส่วนต่างเป็นรายการหักกลบลบหนี้

มูลค่าสินค้าและการนำเงินตราต่างประเทศเข้าและออกค่าสินค้า

หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.

มูลค่า	2554	2555[e/]
สินค้าออก[1/]	222,575.7	230,637.2
การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	14.0	3.6
สินค้าเข้า[1/]	228,786.6	247,770.9
การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	25.1	8.3
การนำเข้าเงินค่าสินค้าออก	219,443.7	226,117.6
การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	19.1	3.0
การส่งเงินออกค่าสินค้าเข้า	213,272.7	238,375.4
การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	22.1	10.5

หมายเหตุ : e/ ประมาณการ
1/ มูลค่าสินค้า (ข้อมูลจากกรมศุลกากร)

9.3.2 ปริมาณการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ

ในปี 2555 นิติบุคคลรับอนุญาตซื้อเงินตราต่างประเทศจากลูกค้า จำนวน 635,652.7 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 7.5 และขายเงินตราต่างประเทศให้ลูกค้า จำนวน 649,797.7 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.2 ซึ่งมียอดสุทธิเป็นการขายสูงกว่าซื้อ 14,145.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยเป็นการขายสุทธิค่าสินค้า 38,854.9 ล้านดอลลาร์ สรอ. และซื้อสุทธิอื่น ๆ 24,709.9 ล้านดอลลาร์ สรอ.

ปริมาณการซื้อขายเงินตราต่างประเทศระหว่างนิติบุคคลรับอนุญาตกับลูกค้า

หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.

	ปี 2554	ปี 2555[e/]	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ปริมาณซื้อ	**591,514.5**	**635,652.7**	**7.5**
สินค้าออก	144,736.1	144,189.4	(0.4)
อื่น ๆ	446,778.4	491,463.3	10.0
ปริมาณขาย	**589,584.1**	**649,797.7**	**10.2**
สินค้าเข้า	167,050.8	183,044.3	9.6
อื่น ๆ	422,533.3	466,753.4	10.5
ปริมาณซื้อ (ขาย) สุทธิ	**1,930.4**	**(14,145.0)**	-
ค่าสินค้า	(22,314.7)	(38,854.9)	-
อื่น ๆ	24,245.1	24,709.9	-

ที่มา : ข้อมูลตาม Data Set ที่นิติบุคคลรับอนุญาตรายงานด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์

หมายเหตุ : e/ ประมาณการ

9.4 บุคคลรับอนุญาต ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ และบริษัทรับอนุญาต

ปริมาณการซื้อ-ขาย/การโอนเงินตราต่างประเทศของบุคคลรับอนุญาต และตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ ณ สิ้นปี 2555[e/]

ประเภท	จำนวน (ราย)	ผู้ได้รับอนุญาตรายใหม่	คืนใบอนุญาต	ปริมาณซื้อ/รับโอนเงินตราต่างประเทศ		ปริมาณขาย/โอนออกเงินตราต่างประเทศ	
				ล้านดอลลาร์ สรอ.	เปลี่ยนแปลงจากปีก่อน (ร้อยละ)	ล้านดอลลาร์ สรอ.	เปลี่ยนแปลงจากปีก่อน (ร้อยละ)
บุคคลรับอนุญาต	1,262	237	32	1,769.48	(17.67)	1,769.81	(17.60)
ตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ	1,290	17	3	182	(3.68)	36.14	7.08

หมายเหตุ : e/ ประมาณการ

9.5 การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี พ.ศ. 2554 (โครงการ Soft Loan)

ตามที่ ธปท. ได้ออกประกาศเรื่อง การให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี พ.ศ. 2554 ตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย พ.ศ. 2555 โดยให้ ธปท. มีอำนาจเฉพาะคราวในการให้กู้ยืมเงินแก่สถาบันการเงิน เพื่อให้สถาบันการเงินนำไปใช้ในการให้กู้ยืมเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ภายในวงเงิน 300,000 ล้านบาท โดยเป็นเงินในส่วนของ ธปท. ไม่เกินร้อยละ 70 หรือ ธปท. มีวงเงินจัดสรรจำนวน 210,000 ล้านบาท นั้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 มียอดคงค้างที่สถาบันการเงินเบิกใช้เกือบเต็มวงเงินตามโครงการ Soft Loan แล้ว จำนวน 203,055 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 96.69 ของวงเงินจัดสรร และมีผู้ที่ได้รับความเสียหายได้รับความช่วยเหลือเป็นจำนวนมากถึง 541,900 ราย ทำให้เม็ดเงินตามโครงการนี้ได้กระจายไปสู่ผู้ที่ได้รับความเสียหาย ซึ่งเป็นลูกค้ารายย่อยของสถาบันการเงินที่ต้องการขอรับความช่วยเหลืออย่างแท้จริง และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของการให้ความช่วยเหลือดังกล่าว

10. การปฏิบัติการตามที่กฎหมายอื่นกำหนด

10.1 การกำกับดูแลผู้ประกอบธุรกิจบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money)

ธปท. กำกับดูแลผู้ประกอบธุรกิจบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) ที่มิใช่สถาบันการเงิน (Non-bank) ซึ่งได้รับอนุญาตตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (การประกอบธุรกิจบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์) ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2547 โดยในปี 2555 มีจำนวนผู้ให้บริการทั้งสิ้น 8 ราย เท่ากับปีก่อนหน้า เนื่องจากไม่มีผู้ขอรับอนุญาตประกอบธุรกิจ e-Money เพิ่มเติม

ในปี 2555 ธปท. ได้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สศค. ฯลฯ เพื่อพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจ e-Money ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ตลอดจนสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของกฎหมายอื่น ขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำร่างแก้ไขประกาศกระทรวงการคลังฯ เพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพิจารณาให้ความเห็นชอบ

10.2 การควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

ธปท. ทำหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการควบคุมดูแลธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรองภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 โดยมีระดับการควบคุมดูแล 3 ระดับ คือ บัญชี ก เป็นธุรกิจบริการที่ต้องแจ้งให้ทราบ บัญชี ข เป็นธุรกิจบริการที่ต้องขอขึ้นทะเบียน และบัญชี ค เป็นธุรกิจบริการที่ต้องได้รับใบอนุญาตก่อนให้บริการ ในปี 2555 ธปท. ได้ดำเนินการควบคุมดูแลผู้ให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชกฤษฎีกาฯ สรุปได้ดังนี้

1) พิจารณาการขอรับใบอนุญาตของผู้ที่ประสงค์จะเป็นผู้ให้บริการตามบัญชี ค และนำเสนอคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อออกใบอนุญาตแล้วจำนวน 10 ราย จำนวนใบอนุญาต 12 ฉบับ ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2555 มีผู้ให้บริการที่ได้รับการขึ้นทะเบียนตามบัญชี ข จำนวน 7 ราย และผู้ให้บริการที่ได้รับใบอนุญาตตามบัญชี ค จำนวน 82 ราย (ธนาคารพาณิชย์ 31 ราย และสถาบันที่มิใช่สถาบันการเงิน 51 ราย) รวมใบอนุญาตทั้งสิ้น 124 ฉบับ และยังไม่มีผู้ให้บริการที่เข้าข่ายต้องแจ้งให้ทราบตามบัญชี ก
2) กำกับดูแลและตรวจสอบผู้ให้บริการให้ปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาฯ และประกาศต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงรายงานผลการควบคุมดูแล และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ให้บริการต่อคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ ในปี 2555 ธปท. ได้จัดทำอัตราการเปรียบเทียบปรับทางปกครอง สำหรับผู้ประกอบธุรกิจบริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการกลั่นกรองการลงโทษปรับทางปกครอง ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาการลงโทษปรับทางปกครองสำหรับผู้ให้บริการที่ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาฯ และประกาศที่เกี่ยวข้อง
3) ปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจและรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป โดย ธปท. ได้นำเสนอหลักการปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าวต่อคณะอนุกรรมการนโยบายกฎหมาย และคณะอนุกรรมการกำกับดูแลธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ และอยู่ระหว่างจัดทำร่างประกาศที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับฟังความเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และนำเสนอคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป
4) ยกร่างพระราชกฤษฎีกาภายใต้พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 เพื่อกำกับดูแลการให้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดย ธปท. ได้หารือกับ สศค. เกี่ยวกับกรอบหลักการของร่างพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว และอยู่ระหว่างยกร่างพระราชกฤษฎีกาเพื่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนนำเสนอคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

11. การดำเนินงานที่สำคัญอื่นๆ

11.1 ผลงานวิจัยและการจัดสัมมนาวิชาการ

ธปท. ให้ความสำคัญต่อการผลิตผลงานวิจัย รวมถึงสนับสนุนโครงการวิจัย และจัดสัมมนาวิชาการ เพื่อวัตถุประสงค์ 4 ประการ ได้แก่

1) สร้างองค์ความรู้ที่จะสนับสนุนการดำเนินนโยบายของ ธปท. และบทบาทที่ปรึกษาเศรษฐกิจของรัฐบาล
2) เสริมสร้างภาพลักษณ์ความเป็นผู้นำด้านวิชาการของประเทศ และความน่าเชื่อถือในการดำเนินนโยบายของ ธปท.
3) กระชับความสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกันกับกลุ่มพันธมิตรทางวิชาการหรือเครือข่ายผู้นำทางความคิด
4) ใช้กลุ่มพันธมิตรทางวิชาการให้เป็นประโยชน์มากขึ้นในการสร้างองค์ความรู้

รายละเอียดของงานหรือกิจกรรมสำคัญเพื่อวัตถุประสงค์ข้างต้น มีดังนี้

1) **การสร้างองค์ความรู้** ในปี 2555 ธปท. มีผลงานวิจัยที่สำคัญที่เสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจไทย เพื่อสนับสนุนการดำเนินนโยบาย ได้แก่

1.1) งานวิจัยเรื่อง "นโยบายการเงินและการดูแลเงินเฟ้อ" พบว่า พลวัตเงินเฟ้อของไทยกว่าร้อยละ 70 มาจากการคาดการณ์เงินเฟ้อ และความต้องการซื้อที่มากเกินไป ซึ่งเป็นปัจจัยที่นโยบายการเงินสามารถดูแลได้

1.2) งานวิจัยเรื่อง "Thailand's Short-term External Debt Assessment" พบว่า หนี้ระยะสั้นของไทยเพิ่มขึ้นมากจากสินเชื่อการค้า และการกู้ยืมระหว่างบริษัทแม่และบริษัทลูกของสาขาธนาคารต่างชาติ เพื่อทำ FX Swap กับธนาคารไทยที่ต้องการเงินดอลลาร์ สรอ. เพื่อรักษาฐานะเงินตราต่างประเทศที่มาจากการขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าของผู้ส่งออก และนักลงทุนไทยในต่างประเทศ จึงไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงแก่ระบบเศรษฐกิจไทย

1.3) งานวิจัยเรื่อง "พฤติกรรมการกำหนดค่าจ้างของไทย" ศึกษาลักษณะ และปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าจ้าง ช่วยสร้างความเข้าใจขบวนการส่งผ่านนโยบายการเงิน พบว่า (1) ธุรกิจปรับราคาสินค้าและปรับค่าจ้างไม่บ่อย (2) ค่าจ้างที่แท้จริงและระดับค่าจ้างมีความหนืดไม่มาก (3) บริษัทส่วนใหญ่ปรับค่าจ้างตามผลการปฏิบัติงานและค่าจ้างขั้นต่ำ การปรับค่าจ้างตามอัตราเงินเฟ้อ และค่าครองชีพมีไม่มาก (4) ค่าจ้างขั้นต่ำมีผลต่อการปรับค่าจ้างทั่วไปพอสมควร แต่การปรับค่าจ้างขั้นต่ำเป็นการปรับตามอัตราเงินเฟ้อในอดีต (5) เมื่อธุรกิจประสบปัญหาธุรกิจส่วนใหญ่จะปรับลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต แต่บริษัทที่มีสัดส่วนต้นทุนแรงงานสูง มีแนวโน้มจะปรับราคาสินค้า

1.4) งานวิจัยเรื่อง "Proposal of New Hybrid PD Estimation Model for the Low Default Portfolios (LDPs), Empirical Comparisons and Policy Implications" บทความนี้นำเสนอแบบจำลองที่พัฒนาขึ้นใหม่ เพื่อใช้ในการประเมินโอกาสที่ลูกหนี้ที่มีความเสี่ยงต่ำ (Low Default Portfolios) จะผิดนัดชำระหนี้ เนื่องจากข้อมูลการผิดนัดชำระหนี้ของลูกหนี้กลุ่มนี้มีจำกัด การพัฒนาแบบจำลองดังกล่าว มีนัยเชิงนโยบายต่อการกำกับดูแลสถาบันการเงินให้มีความมั่นคงจากการประเมินความเสี่ยงอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5) งานวิจัยเรื่อง "Challenges on the Validation of PD Models for Low Default Portfolios (LDPs) and Regulatory Policy" ชี้ให้เห็นว่า การประเมินโอกาสการผิดนัดชำระหนี้ของลูกหนี้กลุ่มที่มีความเสี่ยงต่ำ (Low Default Portfolios) จากแบบจำลองแต่ละประเภทให้ผลการประเมินความเสี่ยงที่แตกต่างกันอย่างมาก โดยงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแรกที่ชี้ให้เห็นถึงข้อดีข้อเสียของแต่ละแบบจำลอง และความเป็นไปได้ที่แบบจำลองบางประเภท จะให้ผลการประเมินความเสี่ยงลูกหนี้ต่ำเกินจริง รวมถึงชี้แนะวิธีที่จะให้ผลการประเมินมีความ Conservative มากขึ้น

2) **การเสริมสร้างภาพลักษณ์ความเป็นผู้นำด้านวิชาการของประเทศ**

2.1) งานสัมมนาวิชาการประจำปีของ ธปท. ภายใต้หัวข้อ "บทบาทหน้าที่ของธนาคารกลางท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง" เมื่อวันที่ 24-25 กันยายน 2555 มีการนำเสนอบทความทางวิชาการ 5 เรื่อง ที่เป็นหัวใจสำคัญของธนาคารกลาง ผลการสัมมนาสรุปเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ ธปท. ใน 3 ประเด็น คือ

(1) การดำเนินนโยบายการเงิน สถาบันการเงิน และอัตราแลกเปลี่ยนของ ธปท. และผลต่องบการเงินของ ธปท. : ในช่วงที่ผ่านมา สามารถดูแลได้ดี และควรดูแลควบคู่กับการพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ส่วนผลของการดำเนินนโยบายที่ทำให้เกิดการขาดทุนทางบัญชีนั้น ยังไม่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินนโยบาย แต่ ธปท. ควรสื่อสารให้สาธารณชนเข้าใจ และมีแนวทางดูแลการขาดทุนไม่ให้มีผลต่อการดำเนินนโยบาย

(2) ความคาดหวังของสังคมต่อบทบาทของ ธปท. : ให้ ธปท. มีบทบาทสำคัญในการติดตามสถานการณ์และแก้ปัญหาเศรษฐกิจ รักษาเสถียรภาพราคา และดูแลสถาบันการเงินให้มีความมั่นคง รวมทั้งคาดหวังให้มีบทบาทด้านการปกป้องผู้ใช้บริการทางการเงิน โดยการให้ความรู้ด้านบริการการเงิน และดูแลผู้ใช้บริการทางการเงินให้ได้รับความเป็นธรรม และมีการสื่อสารและประสานงานกับหน่วยงานเศรษฐกิจอื่นให้มากขึ้น

(3) ความท้าทายในระยะต่อไป : ความผันผวนของเงินทุนเคลื่อนย้าย จากการดำเนินนโยบายการเงินเชิงปริมาณแบบผ่อนคลาย (QE3) รวมถึงปัญหาหนี้สาธารณะที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากการใช้นโยบายประชานิยม โดยเฉพาะนโยบายที่ใช้ผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ซึ่ง ธปท. ควรติดตามดูแลความเสี่ยงดังกล่าวอย่างใกล้ชิด สื่อสารข้อเท็จจริงให้สาธารณชนได้รับรู้ และตระหนักถึงภาระที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2.2) งานสัมมนาวิชาการระหว่างประเทศ (International Symposium) ในปีนี้ ธปท. ได้ปรับปรุงการสัมมนาวิชาการระหว่างประเทศ โดยริเริ่มโครงการ BOT Policy Forum เป็นปีแรก เนื่องในโอกาสครบรอบปีที่ 70 ของ ธปท. โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านเศรษฐกิจมาปาฐกถาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้บริหารระดับสูงจาก ธปท. ธนาคารกลางต่างประเทศ องค์กรระหว่างประเทศ หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

ในปี 2555 ได้จัดรวม 3 ครั้ง มีผู้ร่วมสัมมนาครั้งละประมาณ 50 คน ได้แก่

(1) พิธีเปิดโครงการ ได้เชิญ Ms. Christine Lagarde กรรมการผู้จัดการกองทุนการเงินระหว่างประเทศ กล่าวสุนทรพจน์ เรื่อง "New Perspectives on Asia's Role in the Global Economy" เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2555 โดยเห็นว่าประเทศในภูมิภาคเอเชียได้แก้ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจได้ดี และเป็นบทเรียนสำคัญให้กับประเทศอื่น ทำให้ภูมิภาคนี้มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกในปัจจุบันมากขึ้น และเห็นว่าความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียจะช่วยสร้างความเชื่อมโยงและความแข็งแกร่งของเศรษฐกิจ และลดผลกระทบของนโยบายซึ่งกันและกัน

(2) Dr. Wolfgang Schäuble รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ปาฐกถาในหัวข้อ "Asia and Europe - What We Can Learn From Each Other : Towards an Economic Policy Model for the Future" เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2555 เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การแก้ปัญหาเศรษฐกิจในยุโรป

(3) Dr. Glenn Stevens ผู้ว่าการธนาคารกลางออสเตรเลีย ปาฐกถาเรื่อง "Challenges for Central Banking" เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2555 โดยเห็นว่าธนาคารกลางต้องเผชิญกับความท้าทายเพิ่มขึ้น การดำเนินนโยบายการเงินจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับเสถียรภาพทางระบบการเงิน (Financial Stability) ควบคู่กัน และมีข้อจำกัดในการดำเนินนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ รวมทั้งได้รับผลกระทบจากการดำเนินนโยบายของประเทศอื่น (International Spillovers) ดังนั้น การรับมือกับความเชื่อมโยงของเศรษฐกิจโลกประเทศต่าง ๆ จำเป็นต้องมีการประสานเชิงนโยบาย

2.3) จัดทำบทความขนาดสั้น (Focused and Quick : FAQ) นำเสนอประเด็นเศรษฐกิจที่ทันสถานการณ์ในเชิงวิชาการ และข้อเสนอแนะทางนโยบาย เผยแพร่ 16 บทความ ครอบคลุมประเด็นเศรษฐกิจและผลกระทบต่างๆ รวมทั้งการประเมินนโยบายเศรษฐกิจ เช่น ความท้าทายของธนาคารกลาง ฐานะทางการเงินของธนาคารกลาง ประโยชน์และต้นทุนของเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ การจัดการข้าว การลงทุนในต่างประเทศและประเทศเพื่อนบ้านของไทย และวิกฤติหนี้สาธารณะ เป็นต้น บทความเหล่านี้ได้รับความสนใจจากสาธารณชน เห็นได้จากการตีพิมพ์หรืออ้างอิงในหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ และนิตยสารเชิงวิชาการ

2.4) บทความเผยแพร่ในหนังสือพิมพ์ เพื่อสื่อสารเหตุการณ์ที่เป็นที่สนใจ อาทิ ในคอลัมน์แจงสี่เบี้ยของหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ และหนังสือพิมพ์ในส่วนภูมิภาค เช่น เงินเฟ้อ ดุลบัญชีเดินสะพัดและนโยบายการเงิน ไขข้อข้องใจเกี่ยวกับเงินสำรองระหว่างประเทศ เช็คผลค่าจ้าง 300 บาทระลอกแรก ก่อนระลอกใหม่ในปีหน้า ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพคล่องและอัตราดอกเบี้ย อันดับความน่าเชื่อถือของไทย ทำไมไม่ไปไหนเสียที เศรษฐกิจจีน : ปัจจัยกำหนดราคายางปี 2556 เป็นต้น

3) การกระชับความสัมพันธ์กับกลุ่มพันธมิตรทางวิชาการ

3.1) จัดงานสัมมนา Young Economist ซึ่งเป็นการประชุมเชิงวิชาการที่ได้จัดต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ระหว่างนักเศรษฐศาสตร์รุ่นใหม่ ทั้งจาก ธปท. หน่วยงานภาครัฐ สถาบันวิจัยและสถาบันการศึกษาต่างๆ โดยในปี 2555 จัดในหัวข้อ "Thailand Resiliency amidst Global Economic Turmoil" ระหว่างวันที่ 9-11 พฤศจิกายน 2555 ที่จังหวัดเชียงราย มีผู้ร่วมสัมมนา 40 คน เพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของเศรษฐกิจโลก ศักยภาพของเศรษฐกิจไทย และแนวทางในการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจในระยะต่อไป อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเสริมสร้างเครือข่ายระหว่างองค์กรซึ่งกันและกัน

3.2) จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Economic Seminar) จำนวน 4 ครั้ง เพื่อเป็นเวทีเผยแพร่ผลงานวิชาการที่น่าสนใจของนักวิชาการ จากทั้งภายในและภายนอก ธปท. เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ และเทคนิคการวิจัย

4) การใช้กลุ่มพันธมิตรทางวิชาการให้เป็นประโยชน์มากขึ้น

4.1) จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ BOT Research Workshop ต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 เพื่อนำเสนอผลการศึกษาและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างนักวิชาการของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในหัวข้อ "แนวทางการดำเนินนโยบายการเงิน-การคลังเพื่อการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน" ระหว่างวันที่ 15-16 มิถุนายน 2555 ที่จังหวัดชลบุรี มีการนำเสนอผลการศึกษา 6 เรื่อง ผู้เข้าสัมมนาจำนวน 50 คน ถือเป็นการเปิดเวทีรับฟังข้อคิดเห็นโดยตรงจากหน่วยงานภายนอกต่อนโยบายของรัฐและ ธปท.

4.2) จัดสัมมนา Economists' Party จำนวน 3 ครั้ง โดยมีผู้เข้าร่วมสัมมนาครั้งละ 15-20 คน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเศรษฐศาสตร์ชั้นนำของไทย เกี่ยวกับทิศทางเศรษฐกิจและนโยบายต่างๆ

11.2 การเป็นตัวแทนของประเทศไทยในองค์กรและเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ

ในปี 2555 ประเด็นสำคัญที่มีการหยิบยกขึ้นหารือในเวทีระหว่างประเทศ ยังคงเกี่ยวเนื่องกับการแก้ไขปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจการเงินโลก และความท้าทายต่อการดำเนินนโยบายของธนาคารกลาง เพื่อรักษาเสถียรภาพ ตลอดจนการพัฒนากลไกสอดส่องติดตามภาวะเศรษฐกิจ ภายใต้กรอบความร่วมมือต่างๆ เพื่อป้องกันวิกฤติ ด้านกองทุนการเงินระหว่างประเทศมีความคืบหน้าในการระดมทรัพยากร เพื่อเตรียมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกที่ต้องการแหล่งเงินกู้ภายใต้กรอบอาเซียน+3 มีความคืบหน้าในการพัฒนาประสิทธิภาพของกลไกการป้องกันวิกฤติ นอกจากนี้ ในระดับทวิภาคี ธปท. ยังได้ทำความตกลงร่วมกับธนาคารกลางต่างประเทศ เพื่อเพิ่มทางเลือกของเครื่องมือในการดูแลเสถียรภาพระบบการเงินไทย และยังได้ร่วมมือกับกองทุนการเงินฯ จัดตั้งสำนักงานให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในประเทศไทยสำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์

1) **สมาคมประชาชาติอาเซียน** (Association of South East Asian Nations : ASEAN)

ในปี 2555 การหารือภายใต้สมาคมประชาชาติอาเซียน เน้นการเปิดเสรีทางภาคการเงินในภูมิภาคที่มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงลดอุปสรรคต่างๆ ในการรวมตัวทางเศรษฐกิจ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปลายปี 2558 อย่างไรก็ตาม สำหรับภาคการเงิน ซึ่งมีความละเอียดอ่อนและประเทศสมาชิกมีระบบและกฎเกณฑ์ด้านการเงินที่ต่างกันมาก การรวมกลุ่มทางการเงินในอาเซียน (ASEAN Financial Integration) จึงจะมีขึ้นภายหลังในปี 2563

สำหรับกรอบความร่วมมือระหว่างธนาคารกลางอาเซียน ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยได้เข้าร่วมการประชุมผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน (ASEAN Central Bank Governors' Meeting : ACGM) ที่กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา และได้หารือความคืบหน้าของคณะทำงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการรวมกลุ่มทางการเงินในอาเซียน ดังนี้

- **การเปิดเสรีบัญชีทุน ธปท.** เป็นประธานคณะทำงานด้านนี้ร่วมกับธนาคารกลางฟิลิปปินส์ (Bangko Sentral ng Pilipinas) แต่ละประเทศสมาชิกได้จัดทำสถานะการเปิดเสรีบัญชีทุน (Capital Account Liberalization Heat Map) และแผนการเปิดเสรีเงินทุนเคลื่อนย้าย (Individual Milestones Blueprint) ในส่วนของประเทศไทย แผนดังกล่าวสอดคล้องกับแผนแม่บทเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศของ ธปท. ที่ผ่อนคลายด้านการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศมากขึ้น ซึ่งนอกจากจะเพิ่มความคล่องตัว และทางเลือกในการลงทุนเพื่อกระจายความเสี่ยงแล้ว ยังเป็นการเพิ่มช่องทางการระดมทุนเพื่อรองรับ AEC อีกด้วย

- **การเปิดเสรีบริการทางการเงิน** ผลงานที่สำคัญคือ การหารือเกี่ยวกับโครงสร้างและกฎเกณฑ์ของโครงการ Qualified ASEAN Banks (QABs) ซึ่งเปิดทางให้ธนาคารพาณิชย์ที่มีคุณสมบัติผ่านเกณฑ์ สามารถดำเนินธุรกิจในประเทศอาเซียนอื่นได้ โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นแหล่งทุนสำคัญที่จะสนับสนุนภาคเอกชน ในการขยายการค้าและการลงทุนไปสู่ประเทศอื่นๆ ในอาเซียนมากขึ้น

- **การพัฒนาตลาดทุน** มีการเปิดตัวตลาดหลักทรัพย์อาเซียน (ASEAN Exchanges) โดยในปี 2555 ตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ มาเลเซีย และไทยได้เริ่มให้มีการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านตลาดนี้แล้ว และจะรวมตลาดหลักทรัพย์ 7 แห่งจาก 6 ประเทศในอาเซียนเข้าด้วยกัน[6] เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและดึงดูดการลงทุนจากทั่วโลกเข้ามาในภูมิภาค โดยนักลงทุนจะสามารถซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์อาเซียนได้ผ่านการเชื่อมโยงระบบซื้อขาย ASEAN Trading Link

- **การพัฒนาระบบการชำระเงิน** ธปท. เป็นประธานคณะทำงานนี้ร่วมกับธนาคารกลางอินโดนีเซีย (Bank Indonesia) ซึ่งมีการหารือเพื่อพัฒนาระบบชำระเงินของภูมิภาคในมิติต่าง ๆ เช่น การพัฒนาระบบการชำระเงินรายย่อย และการส่งเสริมการโอนเงินของกลุ่มแรงงานที่ไปทำงานในต่างประเทศ เป็นต้น

- **การเสริมสร้างศักยภาพของประเทศสมาชิก** มีการจัดตั้งคณะกรรมการ (Steering Committee for Capacity Building : SCCB) ซึ่งมี Asian Development Bank (ADB) และ South East Asian Central Banks (SEACEN) เป็นประธานร่วม เพื่อประสานความช่วยเหลือให้ตรงกับความต้องการของประเทศสมาชิก โดยเฉพาะสำหรับกลุ่มประเทศ CLMV[7]

2) **สมาคมประชาชาติอาเซียนกับจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี (อาเซียน+3)**

ในปี 2555 ที่ประชุม ASEAN+3 Finance Ministers and Central Bank Governors' Meeting (AFMGM+3) สามารถบรรลุข้อตกลงเบื้องต้นในการปรับปรุงกลไกแนวคิดริเริ่มเชียงใหม่พหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralisation : CMIM)[8] เพื่อรับมือกับความผันผวนของเศรษฐกิจการเงินโลก โดยมีสาระสำคัญ คือ (1) เพิ่มวงเงินความช่วยเหลือจาก 120 พันล้านดอลลาร์ สรอ. เป็น 240 พันล้านดอลลาร์ สรอ. (2) ขยายระยะเวลาการขอใช้วงเงินความช่วยเหลือ (3) เพิ่มสัดส่วนเงินช่วยเหลือกรณีไม่เข้าโครงการความช่วยเหลือของกองทุนการเงินฯ จากร้อยละ 20 เป็นร้อยละ 30 ของวงเงินสูงสุดที่ประเทศสมาชิกสามารถขอรับได้ และ (4) เพิ่มบทบาทหน้าที่ของ CMIM ให้เป็นกลไกการป้องกันวิกฤติ (Crisis Prevention Function) นอกเหนือจากการเป็นกลไกให้ความช่วยเหลือเมื่อประเทศประสบปัญหาดุลการชำระเงิน หรือปัญหาสภาพคล่องระยะสั้น (Crisis Resolution Mechanism)

ที่ประชุม AFMGM+3 ได้เห็นชอบการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรของสำนักวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของภูมิภาคอาเซียน+3 (ASEAN+3 Macroeconomic and Research Office : AMRO) ซึ่งเป็นหน่วยงานสอดส่องติดตามเศรษฐกิจที่เป็นอิสระ ภายใต้กรอบความร่วมมือ CMIM เพื่อรองรับบทบาทหน้าที่ในการป้องกันวิกฤติของ CMIM นอกจากนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียน+3 อยู่ระหว่างการศึกษาแนวทางการยกระดับสถานะทางกฎหมายของ AMRO ให้เป็นองค์กรระหว่างประเทศ

[6] ประเทศเวียดนามมีตลาดหลักทรัพย์ 2 แห่ง

[7] ประเทศในกลุ่ม CLMV ได้แก่ กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม

[8] เป็นกลไกที่ให้ความช่วยเหลือเมื่อประเทศสมาชิกประสบปัญหาดุลการชำระเงิน หรือปัญหาสภาพคล่องระยะสั้น วงเงิน 120 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในส่วนของประเทศไทย ธปท. ร่วมสมทบ 4.552 พันล้านดอลลาร์ สรอ. และในกรณีที่ประสบปัญหาสภาพคล่องระยะสั้น หรือขาดดุลการชำระเงิน ก็จะสามารถเบิกถอนความช่วยเหลือได้ 2.5 เท่าของเงินสมทบ คิดเป็นเงินประมาณ 11.38 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

ในด้านการพัฒนาตลาดการเงินและตลาดพันธบัตรในภูมิภาค ประเทศสมาชิกอาเซียน+3 ได้จัดทำแผนดำเนินการใหม่ (New Roadmap+) ภายใต้ "แนวคิดริเริ่มการพัฒนาตลาดพันธบัตรเอเชีย" (Asian Bond Markets Initiative : ABMI) ซึ่งมีโครงการความร่วมมือในแต่ละด้าน ดังนี้ (1) การส่งเสริมการออกพันธบัตรในสกุลเงินท้องถิ่น ผ่านการดำเนินการของหน่วยงานค้ำประกันเครดิตและการลงทุน (Credit Guarantee and Investment Facility : CGIF) ซึ่งเริ่มดำเนินการตั้งแต่ต้นปี 2555 (2) การสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมสำหรับการลงทุนในพันธบัตรสกุลเงินท้องถิ่น (3) การให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นเรื่องการปรับกฎเกณฑ์ของตลาดพันธบัตรในภูมิภาคให้สอดคล้องกัน (Harmonization) และ (4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของตลาดพันธบัตรของประเทศสมาชิก รวมถึงการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินในภูมิภาค และการศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการจัดอันดับความน่าเชื่อถือของภูมิภาค

3) **ธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ (Bank for International Settlements : BIS)**

การประชุมระดับผู้ว่าการธนาคารกลางของธนาคารเพื่อการชำระหนี้ระหว่างประเทศ ซึ่งจัดเป็นประจำทุก 2 เดือน เป็นเวทีสำคัญสำหรับผู้ว่าการธนาคารกลาง ทั้งจากประเทศพัฒนาแล้ว (Advanced Economies) และประเทศกำลังพัฒนา (Emerging Market Economies) เพื่อร่วมหารือแลกเปลี่ยนความเห็นและประสบการณ์ในการดำเนินนโยบายการเงิน และมาตรการพิเศษต่าง ๆ (Unconventional Measures) เพื่อดูแลความเสี่ยงต่อระบบเศรษฐกิจการเงินอย่างสม่ำเสมอและทันเหตุการณ์

สาระสำคัญของการประชุมผู้ว่าการ BIS ในปี 2555 สะท้อนถึงความท้าทายของธนาคารกลางที่ต้องดูแลเสถียรภาพระบบเศรษฐกิจการเงิน ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจโลก ควบคู่ไปกับการสนับสนุนพัฒนาการของโครงสร้างระบบการเงินภายใต้การปฏิรูปเกณฑ์กำกับสถาบันการเงินที่จะมีผลบังคับใช้ในระยะต่อไป นอกจากนี้ ธนาคารกลางยังอาจมีความจำเป็นต้องใช้นโยบายกำกับดูแลเสถียรภาพระบบสถาบันการเงิน (Macroprudential Policy) เพื่อป้องกันผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ จากการดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายของประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งอาจส่งผลต่อเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินโดยรวม ตลอดจนฐานะการเงินของธนาคารกลาง

4) **ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกและแปซิฟิก (The Executives' Meeting of East Asia-Pacific Central Banks : EMEAP[9])**

EMEAP เป็นเวทีแลกเปลี่ยนความเห็น และข้อมูลเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจการเงินในภูมิภาค รวมทั้งหารือประเด็นที่ธนาคารกลางของประเทศสมาชิกสนใจ หรือมีข้อกังวลร่วมกัน เพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นและส่งต่อไปยังองค์กรระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างทันสถานการณ์ โดยการประชุมภายใต้กรอบความร่วมมือ EMEAP ในปี 2555 เน้นการพัฒนากลไกการจัดการกับวิกฤติ ควบคู่ไปกับการเตรียมพร้อมเพื่อรับมือกับผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจโลก ที่ยังมีความไม่แน่นอนสูง โดยเฉพาะจากการดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลายของประเทศพัฒนาแล้ว รวมทั้งผลกระทบต่อตลาดการเงินจากการปฏิรูปเกณฑ์กำกับดูแลระบบสถาบันการเงิน เช่น BASEL III เป็นต้น โดยกระบวนการทำงานเป็นการดำเนินการโดยคณะทำงานหลัก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเสถียรภาพการเงิน ด้านการกำกับสถาบันการเงิน ด้านตลาดการเงิน และด้านระบบการชำระเงิน ซึ่งในปีนี้ มีความคืบหน้าที่สำคัญ อาทิ

[9] ประกอบด้วยธนาคารกลางของประเทศไทย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย จีน เกาหลี ญี่ปุ่น ฮ่องกง ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์

- **ด้านการสอดส่องดูแลความเสี่ยง** คณะกรรมการด้านเสถียรภาพการเงิน (Monetary and Financial Stability Committee : MFSC) ได้พัฒนากรอบบริหารจัดการในภาวะวิกฤติ (EMEAP Crisis Management and Resolution Framework : EMEAP CMRF) ที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น เช่น ระบบการรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานติดตามภาวะเศรษฐกิจการเงินของประเทศสมาชิก การกำหนดเครื่องชี้ที่เหมาะสมสำหรับใช้เป็นตัวชี้วัดสถานการณ์วิกฤติ รวมถึงจัดทำ Terms of Reference เพื่อใช้อ้างอิงขั้นตอน และแนวปฏิบัติในการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศสมาชิกที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมมากขึ้น และมีแผนจะทดสอบระบบการแจ้งเตือนวิกฤติในช่วงต้นปี 2556 ขณะที่คณะทำงานด้านตลาดการเงิน (Working Group on Financial Market : WGFM) ได้พัฒนาเครื่องชี้ (Financial Market Stress Indicators) เพื่อใช้ในกระบวนการสอดส่องดูแลเสถียรภาพทางการเงินของประเทศสมาชิก

- **ด้านการกำกับดูแลสถาบันการเงิน** คณะทำงานด้านการกำกับดูแลสถาบันการเงิน (Working Group on Banking Supervision : WGBS) ของกลุ่มธนาคารกลาง EMEAP ยังคงมีบทบาทสำคัญในการแสดงความเห็นในนามกลุ่มธนาคารกลางของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ต่อการกำหนดเกณฑ์กำกับของหน่วยงานระหว่างประเทศต่างๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อการทำธุรกรรมของนักลงทุน ระบบสถาบันการเงิน และตลาดเงิน โดยทั้ง WGBS และ MFSC ได้ออกหนังสือในนามของ EMEAP เพื่อแสดงความเห็นไปยังหน่วยงานกลางในการกำกับดูแล เช่น Financial Stability Board (FSB) ตลอดจน Commodity Futures Trading Commission (CFTC) ของสหรัฐฯ ขณะที่ด้านการพัฒนาตลาดการเงิน คณะทำงาน WGFM อยู่ระหว่างศึกษาแนวทางพัฒนาตลาดทุนและเพิ่มช่องทางระดมทุนแทนการกู้ยืมจากภาคธนาคาร อาทิ การขยายขอบเขตการลงทุนของกองทุน Asian Bond Fund (ABF)

ภายใต้กรอบความร่วมมือ EMEAP ทั้งการกำกับดูแลสถาบันการเงินและการพัฒนาตลาดการเงิน ดำเนินการควบคู่ไปกับการกำกับดูแลระบบการชำระเงินให้เป็นมาตรฐานสากล เช่น การดำเนินงานของประเทศสมาชิกเกี่ยวกับการจัดตั้ง Central Counterparty (CCP) และ Trade Repository (TR) หรือการติดตามความคืบหน้าของโครงการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินระหว่างประเทศ เป็นต้น

5) **กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF)**

ในปี 2555 ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) มีบทบาทในเวทีการเงินระหว่างประเทศร่วมกับกองทุนการเงินฯ ทั้งในกรอบทวิภาคีและพหุภาคี โดยในกรอบทวิภาคีนั้น ธปท. ได้ร่วมมือกับกองทุนการเงินฯ ในการจัดตั้งสำนักงานให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในประเทศไทยสำหรับ สปป.ลาว และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์[10] ซึ่งได้เริ่มเปิดดำเนินการเมื่อเดือนตุลาคม 2555 โดย ธปท. ให้การสนับสนุนอาคารสถานที่ และงบประมาณในการจัดตั้งสำนักงาน เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการ และเสริมสร้างศักยภาพในการดำเนินนโยบายต่างๆ ให้แก่ประเทศในภูมิภาค โดยเฉพาะ สปป.ลาว และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ซึ่งอยู่ระหว่างการปฏิรูปโครงสร้างทางเศรษฐกิจมหภาคและระบบการเงินในประเทศ

[10] The International Monetary Fund's Thailand Technical Assistance Office for the Lao P.D.R. and the Republic of the Union of Myanmar

สำหรับในกรอบพหุภาคีนั้น ธปท. ได้ร่วมกับประเทศสมาชิกอื่นๆ ให้ความเห็นชอบสมทบเงินกำไรจากการจำหน่ายทองคำ[11] ของกองทุนการเงินฯ ให้แก่กองทุนช่วยเหลือประเทศยากจน (Poverty Reduction Growth Trust : PRGT) เพื่อสนับสนุนให้กองทุน PRGT มีทรัพยากรเพียงพอในการให้ความช่วยเหลือประเทศยากจนได้อย่างยั่งยืนในระยะต่อไป

นอกจากนี้ กองทุนการเงินฯ ยังได้ปรับปรุงกรอบการดำเนินงานตลอดปี 2555 ให้สอดรับกับภาวะแวดล้อมของเศรษฐกิจโลกที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการรักษาเสถียรภาพของระบบการเงินโลก ที่สำคัญได้แก่

- **ด้านการสอดส่องติดตามภาวะเศรษฐกิจโลก** คณะกรรมการบริหารกองทุนการเงินฯ ได้รับรอง Integrated Surveillance Decision (ISD) เพื่อเป็นกรอบในการสอดส่องติดตามภาวะเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี โดยให้ความสำคัญกับความเชื่อมโยงกันของเศรษฐกิจ และผลกระทบของนโยบายภายในประเทศต่อประเทศอื่นๆ และได้เพิ่มเครื่องมือในการติดตามภาวะเศรษฐกิจโลกอื่นๆ เช่น **รายงานเสถียรภาพภาคต่างประเทศ (Pilot External Stability Report)** เพื่อติดตามเสถียรภาพ และความไม่สมดุลของภาคต่างประเทศของประเทศสมาชิกที่มีความสำคัญต่อระบบการเงินโลก 28 ประเทศ

- **ด้านความเพียงพอของทรัพยากร** กองทุนการเงินฯ ได้ขอการสนับสนุนทรัพยากรผ่านการกู้ยืมแบบทวิภาคีจากประเทศสมาชิก (Bilateral Borrowing) เพื่อให้มีทรัพยากรเพียงพอกับความต้องการกู้ยืมของประเทศสมาชิกที่ได้รับ หรือคาดว่าจะได้รับผลกระทบจากวิกฤติการณ์เงินโลก อีกทั้งเป็นทรัพยากรเสริมจากโควตาและความตกลง New Arrangements to Borrow (NAB) โดยได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากประเทศสมาชิกรวม 456 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ณ เดือนมิถุนายน 2555 ซึ่งประเทศไทยก็ได้แสดงเจตจำนงร่วมสมทบเป็นเงิน 1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. นอกจากนี้ กองทุนการเงินฯ ยังได้ทบทวนและปรับปรุงกลไกการปล่อยกู้ให้กับประเทศยากจน เพื่อช่วยเหลือประเทศเหล่านี้ในการรับมือกับผลกระทบของวิกฤติการณ์เงินโลก โดยให้มีความสอดคล้องกับความต้องการ และสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศมากขึ้น

- **ด้านการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานภายใน** กองทุนการเงินฯ อยู่ระหว่างรอการรับรองมติการทบทวนโควตาครั้งที่ 14 และการปฏิรูปคณะกรรมการบริหารกองทุนการเงินฯ จากประเทศสมาชิก ตามมติเมื่อปี 2553 โดยเมื่อมติดังกล่าวมีผลบังคับใช้ จะทำให้ (1) จำนวนโควตาของกองทุนการเงินฯ เพิ่มเป็น 2 เท่าจาก 238.4 พันล้าน SDR ในปัจจุบัน เป็น 476.8 พันล้าน SDR และเพิ่มสัดส่วนโควตาร้อยละ 6 ให้แก่ประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่ และประเทศกำลังพัฒนา (2) เพิ่มตำแหน่งกรรมการบริหารสำรอง (Alternate Executive Director : AED) ให้แก่กลุ่มออกเสียงที่กรรมการบริหารเป็นผู้แทนสมาชิก ตั้งแต่ 7 ประเทศขึ้นไป (3) แก้ไขข้อตกลงของกองทุนการเงินฯ (Articles of Agreement) ให้กรรมการบริหารทั้งหมด 24 ตำแหน่งมาจากการเลือกตั้งทั้งหมด

[11] กองทุนการเงินฯ มีเงินกำไรจากการจำหน่ายทองคำได้สูงกว่าประมาณการ (Windfalls Gold Sales Profits) จำนวน 2.45 พันล้าน SDR และได้ขอความเห็นชอบจัดสรรเงินกำไร จำนวน 0.7 พันล้าน SDR ตามสัดส่วนโควตาของประเทศสมาชิก เพื่อสมทบให้แก่กองทุนสำหรับให้กู้แก่ประเทศยากจน (PRGT) ซึ่งตามสัดส่วนโควตาของประเทศไทย คิดเป็นจำนวน 4.2 ล้าน SDR

6) **ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมของธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้** (South East Asian Central Banks Research and Training Centre : SEACEN)

SEACEN ได้ดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ 3 ปี ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนา SEACEN ให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้แก่ธนาคารกลางในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก รวมถึงการพัฒนาให้เป็นเครือข่ายของธนาคารกลางในภูมิภาค ภายใต้การบริหารงานของ Mr. Hoo-kyu Rhu ซึ่งรับตำแหน่ง Executive Director คนที่ 7 ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2555 ต่อจาก Dr. A.G. Karunasena ที่หมดวาระลง

นอกจากนี้ SEACEN ยังร่วมมือกับ Center of Latin American Monetary Studies (CEMLA) ในการจัดประชุม SEACEN-CEMLA Conference ครั้งที่ 2 ณ ประเทศอุรุกวัย ในหัวข้อ "The Role of Central Banks in Macroeconomic and Financial Stability : The Challenges in an Uncertain and Volatile World" เพื่อสนับสนุนความร่วมมือระหว่างธนาคารกลางในสองทวีปให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ SEACEN ได้มีมติรับธนาคารแห่ง สปป.ลาว เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 18 เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2555 และธนาคารกลางประเทศอินเดียเข้าเป็นสมาชิกลำดับที่19 อย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่1 มกราคม2556 เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของ SEACEN ในฐานะศูนย์กลางการเรียนรู้และประสานเครือข่ายความร่วมมือระหว่างธนาคารกลาง

7) **ความร่วมมือในภูมิภาคอื่นๆ**

7.1) **การแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการระหว่างกันกับธนาคารกลางบังกลาเทศ**

เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2555 ธปท. ได้ร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจกับธนาคารกลางบังกลาเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และความเชี่ยวชาญในการดำเนินงานของธนาคารกลางในสาขาที่จะเกิดประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย และช่วยส่งเสริมการดำเนินงานของธนาคารกลางทั้งสองประเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการกระชับความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสององค์กรให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

7.2) **การแลกเปลี่ยนข้อมูลการกำกับดูแลสถาบันการเงินกับธนาคารกลางกัมพูชา**

เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2555 ธปท. และธนาคารกลางกัมพูชา ได้ร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลการกำกับดูแลสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานกำกับดูแลของไทยและกัมพูชา เพื่อให้การกำกับดูแลสถาบันการเงินของทั้งสองประเทศมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยจะมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลตั้งแต่ขั้นตอนการพิจารณาใบอนุญาตสถาบันการเงิน ตลอดจนการกำกับดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินอย่างต่อเนื่อง

7.3) **การสนับสนุนความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ธนาคารกลางเมียนมาร์**

เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2555 ธปท. ได้ร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจกับธนาคารกลางเมียนมาร์ภายใต้กรอบความร่วมมือทางวิชาการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างความรู้และความชำนาญในการดำเนินงานของธนาคารกลาง ให้แก่บุคลากรของธนาคารกลางเมียนมาร์ในสาขาต่างๆ เช่น การดำเนินนโยบายการเงิน การกำกับดูแลสถาบันการเงิน และการพัฒนาระบบชำระเงิน โดยรูปแบบการให้ความช่วยเหลืออาจเป็นได้ทั้งแบบทวิภาคี หรือพหุภาคี ร่วมกับองค์กรอื่นทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการนี้ จะช่วยยกระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจการเงินให้แก่เมียนมาร์ และยังเป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศให้ใกล้ชิดกันมากขึ้น

7.4) **ความร่วมมือกับธนาคารกลางมาเลเซียในการใช้หลักทรัพย์ข้ามพรมแดนระหว่างกันเป็นหลักประกันในการปล่อยสภาพคล่องแก่สถาบันการเงินในทั้งสองประเทศ** (Cross-border Collateral Arrangement)

เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2555 ธปท. และธนาคารกลางมาเลเซีย ได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจในการใช้หลักทรัพย์ข้ามพรมแดนระหว่างกัน เป็นหลักประกันในการปล่อยสภาพคล่อง เพื่อส่งเสริมช่องทางในการเข้าถึงสภาพคล่องของสถาบันการเงินในทั้งสองประเทศ

ภายใต้ความตกลงนี้ สถาบันการเงินที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในประเทศมาเลเซียสามารถเข้าถึงสภาพคล่องในสกุลเงินริงกิตจากธนาคารกลางมาเลเซีย โดยอาศัยหลักประกันเป็นเงินบาท หรือตราสารหนี้รัฐบาลไทย หรือของ ธปท. ในขณะที่สถาบันการเงินที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในประเทศไทยก็สามารถเข้าถึงสภาพคล่องในสกุลเงินบาทจาก ธปท. โดยอาศัยหลักประกันเป็นเงินสกุลริงกิตหรือตราสารหนี้ของรัฐบาลมาเลเซีย หรือของธนาคารกลางมาเลเซียในลักษณะเดียวกัน

7.5) **ความร่วมมือกับธนาคารกลางสิงคโปร์ในการใช้หลักทรัพย์ข้ามพรมแดนระหว่างกันเป็นหลักประกันในการปล่อยสภาพคล่องแก่สถาบันการเงินในทั้งสองประเทศ** (Cross-border Collateral Arrangement)

เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2555 ธปท. และธนาคารกลางสิงคโปร์ ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจในการใช้หลักทรัพย์ข้ามพรมแดนระหว่างกัน เป็นหลักประกันในการปล่อยสภาพคล่อง เพื่อส่งเสริมช่องทางในการเข้าถึงสภาพคล่องของสถาบันการเงินในทั้งสองประเทศ

ภายใต้ความตกลงนี้ สถาบันการเงินที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในประเทศสิงคโปร์สามารถเข้าถึงสภาพคล่องในสกุลเงินสิงคโปร์ดอลลาร์จากธนาคารกลางสิงคโปร์ โดยอาศัยหลักประกันเป็นเงินบาทหรือตราสารหนี้ของรัฐบาลไทย หรือของ ธปท. ในขณะที่สถาบันการเงินที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในประเทศไทย ก็สามารถเข้าถึงสภาพคล่องในสกุลเงินบาทจาก ธปท. โดยอาศัยหลักประกันเป็นเงินสิงคโปร์ดอลลาร์ หรือตราสารหนี้ของรัฐบาลสิงคโปร์ หรือของธนาคารกลางสิงคโปร์ในลักษณะเดียวกัน

11.3 การดำเนินการด้านระบบข้อสนเทศ

11.3.1 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ธปท. ได้ปรับปรุงกรอบแนวทางการกำกับดูแลแผนงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการทบทวนโครงสร้าง ปรับปรุงองค์ประกอบอนุกรรมการคอมพิวเตอร์ ให้สอดคล้องตามกลุ่มงานธุรกิจ ทบทวนและปรับปรุงกรอบการดำเนินการ และกระบวนการพิจารณาและกลั่นกรองแผนงานเพื่อให้เกิดแผนงานที่บูรณาการ สอดคล้อง และสอดรับกับยุทธศาสตร์ ธปท.

แผนงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของ ธปท. ประจำปี 2555 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 52 แผนงาน วงเงินงบประมาณ 282 ล้านบาท โดยมีคณะอนุกรรมการคอมพิวเตอร์ 7 กลุ่ม เป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนงานให้สอดคล้องกับทิศทาง กรอบแนวทาง และสอดรับกับยุทธศาสตร์ของ ธปท. อย่างเหมาะสม โดยในภาพรวม ณ สิ้นปี 2555 มีผลการดำเนินการที่สำคัญในแต่ละกลุ่มโครงการ ดังนี้

กลุ่มโครงการที่ 1 : ด้านตลาดการเงิน (Financial Market Excellence)

- แผนงานที่สำคัญของกลุ่มโครงการนี้ ได้แก่ แผนงานพัฒนาการติดตามฐานะและความเสี่ยง และการประเมินผลการบริหารงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพการบริหารเงินสำรอง โดยเป็นการพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลฐานะความเสี่ยง และผลการบริหารเงินสำรองทางการ ในลักษณะรายบุคคล เพื่อวิเคราะห์และกำหนดกลยุทธ์การลงทุนรายบุคคล รายกองทุน และ Contribution ต่อผลการลงทุน ระบบงานดังกล่าวได้พัฒนาแล้วเสร็จ และเริ่มใช้งานเมื่อเดือนกรกฎาคม 2555

- แผนงานปรับปรุงระบบการทำธุรกรรมทางการเงินของห้องค้าเงิน เป็นการปรับปรุงระบบให้รองรับเครื่องมือทางการเงินใหม่ เริ่มใช้งานเมื่อเดือนกรกฎาคม 2555

- แผนงานปรับปรุงระบบติดตามและวิเคราะห์ข้อมูลตลาดการเงิน และกระแสเงินทุนเคลื่อนย้าย เป็นการพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อช่วยติดตามภาวะตลาดเงินตราต่างประเทศ และช่วยในการตัดสินใจให้ทันการณ์ เพื่อดูแลค่าเงินบาทหรือออกมาตรการที่จำเป็น เพื่อสกัดกั้นเงินทุนเคลื่อนย้าย (Hot Money) ที่ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพด้านตลาดการเงินโดยรวม โดยพัฒนาแล้วเสร็จและเริ่มใช้งานเมื่อเดือนกรกฎาคม 2555 เช่นกัน

กลุ่มโครงการที่ 2 : ด้านสถาบันการเงิน (Financial Institutions Excellence)

- แผนงานที่สำคัญของกลุ่มโครงการนี้ ได้แก่ แผนงานปรับปรุงระบบข้อมูลพื้นฐานของสถาบันการเงิน เพื่อจัดทำระบบงานทะเบียนข้อมูล และช่องทางการให้บริการของสถาบันการเงิน ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลและตรวจสอบของ ธปท. ปัจจุบันอยู่ระหว่างการทดสอบระบบ และมีกำหนดเริ่มใช้งานในเดือนพฤษภาคม 2556

- แผนงานพัฒนาระบบจัดการการตอบข้อหารือของสถาบันการเงิน เป็นการพัฒนาระบบจัดเก็บข้อสรุปของคำถาม-คำตอบ เพื่อเป็นแนวทางให้ฝ่ายต่าง ๆ ภายใน ธปท. ที่เกี่ยวข้องใช้ตอบข้อหารือกับสถาบันการเงิน โดยมีกำหนดเริ่มใช้งานในเดือนมกราคม 2556

กลุ่มโครงการที่ 3 : ด้านการชำระเงิน (Payment Excellence)

- แผนงานที่สำคัญของกลุ่มโครงการนี้ ได้แก่ แผนงานพัฒนาระบบการหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคารด้วยภาพเช็ค และระบบการจัดเก็บภาพเช็ค (ICAS) ซึ่งเริ่มใช้งานในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2555 รวมทั้งนำร่องขยายการใช้งานสู่ภูมิภาคที่จังหวัดสุพรรณบุรีเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2555 โดยจะขยายการใช้งานที่จังหวัดระยอง ขอนแก่นในเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม 2556 และขยายไปทั่วประเทศภายในปี 2556

- แผนงานระบบบริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านการเงิน และระบบบริการด้านการเงินของธนาคารแบบบูรณาการ มีประสิทธิภาพและปลอดภัย ปัจจุบันอยู่ระหว่างการทดสอบระบบเงินฝากกระแสรายวัน (Current Account) บริการชำระดุลหลักทรัพย์/ชำระเงิน (Settlement Services) บริการยืนยันตัวบุคคล (Authentication Services) บริการประมูลตราสารหนี้ภาครัฐตลาดแรก (e-Bidding) และมีกำหนดเริ่มใช้งานในเดือนพฤษภาคม 2556

- แผนงานพัฒนาระบบงานตราสารหนี้ เป็นการปรับปรุงระบบให้สอดคล้องกับความต้องการทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป และระบบบริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาใหม่ โดยในปี 2555 ได้จัดทำระบบการพิมพ์หนังสือรับรองภาษีฯ ระบบจำหน่ายพันธบัตรออมทรัพย์แบบ Scripless รวมทั้งการจ่ายดอกเบี้ย และต้นเงินผ่าน Bulk Payment แล้วเสร็จ ส่วนฟังก์ชันงานจัดจำหน่าย ทะเบียน จ่ายดอกเบี้ยและไถ่ถอน จะดำเนินการต่อในปี 2556 ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกให้กับผู้ถือตราสารหนี้

กลุ่มโครงการที่ 4 : ด้านสถิติและข้อมูลเศรษฐกิจการเงิน (Monetary Data & Statistics Excellence)
แผนงานที่สำคัญของกลุ่มโครงการนี้ ได้แก่ แผนงานจัดตั้งศูนย์ข้อมูลตราสารการเงินแห่งประเทศไทย (TFIIC) เป็นการพัฒนาระบบฐานข้อมูลทะเบียนและธุรกรรมตราสารการเงิน และพัฒนาช่องทางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานพหุภาคี ได้แก่ ธปท. สบน. ก.ล.ต. ตลท. และ ThaiBMA โดยได้เผยแพร่ข้อมูลทะเบียนตราสารการเงิน และข้อมูลธุรกรรมแก่นักลงทุนและผู้ร่วมตลาดเรียบร้อยแล้ว โดยนำร่องเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวภายในหน่วยงานพหุภาคี และมีกำหนดที่จะเผยแพร่ต่อสาธารณชนในปี 2556

แผนงานปรับปรุงระบบข้อมูลในการกำกับสถาบันการเงินและเศรษฐกิจการเงิน (DMSE) มีงานที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาระบบข้อมูลสถิติตลาดการเงินด้านธุรกรรมเงินตราต่างประเทศ และอนุพันธ์ตาม BIS Framework เช่น จัดทำรายงานธุรกรรมและข้อมูลยอดคงค้างเงินตราต่างประเทศ ตราสารอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยน (FX & Derivatives Turnover) และตราสารอนุพันธ์ด้านอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Derivative Turnover) โดยอยู่ระหว่างการทดสอบระบบ สำหรับงานปรับปรุงระบบงานสำหรับรหัสประเภทธุรกิจ (ISIC Rev 4.0) เพื่อรองรับธุรกิจ SMEs ได้ทยอยเริ่มใช้งานบางส่วนแล้ว และจะใช้งานครบทั้งหมดในเดือนมีนาคม 2556

กลุ่มโครงการที่ 5 : ด้านทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร (HR & Organization Development Excellence)
แผนงานที่สำคัญของกลุ่มโครงการนี้ ซึ่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จในปี 2555 ได้แก่ แผนงานปรับปรุงระบบงานบริการพนักงานออนไลน์ (Employee Self Service Online : ESSO) เป็นการรวมระบบข้อมูลและบริการพนักงานออนไลน์ในที่ต่างๆ ให้มาอยู่ในหน้าเว็บเดียวกัน เพื่อความสะดวกในการใช้บริการของพนักงาน เช่น การเรียกดู/แก้ไขข้อมูลพนักงาน รวมทั้งการขอใช้บริการต่างๆ เช่น การรักษาพยาบาล เงินกู้เงินยืม สิทธิประโยชน์ เป็นต้น

แผนงานระบบงานสรรหาพนักงาน เป็นการปรับปรุงระบบเพื่อเพิ่มความสะดวกให้กับผู้สนใจสมัครงานกับ ธปท. ผ่าน BOT WebSite แผนงานระบบข้อมูลสนับสนุนการวางแผนกำลังคน การสรรหา และการเลื่อนตำแหน่ง ได้นำเครื่องมือคลังข้อมูล (Business Warehouse) มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านทรัพยากรบุคคล และแผนงานปรับปรุงระบบการบันทึกเวลาทำงานของพนักงาน ที่เปลี่ยนการบันทึกเวลาเข้า-ออกงาน จากเครื่องบันทึกเวลาแบบเดิมเป็นเครื่อง Access Control เข้า-ออกอาคารแทน

กลุ่มโครงการที่ 6 : ด้านวางแผนและงบประมาณ (Planning & Budgeting Excellence)
แผนงานที่สำคัญของกลุ่มโครงการนี้ ซึ่งได้ดำเนินการแล้วเสร็จในปี 2555 ได้แก่ แผนงานปรับปรุงระบบบัญชีตลาดการเงิน เป็นการปรับปรุงระบบการบันทึกบัญชีให้รองรับการทำธุรกรรมด้านตลาดการเงิน และการบริหารเงินสำรองทางการใหม่ ๆ และแผนงานปรับปรุงระบบเบิกค่าใช้จ่าย เพื่อปรับปรุงระบบการยื่นเบิกค่าใช้จ่ายของพนักงาน ให้รองรับสิทธิประโยชน์ใหม่ของ ธปท.

สำหรับแผนงานปรับปรุงระบบเตรียมแผนงาน และงบประมาณอิเล็กทรอนิกส์ เป็นการปรับระบบรองรับการจัดทำแผนงานและงบประมาณประจำปีของ ธปท. รวมทั้งงบประมาณระหว่างปี และการโอนงบประมาณเหลื่อมปี ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพัฒนาระบบ และมีกำหนดเริ่มใช้งานในปี 2556

กลุ่มโครงการที่ 7 : ด้านระบบงานไอทีพื้นฐาน (IT Infrastructure Excellence)
แผนงานที่สำคัญของกลุ่มโครงการนี้ ได้แก่ แผนงานปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศปี 2555 เพื่อให้รองรับการใช้งานระบบงานไอทีพื้นฐานได้อย่างเพียงพอ ทั่วถึง เสถียร และปลอดภัย ทั้งในการทำงานปกติและกรณีภาวะฉุกเฉิน โดยครอบคลุมการติดตั้งระบบป้องกันการบุกรุกเครือข่าย เพื่อเพิ่มความปลอดภัยของระบบคอมพิวเตอร์ของ ธปท. ที่เชื่อมต่อกับภายนอกตามมาตรฐานสากล งานปรับปรุงเครือข่ายภายใน ธปท. ตั้งแต่อาคารต่าง ๆ ของสำนักงานใหญ่ (สนญ.) สำนักงานภาค และศูนย์จัดการธนบัตร รวมทั้งปรับปรุงบริการ BOT-WiFi ให้ครอบคลุมทั่วถึง งานปรับปรุงระบบ System และ Database Monitoring เพื่อช่วยในการเฝ้าระวัง และแจ้งเตือนปัญหาระบบล่วงหน้า งานปรับปรุงระบบ IP Phone เพื่อรองรับพนักงานทุกคนใน ธปท. งานวิเคราะห์และสอบทานการใช้งานไอทีตามนโยบายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศ และงานปรับปรุงการจัดการศูนย์คอมพิวเตอร์ เพื่อให้ระบบงานที่มีความสำคัญต่อความเสี่ยงเชิงระบบสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งได้ศึกษาและสรุปแนวทางการจัดสร้างศูนย์คอมพิวเตอร์แห่งที่ 3 เพื่อสนับสนุนแผนงาน BCP การเงินของประเทศ

นอกจากนั้น ยังได้มีการศึกษา วางแผน และประเมินร่วมกับที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อปรับปรุงภาพรวมโครงสร้างพื้นฐานด้านไอที โดยเฉพาะการปรับปรุงระบบจัดการศูนย์ข้อมูลองค์กร (SAN) ให้เพียงพอต่อการใช้งาน รองรับการขยายตัวของข้อมูลที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และลดเวลาการฟื้นฟูระบบงานต่าง ๆ รวมทั้งเป็นพื้นฐานสำคัญต่อการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านไอทีให้ดียิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

ปีที่ผ่านมา ธปท. ได้ส่งเสริมการนำอุปกรณ์ไอทีพกพามาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน โดยได้นำร่องการใช้งานเครื่อง Tablet ในกลุ่มผู้บริหารระดับสูง และได้รับผลตอบรับที่ดี ในปี 2555 จึงได้มีการวางแผนและเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งระบบ ระเบียบ กระบวนการ และมาตรการด้านความปลอดภัย เพื่อเปิดบริการ "BYOD@BOT" (Bring Your Own Device at BOT) ให้รองรับการใช้งานของพนักงานทุกคนได้อย่างทั่วถึง สะดวก ปลอดภัย ทุกที่ ทุกเวลา ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และศักยภาพในการทำงานของพนักงาน ธปท.

11.3.2 ด้านการบริหารจัดการข้อมูล

ในปี 2555 ธปท. ได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล ประมวลผล และจัดทำบทวิเคราะห์ทางสถิติด้านเศรษฐกิจและการเงิน ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ ตามมาตรฐานสากล เพื่อประโยชน์ในการดำเนินนโยบายการเงิน และดูแลเสถียรภาพของระบบการเงินในฐานะธนาคารกลางของประเทศ รวมทั้งมีส่วนช่วยเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจพื้นฐานข้อมูลสถิติ รายละเอียดสำคัญการดำเนินงานจำแนกได้ ดังนี้

1) การพัฒนาคุณภาพสถิติให้ได้มาตรฐานสากล

1.1) สถิติภาคต่างประเทศ ได้ปรับปรุงวิธีการประมวลผลสถิติการค้าระหว่างประเทศ โดยปรับใช้รหัสพิกัดภาษีศุลกากรที่ปรับใหม่ (Harmonized System 2012) และนำมาปรับปรุงการจัดทำดัชนีสินค้านำเข้าส่งออกให้สอดคล้องกัน รวมทั้งปรับปรุงวิธีการประมวลผลสถิติหนี้ต่างประเทศ (External Debt) และสถิติฐานะการลงทุนระหว่างประเทศ (IIP) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง รวดเร็ว และมีคุณภาพตามมาตรฐานสากลที่ปรับปรุงใหม่

1.2) สถิติเพื่อติดตามเสถียรภาพความมั่นคงทางการเงิน (Financial Stability) ที่จัดทำไปแล้ว คือ เครื่องชี้ความมั่นคงทางการเงิน (Financial Soundness Indicator) เพื่อสนับสนุนการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจมหภาค และการกำกับดูแลภาคสถาบันการเงินที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงต่อกัน โดยจัดทำดัชนีเป็นกลุ่ม หรือรายสถาบัน และ Peer Group และเพื่อให้เปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ ได้ และอยู่ระหว่างการจัดทำบัญชีการเงินของประเทศ (Financial Accounts) เพื่อเพิ่มศักยภาพในการสอดส่องดูแลเสถียรภาพของระบบการเงิน

1.3) สถิติภาคเศรษฐกิจจริง ได้ศึกษา และจัดทำดัชนีและเครื่องชี้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ดัชนีค้าปลีก ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม ดัชนีราคาที่อยู่อาศัย ดัชนีต้นทุนสินค้าเกษตร โดยทดสอบแบบจำลองต่างๆ เพื่อหารูปแบบที่เหมาะสม ขณะนี้อยู่ระหว่างทดสอบความเชื่อมั่นทางสถิติ ซึ่งคาดว่าจะสามารถเผยแพร่ข้อมูลดัชนีดังกล่าวได้ภายในปี 2556

1.4) สถิติการคลัง ได้ปรับปรุงกระบวนการประมวลผล และเผยแพร่ข้อมูลสถิติต่างๆ เพื่อลดขั้นตอนและเวลาการทำงาน ทำให้การประมวลผลมีความถูกต้อง รวดเร็ว และรองรับข้อมูลได้ครบถ้วนมากขึ้น เช่น การจัดทำTemplate สำหรับการประมวลผลด้านรายจ่ายแทนการประมวลผลด้วย Manual สศค. ขอนำโปรแกรมดังกล่าวไปใช้งานด้วย นอกจากนี้ ได้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันผลักดันการจัดทำข้อมูลสถิติภาคการคลังของประเทศให้ครบถ้วนสมบูรณ์

1.5) สถิติตลาดการเงิน ได้จัดทำสถิติตราสารการเงิน (Securities Statistics) แล้ว และได้มีการปรับปรุงฐานข้อมูลตราสารการเงินของ ธปท. ให้สมบูรณ์มากขึ้น โดยร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้การจัดทำสถิติตราสารการเงินของประเทศมีเอกภาพ เป็นไปตามมาตรฐานสากล ใช้เป็นแหล่งอ้างอิงของประเทศตามที่จะกล่าวต่อไปในข้อ 2.1) นอกจากนี้ ธปท. ได้ให้ความร่วมมือกับ Bank for International Settlement : BIS ในการสำรวจข้อมูลธุรกรรมเงินตราต่างประเทศและตราสารอนุพันธ์ ตามโครงการ Triennial Central Bank Survey ขณะนี้อยู่ระหว่างการประสานงานกับธนาคารพาณิชย์เพื่อจัดส่งข้อมูลต่อไป

2) การประสานความร่วมมือในการจัดทำสถิติกับหน่วยงานภายนอก

2.1) ประสานงานกับหน่วยงานพหุพาคี 4 แห่ง ประกอบด้วย ก.ล.ต. สบน. ตลท. และ ThaiBMA เพื่อร่วมกันพัฒนาและจัดตั้งศูนย์ข้อมูลตราสารทางการเงินแห่งประเทศไทย (Thailand Financial Instruments Information Center : TFIIC) ต่อเนื่องจากปี 2554 โดยในปีนี้ได้ประสานงานหน่วยงาน ที่เป็นนายทะเบียนในการรวบรวมข้อมูลการถือครองตราสารการเงินที่เป็น Scrip เพิ่มเติมให้สมบูรณ์เพื่อส่งให้แก่ TFIIC สำหรับเผยแพร่บน TFIIC Website ต่อไป นอกจากนี้ได้เริ่มเปิดให้หน่วยงานพหุภาคีสามารถเรียกใช้ข้อมูล และร่วมตรวจสอบความถูกต้อง หลังจากนั้น จะเปิดให้สาธารณชนใช้งานในปี 2556 ต่อไป

2.2) ประสานความร่วมมือในฐานะที่ ธปท. เป็นประธาน และฝ่ายเลขานุการของคณะอนุกรรมการสถิติ สาขาการเงิน การธนาคาร และการประกันภัย ภายใต้แผนแม่บทสถิติของประเทศ ตาม พ.ร.บ. สถิติ ปี 2550 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาสถิติ พ.ศ. 2555 ของสาขาดังกล่าว นอกจากนี้ ยังเป็นผู้แทน ธปท. ในคณะอนุกรรมการสถิติสาขาอื่นๆ ได้แก่ สาขาบัญชีประชาชาติ สาขาการท่องเที่ยว สาขาการคลัง และสาขาอุตสาหกรรม และใช้ช่องทางนี้เพื่อประสานงานกับหน่วยราชการอื่น ได้แก่ กรมศุลกากร และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) เพื่อจัดทำสถิติเงินบริการระหว่างประเทศให้ ธปท.

2.3) ประสานงานกับหน่วยงานอื่น เช่น สศค. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) กรมบัญชีกลาง กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ฯลฯ ในการจัดทำข้อมูล Financial Accounts ของประเทศ และประสานงานกับกรมสรรพากรเพื่อขอข้อมูลที่ใช้ประกอบในการจัดทำข้อมูล Foreign Affiliates Statistics (FATS) ของประเทศ

2.4) เป็นผู้แทน ธปท. ในคณะทำงานฐานข้อมูลด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวภายใต้แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle International Trade, Investment and Tourism Database : IMT-GT ITITD)

2.5) เป็นผู้แทน ธปท. ในคณะทำงานต่างๆ ร่วมกับ ASEAN Stats และผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น ด้านสถิติการลงทุนระหว่างประเทศ (Working Group on International Investment Statistics : WGIIS) และคณะทำงานด้านสถิติเงินบริการระหว่างประเทศ (Taskforce on Statistics on International Trade in Services : TFSITS)

3) การเผยแพร่ข้อมูลและบทวิเคราะห์แก่สาธารณชน

3.1) จัดทำและเผยแพร่บทความ ฮาร์โมไนซ์ 2012 และการปรับโครงสร้างการจำแนกสินค้าส่งออก-นำเข้า

3.2) จัดทำและเผยแพร่บทความ FATS

4) **การปรับปรุงระบบงานให้ง่ายต่อการเรียกใช้ข้อมูล และรองรับความต้องการใช้งานที่เพิ่มขึ้น**

4.1) ปรับปรุงฐานข้อมูล Financial และจัดทำ Financial Soundness Indicator : FSI และระบบงานรองรับการจัดทำดัชนีตามข้อ 1.2) ข้างต้น

4.2) พัฒนาข้อมูลของบริษัท/กลุ่มบริษัทที่ถูกสำรวจจากแบบสำรวจต่าง ๆ ของส่วนสถิติภาคต่างประเทศ ฝ่ายสถิติและข้อสนเทศ เพื่อดูเครือข่ายที่เชื่อมโยงในกลุ่มธุรกิจเดียวกัน เพื่อจัดทำ External Sector Corporate Balance Sheet รายบริษัทและกลุ่มบริษัท และเพื่อให้พร้อมสำหรับการเชื่อมโยงกับระบบงานอื่น ๆ ต่อไป

4.3) พัฒนา และปรับปรุงระบบบริหารข้อมูล ทั้งด้านการจัดเก็บประมวลผล และการเรียกใช้ข้อมูล เช่น ระบบงานที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลสถาบันการเงิน (การกำกับแบบรวมกลุ่ม การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง รายงานงบแสดงฐานะการเงิน และข้อมูลเงินกองทุน) ระบบข้อมูลรองรับการสำรวจข้อมูล BIS ปรับระบบรองรับรหัสประเภทธุรกิจ ISIC Rev 3.1 และ Rev 4.0 ปรับระบบข้อมูลรายบุคคล (IP Application) รวมถึงการปรับปรุงรายงานข้อมูลที่เผยแพร่ในระบบ Data Exchange ให้หน่วยงานภายนอก (สถาบันคุ้มครองเงินฝาก และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) เป็นต้น

5) **ยกระดับระบบการเรียกใช้ข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์** (BOT-dd)

เพื่อรองรับการใช้ข้อมูลที่ซับซ้อนมากขึ้น รวมทั้งเป็นช่องทางสื่อสารการให้บริการข้อมูลกับพนักงาน ธปท. ทุกระดับ ทั้งการอบรมและขอสิทธิ์การใช้ข้อมูล รวมถึงปรับรูปแบบการนำเสนอให้สอดคล้องกับ ธปท. Branding โดยศึกษาการนำ Marketing Concept มาใช้ (เทคนิค Information Supermarket) ทั้งนี้ ได้จัดทำผลการศึกษา ชี้ประเด็นปัญหา แนวทางแก้ไข พร้อมทั้งจัดทำระบบต้นแบบ (Prototype) เพื่อสื่อสารให้แก่ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ก่อนที่จะนำไปพัฒนาเป็นโครงการปี 2556

6) **การบริหารและจัดการคุณภาพข้อมูล** (Data Quality Management)

เพื่อลดความเสี่ยงอันเกิดจากคุณภาพข้อมูล ที่อาจจะส่งผลกระทบกับความน่าเชื่อถือของ ธปท. รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้กับระบบข้อมูล

6.1) ศึกษาและจัดทำกรอบการจัดการคุณภาพข้อมูล (Data Quality Framework) โดยประยุกต์จากองค์กรระหว่างประเทศต่าง ๆ ได้แก่ IMF Eurostat และ ABS

6.2) จัดทำเอกสารกระบวนการจัดทำ และเผยแพร่สถิติสถาบันการเงิน สถิติการเงิน สถิติการคลัง และข้อมูลทะเบียนบุคคล พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพข้อมูล

12. การดำเนินงานของสำนักงานภาค

สำนักงานภาคของ ธปท. ประกอบด้วย สำนักงานภาคเหนือ สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสำนักงานภาคใต้ โครงสร้างองค์กรของแต่ละภาค ประกอบด้วย (1) ส่วนเศรษฐกิจภาค (2) ส่วนคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (3) ส่วนกิจการสำนักงานภาค และ (4) ทีมทรัพยากรบุคคล

12.1 สำนักงานภาคเหนือ (สภน.)

รายละเอียดผลการดำเนินงานหลักประจำปี 2555 มีดังนี้

1) **งานด้านเศรษฐกิจภาค**

1.1) **งานวิเคราะห์และติดตามภาวะเศรษฐกิจภาคเหนือและสาขาเศรษฐกิจสำคัญ**

ศึกษา สำรวจ ติดตาม จัดทำดัชนี และเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจที่สำคัญ และประเมินภาพเศรษฐกิจการเงินภาคเหนือ เพื่อสนับสนุนการดำเนินนโยบายการเงิน และการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาค งานศึกษาสำรวจวิเคราะห์เชิงลึก และสร้างความเชี่ยวชาญในสาขาการผลิตและสาขาเศรษฐกิจสำคัญของภาค (Commodity Desk) การดำเนินงานตามโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจระหว่าง ธปท. กับผู้ประกอบการ และหน่วยงานภายนอก เป็นประจำทุกเดือน (Economic/Business Information Exchange Program หรือ Business Liaison Program : BLP)

จัดและใช้ประโยชน์จากการประชุมประเมินภาพเศรษฐกิจและแนวโน้มกับผู้ประกอบการสำคัญทุกไตรมาส จัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นประเด็นเศรษฐกิจกับหัวหน้าส่วนราชการ องค์กรเอกชน และผู้ประกอบการในภูมิภาค เพื่อประเมินภาวะและแนวโน้มธุรกิจ รวมทั้งการดำเนินโครงการผู้บริหารระดับสูง ธปท. สายนโยบายการเงิน ลงพื้นที่พบผู้ประกอบการภูมิภาค เพื่อประกอบการประเมินภาวะเศรษฐกิจของประเทศ และสนับสนุนการดำเนินนโยบายการเงิน

จัดแถลงข่าวเศรษฐกิจการเงิน จัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินภาคเหนือและเผยแพร่ข้อมูลผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นรายเดือน รายไตรมาส และรายปี จัดสัมมนาวิชาการประจำปี และจัดเสวนาวิชาการร่วมกับสถาบันการศึกษาในเขตปฏิบัติการภาคเหนืออย่างสม่ำเสมอ ให้ความคิดเห็นในการจัดทำและประมวลผล GPP (Gross Provincial Product) ของคลังจังหวัดในเขตปฏิบัติการ 17 จังหวัด ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ รวมถึงให้ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจการเงินแก่หน่วยงานในท้องถิ่นในการประชุม สัมมนา และบรรยายต่าง ๆ ในเขตปฏิบัติการ 17 จังหวัด

1.2) **งานวิเคราะห์และติดตามภาวะเศรษฐกิจการเงินประเทศเพื่อนบ้าน**

ศึกษา ติดตาม และวิเคราะห์เศรษฐกิจการเงินของสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และจีนตอนใต้ (มณฑลยูนนาน) ภาวะการค้าการชำระเงินชายแดน และกรอบความร่วมมือในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (Greater Mekong Subregion : GMS) และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แลกเปลี่ยนข้อมูลประเด็นเศรษฐกิจและการชำระเงินระหว่าง สภน. และธนาคารกลางประเทศเพื่อนบ้านรวมทั้งแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่เพื่อศึกษาดูงานระหว่างกัน

1.3) **งานกลยุทธ์ตอบสนองและสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการชำระเงิน**

ได้ผลักดัน Cross Border Payments ระหว่างไทยกับจีนตอนใต้ และไทยกับเมียนมาร์ เพื่อสนับสนุนการชำระเงินด้วยเงินสกุลท้องถิ่น รองรับการค้าและการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยการจัดประชุม China-Thailand Bilateral Domestic Currency Settlement กับธนาคารกลางของจีน ผลักดันให้เกิดการใช้บาท/หยวนโดยตรง เพื่อลดต้นทุนและลดความเสี่ยง ส่งผลให้เกิด Direct Quotation บาท/หยวน ในตลาด Inter-bank ของจีน ผ่าน CFETS (China Foreign Exchange Trade System) Implement การเปิดบัญชีระหว่าง ธปท. กับธนาคารกลางของจีนจาก Bilateral Currency Swap Agreement จับคู่ทางธุรกิจระหว่างธนาคารพาณิชย์ไทยและธนาคารพาณิชย์จีนในยูนนาน นำไปสู่การชำระเงิน การแลกเปลี่ยนเงิน และแนวทางการขนธนบัตรเงินสดบาท/หยวน เพื่อรองรับการทำธุรกรรม ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข้อมูลระเบียบพิธีปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเงิน

ในด้านสหภาพเมียนมาร์ ทีมงานของ สภน. ได้เดินทางไปเยือนธนาคารกลางเมียนมาร์ 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 วันที่ 26-29 มีนาคม 2555 และครั้งที่ 2 วันที่ 25 พฤษภาคม 2555 โดยเข้าร่วมประชุมทวิภาคีระหว่าง ธปท. และธนาคารกลางเมียนมาร์ และได้ลงพื้นที่สำรวจการค้าการชำระเงินชายแดนไทย-พม่าที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และอำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อใช้ข้อมูลประกอบการประเมินภาพเศรษฐกิจและการพัฒนาระบบการชำระเงิน

1.4) **งานพัฒนาเครื่องมือเพื่อการติดตามภาวะเศรษฐกิจภาคเหนือ**

การพัฒนางาน BLP Quantify โดยการศึกษาแนวทางการวิเคราะห์เชิงปริมาณ มาช่วยเสริมการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ การประยุกต์ใช้วิธีการจัดทำ Score ที่เคยใช้ มาปรับปรุงให้สามารถสะท้อนภาพหรือแนวโน้มเศรษฐกิจได้ดียิ่งขึ้น โดยจัดทำคะแนนเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก แล้วนำมาสร้างเส้นกราฟเครื่องชี้เศรษฐกิจสำคัญในแต่ละด้าน และงานปรับปรุงแบบจำลองประมาณการเศรษฐกิจภาคเหนือ โดยใช้ข้อมูล Gross Regional Product ภาคเหนือใหม่แบบ Chain Volume Measure ที่เผยแพร่โดย สศช. ทำให้ได้แบบจำลองใหม่ซึ่งสามารถนำมาใช้ประมาณการเศรษฐกิจภาคเหนือที่ให้ผลการพยากรณ์ดีกว่าเดิม

1.5) **งานศึกษาเฉพาะเรื่องและการวิเคราะห์ประเด็นเศรษฐกิจการเงินที่สำคัญ**

ศึกษา และวิเคราะห์เชิงลึก เรื่อง "เจาะลึกการจัดการข้าวไทยในมิติการกระจายรายได้และประสิทธิภาพการผลิต" และได้จัดทำบทวิเคราะห์ประเด็นเศรษฐกิจการเงินภูมิภาคสำคัญจำนวน 14 เรื่อง เผยแพร่แก่สาธารณชน

2) งานด้านคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน

2.1) ดำเนินการงานคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน

ให้คำปรึกษาและรับเรื่องร้องเรียนรวม 2,206 ราย เป็นเรื่องที่ไม่ซับซ้อนจำนวน 2,142 ราย และเรื่องที่ซับซ้อนจำนวน 64 ราย

งานให้ความรู้ทางการเงินในเขตปฏิบัติการภาคเหนือ โดยการจัดสัมมนาและการบรรยายให้แก่ SMEs ผู้นำชุมชน ประชาชน และนักศึกษา รวมทั้งร่วมมือกับองค์กรภายในและภายนอก ธปท. ในการให้ความรู้แก่บุคคลกลุ่มต่างๆ เช่น เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กองทุนหมู่บ้าน สถาบันการศึกษา กลุ่ม SMEs Microfinance และอื่นๆ รวม 66 ครั้ง และให้ความรู้ทางการเงินผ่านสื่อต่างๆ ทั้งทางวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และอื่นๆ รวม 7 ช่องทาง 119 ครั้ง จัดทำ Spot ความรู้เผยแพร่ประชาชนจำนวน 2 รุ่น และโครงการนำร่องให้ความรู้ผ่านวิทยุชุมชน/เสียงตามสายในชุมชน 5 แห่ง

2.2) การติดตามดูแลภาคการเงิน

กำกับ ตรวจสอบ ติดตาม และวิเคราะห์ บริษัทที่ประกอบธุรกิจที่มิใช่สถาบันการเงิน (Non-bank) และศูนย์ธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ในเขตปฏิบัติการภาคเหนือ ธุรกิจเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของบุคคลรับอนุญาต และตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ ให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและลูกหนี้เงินกู้นอกระบบ รวมทั้งสำรวจผู้ประกอบธุรกิจที่มิใช่สถาบันการเงิน และสำรวจการเข้าถึงบริการทางการเงินของผู้ประกอบการ SMEs ในเขตภาคเหนือรวม 5 จังหวัดใหญ่ เพื่อสนับสนุนข้อมูลให้ สนญ. ใช้ในการพิจารณาออกแนวนโยบายการกำกับดูแลบริษัทที่ประกอบธุรกิจที่มิใช่สถาบันการเงิน นอกจากนั้นได้สำรวจแผ่นปลิวเงินด่วนใน 17 จังหวัดภาคเหนือ และการให้บริการทางการเงินของสถาบันการเงินในภาคเหนือ

2.3) การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

2.3.1 ควบคุมดูแลบุคคลรับอนุญาตที่ประกอบธุรกิจซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2555 จำนวน 91 ราย

2.3.2 ควบคุมดูแลตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2555 จำนวน 256 ราย

นอกจากนั้น ได้จัดบรรยาย ประชุม และสัมมนาเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ การดูธนบัตรต่างประเทศ และชี้แจงระเบียบหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจเป็นบุคคลรับอนุญาต และตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ ในเขตปฏิบัติการ สภน.

2.4) งานติดตามข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวสถานะการเงิน

วิเคราะห์และติดตามข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวด้านสถานะการเงิน (Financial Health) ของลูกหนี้รายใหญ่ของธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจและภาคเศรษฐกิจที่สำคัญของท้องถิ่นที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของสถาบันการเงินหรือระบบสถาบันการเงิน

3) **งานด้านธุรกิจการธนาคาร**

3.1) **การรับฝากและจ่ายถอนเงินฝาก**

ในปี 2555 ปริมาณเงินฝากกระแสรายวันของ ธปท. สภน. ที่เปิดบัญชีที่ สนญ. มีเงินรับฝากและจ่ายถอน จำนวน 15,942.0 ล้านบาท และ 15,812.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 87.58 และ 83.56 เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน ตามลำดับ เนื่องจากมีพันธบัตรครบกำหนดไถ่ถอน จำนวนเงิน 13,824.44 ล้านบาท

3.2) **งานด้านพันธบัตร**

ปี 2555 มีพันธบัตรครบกำหนดไถ่ถอน 5,769 ราย จำนวนเงิน 13,824.44 ล้านบาท ระหว่างปีมีผู้ขอทำธุรกรรมต่างๆ รวมทั้งสิ้น 10,154 ราย จำหน่ายพันธบัตรแบบมีใบ (Scrip) 167 ราย จำนวนเงิน 78.63 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2555 มีผู้ถือกรรมสิทธิ์ในพันธบัตร รวม 26,448 ราย จำนวนเงิน 23,118.79 ล้านบาท

3.3) **งานสำนักหักบัญชี**

ในปี 2555 มีเช็คเรียกเก็บผ่านสำนักหักบัญชีในเขตปฏิบัติการภาคเหนือ จำนวน 3.08 ล้านฉบับ ปริมาณใกล้เคียงกับปีก่อน ที่มีจำนวน 3.09 ล้านฉบับ โดยมีมูลค่าลดลงร้อยละ 0.32 เป็นจำนวน 692,193.07 ล้านบาท ส่วนเช็คคืนมีจำนวน 2,649.87 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.38 ของเช็คเรียกเก็บทั้งสิ้น

3.4) **งานด้านบัญชี**

ในปี 2555 มีการเบิกจ่ายเงินตามงบประมาณ จำนวน 79.17 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 84.66 ของงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจำนวน 93.51 ล้านบาท เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

4) **อื่นๆ**

งานประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการสร้างพันธมิตร และสร้างความเข้าใจในบทบาทของ ธปท. ต่อสาธารณชนและภาคธุรกิจในเขตภาคเหนือ อาทิ การเข้าร่วมประชุมกับหัวหน้าส่วนราชการ คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ (กรอ.) จังหวัด หรือกลุ่มจังหวัด และการประชุมร่วมกับองค์กรของรัฐและเอกชนในภูมิภาค การเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ กิจกรรมภายนอก งานต้อนรับผู้เยี่ยมชม สภน. งานห้องสมุดและการจัดทำหนังสือ และจัดนิทรรศการเรื่อง “มรดกล้านนา เงินตราของแผ่นดิน” งานต้อนรับและนำชมของพิพิธภัณฑ์ สภน.

12.2 สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (สภอ.)

รายละเอียดผลการดำเนินงานหลักประจำปี 2555 มีดังนี้

1) **งานด้านวิชาการ**

1.1) **ด้านเศรษฐกิจ**

1.1.1) **ติดตาม ศึกษา วิเคราะห์ ประเมิน ประมาณการเศรษฐกิจ และจัดทำรายงานเศรษฐกิจและการเงินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** ครอบคลุมสาขาเศรษฐกิจ ทั้งด้านอุปทานและด้านอุปสงค์ โดยมีการจัดทำและพัฒนาเครื่องชี้เศรษฐกิจ การประมาณเศรษฐกิจภาค โดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ เพื่อใช้ในการประเมินภาพเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ทั้งนี้ ข้อมูลส่วนหนึ่งได้จากการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นร่วมกับผู้นำทางเศรษฐกิจทั้งภาครัฐและเอกชน ในภาคการผลิต การค้า และการบริการ จำนวน 289 ราย ในจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตาม**โครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจ/ธุรกิจ ระหว่าง ธปท. และนักธุรกิจ/หน่วยงานภายนอก** (Business Liaison Program) และโครงการ "ผู้บริหารระดับสูง ธปท. พบผู้ประกอบการ" เพื่อติดตามประเด็นสำคัญทางเศรษฐกิจและผลกระทบต่างๆ นำเสนอข้อมูล และแนวโน้มธุรกิจแก่ธนาคาร

นอกจากนี้ ยัง**ติดตาม ศึกษา วิเคราะห์แนวโน้ม และจัดทำรายงานสถานการณ์สินค้าเกษตรสำคัญของประเทศ** (Commodities Desk) ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อยและน้ำตาล ยางพารา และพลังงานทดแทน โดยสำนักงานภาคทั้ง 3 แห่งได้จัดทำรายงานร่วมกัน รวมทั้งติดตามการดำเนินนโยบายของภาครัฐ ได้แก่ ผลจากโครงการรับจำนำข้าว และมันสำปะหลัง ผลกระทบจากการปรับเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสถานการณ์ภัยแล้ง เพื่อประกอบการประชุมเศรษฐกิจมหภาคและการดำเนินนโยบายการเงิน ตลอดจนจัดงานแถลงข่าวและเผยแพร่ข้อมูลเศรษฐกิจการเงินภาคตะวันออกเฉียงเหนือผ่านทางเว็บไซต์ของ ธปท. อย่างต่อเนื่อง

1.1.2) **ติดตาม ศึกษา วิเคราะห์ และประเมินแนวโน้มภาวะเศรษฐกิจการเงินของประเทศเพื่อนบ้าน** ประกอบด้วย สปป.ลาว กัมพูชา และเวียดนาม และภาวะการค้าระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงการค้าชายแดน นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมและติดตามความร่วมมือเพื่อการพัฒนาการชำระเงินตามแนวชายแดนให้เอื้อต่อการค้าและการลงทุน

1.2) **ด้านงานศึกษาวิจัย**

ในปี 2555 ได้ศึกษาวิจัย 2 เรื่องคือ (1) เอทานอล : โอกาสและความท้าทายของพลังงานทดแทนไทย (2) แนวทางการแก้ไขปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พร้อมทั้งจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ (Bimonthly Workshop) เพื่อนำเสนอผลการศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น พร้อมกันนี้ ยังได้จัดทำบทความเพื่อเผยแพร่ลงในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น วารสารหอการค้า รวมทั้งเว็บไซต์ของ ธปท. จำนวน 8 เรื่อง

1.3) **ด้านความร่วมมือ งานประชุมและสัมมนาเชิงวิชาการ**

1.3.1) **ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ**แก่ธนาคารกลางประเทศเพื่อนบ้าน เช่น การจัดบรรยายหัวข้อ "Risk Base Approach; Basel II and Monetary Policy and Economic Stability" แก่คณะผู้บริหารธนาคารแห่ง สปป.ลาว ณ แขวงหลวงพระบาง สปป.ลาว และจัดบรรยายหัวข้อ "Risk Based Supervision, IT Supervision, Consolidated Supervision and Financial Analysis" แก่คณะผู้บริหารธนาคารกลางกัมพูชา พร้อมนำชมพิพิธภัณฑ์ ธปท.

1.3.2) **จัดประชุมทวิภาคี** ระหว่าง ธปท. กับธนาคารกลาง สปป.ลาว และ ธปท. กับธนาคารกลางกัมพูชา โดย ธปท. เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมในปี 2555 รวมทั้งจัดประชุมเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างธนาคารพาณิชย์ไทย และ สปป.ลาว สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมาธิการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคี (Joint Commission : JC) ระหว่างไทย-ลาว เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจร่วมกันระหว่างธนาคารพาณิชย์ รวมทั้งหารือเกี่ยวกับแนวทางในการร่วมมือด้านธุรกิจธนาคารด้านต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักธุรกิจทั้งสองฝ่าย

1.3.3) **จัดทำโครงการส่งเสริมความรู้ให้กับผู้นำภาครัฐและเอกชน** เพื่อการก่อตั้งนิคมอุตสาหกรรมสีเขียวในจังหวัดขอนแก่น โดยการสำรวจและเข้าพบผู้ประกอบการนิคมอุตสาหกรรมที่ประสบความสำเร็จ และจัดเสวนาในหัวข้อ "นิคมอุตสาหกรรมสีเขียว เพื่อการพัฒนาจังหวัดขอนแก่น"

1.3.4) **จัดสัมมนาวิชาการ** หัวข้อ "อินโดจีน : บริบทเอเชียใหม่" และปาฐกถาพิเศษเรื่อง "รู้ทิศปรับกระบวนทัศน์ พร้อมรับพลวัตเอเชียใหม่" เนื่องในโอกาสครบรอบ 44 ปี ของ ธปท. สภอ.

1.3.5) **การจัดเสวนาทางวิชาการและเผยแพร่ผลงานวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์** 2 โครงการ คือ (1) การเสวนา เรื่อง "ระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ของไทย ลาว เวียดนาม ปูทางสู่ AEC 2015" (2) การเผยแพร่ผลงานวิจัยด้านเศรษฐศาสตร์ จากผู้ได้รับรางวัลโครงการเศรษฐทัศน์ประจำปี 2554 ในเรื่อง "ความไม่เท่าเทียมของค่าจ้างในภาคอุตสาหกรรมไทย" และ "ความสูญเสียทางเศรษฐกิจของนโยบายกำหนดราคาพลังงานทดแทน : กรณีน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว (บี0 บี2 บี3) และไบโอดีเซล บี5"

1.3.6) **ร่วมประชุม/สัมมนากับส่วนราชการและภาคเอกชน** 102 ครั้ง และเป็นวิทยากรบรรยายทั้งภายในและภายนอก 27 ครั้ง

2) งานด้านการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน

2.1) งานส่งเสริมความรู้ทางการเงิน

จัดอบรมให้ความรู้ทางการเงินกับประชาชน ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และหน่วยงานต่างๆ ในภาคอีสาน 43 ครั้ง มีผู้เข้ารับการอบรมกว่า 12,300 คน และเผยแพร่ความรู้ทางการเงินผ่านสื่อมวลชนต่างๆ เพื่อให้เข้าถึงประชาชนได้เป็นจำนวนมาก โดยสอดแทรกสาระความรู้ทางการเงินไว้ในละครวิทยุ "มัจจุราชที่มองไม่เห็นตัว" รวม 6 ตอน เน้นให้ประชาชนตระหนักรู้เรื่องหนี้ ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดขอนแก่น ครอบคลุมพื้นที่ภาคอีสาน เขียนบทความให้ความรู้ทางการเงินเผยแพร่ในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรวม 12 บทความ เตือนภัยทางการเงินผ่านหอกระจายข่าวหมู่บ้านในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 2,274 หมู่บ้าน

2.2) งานรับเรื่องร้องเรียน

รับปรึกษาและแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนแก่ประชาชนที่ใช้บริการทางการเงินจำนวน 1,525 ราย โดยได้ข้อยุติที่ สภอ. 1,495 ราย และส่งให้ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนฝ่ายวิเคราะห์และติดตามฐานะ (ฝวต.) พิจารณาดำเนินการต่อไป 30 ราย

2.3) งานประชาสัมพันธ์บทบาทด้านการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินของ ธปท.

ประชาสัมพันธ์บทบาทด้านการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินของ ธปท. ให้กับประชาชนในภาคอีสาน โดยการบรรยาย และผ่านสื่อมวลชนต่างๆ รวม 58 ครั้ง รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้แก่นักจัดรายการวิทยุ/วิทยุชุมชน 5 ครั้ง นอกจากนี้ ยังประชาสัมพันธ์โทรศัพท์สายด่วนอัตโนมัติ 1213 ให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมโครงการธรรมสัญจร 1 ครั้ง จำนวน 1,500 คน และที่ปกหลังหนังสือ "หลวงปู่ฝากไว้" เพื่อแจกจ่ายแก่ผู้สนใจ จำนวน 15,000 เล่ม

2.4) งานวิเคราะห์ธุรกิจการเงิน และงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

2.4.1) ร่วมกับ ฝ่ายตรวจสอบ 2 (ฝต. 2) สกส. ตรวจสอบสำนักงานภูมิภาค สำนักงานเขต สำนักงานธุรกิจ และสาขาของธนาคารพาณิชย์ในภาค จำนวน 1 ธนาคาร และร่วมกับฝ่ายตรวจสอบสถาบันเฉพาะกิจและ Non-bank (ฝตฉ.) สกส. สำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจและผู้ใช้บริการสินเชื่อส่วนบุคคล ประกอบการพิจารณาปรับปรุงประกาศเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ และสำรวจข้อมูลการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดเล็ก (Small Business : SME) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวม 2 เรื่อง

2.4.2) วิเคราะห์ และจัดทำรายงานเรื่องสถานการณ์สินเชื่อรายย่อย และการสำรวจภาวะความร้อนแรงและภาวะฟองสบู่อสังหาริมทรัพย์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวม 2 เรื่อง

2.4.3) โครงการอบรม/สัมมนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ Non-bank ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรภาค 4 และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) จังหวัดขอนแก่นและจังหวัดนครราชสีมา รวม 3 ครั้ง สนับสนุนการฝึกอบรมการบันทึกบัญชีและจัดทำรายงานด้วยระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Electronic Local Administrative Accounting System : e-LAAS) 1 ครั้ง

2.4.4) โครงการ BLP สถาบันการเงิน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างผู้บริหารสถาบันการเงินและผู้บริหาร ธปท. สภอ. รวม 5 ครั้ง และในปี 2555 ได้ส่งเสริมให้มีจำนวนบุคคลรับอนุญาตเพิ่มขึ้น 2 ราย และตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น 6 ราย รวมทั้งกำกับดูแลผู้ประกอบธุรกิจปัจจัยชำระเงินต่างประเทศให้ปฏิบัติงานถูกต้องตามกฎหมาย

3) **งานด้านธุรกิจการธนาคาร**

3.1) **งานพันธบัตร** ปริมาณพันธบัตรรัฐบาลและพันธบัตรรัฐวิสาหกิจที่ผู้ถือกรรมสิทธิ์จดทะเบียนกับ สภอ. ณ สิ้นปี 2555 มียอดคงเหลือจำนวน 23,751 ราย จำนวนเงิน 21,651.9 ล้านบาท ในระหว่างปีมีการทำธุรกรรมต่าง ๆ หลังการจำหน่ายพันธบัตร รวมทั้งสิ้น 68,291 รายการ จำนวนเงิน 12,698.7 ล้านบาท โดยในจำนวนนี้เป็นการไถ่ถอนพันธบัตรรัฐบาลครบกำหนด 4,313 รายการ จำนวนเงิน 9,407.7 ล้านบาท การจ่ายดอกเบี้ยพันธบัตร 56,687 รายการ จำนวนเงิน 1,477.6 ล้านบาท และการทำธุรกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีก 7,291 รายการ จำนวนเงิน 1,813.4 ล้านบาท

3.2) **งานระบบ ICAS สู่ภูมิภาค** ดำเนินการยกเลิกการหักชำระบัญชีเช็ครายฉบับที่สำนักหักบัญชีอำเภอ 3 อำเภอในจังหวัดขอนแก่น เพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับการใช้ระบบ ICAS สู่ภูมิภาค ซึ่งกำหนดให้จังหวัดขอนแก่นเป็นจังหวัดนำร่องของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยจะเริ่มนำระบบงาน ICAS มาใช้ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2556

3.3) **การรับฝาก จ่ายถอนเงินฝาก เช็ครับเข้าและเช็คคืน** ปี 2555 มียอดเงินฝากกระแสรายวันจำนวน 1,978 รายการ จำนวนเงิน 11,413.3 ล้านบาท มียอดเบิกจ่ายจำนวน 221 รายการ จำนวนเงิน 11,413.3 ล้านบาท และมีปริมาณเช็ครับเข้าจำนวน 3,393.9 พันฉบับ จำนวนเงิน 972,053.8 ล้านบาท โดยในจำนวนนี้มีปริมาณเช็คคืนจำนวน 37.3 พันฉบับ จำนวนเงิน 7,848.3 ล้านบาท

12.3 สำนักงานภาคใต้ (สภต.)

รายละเอียดผลการดำเนินงานหลักประจำปี 2555 มีดังนี้

1) **งานด้านเศรษฐกิจ**

1.1) **งานศึกษา ติดตาม วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจภาคใต้** ศึกษา สำรวจ วิเคราะห์ ติดตาม พัฒนาดัชนีเครื่องชี้ทางเศรษฐกิจสำคัญ และประเมินเศรษฐกิจระดับภาค การติดตามสาขาเศรษฐกิจสำคัญของภูมิภาคและประเทศ (Commodity Desk) โดยจัดทำเป็นรายงานภาวะเศรษฐกิจการเงินภาคใต้ รายงานราคาสินค้าเกษตรสำคัญของไทย ตลอดจนการจัดทำรายงานแนวโน้มธุรกิจตามโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจ/ธุรกิจระหว่างธนาคารแห่งประเทศไทยกับนักธุรกิจเพื่อประเมินและวิเคราะห์ภาวะและแนวโน้มธุรกิจที่อาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อสนับสนุนการจัดทำภาพรวมเศรษฐกิจมหภาคและการดำเนินนโยบายการเงิน ตลอดจนเพื่อช่วยพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาค โดยมีการวิเคราะห์ผลกระทบจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีต่อเศรษฐกิจภาคใต้ ได้แก่ เหตุระเบิดในอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และวิกฤติเศรษฐกิจยุโรป เป็นต้น และเผยแพร่รายงานผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นประจำทุกเดือน รวมทั้งจัดให้มีการแถลงข่าวเศรษฐกิจและการเงินประจำไตรมาส

นอกจากนี้ ยังมีการจัดสัมมนาทางวิชาการ การให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำและประมวลผลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ของคลังจังหวัดในเขตปฏิบัติการ 14 จังหวัด การให้ความเห็นและข้อเสนอแนะตลอดจนการให้ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจและการเงินแก่ส่วนราชการ ผู้ประกอบการและนักศึกษา และร่วมจัดโครงการ BOT Challenge & Experience 2012 สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าในเขตภาคใต้

1.2) **งานด้านการศึกษาเชิงลึกเฉพาะเรื่อง** ศึกษาเรื่องการสนับสนุนการชำระค่าสินค้าและบริการด้วยเงินบาทและริงกิต โดยมีการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการชำระเงินค่าสินค้าระหว่างไทยกับมาเลเซียด้วยเงินบาทและริงกิต และจัดให้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ประกอบการในภาคใต้ที่มีธุรกรรมการค้าและบริการกับประเทศมาเลเซีย ทั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการวางแนวทางสนับสนุนส่งเสริมให้มีการใช้เงินสกุลท้องถิ่นในการทำธุรกรรมการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับมาเลเซียมากขึ้น

1.3) **งานศึกษาและจัดทำบทความเกี่ยวกับประเด็นเศรษฐกิจภาคใต้** ศึกษาประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจภาคใต้โดยครอบคลุมถึงสาขาเศรษฐกิจสำคัญ เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อาหารทะเล อสังหาริมทรัพย์ และการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย เป็นต้น โดยจัดทำเป็นบทความ 18 เรื่อง เผยแพร่ในเว็บไซต์ของธนาคาร หนังสือพิมพ์ทั้งในส่วนกลางและในท้องถิ่น

1.4) **งานศึกษา ติดตาม วิเคราะห์เศรษฐกิจจังหวัดและการค้าชายแดน** ศึกษา ติดตาม วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และการค้าชายแดน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจกลุ่มจังหวัด การส่งเสริมการค้าชายแดนไทย-มาเลเซีย และการพัฒนาภายในกรอบความร่วมมือ IMT-GT

2) **งานคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน**

2.1) **งานกำกับดูแลธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ** ออกสำรวจข้อมูลผู้กู้ยืม และผู้ให้กู้นอกระบบร่วมกับฝ่ายตรวจสอบสถาบันเฉพาะกิจและ Non-bank เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การยื่นขออนุญาตเป็นผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ

2.2) **งานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ** กำกับดูแลบุคคลรับอนุญาตและตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศให้ปฏิบัติตามกฎหมายและประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ณ สิ้นปี 2555 มีบุคคลรับอนุญาตในเขตปฏิบัติการภาคใต้จำนวน 524 ราย มูลค่าการซื้อและขายเงินตราต่างประเทศ 300.1 ล้านดอลลาร์ สรอ. และ 299.6 ล้านดอลลาร์ สรอ. ตามลำดับ มีตัวแทนโอนเงินระหว่างประเทศ จำนวน 222 ราย มูลค่าการรับโอนเงินเข้าและโอนเงินออก จำนวน 13.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. และ 4.7 ล้านดอลลาร์ สรอ. ตามลำดับ

2.3) **งานส่งเสริมความรู้ทางการเงิน** จัดกิจกรรมเผยแพร่การให้ความรู้ทางการเงินแก่ประชาชนและ SMEs เพื่อให้ประชาชนและ SMEs เข้าใจถึงสิทธิและหน้าที่ของตน รู้จักวางแผนทางการเงิน สามารถนำความรู้ไปใช้ในการเลือกผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เหมาะสม รวมทั้งรู้เท่าทันเล่ห์เหลี่ยมกลโกงทางการเงินต่าง ๆ เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินให้แก่ประชาชน ทั้งนี้ ในปี 2555 ได้ดำเนินการไปแล้ว 113 ครั้ง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมรวม 23,947 คน

นอกจากนี้ ยังได้มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ สายด่วน ศคง. 1213 การให้ความรู้ทางการเงินและการเตือนภัยทางการเงินผ่านช่องทางต่างๆ ครอบคลุม 14 จังหวัดในภาคใต้ เช่น สื่อวิทยุ การแจกโปสเตอร์ หนังสือรอบรู้ทางการเงิน และแผ่นพับการเตือนภัยทางการเงิน ให้แก่หน่วยงานต่างๆ และการเขียนบทความทางการเงิน เป็นต้น

2.4) **งานติดตามข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวสถานะการเงิน (Financial Health)** ของลูกหนี้รายใหญ่ ของธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจและภาคเศรษฐกิจที่สำคัญของท้องถิ่นที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของสถาบันการเงินหรือระบบสถาบันการเงิน เพื่อให้ทราบฐานะการเงินที่แท้จริงและแนวโน้มของธุรกิจข้างต้น

2.5) **โครงการ BLP สถาบันการเงิน** เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างผู้บริหารสถาบันการเงินและผู้บริหาร ธปท. สภต. รวม 3 ครั้ง

2.6) **งานรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน** ดำเนินการรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชน เกี่ยวกับการให้บริการด้านสินเชื่อ การให้บริการด้านเงินฝาก และเรื่องอื่น รวม 313 ราย

2.7) **งานติดตามดูแลมิให้มีการประกอบธุรกิจที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทยโดยไม่ได้รับอนุญาต** สำรวจและจัดทำฐานข้อมูลของผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าว และส่งข้อมูลให้กับสายงานที่รับผิดชอบ เพื่อใช้ในการพิจารณากำหนดนโยบายในการกำกับดูแล หรือส่งข้อมูลต่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการปราบปราม

3) **งานด้านธุรกิจการธนาคาร**

3.1) **การรับฝากและจ่ายถอนเงินฝาก** ปี 2555 สำนักงานภาคใต้มีธุรกรรมการฝากเงินเข้าบัญชีเงินฝากกระแสรายวันจำนวน 942 รายการ เป็นเงิน 7,403.0 ล้านบาท และจ่ายถอนเงินฝากจำนวน 335 รายการ เป็นเงิน 7,334.1 ล้านบาท

3.2) **การหักบัญชีเช็คระหว่างธนาคาร** ปี 2555 การหักบัญชีเช็คของสำนักหักบัญชีในเขตปฏิบัติการสำนักงานภาคใต้ทั้ง 18 แห่ง มีปริมาณเช็ครับเข้าทั้งสิ้น 3.93 ล้านฉบับ คิดเป็นมูลค่า 886,450.9 ล้านบาท ปริมาณเช็คคืนมีจำนวน 54,416 ฉบับ มูลค่า 7,588.9 ล้านบาท สัดส่วนของปริมาณและมูลค่าเช็คคืนเพราะไม่มีเงินต่อเช็คเรียกเก็บทั้งสิ้น เท่ากับร้อยละ 0.94 และร้อยละ 0.47 ตามลำดับ

3.3) **งานด้านพันธบัตร** ณ สิ้นปี 2555 ผู้ถือกรรมสิทธิ์ในพันธบัตรรัฐบาลและพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยที่จดทะเบียนที่สำนักงานภาคใต้ มีจำนวนทั้งสิ้น 24,471 ราย ถือกรรมสิทธิ์พันธบัตร 24,892 ฉบับ มูลค่ารวมทั้งสิ้น 19,812.1 ล้านบาท มีการจ่ายดอกเบี้ยพันธบัตรทั้งสิ้น 58,831 รายการ จำนวนเงิน 1,155.3 ล้านบาท พันธบัตรจดทะเบียนใหม่ 98 ราย จำนวนเงิน 113.7 ล้านบาท การไถ่ถอนพันธบัตร 4,293 รายการ จำนวนเงิน 6,168.5 ล้านบาท และมีการเปลี่ยนแปลงทะเบียนประวัติ 3,587 รายการ

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี อย่างยั่งยืนของไทย

3

รายงานประจำปี '55

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

รายงานของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบธนาคารแห่งประเทศไทย (กตส.) ประกอบด้วยกรรมการอิสระ ที่มิได้เป็นผู้บริหารของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย (คณะกรรมการ ธปท.) จำนวน 4 ท่าน แต่ละท่านดำรงตำแหน่งในระหว่างเวลา ดังนี้

1. นายนนทพล นิ่มสมบุญ (24 มิถุนายน 2552 - 23 มิถุนายน 2555 และ 27 กรกฎาคม 2555 - ปัจจุบัน)
   กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ธปท. เป็นประธาน
2. คุณพรทิพย์ จาละ (24 มิถุนายน 2552 - 31 มกราคม 2554 และ 1 กุมภาพันธ์ 2554 - ปัจจุบัน)
   ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมาจากบุคคลภายนอก เป็นกรรมการ
3. นายคณิศ แสงสุพรรณ (1 กุมภาพันธ์ 2554 - ปัจจุบัน)
   กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ธปท. เป็นกรรมการ
4. นางจิตติมา ดุริยะประพันธ์ (1 ตุลาคม 2554 - ปัจจุบัน)
   ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมาจากบุคคลภายนอก เป็นกรรมการ

การปฏิบัติหน้าที่ของ กตส. มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งให้เป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพของคณะกรรมการ ธปท. ในเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบกิจการภายในที่ดี เพื่อมุ่งดูแลให้องค์กรมีกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ รัดกุม โดยการปฏิบัติหน้าที่ของ กตส. อยู่ภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่ได้กำหนดไว้ในแนวปฏิบัติของคณะกรรมการตรวจสอบธนาคารแห่งประเทศไทย และงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ธปท. ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนฝ่ายบริหารของ ธปท. ให้บริหารและควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของ ธปท. ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในปี 2555 มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบรวมทั้งสิ้น 12 ครั้ง ในจำนวนนี้เป็นการประชุมร่วมกับผู้ว่าการ ธปท. 2 ครั้ง ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชี (สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน) 2 ครั้ง และประชุม ณ ที่ทำการ ธปท. สำนักงานในส่วนภูมิภาค 1 ครั้ง

สรุปสาระสำคัญของงานที่ กตส. ดำเนินการและสอบทาน จำแนกตามลักษณะของงาน ดังนี้

1. **การสอบทานรายงานทางการเงิน**

   กตส. ได้สอบทานกระบวนการจัดทำงบการเงินและรายงานทางการเงินภายใต้การดำเนินงานของ ธปท. ได้แก่ งบการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย ทุนสำรองเงินตรา และกิจการธนบัตร ให้มีความถูกต้องตามที่ควร เชื่อถือได้ มีนโยบายการบัญชีที่เหมาะสม และเปิดเผยข้อมูลอย่างพอเพียงตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปและตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

   กตส. เห็นว่ากระบวนการโดยรวมสำหรับการบันทึกบัญชีและการจัดทำงบการเงินของ ธปท. อยู่ภายใต้การควบคุมภายในที่รัดกุม มีประสิทธิผล งบการเงินแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานอย่างถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญ และเชื่อถือได้ตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปและตามแนวการปฏิบัติทางบัญชีสำหรับธนาคารกลาง ตลอดจนสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอและเหมาะสม ในการนี้ ได้ขอให้ผู้สอบบัญชีประเมินระบบการควบคุมภายในของระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลและการจัดทำงบการเงินด้วย

2. **การกำกับดูแลกิจการที่ดี**

   เพื่อให้ธนาคารแห่งประเทศไทยมีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี กตส. ได้มอบหมายให้ สตน. ศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของคณะกรรมการตรวจสอบของธนาคารกลางประเทศต่าง ๆ ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี และระบบการรับเรื่องร้องเรียนของ ธปท. เพื่อเสริมสร้างระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ ธปท.

3. **การบริหารความเสี่ยง**
กตส. ได้เสนอให้มีการประชุมร่วมกับคณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง (กคส.) อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง หรือเมื่อมีความจำเป็น

นอกจากนี้ กตส. ได้แนะนำให้ สตน. และฝ่ายบริหารความเสี่ยงมีการประชุมและหารือร่วมกันในการปฏิบัติด้านการบริหารความเสี่ยงองค์กร เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนงานตรวจสอบ การประเมินความเสี่ยง และการสอบทานระบบการบริหารความเสี่ยงของฝ่ายงานต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานด้านนี้

4. **การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน**
กตส. ได้สอบทานรายงานผลการตรวจสอบตามแผนงานตรวจสอบของฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน (ฝตน.) พร้อมให้คำแนะนำเพื่อเสริมสร้างระบบการตรวจสอบ และมอบหมายให้สายตรวจสอบกิจการภายใน (สตน.) สอบทานการปฏิบัติงานเพื่อให้ข้อเสนอแนะต่อกระบวนการปฏิบัติงานหลักที่สำคัญของ ธปท. ซึ่งคณะกรรมการ ธปท. ได้พิจารณาเห็นชอบแล้ว ได้แก่ กระบวนการบริหารสินทรัพย์ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ กระบวนการปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการเชิงนโยบายทั้งสามคณะของ ธปท. และกระบวนการปฏิบัติงานการจัดทำงบการเงินภายใต้การดำเนินงานของ ธปท.

กตส. เห็นว่า กระบวนการปฏิบัติงานของ ธปท. โดยรวมมีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสม รัดกุม และมีประสิทธิภาพเพียงพอ รวมทั้งระบบการตรวจสอบกิจการภายในมีประสิทธิผลและมีพัฒนาการที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

5. **การกำกับดูแลและสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบภายใน**
กตส. ได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบแผนงานตรวจสอบประจำปีและแผนงานตรวจสอบ 3 ปี ของ ฝตน. รวมทั้งแผนงานและงบประมาณประจำปีของ สตน. และพิจารณาให้ความเห็นต่อคณะกรรมการ ธปท. ในการพิจารณาแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ว่าการสายตรวจสอบกิจการภายใน เพื่อสนับสนุนให้ สตน. สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นเครื่องมือของฝ่ายกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลให้ดีที่สุด ตลอดจนส่งเสริมให้มีการประสานงานระหว่าง ฝ่ายบริหารของ ธปท. ผู้สอบบัญชีภายนอก และ สตน. อย่างเหมาะสม

6. **การทบทวนแนวปฏิบัติของคณะกรรมการตรวจสอบ และข้อบังคับ ธปท. ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการภายใน พ.ศ. 2555**
กตส. นำเสนอคณะกรรมการ ธปท. เพื่อให้ความเห็นชอบต่อแนวทางการปฏิบัติงานของ ธปท. ในการเสริมสร้างระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยกำหนดให้งานตรวจสอบกิจการภายใน มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานสูงขึ้น ซึ่งได้มีการปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการภายใน พ.ศ. 2555 และแนวปฏิบัติของคณะกรรมการตรวจสอบธนาคารแห่งประเทศไทยให้สอดคล้องกับแนวทางดังกล่าว ในการนี้ได้จัดให้มีกระบวนการปรึกษาหารือกับฝ่ายบริหารอย่างเหมาะสม

7. **การประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชี**
กตส. ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีปีละ 2 ครั้ง (โดยเป็นการประชุมหารือโดยไม่มีผู้บริหารของ ธปท. 1 ครั้ง) เพื่อรับทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชีต่อแนวปฏิบัติบัญชีและการจัดทำงบการเงินของ ธปท. รวมทั้งสอบถามปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงาน การควบคุมภายใน ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี ตลอดจนพิจารณาค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีประจำปีเพื่อนำเสนอคณะกรรมการ ธปท. พิจารณาให้ความเห็นชอบ ในการนี้ กตส. ได้ขอให้ผู้สอบบัญชีประเมินประสิทธิภาพของระบบงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของฝ่ายงานต่าง ๆ ที่เข้าตรวจประเมินด้วย

8. **การรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ**
กตส. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบเสนอต่อคณะกรรมการ ธปท. และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรายไตรมาส ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2551 มาตรา 55

9. **การประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบ**

อำนาจหน้าที่ในการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของ กตส. เป็นของคณะกรรมการ ธปท. อย่างไรก็ตาม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนางาน กตส. ได้จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของ กตส. โดยตนเอง (Self Assessment) ทั้งด้านองค์ประกอบของ กตส. การประชุม ผลการปฏิบัติหน้าที่ความสัมพันธ์ระหว่าง กตส. กับผู้บริหารและผู้สอบบัญชี ตามแนวทางการปฏิบัติที่ดีและแนวปฏิบัติของคณะกรรมการตรวจสอบธนาคารแห่งประเทศไทย

ผลการประเมินตนเองอยู่ในเกณฑ์ที่ดีในระดับใกล้เคียงกับปีก่อน โดย กตส. ได้ร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางและดำเนินการปรับปรุงงานให้ดียิ่งขึ้น

ผลการประเมินดังกล่าว กตส. ได้เสนอต่อคณะกรรมการ ธปท. เพื่อทราบและเพื่อรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมด้วย

ความเห็นของ กตส. โดยสรุป

กตส. ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารและฝ่ายงานต่างๆ ของ ธปท. เป็นอย่างดี ผลจากการประชุมหารือได้รับการพิจารณาดำเนินการเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมอย่างต่อเนื่อง

ในการปฏิบัติหน้าที่ กตส. ได้พยายามอย่างดีที่สุดในการใช้ความรู้ ความสามารถ และทักษะของกรรมการตรวจสอบทุกท่านเท่าที่สามารถในการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นอิสระและเป็นกลางต่อคณะกรรมการ ธปท. ผู้บริหารและพนักงานของ ธปท. โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

ในภาพรวม กตส. เห็นว่า คณะกรรมการ ธปท. ผู้บริหาร ตลอดจนพนักงานของ ธปท. มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของ ธปท. อย่างมีคุณภาพเยี่ยงมืออาชีพ และได้ให้ความสำคัญอย่างเหมาะสมต่อการดำเนินงานภายใต้ระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อความมีประสิทธิผล โปร่งใส และเชื่อถือได้ รวมทั้ง ได้จัดให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายในที่รัดกุม เหมาะสม เพียงพอ และเป็นไปตามหลักวิชาการ ซึ่งสะท้อนความมีประสิทธิภาพของ ธปท. ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

(นายนนทพล นิ่มสมบุญ)
ประธานกรรมการตรวจสอบ
ธนาคารแห่งประเทศไทย
8 กุมภาพันธ์ 2556

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี อย่างยั่งยืนของไทย

4

รายงานประจำปี '55

รายงานของผู้สอบบัญชี และงบการเงิน

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 และงบกำไรขาดทุน งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุนและงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญและหมายเหตุเรื่องอื่น ๆ

ความรับผิดชอบของผู้บริหารต่องบการเงิน

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำและการนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควร ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็น เพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณ รวมถึงวางแผนและปฏิบัติงานตรวจสอบเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการตรวจเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีเกี่ยวกับจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน วิธีการตรวจสอบที่เลือกใช้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอบบัญชี ซึ่งรวมถึงการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงินไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ในการประเมินความเสี่ยงดังกล่าว ผู้สอบบัญชีพิจารณาการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและการนำเสนองบการเงินโดยถูกต้องตามที่ควรของกิจการ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อประสิทธิผลของการควบคุมภายในของกิจการ การตรวจสอบรวมถึงการประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีที่จัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร รวมทั้งการประเมินการนำเสนองบการเงินโดยรวม

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 และผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

(นางสาวธรรมลักษณ์ เลิศภัทรพงศ์)
ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินที่ 3

(นางสรัญญา โทนอ่อน)
ผู้อำนวยการกลุ่ม

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
Office of the Auditor General
วันที่ 21 มีนาคม 2556

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2555	2554
สินทรัพย์			
เงินสดและเงินฝาก	3	660,067,794,951	496,086,356,212
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน	4	66,150,645,664	68,275,648,315
เงินลงทุน	5	2,964,143,983,179	3,141,082,438,217
เงินให้กู้ยืม	6	204,946,854,324	1,138,940,356
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	7	5,815,990,299	5,996,172,311
สินทรัพย์อื่น	8	84,497,154,735	245,122,809,780
รวมสินทรัพย์		**3,985,622,423,152**	**3,957,702,365,191**
หนี้สินและทุน			
เงินรับฝาก	9	387,199,304,157	376,191,926,230
สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร	10	45,671,650,402	47,225,450,485
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน	11	155,300,000,000	401,100,000,000
ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย	12	3,855,736,893,225	3,216,631,375,751
หนี้สินอื่น	13	72,606,810,833	239,591,554,465
รวมหนี้สิน		**4,516,514,658,617**	**4,280,740,306,931**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2555	2554
หนี้สินและทุน (ต่อ)			
ทุน			
ทุนประเดิม		20,000,000	20,000,000
เงินจัดสรรตามกฎหมาย	14	27,307,931,128	27,307,931,128
เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ	15	624,075,747	624,075,747
เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน	16	(116,468,645,828)	(17,956,962,290)
ขาดทุนสะสม	17	(333,375,845,141)	(202,661,599,138)
ขาดทุนสุทธิสำหรับงวด		(108,999,751,371)	(130,371,387,187)
รวมทุน		**(530,892,235,465)**	**(323,037,941,740)**
รวมหนี้สินและทุน		**3,985,622,423,152**	**3,957,702,365,191**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล)
ผู้ว่าการ

(นางสาววงษ์วธู โพธิรัชต์)
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายการเงินและการบัญชี

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2555	2554
รายได้			
ดอกเบี้ยรับ		43,686,385,253	52,122,482,501
ค่าธรรมเนียม		685,391,777	544,336,554
รายได้อื่น	18	26,055,898,982	15,992,009,547
รวมรายได้		70,427,676,012	68,658,828,602
ค่าใช้จ่าย			
ดอกเบี้ยจ่าย		143,818,679,284	126,807,054,427
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสุทธิ		29,049,902,433	66,549,604,303
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		3,719,393,239	4,208,627,633
ค่าใช้จ่ายอื่น		2,839,452,427	1,464,929,426
รวมค่าใช้จ่าย		179,427,427,383	199,030,215,789
ขาดทุนสุทธิ		(108,999,751,371)	(130,371,387,187)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2555	2554
ขาดทุนสุทธิ		(108,999,751,371)	(130,371,387,187)
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่น			
ส่วนเปลี่ยนแปลงในบัญชีเงินสำรองอันเกิดจาก			
การตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน		(98,511,683,538)	242,254,338,415
ขาดทุนจากการประมาณการตาม			
หลักคณิตศาสตร์ประกันภัย		(342,858,816)	(104,991,746)
รวมกำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จอื่นสุทธิ		(98,854,542,354)	242,149,346,669
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม		(207,854,293,725)	111,777,959,482

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555

หน่วย : บาท

	ทุนประเดิม	เงินจัดสรรตามกฎหมาย	เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ	เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน	ขาดทุนสะสม	กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	รวม
ยอดคงเหลือ ณ 1 มกราคม 2554	20,000,000	27,307,931,128	624,075,747	(260,211,300,705)	(82,096,228,251)	(117,473,193,317)	(431,828,715,398)
ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีเกี่ยวกับผลประโยชน์พนักงาน	-	-	-	-	(2,987,185,824)	-	(2,987,185,824)
ยอดคงเหลือที่ปรับปรุงแล้ว	20,000,000	27,307,931,128	624,075,747	(260,211,300,705)	(85,083,414,075)	(117,473,193,317)	(434,815,901,222)
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างปี							
โอนขาดทุนสุทธิงวดก่อนเข้าขาดทุนสะสม	-	-	-	-	(117,473,193,317)	117,473,193,317	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม	-	-	-	242,254,338,415	(104,991,746)	(130,371,387,187)	111,777,959,482
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2554	20,000,000	27,307,931,128	624,075,747	(17,956,962,290)	(202,661,599,138)	(130,371,387,187)	(323,037,941,740)
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างปี							
โอนขาดทุนสุทธิงวดก่อนเข้าขาดทุนสะสม	-	-	-	-	(130,371,387,187)	130,371,387,187	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม	-	-	-	(98,511,683,538)	(342,858,816)	(108,999,751,371)	(207,854,293,725)
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2555	20,000,000	27,307,931,128	624,075,747	(116,468,645,828)	(333,375,845,141)	(108,999,751,371)	(530,892,235,465)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	2555	2554
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
ขาดทุนสุทธิ	(108,999,751,371)	(130,371,387,187)
รายการปรับกระทบยอดขาดทุนสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน :		
ค่าเสื่อมราคาและรายจ่ายตัดบัญชี	543,878,589	526,391,271
กำไรจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(20,858,344)	(8,834,006)
สินทรัพย์ระหว่างทำตัดจำหน่าย	6,312,021	2,974,866
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน	(25,670,357,699)	(15,624,269,829)
รายได้ดอกเบี้ย	(43,686,385,253)	(52,122,482,501)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	143,818,679,284	126,807,054,427
ขาดทุนจากการเฉลี่ยต้นทุนสินทรัพย์และหนี้สินเงินตราต่างประเทศที่ไม่ใช่เงินสด	40,462,715,385	19,907,266,259
กำไรจากการลดยอดเงินกันไว้เผื่อขาดทุนจากภาระรับขายฝาก	(85,404,681)	(107,306,925)
รายได้ค้างรับ(เพิ่มขึ้น)ลดลงสุทธิ	(155,484,922)	35,571,971
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	(119,789,894)	142,719,365
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้าเพิ่มขึ้นสุทธิ	(1,112,228)	(21,545,923)
เงินสดรับ(จ่าย)จากการดำเนินงาน	6,092,440,887	(50,833,848,212)
เงินสดรับดอกเบี้ย	51,988,846,853	55,994,553,388
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย	(97,118,095,122)	(82,531,563,374)
ขาดทุนจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์/หนี้สินดำเนินงาน	(39,036,807,382)	(77,370,858,198)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกระแสเงินสด (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555

หน่วย : บาท

	หมายเหตุ	2555	2554
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง			
เงินฝากต่างประเทศ		(129,745,507,113)	122,103,018,719
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน		(112,163,186)	(8,743,797,608)
เงินให้กู้ยืม		(203,859,183,647)	11,351,354,804
สินทรัพย์อื่น		959,467,883	6,852,942,059
หนี้สินดำเนินงาน เพิ่มขึ้น (ลดลง)			
เงินรับฝาก		11,009,695,708	(172,240,657,501)
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน		(245,799,997,874)	63,200,000,000
ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย		592,064,951,511	41,858,613,544
หนี้สินอื่น		(1,661,129,348)	(1,797,449,140)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมดำเนินงาน		**(16,180,673,448)**	**(14,786,833,321)**
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินสดจ่ายจากการซื้อหลักทรัพย์ในประเทศ		(10,807,460,892)	(23,891,217,631)
เงินสดรับจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ในประเทศ		13,467,500,000	41,983,000,000
เงินสดจ่ายจากการซื้อหลักทรัพย์ต่างประเทศ		(11,228,409,579,342)	(11,206,308,754,819)
เงินสดรับจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ต่างประเทศ		11,287,111,113,644	11,239,650,964,604
เงินสดจ่ายจากการซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์		(430,161,431)	(462,343,883)
เงินสดรับจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์		34,396,575	9,595,156
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมลงทุน		**60,965,808,554**	**50,981,243,427**
เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในเงินสด		(1,907,877,450)	1,216,342,112
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นสุทธิ		42,877,257,656	37,410,752,218
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นงวด		86,066,440,181	48,655,687,963
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นงวด	3	**128,943,697,837**	**86,066,440,181**

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555

1. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้จัดทำขึ้นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ร.บ. ธปท.) โดยมาตรา 54 กำหนดให้การบัญชีของ ธปท. จัดทำตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป เว้นแต่คณะกรรมการ ธปท. จะกำหนดเฉพาะเรื่องเป็นอย่างอื่นเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติของธนาคารกลางอื่นโดยทั่วไป

งบการเงินนี้เป็นงบการเงินของ ธปท. โดยไม่รวมทุนสำรองเงินตรา กิจการธนบัตร และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2 เรื่องนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 การรับรู้รายได้

รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง เว้นแต่จะเปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชีเฉพาะเรื่อง ส่วนรายได้ที่มิใช่ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.2 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.3 การรับรู้ผลจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน

กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินของ ธปท. จะรับรู้เข้าเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 16 แห่ง พ.ร.บ. ธปท.

2.4 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศบันทึกเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นปี แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีที่รายงาน กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นปี จะรับรู้เข้าเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน

กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีการลดลงของฐานะเงินตราต่างประเทศในแต่ละสกุลเงิน การคำนวณต้นทุนเงินตราต่างประเทศใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของรายการเงินตราต่างประเทศที่ได้มาแต่ละสกุลเงินเป็นรายวัน เพื่อเป็นต้นทุนของรายการขายในวันนั้น ทั้งนี้ นโยบายการบัญชีดังกล่าวสอดคล้องกับการปฏิบัติของธนาคารกลางอื่นซึ่งคณะกรรมการ ธปท. กำหนดโดยอาศัยอำนาจตาม พ.ร.บ. ธปท.

2.5 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward Contracts)

สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และแสดงผลกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน ทั้งนี้ จะรับรู้กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนในงบกำไรขาดทุนเมื่อครบกำหนดชำระตามสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

2.6 สัญญารับขายฝากเงินตราต่างประเทศ (Forward Contracts under Resale Agreements)

ธปท. รับขายฝากเงินตราต่างประเทศจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยมีภาระต้องขายคืนในอนาคตตามอัตราที่ตกลงกันไว้ สัญญารับขายฝากที่ยังไม่ครบกำหนดแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และแสดงผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน

2.7 สัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Swap Contracts)

สัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้บริหารสภาพคล่อง โดยถือเป็นการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 2 สกุล และมีสัญญาแลกเปลี่ยนเงินสกุลเดียวกันกลับคืนในอนาคต แสดงด้วยมูลค่าสุทธิของภาระคงค้างที่แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีที่รายงาน กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าภาระคงค้างแสดงเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน และทยอยรับรู้ส่วนต่างอันเกิดจากการแลกเปลี่ยนเป็นดอกเบี้ยรับหรือดอกเบี้ยจ่ายตามระยะเวลาของสัญญา

2.8 สัญญาซื้อขายในอนาคต (Futures Contracts)

สัญญาซื้อขายในอนาคตเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของราคาและอัตราดอกเบี้ยแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และแสดงผลกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุนและรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีการชำระส่วนต่างของราคา

2.9 ทองคำ

การถือครองทองคำของ ธปท. เป็นการกระจายความเสี่ยงของการบริหารสินทรัพย์ต่างประเทศ เพื่อช่วยรักษามูลค่าของเงินสำรองระหว่างประเทศ แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าของทองคำแสดงรายการเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุนและจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายทองคำ

ต้นทุนของทองคำที่จำหน่ายระหว่างปี คำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

2.10 เงินลงทุน

หลักทรัพย์ในประเทศ ซึ่ง ธปท. ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินนโยบายการเงิน แสดงด้วยราคาทุนหลังปรับส่วนลดหรือส่วนเกินมูลค่าหลักทรัพย์ที่ตัดจำหน่ายแล้ว

หลักทรัพย์ต่างประเทศ ซึ่ง ธปท. ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าของหลักทรัพย์แสดงรายการเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน และจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายหลักทรัพย์นั้น

ต้นทุนของหลักทรัพย์ที่จำหน่ายระหว่างปี คำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

2.11 เงินให้กู้ยืม

เงินให้กู้ยืมแสดงตามยอดเงินต้นคงค้าง ส่วนดอกเบี้ยค้างรับจากเงินให้กู้ยืมแสดงรวมไว้ในสินทรัพย์อื่น

2.12 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน แสดงด้วยราคาทุน ส่วนอาคารและอุปกรณ์แสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสม

อาคารและอุปกรณ์จะบันทึกเป็นสินทรัพย์ เมื่อมีอายุการใช้งานเกินกว่า 1 ปี และค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ ดังนี้

อาคาร สิ่งปลูกสร้างชั่วคราวและการเสริมสร้างปรับปรุง	5-20	ปี
อุปกรณ์	3-15	ปี

2.13 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้ประโยชน์ 5 ปี

2.14 การยืมตราสารหนี้

ธปท. ยืมตราสารหนี้จากสถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น และ/หรือนิติบุคคลอื่นตามที่ ธปท. กำหนด และออกตราสารหนี้ ธปท. ให้ผู้ให้ยืมตราสารหนี้เพื่อเป็นหลักประกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินนโยบายการเงิน รวมทั้งเพื่อสนับสนุนการพัฒนาตลาดเงินและตลาดตราสารหนี้ของไทย

ธปท. จะรับรู้ค่าธรรมเนียมจากการทำธุรกรรมเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน และเปิดเผยจำนวนตราสารหนี้ที่ยืมเป็นภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และกรณี ธปท. นำตราสารหนี้ที่ยืมไปขายโดยมีสัญญาซื้อคืน ธปท. จะแสดงสิทธิที่จะได้รับคืนตราสารหนี้ตามสัญญาซื้อคืนด้วยมูลค่าตามสัญญาไว้ในสินทรัพย์อื่น และแสดงภาระผูกพันที่ต้องส่งคืนตราสารหนี้ไว้ในหนี้สินอื่น

2.15 ผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงาน

2.15.1 โครงการสมทบเงิน

ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ให้พนักงานที่เป็นสมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน และให้ ธปท. จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด กองทุนนี้ได้จดทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 แล้ว เงินส่วนที่ ธปท. จ่ายสมทบเข้ากองทุนดังกล่าว รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

2.15.2 โครงการผลประโยชน์

โครงการผลประโยชน์ ประกอบด้วย โครงการบำเหน็จบำนาญ ตามข้อบังคับ ธปท. ว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ และโครงการรักษาพยาบาลหลังออกจากงาน ตามระเบียบ ธปท. เรื่อง การรักษาพยาบาล

ภาระผูกพันตามโครงการผลประโยชน์ประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) แสดงเป็นหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานด้วยมูลค่าปัจจุบัน และรับรู้ค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน สำหรับกำไรขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จในงวดที่เกิดขึ้น

3. เงินสดและเงินฝาก ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2555	2554
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด		
เงินสด	48,552.9	50,915.3
เงินฝากในประเทศ (ประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม)	21.7	7.2
เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม)	80,369.1	35,143.9
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	128,943.7	86,066.4
เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทเงินฝากประจำและเงินฝากพิเศษ)	531,124.1	410,020.0
รวม	**660,067.8**	**496,086.4**

ธปท. ถือเงินฝากต่างประเทศ (ประเภทเงินฝากประจำ) เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มิได้ถือไว้เพื่อการชำระภาระผูกพันระยะสั้น

4. สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2555	2554
สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศทั้งหมด	67,806.1	70,113.0
หัก เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1	(9,912.6)	(11,393.8)
ตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	(37,581.9)	(37,817.5)
สิทธิซื้อส่วนสำรอง	20,311.6	20,901.7
สิทธิพิเศษถอนเงิน	45,839.0	47,373.9
รวม	**66,150.6**	**68,275.6**

สิทธิซื้อส่วนสำรองถือเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศ คำนวณมาจากสินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศทั้งส่วนที่ส่งเป็นเงินตราต่างประเทศและเงินบาทเพื่อเป็นค่าสมาชิก หักด้วยเงินบาทที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศมีอยู่กับ ธปท. ทั้งในรูปเงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นตั๋วที่ไม่จ่ายดอกเบี้ยและโอนเปลี่ยนมือไม่ได้

ทั้งนี้ สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศส่วนที่เป็นเงินบาท แสดงอยู่ในสินทรัพย์อื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 8 สำหรับเงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศดังกล่าว รวมทั้งเงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 2 ซึ่งฝากไว้ที่ ธปท. เพื่อจ่ายค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ได้แสดงไว้ภายใต้หนี้สินอื่น ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 13

สิทธิพิเศษถอนเงินเป็นสินทรัพย์ที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศกำหนดขึ้น และถือเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศได้

5. เงินลงทุน ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2555	2554
หลักทรัพย์ในประเทศ		
มูลค่าหลักทรัพย์หลังปรับส่วนลดหรือส่วนเกิน	258,000.9	262,510.4
หลักทรัพย์ต่างประเทศ		
มูลค่าหลักทรัพย์หลังปรับส่วนลดหรือส่วนเกิน	2,671,397.5	2,832,750.2
บวก กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่า และปรับมูลค่าเงินลงทุน	34,745.6	45,821.8
	2,706,143.1	2,878,572.0
รวม	**2,964,144.0**	**3,141,082.4**

6. เงินให้กู้ยืม ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2555	2554
การให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงินเพื่อผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย	203,054.6	-
การจัดสรรวงเงินแก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	1,892.3	1,138.9
รวม	**204,946.9**	**1,138.9**

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 ธปท. มียอดคงค้างการให้กู้ยืมแก่สถาบันการเงินเพื่อให้สถาบันการเงินนำไปใช้ในการให้กู้ยืมเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย พ.ศ. 2555 จำนวน 203,054.6 ล้านบาท พระราชกำหนดดังกล่าวกำหนดให้ ธปท. และสถาบันการเงินร่วมกันให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยที่เกิดขึ้นในปี 2554 ภายในวงเงินไม่เกิน 300,000.0 ล้านบาท โดย ธปท. มีอำนาจเฉพาะคราวในการให้กู้ยืมเงินอัตราดอกเบี้ยพิเศษแก่สถาบันการเงิน ในสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 70 ของวงเงินที่สถาบันการเงินนำไปให้กู้ยืมแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหาย หรือไม่เกิน 210,000.0 ล้านบาท และสถาบันการเงินออกเงินสมทบในส่วนที่เหลือจนเต็มวงเงินที่ให้กู้ยืม

นอกจากนี้ ธปท. มียอดคงค้างการจัดสรรวงเงินแก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ จำนวน 40.2 ล้านหน่วย สิทธิพิเศษถอนเงินเทียบเท่า 1,892.3 ล้านบาท ซึ่งเป็นการจัดสรรตามภาระผูกพันกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ที่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 20.7

7. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2555									
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม				สุทธิ
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอดปลายงวด	
ที่ดิน	2,475.8	-	-	2,475.8	-	-	-	-	2,475.8
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	4,234.1	36.8	93.7	4,177.2	2,135.9	175.2	93.7	2,217.4	1,959.8
อุปกรณ์	2,474.8	317.2	86.6	2,705.4	1,472.4	282.7	73.2	1,681.9	1,023.5
สินทรัพย์ระหว่างทำ	419.8	337.8	400.7	356.9	-	-	-	-	356.9
รวม	9,604.5	691.8	581.0	9,715.3	3,608.3	457.9	166.9	3,899.3	5,816.0

หน่วย : ล้านบาท

ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2554									
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม				สุทธิ
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอดปลายงวด	
ที่ดิน	2,475.8	-	-	2,475.8	-	-	-	-	2,475.8
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	3,817.7	416.4	-	4,234.1	1,906.3	229.6	-	2,135.9	2,098.2
อุปกรณ์	2,255.1	259.1	39.4	2,474.8	1,277.2	232.6	37.4	1,472.4	1,002.4
สินทรัพย์ระหว่างทำ	749.4	396.5	726.1	419.8	-	-	-	-	419.8
รวม	9,298.0	1,072.0	765.5	9,604.5	3,183.5	462.2	37.4	3,608.3	5,996.2

ค่าเสื่อมราคาประจำปี 2555 และ 2554 มีจำนวน 457.3 ล้านบาท และ 461.0 ล้านบาท ตามลำดับ

8. สินทรัพย์อื่น ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2555	2554
สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ - เงินบาท	47,494.5	49,211.3
สินทรัพย์จากการปรับมูลค่าตราสารอนุพันธ์	22.8	50.2
สินทรัพย์สุทธิจากสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ	15,548.2	9,303.7
สิทธิรับคืนตราสารหนี้ตามสัญญาซื้อคืน	-	164,174.3
เงินลงทุนในองค์กรอื่น	1,552.2	1,600.2
เงินให้กู้แก่พนักงาน	2,620.0	2,627.1
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	208.5	160.5
รายได้ค้างรับ	12,762.8	14,602.1
อื่น ๆ	4,288.1	3,393.4
รวม	**84,497.1**	**245,122.8**

ทั้งนี้ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนของ ธปท. ได้แก่ โปรแกรมคอมพิวเตอร์และระบบงาน มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2555									
	ราคาทุน				ค่าตัดจำหน่ายสะสม				สุทธิ
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอดปลายงวด	
โปรแกรมคอมพิวเตอร์และระบบงาน	887.5	134.6	-	1,022.1	727.0	86.6	-	813.6	208.5
รวม	**887.5**	**134.6**	**-**	**1,022.1**	**727.0**	**86.6**	**-**	**813.6**	**208.5**

หน่วย : ล้านบาท

ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2554									
	ราคาทุน				ค่าตัดจำหน่ายสะสม				สุทธิ
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	ลดลง	ยอดปลายงวด	
โปรแกรมคอมพิวเตอร์และระบบงาน	774.2	114.7	1.4	887.5	662.2	65.4	0.6	727.0	160.5
รวม	**774.2**	**114.7**	**1.4**	**887.5**	**662.2**	**65.4**	**0.6**	**727.0**	**160.5**

ค่าตัดจำหน่ายประจำปี 2555 และ 2554 มีจำนวน 86.6 ล้านบาท และ 65.4 ล้านบาท ตามลำดับ

9. เงินรับฝาก ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2555	2554
เงินรับฝากแบบไม่มีดอกเบี้ย		
เงินรับฝากจากรัฐบาล	266,646.3	271,301.3
เงินรับฝากจากสถาบันการเงิน	92,341.2	67,893.3
เงินรับฝากอื่น	12,491.8	3,489.3
	371,479.3	342,683.9
เงินรับฝากแบบมีดอกเบี้ย	15,720.0	33,508.0
รวม	**387,199.3**	**376,191.9**

เงินรับฝากแบบมีดอกเบี้ย เป็นเงินรับฝากที่ ธปท. รับฝากจากสมาชิกสถาบันการเงินโดยจ่ายดอกเบี้ย เพื่อเป็นช่องทางให้สถาบันการเงินใช้ปรับสภาพคล่องสิ้นวัน และ ธปท. ใช้ควบคุมดูแลอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินให้เหมาะสมในการส่งผ่านนโยบายการเงิน รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาตลาดการเงิน

10. สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร

สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรรเป็นสิทธิพิเศษถอนเงินที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศจัดสรรให้ตามสัดส่วนโควตาที่ประเทศไทยมีอยู่ในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 และ 2554 สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรรมีจำนวน 970.3 ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน เทียบเท่า 45,671.7 ล้านบาท และ 47,225.5 ล้านบาท ตามลำดับ

11. หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน

หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 และ 2554 มียอดคงค้าง จำนวน 155,300.0 ล้านบาท และ 401,100.0 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งเป็นการทำธุรกรรมในประเทศทั้งจำนวน

12. ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2555	2554
พันธบัตร ธปท.		
อายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี	2,113,161.9	1,694,658.9
อายุคงเหลือเกิน 1 ปี	993,588.5	933,572.5
หัก ส่วนที่ถือโดย ธปท.	(37,513.5)	-
	3,069,236.9	2,628,231.4
ตราสารหนี้ ธปท. อื่น (อายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี)	786,500.0	588,400.0
รวม	**3,855,736.9**	**3,216,631.4**

ตราสารหนี้ที่ ธปท. เป็นผู้ออกประกอบด้วยพันธบัตร ธปท. และตราสารหนี้ ธปท. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายการเงินของ ธปท. รวมทั้งเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของตลาดเงินและตลาดตราสารหนี้ของไทย โดยในปี 2555 ธปท. มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยพันธบัตร ธปท. จำนวน 91,217.8 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยตราสารหนี้ ธปท. จำนวน 22,021.2 ล้านบาท แสดงรายการเป็นส่วนหนึ่งของดอกเบี้ยจ่าย

พันธบัตร ธปท. ส่วนที่ถือโดย ธปท. เกิดจากการซื้อคืนพันธบัตร ธปท. เพื่อช่วยให้การบริหารสภาพคล่องในตลาดเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

13. หนี้สินอื่น ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2555	2554
เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และ 2	9,913.1	11,394.1
ตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	37,581.9	37,817.5
หนี้สินจากการปรับมูลค่าตราสารอนุพันธ์	254.8	50.5
ภาระผูกพันที่ต้องส่งคืนตราสารหนี้	-	164,174.3
หนี้สินจากภาระรับขายฝาก	803.3	1,680.3
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน	3,800.4	3,579.3
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	18,901.8	19,273.1
อื่น ๆ	1,351.5	1,622.5
รวม	**72,606.8**	**239,591.6**

ทั้งนี้ หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 ประกอบด้วย หนี้สินตามโครงการบำเหน็จบำนาญ 3,128.0 ล้านบาท และโครงการรักษาพยาบาลหลังออกจากงาน 672.4 ล้านบาท โดยการเปลี่ยนแปลงในมูลค่าปัจจุบันของหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2555	2554
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 1 มกราคม	3,579.3	3,560.2
ผลประโยชน์ของพนักงานสำหรับปี	214.7	187.1
ผลประโยชน์ที่จ่ายระหว่างปี	(327.1)	(294.7)
ผลประโยชน์ของพนักงานที่รับโอนระหว่างกิจการสุทธิ	(9.3)	21.7
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	342.8	105.0
หนี้สินผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม	3,800.4	3,579.3

14. เงินจัดสรรตามกฎหมาย

ตามพระราชกำหนดโอนสินทรัพย์บางส่วนในบัญชีสำรองพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา พ.ศ. 2545 เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมและเสริมสร้างความมั่นคง โดยในปี 2545 ธปท. ได้รับโอนเงินบาทจากบัญชีสำรองพิเศษของทุนสำรองเงินตรา จำนวน 165,000.0 ล้านบาท เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสม และส่วนที่เกินจากการชดเชยดังกล่าวแสดงไว้เป็นเงินจัดสรรตามกฎหมาย จำนวน 27,307.9 ล้านบาท ทั้งนี้ นับตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา ไม่มีรายการเคลื่อนไหวในบัญชีดังกล่าว

15. เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ

เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 มียอดคงเหลือ จำนวน 624.1 ล้านบาท เป็นเงินสำรองที่สะสมขึ้นจากกำไรสุทธิส่วนที่เหลือจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2533-2539 เพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐตามหลักเกณฑ์การจัดสรรกำไรสุทธิที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง โดยกระทรวงการคลังจะเป็นผู้กำหนดการนำส่งเงินดังกล่าวเป็นรายได้แผ่นดินเพิ่มเติม ทั้งนี้ นับตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา ไม่มีการจัดสรรกำไรสุทธิสะสมเข้าบัญชีดังกล่าวอีก

16. เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2555	2554
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	(150,494.2)	(62,387.2)
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน	34,739.5	45,704.1
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าตราสารอนุพันธ์	(232.0)	(0.4)
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าสัญญารับขายฝาก	(481.9)	(1,273.5)
รวม	(116,468.6)	(17,957.0)

เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน มีไว้เพื่อสะสมผลกำไรหรือขาดทุนจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินของ ธปท. ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 13 (2) แห่ง พ.ร.บ. ธปท.

17. ขาดทุนสะสม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 และ 2554 ธปท. มียอดคงค้างในบัญชีขาดทุนสะสม จำนวน 333,375.8 ล้านบาท และ 202,661.6 ล้านบาท ตามลำดับ รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงขาดทุนสะสมปรากฏในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุน

ทั้งนี้ สาเหตุการขาดทุนเกิดจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และจากการจ่ายดอกเบี้ยจากการดูดซับสภาพคล่องในการดำเนินนโยบายการเงิน

18. รายได้อื่น ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2555	2554
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน	25,670.4	15,624.3
อื่นๆ	385.5	367.7
รวม	26,055.9	15,992.0

19. ผลตอบแทนผู้บริหารสำคัญ

ในปี 2555 และ 2554 ธปท. ได้จ่ายผลตอบแทนให้แก่ผู้บริหารตั้งแต่ระดับรองผู้ว่าการขึ้นไปและคณะกรรมการชุดต่างๆ ตาม พ.ร.บ. ธปท. ที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการวางแผน สั่งการและควบคุมการดำเนินการของ ธปท. จำนวน 69.2 ล้านบาท และ 64.0 ล้านบาท ตามลำดับ

20. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 ธปท. มีภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

20.1 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

20.1.1 สัญญาซื้อขายเงินดอลลาร์ สรอ. ล่วงหน้า

ธปท. มีภาระผูกพันสุทธิต้องขายเงินดอลลาร์ สรอ. จำนวน 27.0 ล้านดอลลาร์ ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2556

20.1.2 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างสกุลล่วงหน้า

ธปท. มีภาระผูกพันสุทธิต้องซื้อเงินดอลลาร์ สรอ. จำนวน 541.6 ล้านดอลลาร์ เงินเยนญี่ปุ่น 4,113.1 ล้านเยน และเงินดอลลาร์สิงคโปร์ 187.7 ล้านดอลลาร์ ขายเงินปอนด์สเตอร์ลิง 376.6 ล้านปอนด์ เงินวอนเกาหลี 53,365.1 ล้านวอน เงินโครนนอร์เวย์ 0.9 ล้านโครน และเงินริงกิตมาเลเซีย 272.8 ล้านริงกิต ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2556

20.1.3 สัญญารับขายฝากเงินตราต่างประเทศ

ธปท. มีภาระผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามสัญญารับขายฝากเงินตราต่างประเทศ จำนวน 7,529.5 ล้านเยน ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2556-2563

ทั้งนี้ ธปท. ได้แสดงมูลค่ายุติธรรมของสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าดังกล่าวไว้ในสินทรัพย์อื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 8 หรือหนี้สินอื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 13

20.2 สัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 ธปท. มีภาระผูกพันสุทธิที่จะต้องปฏิบัติตามสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศ โดยต้องซื้อเงินดอลลาร์ สรอ. จำนวน 8,831.5 ล้านดอลลาร์ เงินปอนด์สเตอร์ลิง 2,132.3 ล้านปอนด์ เงินยูโร 10,133.1 ล้านยูโร เงินดอลลาร์ออสเตรเลีย 64.3 ล้านดอลลาร์ เงินโครนาสวีเดน 17,373.1 ล้านโครนา เงินฟรังก์สวิตเซอร์แลนด์ 2,468.0 ล้านฟรังก์ และเงินโครนนอร์เวย์ 15,251.3 ล้านโครน ขายคืนเงินดอลลาร์แคนาดา 1,366.1 ล้านดอลลาร์ เงินเยนญี่ปุ่น 582,019.8 ล้านเยน เงินวอนเกาหลี 780,653.0 ล้านวอน และเงินริงกิตมาเลเซีย 295.4 ล้านริงกิต ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2556

ทั้งนี้ ธปท. ได้แสดงมูลค่าสุทธิจากภาระคงค้างของสัญญาสวอปเงินตราต่างประเทศเป็นสินทรัพย์อื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 8 หรือหนี้สินอื่นตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 13

20.3 สัญญาซื้อขายในอนาคต

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 ธปท. มีภาระผูกพันสุทธิที่จะต้องปฏิบัติตามสัญญาซื้อขายหลักทรัพย์ในอนาคต โดยต้องซื้อหลักทรัพย์สกุลปอนด์สเตอร์ลิง จำนวน 10.0 ล้านปอนด์ และหลักทรัพย์สกุลวอนเกาหลี 148,500 ล้านวอน ขายหลักทรัพย์สกุลดอลลาร์ สรอ. จำนวน 54.0 ล้านดอลลาร์ และหลักทรัพย์สกุลยูโร 255.6 ล้านยูโร ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2556 นอกจากนี้ ธปท. มีภาระผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามสัญญาขายอัตราดอกเบี้ยในอนาคตสกุลดอลลาร์ สรอ. จำนวน 50.0 ล้านดอลลาร์ ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2557

20.4 บันทึกข้อตกลงเรื่องการแลกเปลี่ยนเงินตราอาเซียน (ASEAN Swap Arrangement - ASA)

ธปท. มีบันทึกข้อตกลงเรื่องการแลกเปลี่ยนเงินตราอาเซียน ซึ่งเป็นข้อตกลงระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินระหว่างกัน อายุสัญญา 2 ปี สิ้นสุดวันที่ 16 พฤศจิกายน 2556 โดยกรณีที่ประเทศสมาชิกประสบปัญหาทางการเงิน ธปท. จะสมทบเงินช่วยเหลือในวงเงิน 300.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. และ ธปท. สามารถขอรับความช่วยเหลือได้ 2 เท่า ของวงเงินสมทบ หรือไม่เกิน 600.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. ทั้งนี้ ในปี 2555 ธปท. และคู่สัญญามิได้มีการขอใช้วงเงินตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าว

20.5 สัญญาความตกลงมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralization Agreement)

ธปท. และกระทรวงการคลัง เป็นภาคีในสัญญาความตกลงมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคี ซึ่งเป็นความตกลงระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี ในการแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์ สรอ. กับเงินตราสกุลท้องถิ่นโดยสัญญาความตกลงมีผลตั้งแต่วันที่ 24 มีนาคม 2553 และจะมีการทบทวนทุก 5 ปี โดยกรณีที่ประเทศสมาชิกประสบปัญหาทางการเงิน ธปท. จะสมทบเงินช่วยเหลือในวงเงินไม่เกิน 4,552.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. และ ธปท. สามารถขอรับความช่วยเหลือได้ในวงเงิน 2.5 เท่า ของวงเงินสมทบ หรือไม่เกิน 11,380.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. ทั้งนี้ ในปี 2555 ธปท. และคู่สัญญา มิได้มีการขอใช้วงเงินตามสัญญาความตกลงดังกล่าว

20.6 ความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินสกุลท้องถิ่น (บาท-หยวน) (Chinese Yuan/Thai Baht Bilateral Currency Swap Arrangement - BSA)

ธปท. มีการลงนามความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินสกุลท้องถิ่น (บาท-หยวน) กับธนาคารกลาง

แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อสนับสนุนให้มีการทำธุรกรรมแลกเปลี่ยนเงินสกุลท้องถิ่นระหว่างกัน วงเงินรวม 70,000.0 ล้านหยวน หรือ 320,000.0 ล้านบาท อายุสัญญา 3 ปี สิ้นสุดวันที่ 22 ธันวาคม 2557 ทั้งนี้ ในปี 2555 ธปท. และคู่สัญญา มิได้มีการขอใช้วงเงินตามสัญญาความตกลงดังกล่าว

20.7 ภาระผูกพันกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

ธปท. โดยความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีภาระผูกพันตามความตกลงให้กู้แก่กองทุนการเงินระหว่างประเทศฉบับใหม่ (New Arrangement to Borrow - NAB) เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสำรองในกรณีทรัพยากรจากโควตาของกองทุนการเงินระหว่างประเทศไม่เพียงพอ ในวงเงิน 340.0 ล้านหน่วย สิทธิพิเศษถอนเงิน ทั้งนี้ กองทุนการเงินระหว่างประเทศได้ขอใช้วงเงินดังกล่าวบางส่วน ซึ่งแสดงไว้ในเงินให้กู้ยืมตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 6

20.8 คดีฟ้องร้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 ในการดำเนินกิจการตามปกติ ธปท. ถูกฟ้องร้องเป็นทุนทรัพย์รวมจำนวน 4,677.4 ล้านบาท ซึ่งในขณะนี้ยังไม่ทราบผลของคดี และจากการคาดการณ์เมื่อคดีถึงที่สุดความเสียหายซึ่งเป็นทุนทรัพย์ที่ถูกฟ้องร้องน่าจะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของ ธปท.

21. การบริหารความเสี่ยงของ ธปท.

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงของ ธปท. ยึดหลักการมีธรรมาภิบาลที่ดี โดยมีคณะกรรมการต่างๆ ทำหน้าที่ดูแลและจัดการการบริหารความเสี่ยงของ ธปท. เช่น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (คบส.) ของ ธปท. ซึ่งมีผู้ว่าการเป็นประธาน และคณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน (อสง.) ของ ธปท. ซึ่งมีรองผู้ว่าการด้านเสถียรภาพการเงินเป็นประธาน เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง (กคส.) ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการ ธปท. จากผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกเพื่อทำหน้าที่ช่วยคณะกรรมการ ธปท. ในการดูแลการบริหารความเสี่ยงและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงในภาพรวมของ ธปท. ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี และสร้างความมั่นใจว่าคณะกรรมการ ธปท. ได้ตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่อาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานของ ธปท. ทั้งนี้ ฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กรจะเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของ ธปท. และคณะกรรมการต่างๆ

21.1 การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

21.1.1 ความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท.

ความเสี่ยงหลักที่มีผลต่องบการเงินของ ธปท. มีดังนี้

21.1.1.1 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate Risk) เกิดจากการที่สินทรัพย์ของ ธปท. ประกอบด้วยสินทรัพย์ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจำเป็นในการดำเนินนโยบายการเงินและดูแลเสถียรภาพค่าเงิน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของสาธารณชนทั้งในประเทศและต่างประเทศต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

21.1.1.2 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) เกิดจากการที่อัตราดอกเบี้ยภายในประเทศซึ่งเป็นผลจากการดำเนินนโยบายการเงิน อาจแตกต่างจากอัตราดอกเบี้ยที่ ธปท. ได้รับจากการลงทุนในต่างประเทศได้มาก

21.1.2 การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของเงินสำรองระหว่างประเทศ

การนำเงินสำรองระหว่างประเทศไปลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศ ส่งผลให้เกิดความเสี่ยงทางการเงิน ทั้งความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) ดังนั้น ในสภาวการณ์ที่ตลาดพันธบัตรรัฐบาลของประเทศหลัก ๆ ให้ผลตอบแทนต่ำและมีความเสี่ยงด้านเครดิตสูงขึ้น ธปท. จึงมีการพิจารณาและเตรียมความพร้อมสำหรับการขยายขอบเขตการลงทุนไปในตลาดและสินทรัพย์ประเภทใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น โดยยังคำนึงถึงความมั่นคง สภาพคล่อง ผลตอบแทน และการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์หลักในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเพื่อลดผลกระทบต่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มีดังนี้

ก. รักษามูลค่าของเงินสำรองระหว่างประเทศเมื่อวัดค่าตามสกุลเงินที่มีความมั่นคงสูง

ข. ความเสี่ยงทางการเงินโดยรวมของเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และมีการกระจายความเสี่ยงที่ดี

แนวทางการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเพื่อลดผลกระทบต่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มีดังนี้

21.1.2.1 ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ประกอบด้วยความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) ซึ่งเกิดจากการลงทุนในสินทรัพย์ และความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate Risk) ซึ่งเกิดจากการลงทุนในสกุลเงิน

ธปท. บริหารความเสี่ยงด้านตลาดโดยการกำหนดองค์ประกอบของสินทรัพย์และสกุลเงินของกองทุนที่ใช้เป็นดัชนีอ้างอิง (Benchmark Portfolio) โดยมีการเปรียบเทียบระหว่างผลตอบแทนและความเสี่ยงที่เหมาะสม (Optimal Risk/Return Trade-off) และอยู่ภายใต้ Risk Tolerance ที่คณะกรรมการ ธปท. กำหนด รวมทั้งมีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Tracking Error Limits) จากการบริหารแบบที่สามารถเบี่ยงเบนออกจากดัชนีอ้างอิงได้ (Active Management) โดยแยกเป็นระดับการเบี่ยงเบนด้านสินทรัพย์ และด้านสกุลเงิน รวมทั้งมีระบบงานที่ใช้ในการควบคุมดูแลไม่ให้มีการลงทุนที่เบี่ยงเบนเกินไปจากระดับความเสี่ยงที่กำหนด

ในการจัดทำดัชนีอ้างอิงนั้น ได้ใช้หลักการสากลในการจัดทำเพื่อให้ได้กองทุนที่มีการกระจายตัวของสินทรัพย์และสกุลเงินที่ให้ผลตอบแทนสูงสุด ณ ระดับความเสี่ยงหนึ่ง ๆ ซึ่งเป็นค่าความเสี่ยงรวมของความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย และความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน นอกจากนั้น ธปท. ยังทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยวิธี Stress Test เพื่อจำกัดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อเงินสำรองระหว่างประเทศภายใต้สภาวะตลาดต่าง ๆ

21.1.2.2 ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) คือ ความเสี่ยงที่ ธปท. อาจไม่ได้รับการชำระคืนเงินต้นหรือดอกเบี้ย หรือมีผลขาดทุนจากการที่คู่ค้าหรือผู้ออกตราสารไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันที่มีกับ ธปท. ความเสี่ยงนี้รวมถึงความเสี่ยงที่มูลค่าตลาดของตราสารหนี้ด้อยค่าลงจากการปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Rating Downgrades) ของตราสารหนี้หรือของผู้ออกตราสารหนี้

แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของ ธปท. มีดังนี้

(1) กำหนดอันดับเครดิตขั้นต่ำ (Minimum Credit Rating) ของคู่ค้าและผู้ออกตราสารเพื่อจำกัดให้ระดับ Credit Value-at-Risk อยู่ในระดับที่ต่ำ

(2) กำหนด Aggregate Credit Exposure Limits ของคู่ค้าในรูปของ Deposit Equivalent Exposure โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตและจำนวนคู่ค้าที่เหมาะสม

(3) กำหนด Individual Credit Exposure Limit ของคู่ค้าตามอันดับเครดิต โดยมีการปรับ Limit ตามเครื่องชี้แนวโน้มการปรับลดอันดับเครดิตก่อนการปรับลดอันดับเครดิตจริง

(4) กำหนด Sovereign Credit Limits โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตของแต่ละประเทศเป็นสำคัญและเป็นข้อมูลที่นำไปใช้ในการสร้างดัชนีอ้างอิง

21.1.2.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) อาจเกิดได้จากการที่ ธปท. ไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ภายในเวลาที่ต้องการโดยมีต้นทุนที่เหมาะสม

การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เน้นการกำหนดระดับสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ (Illiquid Assets) ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากความต้องการในด้านสภาพคล่องและการเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนในสินทรัพย์สภาพคล่องต่ำ (Liquidity Premium) และผลเสียหายทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นจากการที่ต้องขายสินทรัพย์นั้น

21.2 การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

เนื่องด้วยปัจจุบันสถานการณ์ฉุกเฉินอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติและความไม่สงบในด้านต่าง ๆ มีแนวโน้มทวีความรุนแรงและส่งผลกระทบครอบคลุมพื้นที่บริเวณกว้างมากขึ้น ธปท. ในฐานะหนึ่งในผู้ดูแลระบบการเงินของประเทศจำเป็นต้องมีสถานที่ปฏิบัติงานสำรองที่มีความพร้อม เพื่อให้ระบบการเงินของประเทศสามารถดำเนินการภายใต้สถานการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่องครอบคลุมในหลายสถานการณ์

ดังนั้น ในปี 2555 ธปท. จึงได้จัดทำโครงการการกำหนดแนวทางปรับปรุง Business Continuity Plan (BCP) ระบบการเงินของประเทศ โดยมีการศึกษาวิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และพิจารณา

ความเหมาะสมของสถานที่ปฏิบัติงานสำรองของ ธปท. ที่จะรองรับสถานการณ์ดังกล่าว รวมทั้งศึกษาแนวทางการพัฒนาปรับปรุง BCP ระบบการเงินของประเทศให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน โดยได้สำรวจความเห็นจากสถาบันการเงินถึงความพร้อมของแผนฉุกเฉินในภาพรวม และเพื่อขอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการปรับปรุง BCP ระบบการเงินของประเทศร่วมกัน

ทั้งนี้ ธปท. ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการก่อสร้างสถานที่ปฏิบัติงานสำรองแห่งใหม่เพิ่มเติมเพื่อให้สามารถรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น โดยขั้นตอนต่อไปจะต้องมีการประสานงานกับสถาบันการเงินและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเพื่อหารือแนวทางในการดำเนินการร่วมกันต่อไป

22. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ ธปท. ให้ออกงบการเงิน เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2556

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี อย่างยั่งยืนของไทย

5

รายงานประจำปี '55

การบริหารและการพนักงาน

แผนยุทธศาสตร์และการกำกับดูแลกิจการ

1. แผนยุทธศาสตร์

ในปี 2554 ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้เริ่มนำเครื่องมือทางการบริหารจัดการตามแนวคิด Balanced Scorecard (BSC) มาประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนเป้าหมายยุทธศาสตร์ของ ธปท. ไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผล และในปี 2555 ธปท. ได้ดำเนินการทบทวนยุทธศาสตร์ 5 ปี (ปี พ.ศ. 2555-2559) และเป้าหมายตาม Balanced Scorecard (BSC) ที่ใช้ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ ใน 4 มุมมอง คือ

1) พันธกิจหลัก (Mission Target)
2) การตอบสนองความต้องการของ Stakeholders (Stakeholders' Needs)
3) ยุทธศาสตร์สนับสนุนพันธกิจหลัก (Strategic Thrusts)
4) การบริหารจัดการภายใน (Workforce & Internal Excellence)

โดยนำทั้ง 4 มุมมองมาจัดแสดงในแผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map) ของ ธปท. ดังภาพ

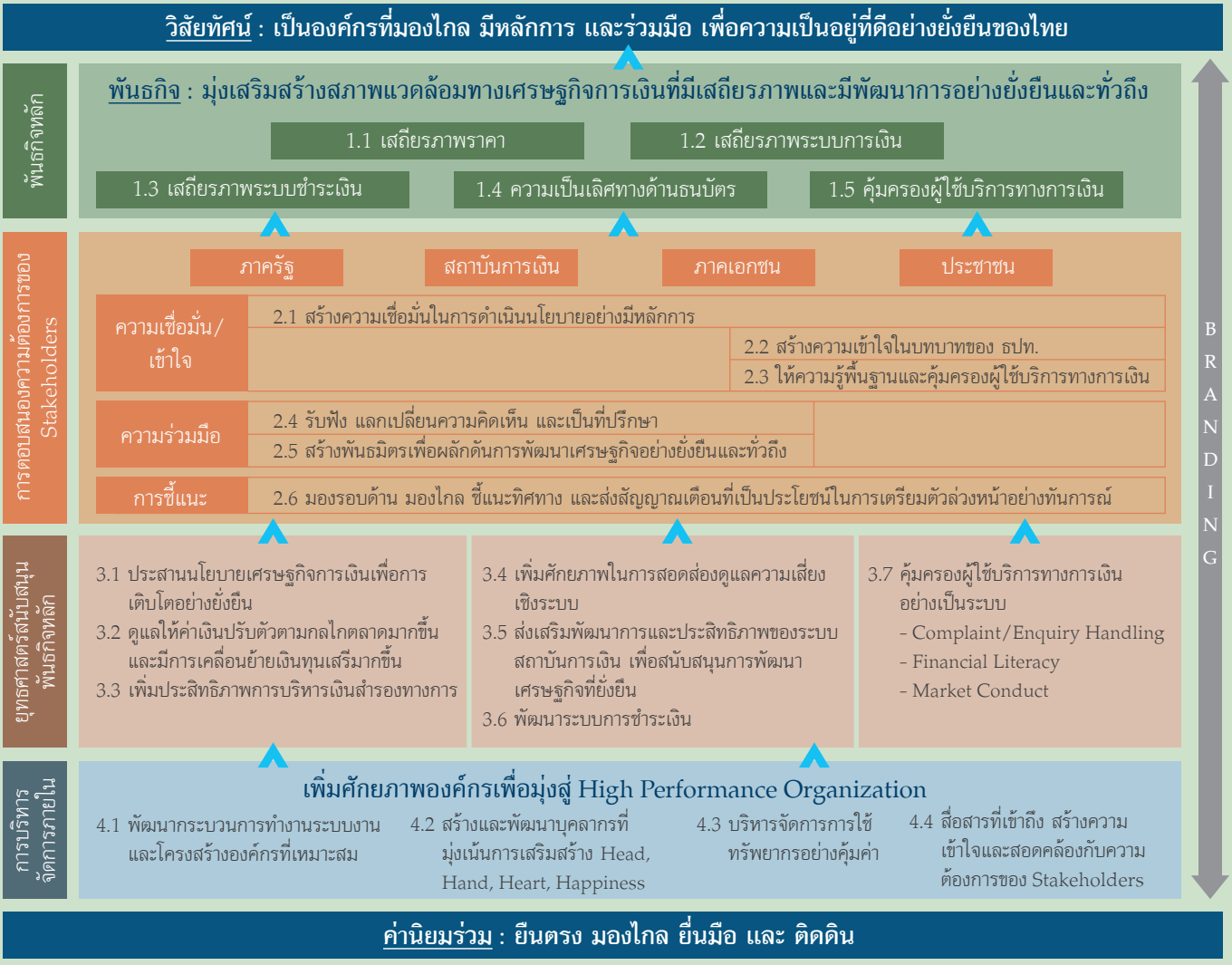

แผนที่กลยุทธ์ (Strategy Map) ของ ธปท.

ทั้งนี้ ผลการดำเนินงานของ ธปท. ใน 4 มุมมอง ตามกรอบ Balanced Scorecard (BSC) สำหรับปี 2555 สรุปได้ดังนี้

มุมมองที่ 1 พันธกิจหลัก (Mission Targets)

(1) การดูแลเสถียรภาพราคา (Price Stability)

ธปท. ได้ดูแลอัตราเงินเฟ้อให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมและไม่ผันผวนมาก เอื้อต่อการเติบโตของเศรษฐกิจ ผลักดันการทบทวนแนวคิดและนโยบายจัดการอัตราแลกเปลี่ยน เพื่อให้อัตราแลกเปลี่ยนเคลื่อนไหวตามกลไกตลาดมากขึ้น จัดทำจรรยาบรรณ (Code of Conduct) และแนวทางการตรวจสอบ ติดตาม และพัฒนาระบบข้อมูล เพื่อป้องกันความเสียหายจากการเก็งกำไรค่าเงินบาท ดูแลรักษามูลค่าของเงินสำรองทางการในรูปของเงินตราต่างประเทศ ให้มีสภาพคล่องเพียงพอต่อการดำเนินนโยบายการเงินและอัตราแลกเปลี่ยนโดยได้รับผลตอบแทนที่เหมาะสม

(2) การดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน (Financial Stability)

ธปท. กำกับดูแลสถาบันการเงินแต่ละแห่งและระบบการเงินโดยรวมให้มีความมั่นคง มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการชำระหนี้ และไม่ให้มีสถาบันการเงินที่ขาดสภาพคล่องจนกระทบต่อภาคเศรษฐกิจโดยรวม ออกมาตรการที่เอื้ออำนวยต่อภาคเศรษฐกิจจริง ให้ได้รับบริการทางการเงินที่มีประสิทธิภาพด้วยต้นทุนที่เหมาะสม และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อสนับสนุนการออกตราสารหนี้ของภาคเอกชน

(3) การดูแลเสถียรภาพระบบชำระเงิน (Payment System Stability)

ธปท. ดูแลระบบการชำระเงินที่มีความสำคัญต่อความเสี่ยงเชิงระบบ ให้สามารถบริการได้อย่างต่อเนื่อง ติดตามดูแลความเสี่ยงทั้งด้านระบบงานชำระเงินของ ธปท. และด้านธนาคารสมาชิกเพื่อให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด มีแนวนโยบายที่ชัดเจน และมีมาตรการเพื่อช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งระบบ Local Switching เพื่อรองรับรายการชำระเงินผ่านบัตรเดบิตที่ออกและใช้จ่ายในประเทศ

(4) ความเป็นเลิศด้านธนบัตร (Banknote Excellence)

ธปท. ดูแลให้ธนบัตรในระบบอยู่ในสภาพดี สะอาด ยากต่อการปลอมแปลง รวมทั้งสามารถตอบสนองต่อความต้องการธนบัตรจากธนาคารพาณิชย์ภายใต้กฎเกณฑ์ที่กำหนด

(5) การคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (Consumer Protection on Financial Services)

ธปท. ดูแลให้ประชาชน และ SMEs มีความรู้ความเข้าใจและได้รับความเป็นธรรมจากการใช้บริการทางการเงิน รับฟังและแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียนต่างๆ กำหนดแนวนโยบายข้อกำหนดขั้นต่ำด้านการเปิดเผยข้อมูลของสถาบันการเงินในการนำเสนอผลิตภัณฑ์ และบริการทางการเงิน ประชุมร่วมระหว่างผู้บริหารระดับสูงของ ธปท. สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) และปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคุ้มครองผู้บริโภคทางการเงิน และข้อเสนอเกี่ยวกับการผ่อนคลายหลักเกณฑ์ เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติในเชิงพาณิชย์

มุมมองที่ 2 **การตอบสนองความต้องการของ Stakeholders (Stakeholders' Needs)**

ธปท. ให้ความสำคัญในการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ Stakeholders เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อสร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของ ธปท. ให้แก่ประชาชนและธุรกิจ สร้างพันธมิตรกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อผลักดันพันธกิจหลักของ ธปท. และการนำ Branding มาใช้กับองค์กรในมิติต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและชัดเจนของ ธปท. ตามค่านิยมองค์กร ยืนตรง มองไกล ยื่นมือ ติดดิน ซึ่งเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ของ ธปท.

มุมมองที่ 3 **ยุทธศาสตร์สนับสนุนพันธกิจหลัก (Strategic Thrusts)**

ธปท. ดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนพันธกิจหลักขององค์กร ได้แก่

(1) การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน และการคลังอย่างสอดประสานกัน เพื่อนำไปสู่การเติบโตที่ยั่งยืนของเศรษฐกิจ มีการระดมสมองกลุ่มผู้วางนโยบาย และผู้นำทางความคิดที่นำไปสู่ความร่วมมือในการผลักดันนโยบายที่เหมาะสม สื่อสารให้สาธารณชนตระหนักถึงบทบาทและความสำคัญของการดำเนินนโยบาย

(2) การดูแลให้ระบบเศรษฐกิจการเงินไทยพึ่งพาอัตราแลกเปลี่ยนน้อยลง เพื่อรักษาขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยค่าเงินปรับตัวตามกลไกตลาด และการเคลื่อนย้ายเงินทุนเสรีมากขึ้น

(3) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเงินสำรองทางการ โดยผลตอบแทนจากการลงทุนเพิ่มขึ้นในระยะปานกลาง ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ มีระบบงานและบุคลากรที่มีศักยภาพเพียงพอในการปรับนโยบายการลงทุนให้เหมาะสมกับสถานการณ์

(4) การเพิ่มศักยภาพในการสอดส่องดูแลความเสี่ยงเชิงระบบ มีการดำเนินนโยบายป้องกันที่มีประสิทธิภาพทันต่อสถานการณ์ มีกรอบการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการทำงานร่วมกับองค์กรกำกับดูแลอื่น ๆ รวมทั้ง ธปท. มีบุคลากรที่มีศักยภาพ กรอบการวิเคราะห์ข้อมูล และโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม

(5) การส่งเสริมพัฒนาการและประสิทธิภาพของระบบสถาบันการเงิน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน สามารถตอบสนองความต้องการของภาคเศรษฐกิจจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Efficiency) สถาบันการเงินไทยสามารถแข่งขันได้ (Competitiveness) และให้บริการทางการเงินอย่างทั่วถึง (Financial Inclusion)

(6) การส่งเสริมประสิทธิภาพและความมั่นคงของระบบการชำระเงิน สนับสนุนการใช้ e-Payments มีการบริหารความเสี่ยงจาก Cross-Border Payments และมีมาตรการส่งเสริมและพัฒนาระบบเพื่อรองรับความต้องการชำระเงินระหว่างประเทศ

(7) การคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินอย่างเป็นระบบ ประชาชนประทับใจและได้รับประโยชน์จากการทำหน้าที่ด้านคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินของ ธปท. มีการปรับกระบวนการทำงาน และสื่อสารกับประชาชนเพื่อให้รับทราบ เข้าใจ และมีความคาดหวังที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทของ ธปท. ในเรื่องการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน

มุมมองที่ 4 **การบริหารจัดการภายใน (Workforce & Internal Excellence)**

ธปท. ให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการทำงานขององค์กร เพื่อมุ่งสู่องค์กรสมรรถนะสูง (High Performance Organization : HPO) โดยการปรับปรุงกระบวนการทำงานและการบริหารภายในสายงาน ปรับปรุงโครงสร้างตำแหน่งงานและการประเมินค่างาน ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้าน IT มีมาตรการบริหารความเสี่ยง และเสริมสร้างการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล สร้างและพัฒนาบุคลากรโดยให้พนักงานได้หมุนเวียนข้ามสายงาน หรือไปปฏิบัติงานกับองค์กรภายนอก พัฒนาหลักสูตรภาวะผู้นำ กำหนดผู้ที่มีศักยภาพที่จะเติบโตเป็นผู้บริหารขององค์กร ส่งเสริมความผูกพันและความต้องการมีส่วนร่วมกับองค์กรของพนักงาน รวมทั้งผลักดันให้มีการบริหารจัดการการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

2. โครงสร้างองค์กร ระบบงาน และกระบวนการทำงาน

ธปท. มีการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ระบบงาน และกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยขับเคลื่อนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี (ปี พ.ศ. 2555-2559) มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงอย่างยั่งยืน (High Performance Organization : HPO) โดยมีเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่การร่วมนำพาประเทศไทยไปสู่ความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืน มีระบบเศรษฐกิจการเงินที่มีเสถียรภาพ สามารถรองรับความผันผวนทางเศรษฐกิจการเงิน ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้เป็นอย่างดี โดยในปี 2555 มีการปรับปรุงงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชกำหนด (พ.ร.ก.) แผนยุทธศาสตร์ ธปท. 5 ปี และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารระบบงานภายใน ธปท. ดังนี้

2.1 การปรับปรุงโครงสร้างเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชกำหนด (พ.ร.ก.)

2.1.1 งานด้านสินเชื่อเฉพาะกิจ

โดยที่ประเทศไทยประสบเหตุอุทกภัยอย่างรุนแรงในปี 2554 ทำให้เกิดความเสียหาย และผลกระทบต่อประชาชน และภาคเศรษฐกิจในวงกว้าง เพื่อเป็นการช่วยเยียวยาและบรรเทาผลกระทบที่ผู้ประสบอุทกภัยได้รับ รัฐบาลจึงได้ตรา "พระราชกำหนดให้อำนาจ ธปท. ช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ได้รับความเสียหายจากมหาอุทกภัย พ.ศ. 2555" โดยให้ ธปท. มีอำนาจให้กู้ยืมเงินแก่ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจเพื่อนำไปให้กู้ต่อแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม

อาศัยความตาม พ.ร.ก. ฉบับนี้ ธปท. ได้จัดตั้งทีมสินเชื่อเฉพาะกิจเพื่อรับผิดชอบงานด้านการออกระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน งานด้านวิเคราะห์จัดสรรและปรับเปลี่ยนวงเงินที่จัดสรรให้แต่ละสถาบันการเงิน งานด้านการกำกับตรวจสอบกระบวนการขอและใช้สินเชื่อของสถาบันการเงิน และงานด้านระบบ ฐานข้อมูลสินเชื่อ และระบบเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.1.2 งานด้านการจัดการกองทุน

ตาม พ.ร.ก. ปรับปรุงการบริหารหนี้เงินกู้ที่กระทรวงการคลังกู้เพื่อช่วยเหลือกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาระบบ พ.ศ. 2555 (พ.ร.ก. ปรับปรุงหนี้ฯ) ธปท. จึงได้จัดกลุ่มงานและปรับโครงสร้างงานการจัดการกองทุนใหม่ เพื่อรองรับภารกิจใหม่ โดยให้มีองค์งานด้านกฎหมายและติดตามทรัพย์สิน เพื่อดูแลรับผิดชอบงานคดีและติดตามทรัพย์สินของกองทุน รวมถึงองค์งานด้านการบริหารธุรกิจและหนี้ เพื่อดูแลงานด้านการดำเนินธุรกิจจัดการหลักทรัพย์ และการบริหารหนี้

2.2 การปรับปรุงโครงสร้างเพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ ธปท. 5 ปี

2.2.1 งานด้านการชำระเงิน และตราสารหนี้

เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาระบบชำระเงิน ธปท. ได้จัดกลุ่มงานระบบการชำระเงินใหม่ โดยรวมศูนย์งานพัฒนาและวิเคราะห์ และเพิ่มองค์งานเพื่อดูแลบริหารความเสี่ยง โดยทำหน้าที่จัดการและควบคุมโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงในระบบการชำระเงินและพันธบัตร ทั้งที่เกิดจากภายในและที่เป็นผลกระทบจากสมาชิกและสถาบันภายนอก นอกจากนี้ ยังรวมศูนย์งานด้านปฏิบัติการและเพิ่มองค์งานเพื่อดูแลงานเงินฝากและบาทเนต กลั่นกรองงานและเน้นงานที่มีลักษณะแตกต่างกันในเชิงลึก รวมทั้งแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อน

2.2.2 งานด้านนโยบายเศรษฐกิจการเงิน

ธปท. ได้เสริมสร้างงานด้านนโยบายเศรษฐกิจการเงินให้แข็งแกร่ง สอดรับกับยุทธศาสตร์ด้านการประสานนโยบายเศรษฐกิจการเงิน โดยเน้นงานศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนาเครื่องมือในการชี้วัดเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ เช่น งานด้านการวิเคราะห์ผลกระทบ และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านเสถียรภาพระบบการเงิน งานพัฒนาเครื่องชี้วัดในการติดตามและประเมินความเสี่ยงภาคอสังหาริมทรัพย์และภาคครัวเรือน มีการรับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับภายนอกรอบด้าน เพื่อให้มีการประสานความคิดและความเข้าใจร่วมกัน และนำไปสู่การมีวิสัยทัศน์ร่วม (Common Vision) รวมทั้งประสานงานร่วมมือผลักดันนโยบาย อันจะนำไปสู่ความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย

2.2.3 งานด้านการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน

ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินจัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2554 ตามยุทธศาสตร์ด้านการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน เพื่อดูแลให้ผู้บริโภคได้รับความเป็นธรรมในการใช้บริการทางการเงิน โดยเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ของศูนย์ฯ เพื่อมุ่งสู่การมีกระบวนการทำงานด้านการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงินอย่างเป็นระบบ และเอื้อต่อการดำเนินการที่สอดประสานกับหน่วยงานภายนอก ซึ่งนับแต่จัดตั้งศูนย์ฯ ขึ้นมา ปริมาณงานรับเรื่องร้องเรียนทางโทรศัพท์มีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ธปท. จึงจัดกลุ่มงานด้านการรับเรื่องร้องเรียนใหม่ให้เป็น Call Centre เต็มรูปแบบ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริการให้รวดเร็ว และเป็น One Stop Service รวมถึงมีการควบคุมคุณภาพการให้บริการของระบบ Call Centre

2.2.4 งานด้านการบริหารการสื่อสารองค์กร

ธปท. มีภารกิจที่ต้องผลักดันกลยุทธ์การสื่อสารทั้งภายในและภายนอก ให้เกิดความชัดเจนเป็นรูปธรรม มีประสิทธิผล โดยมีระบบการสื่อสารที่เข้าใจง่าย เข้าถึงและเชื่อมโยงกับความต้องการของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) เพื่อเสริมพันธกิจด้านการสื่อสารให้สัมฤทธิผล จึงได้จัดกลุ่มงานและโครงสร้างของฝ่ายบริหารการสื่อสารองค์กรใหม่ โดยให้มีองค์งานที่ทำหน้าที่ผลักดันกลยุทธ์แต่ละด้านโดยเฉพาะเพื่อให้เกิดความชัดเจน นอกจากนี้ ยังจัดงานที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เชื่อมโยงกัน มาไว้ภายใต้ส่วนงานเดียวกัน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการควบคุมและดำเนินงาน

2.2.5 งานด้านทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร

ในปี 2555 ธปท. ได้ปรับปรุงงานของสายงานทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร ด้วยการสร้างและพัฒนาศักยภาพบุคลากร พัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการทำงาน เพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงอย่างยั่งยืน (High Performance Organization : HPO) ในการนี้ ธปท. ได้จัดกลุ่มภารกิจงานและความรับผิดชอบที่สอดคล้องกันอยู่ด้วยกัน จัดให้มีหน่วยงานกลยุทธ์การบริหารทรัพยากรบุคคล (HR Business Partner) เพื่อทำหน้าที่ช่วยผู้บริหารในแต่ละสายงาน ผลักดันงานบริหารทรัพยากรบุคคลเชิงกลยุทธ์ ซึ่งจะช่วยให้เกิดความเชื่อมโยง มีบูรณาการสอดรับกับทิศทางการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ตาม Balanced Scorecard (BSC) ที่ได้นำมาใช้ในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ ธปท.

2.3 การปรับปรุงโครงสร้างเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารระบบงานภายใน ธปท.

2.3.1 งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทในการส่งเสริมและสร้างเสถียรภาพของระบบการเงินไทยอย่างมาก ธปท. ให้ความสำคัญกับงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยการจัดตั้งองค์งานเพื่อขับเคลื่อนงานในภาพรวมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และผลักดันงานเชิงรุกมากขึ้น ได้แก่ งานด้านความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Security) และงานจัดการคุณภาพ (Quality Assurance) เป็นต้น

2.3.2 งานด้านการตรวจสอบการทำงานของ ธปท.

ธปท. ได้จัดตั้งฝ่ายติดตามการปฏิบัติงาน เพื่อทำหน้าที่กำกับ ตรวจสอบ และติดตาม การปฏิบัติงานของฝ่ายงานต่างๆ ใน ธปท. ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ คำสั่ง และระเบียบพิธีปฏิบัติต่างๆ ทั้งแบบ Day-to-day และ On going monitoring เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการองค์กร เพื่อป้องกันความเสียหายแก่องค์กร ทั้งนี้ ยังคงมีงานการตรวจสอบกิจการภายในที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบกิจการและการดำเนินงานของ ธปท. เพื่อสอบทานว่ามีการบริหารความเสี่ยงที่สำคัญอย่างเพียงพอและเหมาะสม โดยเฉพาะระบบและกระบวนงานที่มีความเสี่ยงสำคัญในระดับสูง โดยจะเน้นงานดูแลภาพรวมเรื่องระบบการควบคุมของ ธปท. เป็นหลัก ในฐานะ 3rd Line of Defense ในการบริหารความเสี่ยง

2.3.3 งานด้านธุรการและบริหารอาคาร

ธปท. ได้จัดกลุ่มงานด้านธุรการและบริหารอาคารใหม่ โดยการโอนงานด้านการพัฒนาสถานที่ทั้งหมดไปรวมอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักบริหารอาคาร พร้อมทั้งจัดให้มีองค์งานด้านลูกค้าสัมพันธ์ เพื่อเป็นจุดรับเรื่อง ติดตาม และประสานงานการขอใช้บริการที่จุดเดียว (Single Point of Contact) ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการกำกับ ดูแล และบริหารจัดการทรัพย์สิน (Property Management) ของ ธปท. ในภาพรวม

3. การกำกับดูแลกิจการและการบริหารความเสี่ยง

3.1 การกำกับดูแลกิจการ

พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 ได้กำหนดภารกิจหลักของ ธปท. และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ธปท. ในการควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ ธปท. เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางการเงิน เสถียรภาพของระบบสถาบันการเงินและระบบการชำระเงิน รวมถึงแผนงาน งบประมาณ และหลักเกณฑ์การบริหารสินทรัพย์ของ ธปท. และให้ ธปท. ดำเนินการด้านนโยบายการเงิน นโยบายสถาบันการเงิน และนโยบายระบบการชำระเงิน ภายใต้การดำเนินการของคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบนโยบายแต่ละด้าน ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) และคณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.)

ทั้งนี้ เพื่อให้มีการประสานงานในการกำหนดนโยบายร่วมกัน และเชื่อมโยงความรับผิดชอบในการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายต่างๆ ธปท. มีระบบการทำงานที่ประสานความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการนโยบายในรูปคณะอนุกรรมการ เช่น คณะอนุกรรมการเสถียรภาพระบบการเงิน (อสร.) เป็นต้น

นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบธนาคารแห่งประเทศไทย (กตส.) ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการ ธปท. จะทำหน้าที่เป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพของคณะกรรมการ ธปท. ในการกำกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานในสังกัด ธปท. ให้เป็นไปโดยสอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม มีระบบการควบคุมภายใน และการตรวจสอบกิจการภายในที่มีประสิทธิภาพและรัดกุม

อนึ่ง ในปี 2555 ธปท. ได้ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรของสายตรวจสอบกิจการภายใน โดยจัดตั้งฝ่ายตรวจสอบกิจการภายในและติดตามการปฏิบัติงานขึ้น ประกอบด้วย ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน และฝ่ายติดตามการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ ฝ่ายติดตามการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นฝ่ายที่จัดตั้งขึ้นใหม่ มีหน้าที่ติดตามการปฏิบัติงานและการดำเนินงานของส่วนงานต่างๆ ใน ธปท. เพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ คำสั่ง และระเบียบพิธีปฏิบัติของ ธปท. ที่ได้กำหนดไว้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

ในส่วนของการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง (กคส.) ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการ ธปท. จากกรรมการ ธปท. ที่ไม่ใช่ผู้บริหารของ ธปท. จะทำหน้าที่ช่วยคณะกรรมการ ธปท. ในการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมของ ธปท. ให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี

3.2 การบริหารความเสี่ยงองค์กร

การบริหารความเสี่ยงของ ธปท. มีคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (คบส.) ซึ่งมีผู้ว่าการเป็นประธาน และคณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน (อสง.) ซึ่งมีรองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงินเป็นประธาน โดยมีฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กรเป็นหน่วยงานหลักในการดูแลงานบริหารความเสี่ยง ให้เป็นไปตามนโยบายของ ธปท. และคณะกรรมการชุดต่างๆ โดยครอบคลุมความเสี่ยงด้านนโยบายและด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงทางการเงิน ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ และความเสี่ยงด้านชื่อเสียง รายละเอียดสรุปโดยสังเขปได้ดังนี้

3.2.1 การบริหารความเสี่ยงภาพรวม

ในปี 2555 ธปท. ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ของผู้บริหารระดับสูง เพื่อระบุ (Identify) และประเมิน (Assess) ความเสี่ยง ซึ่งมีนัยสำคัญต่อองค์กร และพิจารณาแนวทางจัดการและควบคุม (Control) ที่เหมาะสม กระบวนการบริหารความเสี่ยงดังกล่าว จะช่วยเสริมให้การดำเนินงานของ ธปท. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ และสร้างความมั่นใจว่า คณะกรรมการ ธปท. และคณะผู้บริหารระดับสูงของ ธปท. ได้ตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่อาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงาน และมีแนวทางจัดการและควบคุมที่เหมาะสม ทั้งนี้ ธปท. ได้นำประเด็นความเสี่ยงองค์กรเหล่านี้มาใช้ประกอบในการพิจารณาจัดทำแผนงานสนับสนุนยุทธศาสตร์ปี 2556 ด้วย

นอกจากนี้ ในปี 2555 ธปท. ได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปรับปรุงฐานะการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย (ทผง.) เพื่อประเมินผลกระทบของฐานะการเงินต่อการดำเนินงานของ ธปท. และต่อระบบเศรษฐกิจการเงินไทย รวมทั้งพิจารณาแนวทางดำเนินการที่เหมาะสมในการปรับปรุงฐานะการเงิน โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์และภารกิจหลักของ ธปท. เป็นสำคัญ

3.2.2 การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท. ครอบคลุมความเสี่ยงทางการเงินที่เป็นผลจากการดำเนินบทบาทการเป็นธนาคารกลาง 3 ด้านหลัก ได้แก่ การบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ การดำเนินนโยบายการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน และการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงินเพื่อรักษาเสถียรภาพระบบสถาบันการเงิน โดยที่ความเสี่ยงทางการเงินจำแนกออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1) ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) คือ ความเสี่ยงจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน และราคาหลักทรัพย์ที่ลงทุน
2) ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) คือ ความเสี่ยงที่อาจไม่ได้รับการชำระคืนเงินต้นหรือดอกเบี้ย หรือมีผลขาดทุนจากการที่คู่ค้า หรือผู้ออกตราสารไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันที่มีกับ ธปท. ความเสี่ยงนี้รวมถึงความเสี่ยงที่มูลค่าตลาดของตราสารด้อยค่าลงจากการปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือ
3) ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถได้มาซึ่งสภาพคล่องภายในเวลาที่ต้องการ โดยมีต้นทุนที่เหมาะสม

ทั้งนี้ เป้าหมายการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท. ได้แก่

1) การใช้ประโยชน์จากแนวทางและเทคนิคการบริหารความเสี่ยงทางการเงินอย่างเหมาะสม เพื่อเสริมให้การดำเนินนโยบายเป็นไปอย่างรอบคอบ รัดกุม โดยไม่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินนโยบายตามบทบาทหน้าที่ของธนาคารกลาง
2) การวางระบบการบริหารความเสี่ยงให้รวมเข้าไปในกระบวนการพิจารณาและการดำเนินนโยบายอย่างบูรณาการ

โครงสร้างการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท. ประกอบด้วยคณะกรรมการและอนุกรรมการหลายชุดที่ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและกำกับควบคุมดูแล สรุปได้ดังนี้

1) คณะกรรมการ ธปท. กำหนดหลักเกณฑ์การบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศในระดับสูงสุด ได้แก่ วัตถุประสงค์ของกองทุนต่างๆ ของเงินสำรองระหว่างประเทศ ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ทั้งด้าน Market Risk, Credit Risk และ Liquidity Risk รวมทั้งประเภทสินทรัพย์และธุรกรรมที่อนุญาตให้ลงทุน

2) คณะกรรมการตรวจสอบ (กตส.) กำหนดนโยบายตรวจสอบการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการเงิน รวมถึงนโยบายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การปรับนโยบายบัญชี ให้เป็นไปตามกรอบที่คณะกรรมการ ธปท. ได้กำหนดไว้ เป็นต้น

3) คณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง (กคส.) สนับสนุนคณะกรรมการ ธปท. ในการดูแลการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมของ ธปท. ให้มีการประเมินความเสี่ยง การกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ การติดตาม รายงาน และควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสม

4) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (คบส.) กำหนดกรอบนโยบาย และแนวทางการบริหารความเสี่ยง รวมถึงการบริหารทรัพย์สินและหนี้สินของ ธปท. และการบริหารจัดการเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงขององค์กร รวมทั้งอนุมัติเกณฑ์การบริหารความเสี่ยงภายใต้ขอบเขตความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ธปท.

5) คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน (อสง.) กลั่นกรองกรอบนโยบายและแนวทางการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท. ให้กับ คบส. รวมถึงอนุมัติและติดตามการดำเนินการในเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานบริหารความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท. ภายในกรอบที่คณะกรรมการ ธปท. และ คบส. กำหนด

6) คณะอนุกรรมการตลาดเงิน (อนต.) กลั่นกรองหลักเกณฑ์การบริหารความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการดำเนินนโยบายการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน เพื่อนำเสนอต่อ คบส. รวมทั้งอนุมัติหลักเกณฑ์ที่อยู่ภายใต้ขอบเขตอำนาจที่มี

ทั้งนี้ ฝ่ายที่รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยงทางการเงินให้เป็นไปตามกรอบและนโยบายที่คณะกรรมการได้กำหนดไว้ ได้แก่ ฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กร (ฝบส.) ซึ่งรายงานตรงต่อรองผู้ว่าการ ด้านบริหาร เพื่อให้มีการแบ่งแยกหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน (Segregation of Duties) และมีการตรวจสอบถ่วงดุล (Check and Balance) กับฝ่ายบริหารเงินสำรอง ซึ่งมีบทบาทเป็นผู้ทำธุรกรรม (Front Office)

อนึ่ง ฝบส. ประเมิน กำกับ และติดตาม ผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการบริหารสินทรัพย์ ผ่านระบบ Finance Kit (FK) ซึ่งเป็นระบบ Straight Through Processing โดยมีระบบ Compliance, Access และ Audit Trail ที่ดี และสามารถวัดความเสี่ยงได้แบบ Real-time

ในปี 2555 ฝบส. ได้ดำเนินโครงการอัพเกรดระบบ FK เป็น Version ใหม่ภายใต้ ชื่อ Wall Street Suite ซึ่งมีการปรับปรุงรูปแบบให้มีความสามารถในการใช้งานมากขึ้น ลดโอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดลง และรองรับตราสารทางการเงินได้หลากหลายขึ้น โดยโครงการอัพเกรดได้ดำเนินการต่อเนื่องมาจากปี 2553 ซึ่งแล้วเสร็จและเริ่มใช้งานมาตั้งแต่เดือนมิถุนายนปี 2555

ธปท. ทบทวนดัชนีอ้างอิงของกองทุนต่าง ๆ เป็นประจำทุกปี เพื่อให้สัดส่วนการลงทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ภาพรวมของการทบทวนทำให้การบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศในปัจจุบันมีการกระจายความเสี่ยงมากกว่าในอดีต ผ่านการถือครองสินทรัพย์และสกุลเงินที่หลากหลายมากขึ้น

3.2.3 การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

1) การประเมินความเสี่ยงและการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self-Assessment : CSA)
ในปี 2555 ทุกส่วนงานใน ธปท. มีการประเมินความเสี่ยงและการควบคุมด้วยตนเองตามระเบียบของ ธปท. ซึ่งกำหนดให้ทุกส่วนงานประเมิน CSA อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อนำผลดังกล่าวไปปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งได้ใช้ระบบบริหารความเสี่ยง (Risk Management System : RMS) เป็นเครื่องมือสนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยงของ ธปท.

2) การจัดทำและทดสอบแผนฉุกเฉิน (Business Continuity Plan : BCP)
ปัจจุบัน ธปท. มีแผนฉุกเฉินเพื่อรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของ ธปท. ประกอบด้วยแผนฉุกเฉินกรณีเกิดวินาศภัยและเหตุการณ์ความไม่สงบ และแผนฉุกเฉินเพื่อเตรียมความพร้อมรับการระบาดใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่/ไข้หวัดนก

อย่างไรก็ดี เนื่องจากสถานการณ์ฉุกเฉินอันเนื่องจากภัยธรรมชาติ และความไม่สงบในด้านต่าง ๆ มีแนวโน้มทวีความรุนแรง และส่งผลกระทบครอบคลุมบริเวณกว้างมากขึ้น ในปี 2555 ธปท. จึงได้จัดทำโครงการการกำหนดแนวทางการปรับปรุง BCP ระบบการเงินของประเทศ โดยมีการศึกษาวิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งพิจารณาความเหมาะสมของสถานที่ปฏิบัติงานสำรองของ ธปท. และแนวทางการพัฒนาปรับปรุง BCP ระบบการเงินของประเทศให้มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกัน ทั้งนี้ ธปท. มีแผนงานที่จะดำเนินการก่อสร้างสถานที่ปฏิบัติงานสำรองแห่งใหม่เพิ่มเติม เพื่อให้สามารถรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้นต่อไป

4. การบริหารทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร

4.1 สถานะด้านกำลังคน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2555 ธปท. มีจำนวนพนักงาน 3,585 คน อัตราส่วนพนักงานชายต่อพนักงานหญิงเท่ากับ 46 : 54 เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2554 จำนวน 124 คน หรือร้อยละ 3.58 โดยมีการออกจากงานของพนักงานรวม 92 คน แบ่งเป็นออกตามเกษียณอายุจำนวน 49 คน ที่เหลืออีก 43 คน เป็นการลาออก ถูกให้ออกจากงาน ถึงแก่กรรม และออกจากงานก่อนเกษียณอายุ (Early Retirement) และทั้งปี 2555 มีพนักงานเข้าใหม่จำนวน 182 คน โดยไปปฏิบัติงานที่ สายตลาดการเงิน (สกง.) และฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กร (ฝบส.) ร้อยละ 22.22 สายนโยบายการเงิน (สนง.) ร้อยละ 13.33 สายกำกับสถาบันการเงิน (สกส.) ร้อยละ 11.11 สายนโยบายสถาบันการเงิน (สนส.) ร้อยละ 10 และสายอื่น ๆ ได้แก่ สายระบบข้อสนเทศ (สรข.) สายช่วยงานบริหาร (สชบ.) สายตรวจสอบกิจการภายใน (สตน.) สายทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร (สทพ.) สายวางแผนและงบประมาณ (สวผ.) และสายออกบัตรธนาคาร (สอบ.) รวมร้อยละ 43.33

พนักงานที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 42.45 ปริญญาโทร้อยละ 42.74 และระดับปริญญาเอกร้อยละ 1.88

4.2 การบริหารทรัพยากรบุคคล

ธปท. ได้จัดทำเป้าหมายด้านคุณภาพบุคลากรและการพัฒนาองค์กร เพื่อกำหนดแผนแม่บทด้านทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร สำหรับใช้เป็นกรอบการทำงานในช่วงปี 2555-2559 โดยแบ่งงานออกเป็น 6 ด้านที่ต้องดำเนินการคู่ขนานกัน ได้แก่ ด้านวางแผนอัตรากำลังและสรรหาบุคลากร ด้านพัฒนาและกลยุทธ์การรักษาบุคลากร ด้านพัฒนาคุณภาพภาวะผู้นำ ด้านบริหารผลงาน ยกย่อง และให้รางวัล ด้านการมีส่วนร่วมและผูกพัน และด้านปรับกระบวนการทำงานและโครงสร้างองค์กร

งานวางแผนและบริหารกำลังคนในระยะยาวเป็นงานสำคัญ เพื่อให้ ธปท. สามารถจัดสรรบุคลากรและบริหารกำลังคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในเวลาที่ต้องการ ซึ่งครอบคลุมเรื่องการสรรหา การโยกย้ายหมุนเวียนงาน และการจัดทำแผนพัฒนา โดยในปี 2555 ธปท. มีโครงการ Campus Visit สถาบันการศึกษาในประเทศ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญนอกเหนือจากการสรรหา คือ การเสริมสร้างภาพลักษณ์ ธปท. และเครือข่ายความสัมพันธ์กับสถาบันการศึกษาและนักศึกษา

สำหรับการสรรหาบุคลากรภายในที่สำคัญ คือ การเตรียมกำลังคนไว้รองรับการเกษียณอายุของผู้บริหารระดับสูงในช่วง 2-3 ปี โดยจัดทำกลุ่มรายชื่อผู้สืบทอดตำแหน่งงาน (Successor Pool) สำหรับแผนทดแทนตำแหน่งงาน (Succession Plan) ระดับผู้อำนวยการขึ้นไป

ธปท. ได้ดำเนินนโยบายเรื่องการพัฒนาและกำหนดกลยุทธ์ เพื่อรักษาบุคลากรไว้อย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้พนักงานได้รับการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ มุ่งเน้นให้รอบรู้กว้าง มีประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง เช่น ส่งพนักงานไปปฏิบัติงานองค์กรภายนอกได้มากขึ้น (Secondment) ทั้งในและต่างประเทศ โดยจะผลักดันให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในลักษณะของความร่วมมือระหว่างองค์กร จัดทำเป็นบันทึกข้อตกลง (Memorandum of Understanding : MOU) ซึ่งจะลงนามกลุ่มแรกกับองค์กรกำกับตรวจสอบสถาบันการเงินในประเทศ นอกจากนี้ เพื่อให้ ธปท. สามารถรักษาและดึงดูดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ธปท. ได้ทบทวนค่างานของตำแหน่งงาน เพื่อออกแบบโครงสร้างตำแหน่งงานใหม่ที่เหมาะสมกับภารกิจที่เปลี่ยนไปของ ธปท. และจะจัดทำ Salary Survey เพื่อนำผลที่ได้ไปพิจารณาโครงสร้างค่าตอบแทนโดยคำนึงความสามารถในการแข่งขันกับตลาด

ในด้านการบริหารผลงานและค่าตอบแทน ธปท. ใช้การบริหารผลงานและค่าตอบแทน เป็นเครื่องมือหนึ่งสำหรับการดึงดูด รักษาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ มีศักยภาพ โดยนำเครื่องมือด้านการบริหารผลงานมาใช้อย่างครบวงจร เชื่อมโยงการจ่ายค่าตอบแทนกับผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้พนักงานปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อการยกระดับผลงานของพนักงานและของ ธปท. อันจะนำไปสู่ประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน โดยในปี 2555 ได้เชื่อมโยงและถ่ายทอด (Cascade) แผนงานเชิงกลยุทธ์ของ ธปท. ลงมาตามลำดับชั้น จนถึงเป้าหมายงานรายบุคคลของพนักงานทุกคน ทำให้พนักงานมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจน และสอดประสานกันทั้งองค์กร รวมทั้งพนักงานทุกคนได้รับรู้บทบาทและจุดยืนของตนว่าเป็นกลไกหนึ่งที่สำคัญในการผลักดันให้ ธปท. ก้าวไปข้างหน้า ทำให้เกิดความภาคภูมิใจและมีแรงจูงใจในการทำงานกันอย่างเต็มกำลังยิ่งขึ้น

นอกเหนือจากการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถของพนักงานแล้ว ยังให้ความสำคัญกับเรื่องพฤติกรรมพนักงาน เพื่อให้พนักงานเป็นทั้งคนเก่งและคนดี โดยจัดทำกรอบพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นตัวบ่งชี้ (Behavior Indicators : BI) ค่านิยมร่วมของ ธปท. คือ ยืนตรง มองไกล ยื่นมือ ติดดิน เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำไปใช้ประเมินผลพนักงานประจำปี และเป็นข้อมูลในการพัฒนาเชิงพฤติกรรมของพนักงานด้วย รวมทั้งยังได้จัดทำเครื่องมือช่วยเหลือพนักงานกลุ่มที่ยังไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานของ ธปท. ให้กลับมาทำงานได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ที่เรียกว่า แผนปรับปรุงผลการปฏิบัติงานและพฤติกรรมของพนักงาน (Performance Improvement Plan : PIP)

4.3 ด้านการฝึกอบรมและพัฒนาพนักงาน

ธปท. โดยสถาบันพัฒนาบุคลากร ได้วางแผนและดำเนินการพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องตามแผนแม่บทด้านทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร เพื่อให้บุคลากร ธปท. มีคุณลักษณะ ความสามารถ มีความพร้อมในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายพันธกิจของ ธปท. รวมทั้งมีความก้าวหน้าในอาชีพ เติบโตเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีขององค์กรและสังคม

การดำเนินการในปี 2555 พนักงานทุกระดับได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาภายใต้โครงการต่างๆ ทั้งที่ ธปท. จัดดำเนินการเอง (In-house Training Program) และการส่งพนักงานไปเข้ารับการพัฒนาระยะสั้น ณ สถาบันชั้นนำภายนอกทั้งในและต่างประเทศ (External Program) รวมทั้งส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกระบวนการทำงานผ่านวิธีการและเครื่องมือจัดการความรู้ที่ ธปท. ได้พัฒนาขึ้น

ในปี 2555 เพื่อเป็นการตอบสนองแผนยุทธศาสตร์ของ ธปท. ในการประสานนโยบายเศรษฐกิจการเงินกับกลุ่มประเทศต่างๆ ธปท. ได้ริเริ่ม และเป็นเจ้าภาพจัดสัมมนา High-level Central Banking Seminar เป็นครั้งแรกให้กับผู้บริหารของ ธปท. และในกลุ่มภูมิภาค CLMV โดยมีเป้าหมายเพื่อร่วมกันสร้างความแข็งแกร่งของระบบเศรษฐกิจการเงินในภูมิภาค การสัมมนาดังกล่าวได้รับการตอบรับอย่างดียิ่ง โดย ธปท. มีแผนที่จะพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องในปีถัดไป

นอกจากการพัฒนาพนักงานที่ดำเนินการโดยสถาบันพัฒนาบุคลากรแล้ว ธปท. ได้จัดสรรวงเงินงบประมาณเพื่อให้ส่วนงานต่างๆ วางแผน และดำเนินการฝึกอบรมพัฒนาพนักงานของตนตามความจำเป็นเฉพาะของส่วนงาน

ภาพรวมของการพัฒนาพนักงานทั้ง ธปท. : พนักงานได้รับการดูแลและพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมเฉลี่ย 10 วันทำการต่อคน

4.4 การพัฒนาองค์กร

ในปี 2555 ธปท. มีการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร พัฒนาระบบ และกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง โดยยึดหลักการเป็นองค์กรที่มีผลปฏิบัติงานเป็นเลิศ (High Performance Organization) และเป็นองค์กรในดวงใจ (Organization of Choice) มุ่งสู่การเป็นองค์กรที่รองรับการผลักดันงานสำคัญตามพันธกิจหลัก และงานสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์ให้สัมฤทธิผล โครงสร้างองค์กรมีความยืดหยุ่น (Flexible Organization) ปรับเปลี่ยนได้ตามภารกิจงาน

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี อย่างยั่งยืนของไทย

คณะกรรมการและผู้บริหารธนาคารแห่งประเทศไทย

คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย
ณ 31 ธันวาคม 2555

นายวีรพงษ์	รามางกูร	ประธานกรรมการ
นายประสาร	ไตรรัตน์วรกุล	รองประธานกรรมการ
นายเกริก	วณิกกุล	กรรมการ
นางทองอุไร	ลิ้มปิติ	กรรมการ
นางผ่องเพ็ญ	เรืองวีรยุทธ	กรรมการ
นายนนทพล	นิ่มสมบุญ	กรรมการ
นายอาคม	เติมพิทยาไพสิฐ	กรรมการ
นายอำพน	กิตติอำพน	กรรมการ
นายบวรศักดิ์	อุวรรณโณ	กรรมการ
นายคณิศ	แสงสุพรรณ	กรรมการ
นายศิริ	การเจริญดี	กรรมการ
นายสมชัย	สัจจพงษ์	กรรมการ

ผู้บริหารธนาคารแห่งประเทศไทย
ณ 31 ธันวาคม 2555

ผู้ว่าการ	**นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล**
รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงิน	**นางผ่องเพ็ญ เรืองวีรยุทธ**
รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน	**นายเกริก วณิกกุล**
รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร	**นางทองอุไร ลิ้มปิติ**
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน	**นายไพบูลย์ กิตติศรีกังวาน**
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน	**นางจันทวรรณ สุจริตกุล**
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายสถาบันการเงิน	**นางฤชุกร สิริโยธิน**
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายกำกับสถาบันการเงิน	**นางสาลินี วังตาล**
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายระบบข้อสนเทศ	**น.ส. สิบพร ถาวรฉันท์**
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายช่วยงานบริหาร	**นายชาญชัย บุญฤทธิ์ไชยศรี**
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายวางแผนและงบประมาณ	**นางอมรา ศรีพยัคฆ์**
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายออกบัตรธนาคาร	**นายนพพร ประโมจนีย์**
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตรวจสอบกิจการภายใน	**น.ส. นวพร มหารักขกะ**
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร	**นายณัฐวุฒิ พงศ์สิริ**
รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพการเงิน	**นางผ่องเพ็ญ เรืองวีรยุทธ**
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน	**นายไพบูลย์ กิตติศรีกังวาน**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงิน	นายเมธี สุภาพงษ์
ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายการเงิน	นายทรงธรรม ปิ่นโต
ผู้อำนวยการ สำนักเศรษฐกิจมหภาค	นางรุ่ง มัลลิกะมาส
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	นายปฤษันต์ จันทน์หอม
ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	นายสุพัฒน์พงษ์ นาวารัตน์
ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจ	นายปิติ ดิษยทัต
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตลาดการเงิน	**นางจันทวรรณ สุจริตกุล**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตลาดการเงิน	นางอลิศรา มหาสันทนะ
ผู้ทรงคุณวุฒิ ฝ่ายตลาดการเงิน	นายสิงห์ชัย บุณยโยธิน
ผู้อำนวยการ สำนักธุรกิจตลาดการเงิน	น.ส. กุฎา รณะนันทน์
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารเงินสำรอง	น.ส. วชิรา อารมย์ดี
ผู้อำนวยการ สำนักกลยุทธ์การลงทุน	น.ส. เมทินี ศุภสวัสดิ์กุล
ผู้อำนวยการ สำนักบริหารการลงทุน	นายสันติ รังสิยาภรณ์รัตน์
ผู้อำนวยการ ฝ่ายนโยบายและกำกับการแลกเปลี่ยนเงิน	นางสุธาศินี นิมิตกุล

สำนักงานตัวแทนในต่างประเทศ	
หัวหน้าสำนักงานตัวแทนธนาคารแห่งประเทศไทย นครลอนดอน	น.ส. ปฤษฎี จินดาหรา
หัวหน้าสำนักงานตัวแทนธนาคารแห่งประเทศไทย นครนิวยอร์ค	นายวิกรานต์ นาคะศิริ
หัวหน้าสำนักงานตัวแทนธนาคารแห่งประเทศไทย นครปักกิ่ง	นายสุพัฒน์ อำไพธนากร
รองผู้ว่าการ ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน	**นายเกริก วณิกกุล**
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายสถาบันการเงิน	**นางฤชุกร สิริโยธิน**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายความเสี่ยง	นายสมบูรณ์ จิตเป็นธม
ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายความเสี่ยง	นางวจีทิพย์ พงษ์เพ็ชร
ผู้อำนวยการ สำนักนโยบายธุรกิจและบัญชีสถาบันการเงิน	น.ส. ปรียานุช จึงประเสริฐ
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกลยุทธ์สถาบันการเงิน	นายอานุภาพ คูวินิชกุล
ผู้อำนวยการ สำนักวิเคราะห์และการต่างประเทศ	นายสมชาย เลิศลาภวศิน
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน	นายจาตุรงค์ จันทรังษ์
ผู้อำนวยการ ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน	นางนิศารัตน์ ไตรรัตน์วรกุล
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายกำกับสถาบันการเงิน	**นางสาลินี วังตาล**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบ 1	นายรณดล นุ่มนนท์
ผู้อำนวยการ ฝ่ายตรวจสอบ 1	นายวิภาส อิสริยาพันธุ์
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบ 2	น.ส. สิริธิดา พนมวัน ณ อยุธยา
ผู้อำนวยการ ฝ่ายตรวจสอบ 2	นายมนต์ชัย รัตนเสถียร
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายวิเคราะห์และติดตามฐานะ	นางนวอร เดชสุวรรณ์
ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิเคราะห์และติดตามฐานะ	ว่าที่ ร.ต. กำธร ประเสริฐสม
ผู้อำนวยการ ฝ่ายตรวจสอบความเสี่ยงและเทคโนโลยีฯ	นายบัญชา มนูญกุลชัย
ผู้อำนวยการ ฝ่ายวางแผนและพัฒนา	น.ส. สุนัดดา ปริปุณณะ
ผู้อำนวยการ ฝ่ายตรวจสอบสถาบันเฉพาะกิจ และ Non-bank	นายยรรยง ลิขิตเจริญ
ผู้อำนวยการ ฝ่ายกำกับสถาบันการเงิน	นางวิเรขา สันตะพันธุ์
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายจัดการกองทุน	**นางพวงทิพย์ ปรมาพจน์**
ผู้อำนวยการ สำนักบริหารทรัพย์สินและหนี้	น.ส. ศิริพร เอี่ยมรุ่งโรจน์
ผู้อำนวยการ สำนักกฎหมายและติดตามทรัพย์สิน	นางจิรารัตน์ ตัณฑ์กุลรัตน์

รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร	**นางทองอุไร ลิ้มปิติ**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กร	นายอัมพร แสงมณี
ผู้อำนวยการ สำนักบริหารความเสี่ยงภาพรวมและด้านปฏิบัติการ	นางวราภรณ์ ศุภางคเสน
ผู้อำนวยการ สำนักบริหารความเสี่ยงทางการเงิน	นายประสาท สมจิตรนึก
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายระบบข้อสนเทศ	**น.ส. สิบพร ถาวรฉันท์**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายการชำระเงินและตราสารหนี้	นางผุสดี หมู่พยัคฆ์
ผู้อำนวยการ สำนักเงินฝากและตราสารหนี้	นางภรวดี ตาปสนันทน์
ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาและบริการระบบการชำระเงิน	นางสุรีรัตน์ ลัคนานิตย์
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายสถิติและข้อสนเทศ	นางผุสดี การเจริญดี
ผู้อำนวยการ สำนักวางแผนพัฒนาข้อสนเทศ	น.ส. ประภาภรณ์ ถนอมวงศ์ทัย
ผู้อำนวยการ สำนักสถิติ	นางสมศจี ศิกษมัต
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ	นายเพิ่มสุข สุทธินุ่น
ผู้อำนวยการ สำนักปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศ	นางนวลศิริ เหรียญทองคำ
ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาระบบงานธุรกิจ 1	น.ส. ศิริพรรณ อิสริยะพฤทธิ์
ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาระบบงานธุรกิจ 2	นายธีระ ปัตติทากร
ผู้อำนวยการ สำนักวางแผนและจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ	นางวาสนา นิมิตยงสกุล
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายช่วยงานบริหาร	**นายชาญชัย บุญฤทธิ์ไชยศรี**
ที่ปรึกษาผู้ช่วยผู้ว่าการ สายช่วยงานบริหาร	นายวีระชาติ ศรีบุญมา
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกฎหมายและคดี	นายสาทร โตโพธิ์ไทย
ผู้อำนวยการ สำนักกฎหมาย	นายโอรส เพชรเจริญ
ผู้อำนวยการ สำนักคดี	นางวรรณี พรสมบูรณ์ศิริ
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารการสื่อสารองค์กร	นายจิรเทพ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา
ผู้อำนวยการ สำนักผู้ว่าการ	นางสมฤดี รังสิยาภรณ์รัตน์
ผู้อำนวยการ สำนักสื่อสารสัมพันธ์	นายนันทวัฒน์ สังข์หล่อ
ผู้อำนวยการ ฝ่ายธุรการและพัสดุ	นายสัญญา จำนง
ผู้อำนวยการ ฝ่ายโครงการก่อสร้างและบำรุงรักษา	นางมนทิรา พัฒนกุล
ผู้อำนวยการ ฝ่ายรักษาความปลอดภัย	นายสมชาย ยังอยู่
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร	**นายณัฐวุฒิ พงศ์สิริ**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายทรัพยากรบุคคล	นางธัญญนิตย์ นิยมการ
ผู้ชำนาญการพิเศษ ฝ่ายทรัพยากรบุคคล	น.ส. นงลักษณ์ ขจรวัชรา
ผู้อำนวยการ สำนักบริหารกำลังคน	น.ส. อุษณีย์ ปิยะพลรุ่งโรจน์
ผู้อำนวยการ สำนักบริหารงานบุคคล	นายบุญเลิศ ตั้งจิตเจริญ
ผู้อำนวยการ ฝ่ายพัฒนาองค์กร	นางชุติมา วิบูลสุข
ผู้อำนวยการ สถาบันพัฒนาบุคลากร	น.ส. มัทนา ไวทยะโกมล

ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายวางแผนและงบประมาณ	**นางอมรา ศรีพยัคฆ์**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายการเงินและการบัญชี	น.ส. วงษ์วธู โพธิรัชต์
ผู้อำนวยการ สำนักการเงินและบัญชี	นางพัชรา วินยเวคิน
ผู้อำนวยการ ฝ่ายวางแผน	นางสุรีย์ จิรรัตนโสภา
ผู้อำนวยการ หอสมุด จดหมายเหตุ และพิพิธภัณฑ์	นางจินดา โชติวัฒนะกุล
ผู้อำนวยการ ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน	นางชนาธิป จริยาวิโรจน์
ผู้อำนวยการอาวุโส สำนักงานภาคเหนือ	นางสุภาวดี ปุณศรี
ผู้อำนวยการ สำนักงานภาคเหนือ	นายสมศักดิ์ วงศ์ปัญญาถาวร
ผู้อำนวยการอาวุโส สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	นายพิชิต ภัทรวิมลพร
ผู้อำนวยการ สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	นายธเนศชัย อังวราวงศ์
ผู้อำนวยการอาวุโส สำนักงานภาคใต้	นายพฤทธิพงศ์ ศรีมาจันทร์
ผู้อำนวยการ สำนักงานภาคใต้	นายบุญชัย กาญจนพิมาย
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายออกบัตรธนาคาร	**นายนพพร ประโมจนีย์**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารจัดการธนบัตร	นายวรพร ตั้งสง่าศักดิ์ศรี
ผู้อำนวยการ สำนักจัดการธนบัตร	นางเต็มมาศ ชุตินิมิตกุล
ผู้อำนวยการอาวุโส โรงพิมพ์ธนบัตร	นายปริยวัจน์ ไชยนุวัติ
ผู้อำนวยการ สำนักการผลิต	นางศรีน้อย เล็กอุทัย
ผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาและสนับสนุนการผลิต	นายวิรัตน์ กิติพิพัฒน์
ผู้อำนวยการ ฝ่ายกลยุทธ์และวางแผน	นายศรัณย์ ธำรงรัตน์
ผู้อำนวยการ ฝ่ายการบัญชีและพัสดุ	นางศรัณยา วจนานวัช
ผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารและพัฒนาบุคคล	นายชาญชัย บุรถาวร
ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายตรวจสอบกิจการภายใน	**น.ส. นวพร มหารักขกะ**
ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน และติดตามการปฏิบัติงาน	นางนิรมล อัศวมณี
ผู้อำนวยการ ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน	นายยุทธ ขุนสีห์ภาคย์
ผู้อำนวยการ ฝ่ายติดตามการปฏิบัติงาน	นางวิชชุตา แสงอุทัย
ผู้อำนวยการอาวุโส กลุ่มงานยุทธศาสตร์องค์กร	นายทิตนันทิ์ มัลลิกะมาส
ผู้อำนวยการ กลุ่มงานยุทธศาสตร์องค์กร	นายธาริฑธิ์ ปั้นเปี่ยมรัษฎ์

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี อย่างยั่งยืนของไทย

ผังโครงสร้างองค์กร ธนาคารแห่งประเทศไทย

ผังโครงสร้างองค์กร ธนาคารแห่งประเทศไทย

คณะกรรมการ ธนาคารแห่งประเทศไทย

- คณะกรรมการนโยบายการเงิน
- คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน
- คณะกรรมการระบบการชำระเงิน
- คณะอนุกรรมการเสถียรภาพระบบการเงิน
- คณะกรรมการตรวจสอบ
- คณะกรรมการจัดการกองทุน
- คณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง

ผู้ว่าการ
นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล
PrasarnT@bot.or.th

- **กลุ่มงานยุทธศาสตร์องค์กร** — *ผู้อำนวยการอาวุโส ทิตนันท์* — *TitanunM@bot.or.th*
- **สายตรวจสอบกิจการภายใน** — *ผู้ช่วยผู้ว่าการ นวพร* — *NawaporM@bot.or.th*
  - **ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายในและติดตามการปฏิบัติงาน** — *ผู้อำนวยการอาวุโส นิรมล* — *NiramonA@bot.or.th*
    - **ฝ่ายตรวจสอบกิจการภายใน** — *ผู้อำนวยการ ยุทธ* — *YootK@bot.or.th*
    - **ฝ่ายติดตามการปฏิบัติงาน** — *ผู้อำนวยการ วิชชุตา* — *WitchutS@bot.or.th*

ด้านเสถียรภาพการเงิน
รองผู้ว่าการ ผ่องเพ็ญ
PongpenR@bot.or.th

- **สายนโยบายการเงิน** — *ผู้ช่วยผู้ว่าการ ไพบูลย์* — *PaiboonK@bot.or.th*
  - **ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงิน** — *ผู้อำนวยการอาวุโส เมธี* — *MatheeS@bot.or.th*
  - **ฝ่ายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ** — *ผู้อำนวยการอาวุโส ปฤษันต์* — *ParisonC@bot.or.th*
  - **ฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจ** — *ผู้อำนวยการ ปิติ* — *PitiD@bot.or.th*
- **สายตลาดการเงิน** — *ผู้ช่วยผู้ว่าการ จันทวรรณ* — *ChantavS@bot.or.th*
  - **ฝ่ายตลาดการเงิน** — *ผู้อำนวยการอาวุโส อลิศรา* — *AlisaraS@bot.or.th*
  - **ฝ่ายบริการเงินสำรอง** — *ผู้อำนวยการอาวุโส วชิรา* — *VachiraA@bot.or.th*
  - **ฝ่ายนโยบายและกำกับการแลกเปลี่ยนเงิน** — *ผู้อำนวยการ สุธาศินี* — *SuthasiP@bot.or.th*
  - **ฝ่ายจัดการกองทุน** — *ผู้อำนวยการอาวุโส พวงทิพย์* — *PovongtP@bot.or.th*

ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน
รองผู้ว่าการ เกริก
KrirkV@bot.or.th

- **สายนโยบายสถาบันการเงิน** — *ผู้ช่วยผู้ว่าการ ฤชุกร* — *RuchukoS@bot.or.th*
  - **ฝ่ายนโยบายความเสี่ยง** — *ผู้อำนวยการอาวุโส สมบูรณ์* — *SomboonC@bot.or.th*
  - **ฝ่ายกลยุทธ์สถาบันการเงิน** — *ผู้อำนวยการอาวุโส อานุภาพ* — *AnupapK@bot.or.th*
  - **ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน** — *ผู้อำนวยการอาวุโส จาตุรงค์* — *JaturonJ@bot.or.th*
  - **ฝ่ายตรวจสอบความเสี่ยงและเทคโนโลยีสารสนเทศ** — *ผู้อำนวยการ บัญชา* — *BanchaM@bot.or.th*
  - **ฝ่ายตรวจสอบ 1** — *ผู้อำนวยการอาวุโส รณดล* — *RonadolN@bot.or.th*
- **สายกำกับสถาบันการเงิน** — *ผู้ช่วยผู้ว่าการ สาลินี* — *SalineeW@bot.or.th*
  - **ฝ่ายวางแผนและพัฒนา** — *ผู้อำนวยการ สุนัดดา* — *SunaddaP@bot.or.th*
  - **ฝ่ายกำกับสถาบันการเงิน** — *ผู้อำนวยการ วิเรขา* — *VirekaS@bot.or.th*
  - **ฝ่ายตรวจสอบสถาบันเฉพาะกิจและ Non-bank** — *ผู้อำนวยการ ยรรยง* — *YanyongL@bot.or.th*
  - **ฝ่ายวิเคราะห์และติดตามฐานะ** — *ผู้อำนวยการอาวุโส นวอร* — *NawaronD@bot.or.th*
  - **ฝ่ายตรวจสอบ 2** — *ผู้อำนวยการอาวุโส สิริธิดา* — *SiritidP@bot.or.th*

ด้านบริหาร
รองผู้ว่าการ ทองอุไร
TonguraL@bot.or.th

- **สายช่วยงานบริหาร** — *ผู้ช่วยผู้ว่าการ ชาญชัย* — *CharnchB@bot.or.th*
  - **ฝ่ายบริหารการสื่อสารองค์กร** — *ผู้อำนวยการอาวุโส จิรเทพ* — *ChirathS@bot.or.th*
  - **ฝ่ายธุรการและพัสดุ** — *ผู้อำนวยการ สัญญา* — *SanyaC@bot.or.th*
  - **ฝ่ายโครงการก่อสร้างและบำรุงรักษา** — *ผู้อำนวยการ มนทิรา* — *MontiraP@bot.or.th*
  - **ฝ่ายรักษาความปลอดภัย** — *ผู้อำนวยการ สมชาย* — *SomchaiY@bot.or.th*
  - **ฝ่ายกฎหมายและคดี** — *ผู้อำนวยการอาวุโส สาทร* — *SatornT@bot.or.th*
- **สายระบบข้อสนเทศ** — *ผู้ช่วยผู้ว่าการ สิบพร* — *SibpornT@bot.or.th*
  - **ฝ่ายการชำระเงินและตราสารหนี้** — *ผู้อำนวยการอาวุโส พุสดี หมู่พยัคฆ์* — *BhusadiM@bot.or.th*
  - **ฝ่ายสถิติและข้อสนเทศ** — *ผู้อำนวยการอาวุโส พุสดี การเจริญดี* — *PusadeeG@bot.or.th*
  - **ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ** — *ผู้อำนวยการอาวุโส เพิ่มสุข* — *PermsukS@bot.or.th*
- **สายทรัพยากรบุคคลและพัฒนาองค์กร** — *ผู้ช่วยผู้ว่าการ ณัฐวุฒิ* — *Nutavoot@bot.or.th*
  - **ฝ่ายทรัพยากรบุคคล** — *ผู้อำนวยการอาวุโส ธัญญนิตย์* — *ThanyanN@bot.or.th*
  - **สถาบันพัฒนาบุคลากร** — *ผู้อำนวยการ มัทนา* — *MatanaW@bot.or.th*
  - **ฝ่ายพัฒนาองค์กร** — *ผู้อำนวยการ ชุติมา* — *ChutimaV@bot.or.th*
  - **สำนักงานภาคเหนือ** — *ผู้อำนวยการอาวุโส สุภาวดี* — *SupawadP@bot.or.th*
  - **สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** — *ผู้อำนวยการอาวุโส พิชิต* — *PichitP@bot.or.th*
- **สายวางแผนและงบประมาณ** — *ผู้ช่วยผู้ว่าการ อมรา* — *AmaraS@bot.or.th*
  - **ฝ่ายการเงินและการบัญชี** — *ผู้อำนวยการอาวุโส วงษ์วธู* — *WongwatP@bot.or.th*
  - **ฝ่ายวางแผน** — *ผู้อำนวยการ สุรีย์* — *SureeJ@bot.or.th*
  - **หอสมุด จดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์** — *ผู้อำนวยการ จินดา* — *JindaC@bot.or.th*
  - **ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน** — *ผู้อำนวยการ ชนาธิป* — *ChanatiJ@bot.or.th*
  - **สำนักงานภาคใต้** — *ผู้อำนวยการอาวุโส พฤทธิพงศ์* — *PruettiS@bot.or.th*
- **สายออกบัตรธนาคาร** — *ผู้ช่วยผู้ว่าการ นพพร* — *NoppornP@bot.or.th*
  - **ฝ่ายบริหารจัดการธนบัตร** — *ผู้อำนวยการอาวุโส วรพร* — *WoraporT@bot.or.th*
  - **โรงพิมพ์ธนบัตร** — *ผู้อำนวยการอาวุโส ปริยวัจน์* — *PriyavaC@bot.or.th*
  - **ฝ่ายกลยุทธ์และวางแผน** — *ผู้อำนวยการ ศรัณย์* — *SarunT@bot.or.th*
  - **ฝ่ายการบัญชีและพัสดุ** — *ผู้อำนวยการ ศรัณยา* — *SaranyaW@bot.or.th*
  - **ฝ่ายบริหารและพัฒนาบุคคล** — *ผู้อำนวยการ ชาญชัย* — *ChanchaB@bot.or.th*
  - **ฝ่ายบริหารความเสี่ยงองค์กร** — *ผู้อำนวยการอาวุโส อัมพร* — *AmporS@bot.or.th*

ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2555

ธนาคารแห่งประเทศไทย
273 ถนนสามเสน แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทรศัพท์ 0-2283-5353 เว็บไซต์ : www.bot.or.th